

ويليه م شيكسپير
رؤميؤ و جوليٲ

ویلیه م شیکسپیر

رۆمیۆ و جوولیت

شانۆگه‌ری

وه‌رگه‌یرانی له ئینگلیزییه‌وه

د . نازاد همه شریف

چاپی بژارکراو

ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی ئاراس
هه‌ولتیر - هه‌ریمی کوردستانی عێراق

هه‌موو مافیک هاتووه‌ته پاراستن ©

ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وه‌ی ئاراس

شه‌قامی کولان - هه‌ولتیر

هه‌ریمی کوردستانی عێراق

هه‌گه‌به‌ی ئه‌لیکترونی aras@araspess.com

وارگه‌ی ئینتهرنیت www.araspublishers.com

ته‌له‌فۆن: 00964 (0) 66 224 49 35

ده‌زگای ئاراس له ٢٨ تشرین (٢) ١٩٩٨ هاتووه‌ته دامه‌زران

ویلیه م شیکسپیر

رۆمیۆ و جوولیت - شانۆگه‌ری

وه‌رگه‌یرانی له ئینگلیزییه‌وه: د . نازاد همه شریف

کتیبه‌ی ئاراس ژماره: ١٠٦٩

چاپی سێیه‌م ٢٠١٠

تیریتژ: ١٠٠٠ دانه

چاپخانه‌ی ئاراس - هه‌ولتیر

ژماره‌ی سپاردن له به‌رپوه‌به‌رایه‌تیی کشتیبه‌ی کتیبخانه گشتیبه‌کان ٢٤٧٦ - ٢٠١٠

نه‌خشاندنی ناوه‌وه: ئاراس ئه‌کرهم

رازاندنه‌وه‌ی به‌رگ: مریه‌م موته‌قییان

هه‌له‌گه‌ری: شێرزاد فه‌قی ئیسماعیل

تیبینی: ئەم شانۆیییە دەقی تەواوی (رۆمیۆ و جوولیت) ه و له پیک گرتنی ئەو سی دەقه وه وهرگێردراوه.

A) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) John Ingledew. New Swan Shakespeare, London: Longman Group Ltd. 1977.

B) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) R. E. S. Youngs and P. de STE. Croix, The Alexander Shakespeare. Collins Publishers : London and Glasgow, 1982.

C) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) F. Pinto and W. Turner and et. al New Delhi : S. Chand and Co. Ltd. 1976.

کاتی دەست پێ کردن شەوی ۲۰۰۰/۱/۹

کاتی تەواوکردن ۲۰۰۰/۴/۲۸

تیبینی: زمانی ئەم شانۆیییە لە لایەنی هونەرێیە وه دوو جۆرە: له هەندیک جی به شیعر نووسراوه: شیعرێ سەر وادار و شیعرێ ئازادی بی سەروا؛ له هەندی جیی تردا به پەخشان نووسراوه. منیش له کاتی وهرگێراندای خۆم پابهندی دەستپاکی کردوو وه شیعرهکانم به شیعر و ئەوهی پەخشانه وهک خۆیم وهرگێراوه.

وهرگێر

پیشکەشه:

– به هه‌موو جوولیته‌کان له هه‌ر کوییه‌ک بن!

– به‌هه‌موو رۆمیۆکان له هه‌ر کوییه‌ک بن!

ئازاد

پيشه‌گي

كەم كەس ھەن كە سەرۆكار تېكىيان لەگەڵ خويندن و خويندەواری ھەبیت ناوبانگی (رۆمییۆ و جوولیت)ی شیکسپیریان بەرگویی نەكەوتبیت. كە متریشن ئەوانەى لەو پتر دەربارەى (رۆمییۆ و جوولیت) بزنان كە چیرۆكى دلداری دوو عاشقى بەدبەخت و نامورادە.

بەلام (رۆمییۆ و جوولیت) زۆر لەو مەزنترە كە بە چیرۆكى دوو عاشقى ناموراد دابنریت، چونكە شیکسپیر لەو شانۆییەدا مەبەستى ئەوێهە باسى فەلسەفەى خۆشەویستى و گرنگی خۆشەویستى بکات لە ھینانەدى بەختەوهرى بۆ خەلكى و بەخشینی مانا بە ژيان. كەواتە رۆمییۆ و جوولیت ئامرازی روونکردنەوہى فەلسەفەى شیکسپیرن نەك ئامانج.

لایەنێكى تری پرسنگدار لەو بەرھەمەى شیکسپیر ئەوێهە كە رق و كینە و دوژمنداری تەنھا و تەنھا مالدۆیرانى لى دەكەوتتەوہ، كەچى ئاشتى و ئاسوودەبى لە ڕیگای عیشق و خۆشەویستییەوہ نەك تەنھا سەر بەمالەكاندا دەكات بەلكو كۆمەلگەش پى دەحەسیتەوہ. ھەر بۆیەش لەگەڵ دەستپێکردنى شانۆییەكە ئیمە ڤووبەرووی كەشوبایەكى ڤر لە دوژمنداریتى نیوان ئەندامانى مێشك كۆنى بنەمالەكانى رۆمییۆ و جوولیت كە ھیمای نەوہى مێشك كراوہى نوین ھىچ گوی بە بۆچوونى بنەمالەكانیان نادەن و درك و دالى رق و كینە بە گولای خۆشەویستى ئاورشین دەكەن و لەو پیناوەشدا قوربانى بەخۆیان دەدەن بۆ سڤینەوہى رق و كینە لە مێشكى باوان و خزم و كەسوکارە كینەدارەكانیان.

بۆ ئەوہى پتر روشنایى بڤژینیتە سەر فەلسەفەى خۆشەویستى، شیکسپیر سى جۆرە خۆشەویستى لەو شانۆییەدا خستۆتە ڤوو:

A- خۆشەویستى مندالانە: ئەم جۆرە دلدارییە یەكلاپەنەپە بەبى ئەوہى دولبەر ئاگای لە ھىچ بیت، دلدار بە دەردى دلى خۆى دەتویتەوہ، خۆشەویستى (رۆمییۆ)

بۆ(رۆزەلین) پيش دیتنى (جوولیت) لەم جۆرەپە.

B- خۆشەویستى ئاسایى یان نەریتى: ئەو جۆرە دلدارییەپە كە عاشق ھول دەدات لە ڕیگای رازیکردنى خیزانى دولبەرە دلى كیژە رايكیشیت؛ خۆشەویستى (پاریس) بۆ (جوولیت) نمونەى ئەم جۆرەپانە.

C- خۆشەویستى سروشتى: ئەو جۆرە خۆشەویستییە راستەقینەپە ھىچ گوی بە كۆت و پێوھندى خیزانى و نەریتى كۆمەلایەتى كۆمەلگە نادات و بە دواى سۆز و ھەستى دل و دەروونى خۆى دەكەوتت و ئامادەشە بۆ ھەر چارەنووس و پيشھاتىك. خۆشەویستى رۆمییۆ و جوولیت لەم چەشنەپە. (جوولیت)ى ناسك و نازدارى چوارە ساڵە ھەرچى نەریتى كۆمەل و دەستوورى خیزانەكەى ھەن ژیر پىيان دەنیت و (رۆمییۆ)ى كورپى دوژمنى باوھكوشتەى بنەمالەكەيانى خۆش دەویت و نەك ھەر ئەوھندە بەلكو ئامادەشە شەقێك لە نەریتى باوى سەردەمى خۆى ھەلبدات و بە دەمى خۆى خۆشەویستییەكەى بۆ (رۆمییۆ) ئاشكرا بکات بەبى ئەوہى ترسى لەوھبیت بە مرؤفیکى لادەر بدريتە قەلەم. ھەر بۆیەشە ڤر بە دەم ھاوار دەكات: «مائلئاوا ئەى نەریتى سەردەم.» (پەردەى (۲) دیمەنى (۱)). ڤەنگە ئیستا خەلكى بلین: ئەرى ئەمەى (جوولیت) چ ئازاپەتى و بویریەكى تیدایە؟ بەلام نابى ئەوہ لەبیر بکەین كە ئەم شانۆییەپە لە سەدەى شانۆدەھەم نووسراوہ و ئەو دەمای كەم كیژ ھەبوون وا ئازا و بە جەرگ و خاوەن ویست و خواستى خۆیان بن. ھەر ئەمەشە واى لە شیکسپیر كردووہ لە چوارچۆپوہى ناسكترین شانۆنامەپدا، ئەو نەمرییەى شاپەن بە (جوولیت)ە پىى ببەخشیت و ھەتا دنیا ماوہ نەمرى بکات.

ئازاد

۲۰۰۰/۷/۲۰

روانگەيەك بۇ رۆميۆ و جووليت

ئاي كە رۆمانسىيەت مەزنى كاتىك بە تىپەي دلى دلداران دىتە بوون. واي چەند خۆشە ھەستى پى بکەين و ساتەکانى بە ناسكى و شىرىنى بگوزەرىنن. بەلام ھەراي ژيان و ئەرکە قورسەکان و ايان کردووه رۆمانسىيەت ليمان بتۆریت و لە ژيانماندا نەمىنیت؛ ئەو ھەستە ناسک و نازدارانە رابردن و بەسەرچوون و جارىكى دى وەكو سەدە زووهکان يان ھەر ھىچ نەبیت وەكو رابردوويكى نزيك ناکەونە تریسکە و بریسکانەوہ.

جا بۆيە گەرانەوہ بۇ باوہشى رۆمانسىيەت لەم رۆژانەي كە ژمارە و خىرايى و ئەرک و رق و كينە و خۆپەرستى بەسەردا زالە مايەي بەختەوہرىيە. دەبا بۇ ماوہىيەكى ھەرچەندە كورتىش بىت لەگەل چىرۆكىكى رۆمانسى كە پر خۆشەويستى و خۆيەخت كردن و دلسۆزى و ناسكىيە بەسەر بېين.

ھەر بەو ھەستەشەوہ شانۆيى (رۆميۆ و جووليت)م چەند جارىك خويئندەوہ و لە كۆتايى ھەشتاكاندا لەگەل وەرگىرى ئەم شانۆيىيە نواندنكى (رۆميۆ و جووليت)م لەسەر شانۆي (كۆليژى ئاداب- زانكۆي موسل) بينى كە لەلايەن تىپىكى بەرىتانى پيشكەش كرا، بەلام زۆر خۆشتر بوو كە بينيم، بە شىرىنى و ناسكى و ئاوازەوہ لەلايەن وەرگىرىكى ماندوونەناسەوہ لەو زمانە ئالۆز و ناسك و بەربلاوہى شىكسپىرەوہ كە زمانى سەدەكانى بوژانەوہ (رىنيسانس)، گواز تراوہتەوہ سەر زمانى كوردى شىرىن.

ئيمان - ھاوسەرى وەرگىرى

۲۰۰۰/۴/۲۹

List of Characters

Escalus, Prince of Verona.
Paris, a young Count, kinsman to the Prince.
Montague, } Heads of two Houses at enmity with each other.
Capulet, } Heads of two Houses at enmity with each other.
An Old Man, Capulet's kinsman
Romeo, Son to Montague.
Mercutio, Kinsman to the Prince, and Friend to Romeo.
Benvolio, Nephew to Montague, and Friend to Romeo.
Tybalt, Nephew to Lady Capulet.
Friar Lawrence, a Franciscan.
Friar John, of the same Order.
Balthasar, Servant to Romeo.
Sampson, Servant to Capulet.
Gregory:, Servant to Capulet.
A Clown: servant to Capulet.
Peter, Servant to Juliet's Nurse.
Abraham:, Servant to Montague.
An Apothecary.
Page to Paris;
Lady Montague, Wife to Montague.
Lady Capulet, Wife to Capulet.
Juliet, Daughter to Capulet.
Nurse to Juliet.
Chorus.
Kinsmen of Both Families, Musicians, Gursts, City Officers
Watchmen, Citizens, Servants and Attendants.
The scenes are laid in the Italian cities of Verona and Mantua

كەسايەتتەپە درامىيەكان

ئىسكالىس: مىرى (قىرۇنا).
پارىس: كۆنتىكى گەنجە و خزمى مىرە.
مۇنتاگىو: سەرۆكى بنەمالە مۇنتاگىويە و دوژمنى كاپۇلىتە.
كاپۇلىت: سەرۆكى بنەمالە مۇنتاگىويە و دوژمنى مۇنتاگىويە.
پىرەمىردىك: خزمى كاپۇلىتە.
رۇمىو: كورپى مۇنتاگىويە.
مىركىوشىو: خزمى مىرە و برادەرى رۇمىويە.
بىنقۇلىو: برازاي مۇنتاگىويە و برادەرى رۇمىويە.
تىبالت: برازاي خاتوو كاپۇلىتە.
كەشىش لۆرەنس: ئەندامى رىچكەي كلىساي فرانسىسكانىيە.
كەشىش جۇن: ئەندامى رىچكەي كلىساي فرانسىسكانىيە.
بەلتەزار: نۆكەرى رۇمىويە.
سامپسۇن: نۆكەرى كاپۇلىتە.
گرىگورى: نۆكەرى كاپۇلىتە.
گالتەبازىك: نۆكەرى كاپۇلىتە.
پىتەر: نۆكەرى دادەى جوولتتە.
ئەبراھام: نۆكەرى مۇنتاگىويە.
دەرمانسازىك .
خزمەتكارى پارىس
خاتوو مۇنتاگىو: ژنى مۇنتاگىو
خاتوو كاپۇلىت: ژنى كاپۇلىت.
جوولتت: كىژى كاپۇلىت.
دايەنى جوولتت .
كۆرس.
خزمانى ھەردوو بنەمالە، مۇسىقاژەنان، ميوانان، ئەفسەرانى شار، پاسەوانان،
خەلكى شار، نۆكەرو ياوهران.
«دېمەنەكان لە شارەكانى (قىرۇنا) و (مانتوا)ى ئىتالى روو دەدەن.»

Prologue

[Enter Chorus.]

Chorus: Two households, both alike in dignity,
In fair Verona, where we lay our scene,
From ancient grudge break to new mutiny,
Where civil blood makes civil hands unclean.
From forth the fatal loins of these two foes
A pair of star-cross'd lovers take their life;
Whose misadventur'd piteous overthrows
Doth with their death bury their parents' strife.
The fearful passage of their death-mark'd love,
And the continuance of their parents' rage,
Which but their children's end nought could remove,
Is now the two hours' traffic of our stage;
The which, if you with patient ears attend,
What here shall miss, our toil shall strive to mend.

[Exit]

پیشگوتار

[كۆرس دېتە ناوہوہ]

كۆرس: دوو بنه مالھى وەك يەك بەرۆمەت و ناودار،
لە شارى (قىرۆنا)ى جوان كە ديمەنەكانى لى پوودەدەن،
شەرى نوئى لە كۆنەقىنيان دەقەومى ئەى ھاوار،
بەخوئىنى خەلكى شارى دەستيان پيس دەكەن.
لە پشتى بابەكوشتەى ئەو دوو دوژمنە سەرسەختە،
دوو ئاشقى بى بەخت و چارەرەش دېنە ناو جىهان؛
كەوتنى جەرگ تەزىن و پووخانى ئەو دوو بەدبەختە،
دوژمندارى باوانيان دەسپنەوہ بەمەرگى خۇيان.
بەسەرھاتى ترسناكى ئەوينى بەر سىرەى مەرگ،
لەپال رق و كينەى بى كۆتايى باوانەكانيان،
ھىچ لاي نابات جگە لە قوربانيدانى كۆرپەى جوانەمەرگ،
لە ماوہى دوو سەعاتدا دەبىنرېت لەسەر شانۆكەمان.
ئەگەر بەوردى گوپتان بۆمان پادىرن،
چى كورتى ھىنا، پرى دەكەينەوہ، بەھەولى خۆمان.
(دەرۆن)

Act I

پہرہ دی یہ کہم

Scene I.

A Street in Verona.

[Enter Sampson and Gregory: Servants of the Capulet household, armed with swords and bucklers.]

Sampson: Gregory:, on my word, we'll not carry coals.

Gregory: No, for then we should be colliers.

Sampson: I mean, and we be in choler, we'll draw.

Gregory: Ay, while you live, draw your neck out o' the collar.

Sampson: I strike quickly, being moved.

Gregory: But thou art not quickly moved to strike.

Sampson: A dog of the house of Montague moves me.

Gregory: To move is to stir; and to be valiant is to stand:
therefore, if thou art moved, thou runn'st away.

Sampson: A dog of that house shall move me to stand:
I will take the wall of any man or maid of Montague's.

Gregory: That shows thee a weak slave; for the weakest goes to the wall.

Sampson: 'Tis true; and therefore women, being the weaker vessels,
are ever thrust to the wall: therefore I will push Montague's men
from the wall and thrust his maids to the wall.

Gregory: The quarrel is between our masters and us their men.

Sampson: 'Tis all one, I will show myself a tyrant:

دیهنی یه گهم

شه قامیکی فیرونا

(سامپسون) و (گریگوری) و نوکه رانی مالی کاپولیت به شمشیر و مه تاله وه دینه ناوه وه.

سامپسون: گریگوری، سویندت بۆ دهخۆم، ئیمه ره ژوو ناکیشین.

گریگوری: نه خیر، دهنه ئیمه ده بینه ره ژوو کیش.

سامپسون: مه بهستم وایه که ئیمه رهش و شین داده گه ریپین که لئیان هه لده کیشین.

گریگوری: به لئ، تا ده ژیت، ملت له ره شمه و کۆپه ران ده رکیشه.

سامپسون: هه ر بیزووم خیرا ده یوه شینم.

گریگوری: به لام تۆ نابزوویت بۆ وه شانندن.

سامپسون: سه گیکي مالی مونتاکیو ده مبرزوینیت.

گریگوری: بزواندن واته جوولاندن و تا نازابیت ده بی جیگیر و نه بزواو بیت:
که واته هه ر بیزوویت راده که بیت.

سامپسون: سه گیکي ئەو ماله ده مبرزوینیت رابوهستم: من بن دیوار

له هه ر پیاو یان خانمیکي مونتاکیو ده گرم.

گریگوری: ئەوه ده ری ده خات که تۆ به ندیکي ریسوایت، چونکه ته نیا

لاوازترینیان ده چیتته بن دیوار.

سامپسون: ئەوه راسته، چونکه ئافره تان که به ده فری لاواز ناوده برین هه همیشه

پال ده درینه بن دیوار: بۆیهش من پیاوانی مونتاکیو پال ده ده مه

بن دیوار، خانمه کانیشیان پال ده ده مه ئەوی.

گریگوری: شه ره که له نیوان گه وره کانمان و ئیمه ی پیاوانی ئەوانه وه یه.

سامپسون: هه مووی هه ر وه که یه که. من زۆرداران له گه ل پیاوه کانیان

when I have fought with the men I will be cruel with the maids,
I will cut off their heads.

Gregory: The heads of the maids?

Sampson: Ay, the heads of the maids, or their maidenheads;
take it in what sense thou wilt.

Gregory: They must take it in sense that feel it.

Sampson: Me they shall feel while I am able to stand:
and 'tis known I am a pretty piece of flesh.

Gregory: 'Tis well thou art not fish; if thou hadst,
thou hadst been poor-John. Draw thy tool;
Here comes two of the house of Montagues.

[Enter Abraham and another servant, both of the Montague household]

Sampson: My naked weapon is out. Quarrel! I will back thee.

Gregory: How? Turn thy back and run?

Sampson: Fear me not.

Gregory: No, marry; I fear thee!

Sampson: Let us take the law of our sides; let them begin.

Gregory: I will frown as I pass by; and let them take it as they list.

Sampson: Nay, as they dare. I will bite my thumb at them; which is
disgrace to them if they bear it.

Abraham: Do you bite your thumb at us, sir?

Sampson: I do bite my thumb, sir.

Abraham: Do you bite your thumb at us, sir?

Sampson: *[Aside to Gregory]* Is the law of our side if I say "Ay"?

Gregory: *[Aside to Sampson]* No.

دەجەنگم، بەرپزىشەو ە لەگەل خانمەکانیان دەجوولتیمەو؛
من سەریان لى دەکەمەو.

گرىگۆرى: سەرى خانمەکانیان؟

سامپسۆن: بەلى سەرى خانمەکان، يان سەرىدەى خانمەکانیان؛
چۆنت حەزت لىيە وای لى تىنگە.

گرىگۆرى: ئەوان بەو مانايە وەرى دەگرن کە ەستى پى دەکەن.

سامپسۆن: ئەوان ەست بەمن دەکەن کە دەتوانم رەق بوەستم؛

ەروا خەلکى دەزانن کە من پارچە گوشتىکى نازدارم.

گرىگۆرى: ەر باش بوو ماسى نەبوويت، ئەگەر وابوایە، ماسىيەکى

خويکراوى بەسەزمان دەبوويت. ەينەکەت دەرکيشە: ئەو دووان
لە مالى مۆنتاگيو بەرەو ئىرە دىن.

(ئەبراهام و نوکەرئىکى دى، کە ەردووکيان ەى مالى مۆنتاگيون، دىنە ناوەو).

سامپسۆن: چەکى رووتم بەدەرەو، بەجەنگە؛ پشتت دەگرم.

گرىگۆرى: چۆن؟ پشتت تى دەکەيت و ەلدتيت؟

سامپسۆن: لە من مەترسە.

گرىگۆرى: نەخىر، بە مەرىم؛ من ترسم لىتە!

سامپسۆن: با وا بکەين ياسا لای ئىمە بيت؛ با ئەوان دەستپيشکەر بن.

گرىگۆرى: کە ئەوان رەت دەبن من روو گرژ دەکەم، با ئەوانيش

چۆنيان دەويت وای لىک بدەنەو.

سامپسۆن: نەخىر، چۆنى بویرن. من پەنجەى گەرەم لە بەرامبەريان

دەگەزم و ئەگەر خويان پى بگيريت ئەو شەرمەزارىيە.

ئەبراهام: گەرەم، ئەرى تۆ پەنجەت بو ئىمە دەگەزيت؟

سامپسۆن (لە لاوہ بو گرىگۆرى): ئەرى ياسا بەلای ئىمەو، گەر بلیم (بەلى)؟

گرىگۆرى (لە لاوہ بو سامپسۆن): نەخىر.

Sampson: [*Replying to Abraham*] No, sir, I do not bite my thumb at you, sir; but I bite my thumb, sir.

Gregory: Do you quarrel, sir?

Abraham: Quarrel, sir! no, sir.

Sampson: But if you do, sir, am for you: I serve as good a man as you.

Abraham: No better.

Sampson: Well, sir-

[*Enter Benvolio*]

Gregory: [Interrupting Sampson as he sees Tybalt approaching]

Say "Better"; here comes one of my master's kinsmen.

Sampson: [*To Abraham*] Yes, better, sir.

Abraham: You lie.

Sampson: Draw, if you be men. Gregory, remember thy swashing blow.

[*They fight. Benvolio draws his sword and trise to separate them.*]

Benvolio: Part, fools!

Put up your swords; you know not what you do.

[*Enter Tybalt.*]

Tybalt: What, art thou drawn among these heartless hinds?

Turn thee Benvolio, look upon thy death.

Benvolio: I do but keep the peace. Put up thy sword,

Or manage it to part these men with me.

Tybalt: What, drawn, and talk of peace! I hate the word

As I hate hell, all Montagues, and thee:

Have at thee, coward!

سامپسون (وه لامي ئهبراهام ده داتاهوه): نه خير، جه ناب. من په نجه م بؤ ئيوه

ناگه زم، به لام جه ناب من ته نيا په نجه م ده گه زم.

گريگوري: جه ناب، حهزت له شه پره؟

ئهبراهام: شه پره، جه ناب؟ نه خير، جه ناب.

سامپسون: به لام نه گه حهزت لئيه، جه ناب، من نامادم. من خزمه تکاری

پياوماقوولتيکی وهک گه وره که ی تو ده که م.

ئهبراهام: له و چاکتر نا؟

سامپسون: جه ناب، با وای-

(بينقوليؤ دپته ناوهوه)

گريگوري (قسه که به سامپسون ده بريت هه رکه ده بينيت تيبالت نزيک ده که وپته وه):

بلي «چاکتر»؛ ئه وه له ولوه خرميکی خودانم ديت.

سامپسون (بؤ نهبراهام): به لي، له و چاکتره، جه ناب.

ئهبراهام: درؤ ده که يت.

سامپسون: شمشير ده رکيشن نه گه خوتان پي پياوه.

ليدانی توندی خوت له بير بيت.

(به شه ردين و بينقوليؤ شمشير هه لده کيشيت و دهيه وپت ليکیان بکاته وه).

بينقوليؤ: گيلينه: ليک ببنه وه! شمشيره کانتان دانينه وه. ئيوه نازان چ ده که ن.

(تيبالت دپته ناوهوه)

تيبالت: چي، تو به ناو نه و خزمه تکاره ترسنوکانه که وتوویت؟

بينقوليؤ، روو وه رگيره و مهرگی خوت بينه.

بينقوليؤ: من به راستی ده موي نأشتی بپاريزم. شمشيره که ت دانپوه،

يان يارمه تيم بده با نه و پياوانه ليک بکه م وه.

تيبالت: چي، شمشيرت هه لکيشاوه و باسی نأشتی ده که يت؟ من هينده ی

دوزه خ رقم له و وشه يه و هه موو مؤنتاگيوه ک و توشه.

بيگره، هه ی ترسنوک.

[They fight.]
 [Enter an officer with three or four armed Citizens]
Officer: Clubs, bills, and partisans! strike! Beat them down!
 Down with the Capulets! Down with the Montagues!
 [Enter Capulet in his nightgown, and Lady Capulet, his wife]
Capulet: What noise is this? Give me my long sword, ho!
Lady Capulet: A crutch, a crutch! Why call you for a sword?
Capulet: My sword, I say! Old Montague is come,
 And flourishes his blade in spite of me.
 [Enter Montague and Lady Montague, his wife]
Montague: Thou villain Capulet! [To his wife] Hold me not,
 let me go.
Lady Montague: Thou shalt not stir one foot to seek a foe.
 [Enter Prince Prince, with his train]
Prince: Rebellious subjects, enemies to peace,
 Profaners of this neighbour-stained steel-
 Will they not hear? What, ho! you men, you beasts,
 That quench the fire of your pernicious rage
 With purple fountains issuing from your veins,
 On pain of torture, from those bloody hands
 Throw your mistemper'd weapons to the ground
 And hear the sentence of your moved Prince.
 Three civil brawls, bred of an airy word,
 By thee, old Capulet, and Montague,
 Have thrice disturb'd the quiet of our streets;
 And made Verona's ancient citizens

(به شه پ دین)
 (ئهفسه ریک و سی چوار که سیکی شارستانی چه کدار دینه ناوهوه)
ئهفسه: تیتیان کهون به تو بزو یم و نیزه! دایانگر نه به ری!
 بروخی کاپولیت! بروخی مؤنتاگیو!
 (پیره کاپولیت به خه جامه وه، له گه ل خاتوو کاپولیتی خیزانی دینه ژورر).
کاپولیت: ئه وه چ هه رایه که؟ ئاده، شمشیره دریزه کهم بق بهین!
خاتوو کاپولیت: دارشقه، بلی دارشقه! تو چ نیشت به شمشیر هه یه؟
کاپولیت: ده لیم شمشیره کهم! پیره مؤنتاگیو هاتوه،
 وهک فشه کردن به من شمشیره کهی هه لده شه قینیت.
 (مؤنتاگیو و خاتوو مؤنتاگیوی خیزانی دینه ژورر وه)
مؤنتاگیو: هه ی (کاپولیت) ی به دکار. (بق ژنه که ی) مه مگره،
 لیمگه ری بروم، هه ی ژن.
خاتوو مؤنتاگیو: لیت ناگه ریم هه نگاو یک باوی به ره و دوژمن.
 (میر نیسکالوس و دست و پیوه نده کانی دینه ناوهوه)
میر: ئه ی ژیردهسته یا خیه کانم، ئه ی دوژمنانی ئاشتی،
 ئه ی ئه وانه ی که شمشیره کانتان به خوینی هاوسیکانتان گلاوه -
 ئه ری نابییستن؟ چیتانه، ها؟ پیاوینه، درندهینه،
 ئه ی ئه وانه ی که گری رقی پیستان به کانی ئه رخه وانی
 ناو ده مارتان داده مرکیننه وه، له ژیر ئازاری سزادا پیتان راده گه یه نم:
 چه کی گریگرتووی دهستی خوینا ویتان فری دهنه سه رزهوی،
 گوئی له فه رمانی میری تووره تان بگرن.
 ئه ی پیره (کاپولیت)، ئه ی (مؤنتاگیو): ئه وه سییه م جاره
 له سه ر قسه ی پوچ شه پ له ناو شاردا دهنینه وه و
 ئارامی شه قامه کانی پی ده شیوین و
 واتان له خه لکی کونینه ی (فیرونا) کردوه

Cast by their grave beseeming ornaments,
 To wield old partisans, in hands as old,
 Canker'd with peace, to part your canker'd hate:
 If ever you disturb our streets again,
 Your lives shall pay the forfeit of the peace.
 For this time, all the rest depart away:
 You, Capulet, shall go along with me;
 And, Montague, come you this afternoon,
 To know our farther pleasure in this case,
 To old Free-town, our common judgment-place.
 Once more, on pain of death, all men depart.

[Exeunt Prince and Attendants; all except Montague, Lady Montague and Benvolio]

Montague: Who set this ancient quarrel new abroad?

Speak, nephew, were you by when it began?

Benvolio: Here were the servants of your adversary

And yours, close fighting ere I did approach:

I drew to part them: in the instant came

The fiery Tybalt, with his sword prepar'd;

Which, as he breath'd defiance to my ears,

He swung about his head, and cut the winds,

Who, nothing hurt withal, hiss'd him in scorn

While we were interchanging thrusts and blows,

Came more and more, and fought on part and part,

Till the Prince came, who parted either part.

Lady Montague: O, where is Romeo? Saw you him to-day?

Right glad I am he was not at this fray.

پۆشاکى شايستهى خۆيان وه لابنن و
 هه باسكى پيريان رىمى كۆنینهيان كه خۆركى ئاشتى لىداوه هه لگرن،
 تا كینهى خۆركدارتان لىك بكاتهوه.
 ئەگەر جارێكى دى شه قامه كانمان لى بشيويين،
 ژيانتان ده بىته خوينبایى ئاشتى.
 ئەم جارەش، هه مووتان برۆن.
 (كاپۆليت)، تۆ له گه لم وه ره،
 (مۆنتاگيو) تۆش ئەو نيوهرۆيه وه ره لام،
 تا دوا بپارمان لهو بارهيه وه بزائن،
 وه ره كۆنه هه وارى (شارى ئازادى) مان، دادگای هاوبه شمان،
 له ژير هه ره شهى مه رگدا، داوا له هه مووان ده كه مه وه بلاوهى لى بكهن.
 (هه موو ده رۆن جگه له (مۆنتاگيو) و (خاتوو مۆنتاگيو) و (بينفۆليو)).
مۆنتاگيو: كى بوو ديسان ئەو شه رهى نايه وه؟
 براكا، پيم بلئ. ئەرى تۆ له وى بوويت كه قلىشاوه؟
بينفۆليو: ليره، پيش هاتنم نۆكه رانى دوژمنه كهت و، هى تۆ، تىك گىرا بوون
 من شمشيرم هه لكىشا تا لىكيان بكه مه وه؛
 ئەو ده مه (تياالت)ى ناگراوى هات و شمشيرى له ده ست بوو
 و مه يدانى لى ده خواستم،
 شمشيره كهى له سه ر سه رى خۆى با ده داو هه وای پى شه ق ده كرد،
 ئەو پيش هيج ئازارى پى نه ده گه يشت و فشهى پى ده هات.
 ئەوسا كه ئيمه ده مانخىوانده يه كترى و لىكترمان ده دا،
 له هه ر لايه كه وه يه كىك هات و لای كه سىكى ده گرت
 تا مير هات و هه ردوو لای بلاوه پى كرد.
خاتوو مۆنتاگيو: رۆميو له كوييه وه؟ ئەرى ئەو رۆ ئەوت نه ديوه؟
 زۆر دلخۆشم كه په نجهى لهو شه ره دا نه خزيوه.

Benolio: Madam, an hour before the worshipped sun

Peered forth the golden window of the east,
A troubled mind drive me to walk abroad;
Where, underneath the grove of sycamore
That westward rooteth from the city's side,
So early walking did I see your son
Towards him I made; but he was ware of me,
And stole into the covert of the wood.
I, measuring his affections by my own,
Which then most sought where most might not be found,
Being one too many by my weary self,
Pursu'd my humour, not pursuing his,
And gladly shunn'd who gladly fled from me.

Montague: Many a morning hath he there been seen,
With tears augmenting the fresh morning's dew,
Adding to clouds more clouds with his deep sighs:
But all so soon as the all-cheering sun
Should in the farthest east begin to draw
The shady curtains from Aurora's bed,
Away from light steals home my heavy son,
And private in his chamber pens himself;
Shuts up his windows, locks fair daylight out
And makes himself an artificial night:
Black and portentous must this humour prove,
Unless good counsel may the cause remove.

بېنفوليو: خانمەكەم، كاتژمېرېك بەر لەوھى خۆرى پەرستراو

سەر لە پەنجەرەى رۆژھەلات بېنیتە دەر،
میشكى پر ئازارم پالى پيوە نام بچم پياسە بکەم،
کورپەكەتم لە ژېر سېبەرى ئەو سوورە چنارەى
كە رەگەكەى لە لای رۆژاواى ئەم شارەدا داکوتاوە بىنى،
بەو بەيانىيە زوو پياسەى دەکرد.
من بەرەو رووى چووم، وەلى ئەو ئاگای لیم بوو و
خۆى خزاندە ناو پەناوپەستوى داران.
من بەھوى حەزەکانى خۆم ھى ئەو دەزانم
كە خەریکترین کەس بەدواى چۆلتەرىن جیدا ویلە،
گەرچى بەتەنیاش بووم خۆم پى زۆر بوو،
كە وتمە داوى حەزى خۆم نەك ھى ئەو،
بەدڵخۆشى لەو دوورکە وتمەوہ كە حەزى دەکرد لیم رابکات.

مونتاقیۆ: ئەو گەلى بەیانیان لەوى بىنراو،

بەفرمیسکەکانى پى شەونمى تازەى بەیانیان دەکاتەوہو
بەھەناسە قوولەکانى ھەورى دیکە داویتە سەر ھەوران؛
كەچى ھەرکە خۆرى گشت شادکەر
پەردەى سېبەرىنى لە رۆژھەلاتى دوورەوہ
لەسەر نوینی (نۆرۆرا) (*) رادەکیشیت،
رۆلە دلگراڤەكەم بەرەو مالى لە رووناكى ھەلدى و
بەتەنیا خۆى لە ناو ژوورەكەى دەپەستیت و
پەنجەرەکان دادەخات و دەرگا لە تیشكى خۆرى نازدار گال دەدات،
شەویكى دەستکرد بۆ خۆى دروست دەکات.
بىگومانم حەزەكەى ئەو رەش و پرتەرس و سامناکە،
مەگەر ئامۆژگارى چاک ھۆیەكەى لە ناخى بەرەللاکا.

(*) نۆرۆرا: خواوہندى كۆنى سېتدەپە لەلای گریگییە كۆنەکان.

Benvolio: My noble uncle, do you know the cause?

Montague: I neither know it nor can learn of him.

Benvolio: Have you importuned him by any means?

Montague: Both by myself and many other friends;

But he, his own affections' counsellor,
Is to himself- I will not say how true-
But to himself so secret and so close,
So far from sounding and discovery,
As is the bud bit with an envious worm
Ere he can spread his sweet leaves to the air,
Or dedicate his beauty to the sun.
Could we but learn from whence his sorrows grow,
We would as willingly give cure as know.

[Enter Romeo.]

Benvolio: See, where he comes: so please you step aside;

I'll know his grievance or be much denied.

Montague: I would thou wert so happy by thy stay

To hear true shrift. Come, madam, let's away,

[Exeunt Montague and Lady Montague.]

Benvolio: Good morrow, cousin.

Romeo: Is the day so young?

Benvolio: But new struck nine.

Romeo: Ay me! sad hours seem long.

Was that my father that went hence so fast?

Benvolio: It was. What sadness lengthens Romeo's hours?

بېنڤوليو: ئەي مامى پايەبەرزىم، ئەرئى تو ھۆيەكە دەزانىت؟

مونتاكىو: نەبەخۆم دەيزانم و نەخۆيشى پىم دەلئىت.

بېنڤوليو: ئايا بەھىچ پىگايەك سەرت كىردۆتە سەر سەرى؟

مونتاكىو: بەخۆم و چەند برادەرىكى دى سەرمان ناوئەتە سەر سەرى،

بەلام ئەو بەخۆى پراوئىزكارى ھەزەكانى خۆيەتى،

- ناشزانم چەند لەوئەدا راستم -

بەلام ئەو ھىندە نەھىنگىرو كەمگۆيە

كەس ناتوانىت قوولايى ناخى دەروونى بزانىت و

ھەر دەلئى خۇنچەيەكە و كرمىكى ھەسوود ناخى دەخوات

پىش ئەوئە پەرە ناسكەكانى لىك بىكاتەو و

جوانىيەكەى بۆ خۆرو با دەربخات.

بمانتوانىبا بزانىن ھۆى خەمەكانى لە چىيەو سەرھەلدەدەن

ئەگەر تىيان بگەين ئامادەبووين چارىيان بگەين.

(رۆمىو دىتە ناوئەو.)

بېنڤوليو: بىروانن لە كوئوئە دىت. تىكايە خۆتان لادەن خۆ؛

من خەمەكانى دەزانم مەگەر رەتم بىكاتەو و نەلئى بۆ.

مونتاكىو: ئومىد دەكەم بەمانەوئەت دلت خۆشى تى بگەوئى،

كە راستى بىسىت. وەرە، خانم، با بگەوئە رى.

(مونتاكىو و خانوو مونتاكىو دەروئەن)

بېنڤوليو: ئاموزاكەم، بەيانىت باش.

رۆمىو: ئەرئى رۆژ ئەوئەندە زوئە؟

بېنڤوليو: تازە سەعات نۆيە.

رۆمىو: واى لە من، كاتژمىرە خەماوئىيەكان درىژ ديارن.

ئەرئى ئەوئە باوكم بوو وا بەپەلە لىرەوئە رۆيشت؟

بېنڤوليو: ئەو بوو. ئەوئە چ خەمىكە كاتژمىرەكانى رۆمىو درىژ دەكەئەوئە؟

Romeo: Not having that which, having, makes them short.

Benvolio: In love?

Romeo: Out-

Benvolio: Of love?

Romeo: Out of her favour where I am in love.

Benvolio: Alas, that love, so gentle in his view,

Should be so tyrannous and rough in proof!

Romeo: Alas, that love, whose view is muffled still,

Should, without eyes, see pathways to his will!

Where shall we dine? O me! What fray was here?

Yet tell me not, for I have heard it all.

Here's much to do with hate, but more with love.

Why, then, O brawling love! O loving hate!

O anything, of nothing first create!

O heavy lightness! serious vanity!

Mis-shapen chaos of well-seeming forms!

Feather of lead, bright smoke, cold fire, sick health!

Still-waking sleep, that is not what it is!

This love feel I, that feel no love in this.

Dost thou not laugh?

Benvolio: No, coz, I rather weep.

Romeo: Good heart, at what?

Benvolio: At thy good heart's oppression.

Romeo: Why, such is love's transgression.

Griefs of mine own lie heavy in my breast;

رۆميو: ئەوەت نەبیت کە هەبوونی کورتییان دەکاتەوه.

بېنڤولियो: ئایا کەوتوویتە ناو خۆشەویستییهوه؟

رۆميو: لە دەرەوهی دام -

بېنڤولियो: هی خۆشەویستی؟

رۆميو: مەبەستم وایە لە دەرەوهی خۆشویستنی ئەووم کە خۆشم دەوێت.

بېنڤولियो: مخابن بۆ خۆشەویستی کە بەرواڵەت ئەوەندە نەرم و ناسکە،

لە جێبەجێ کردنیشدا هێندە دژوار و سەخت خۆ دەنوێنیت.

رۆميو: مخابن کە ئەوین گەرچی بەرچاویشی بەستراو و گری دراوه،

بەبێ چا و پێچکەهی خواستی خۆی دەبینیتەوه لەو ناوه.

لە کوێ فراوین بخۆین؟ ئای لە من، ئەو لێرە چ هەرایەک قەوماوه؟

بەلام پێشم مەلێ، چونکە هەموویم لەناو گوێ زرنگاوه.

لێرە دەبێ زۆر خەریکی کینه بێت، کەچی لەو پتیش بەخۆشەویستی.

ئینجا چییە، ئەی خۆشەویستی شەرفرۆش، ئەی کینهی ئەویناوی،

ئەی ئەو شتەیی لە هیچەوه پەیدا دەبیت و رسکاوی،

ئەی سووکی قورس، ئەی پووچیتی راستەقینە،

ئاژاوهی بێ سەروبهری پوخسار جوان!

پەرامووچەیی مس، دوکەلی رووناک، ئاگری سارد، ساغیتی نەساغ

خەوی هەر بەئاگا، شتیک نییە کە چی وایە

هەست بەو ئەقینە دەکەم؛ ئەو هەستەیی کە ئەوینی تیدا نەمایە.

ئەری پێکەنینت نایە؟

بېنڤولियो: نەخیر، پسمام، پتر گریانم دیت.

رۆميو: بۆ دەگریت، ئەی دل و دەروون چاک؟

بېنڤولियो: لەبەر ئەو باره گرانهی لەسەر دلە چاکەکەتایە.

رۆميو: بۆچ، رەتکردنی سنووری ئەوین هەر بەخۆی وایە.

خەمەکانی خۆم بەقورسی لە سینەمدا راکشاو و گیرن،

Which thou wilt propagate to have it prest
 With more of thine: this love that thou hast shown
 Doth add more grief to too much of mine own.
 Love is a smoke made with the fume of sighs;
 Being purged, a fire sparkling in lovers' eyes;
 Being vexed, a sea nourished with lovers' tears:
 What is it else? A madness most discreet,
 A choking gall, and a preserving sweet.
 Farewell, my coz.

Benvolio: Soft! I will go along:

An if you leave me so, you do me wrong.

Romeo: Tut! I have lost myself; I am not here:

This is not Romeo, he's some other where.

Benvolio: Tell me in sadness who is that you love?

Romeo: What, shall I groan and tell thee?

Benvolio: Groan! why, no;

But sadly tell me who.

Romeo: A sick man in sadness makes his will,

A word ill urg'd to one that is so ill!

In sadness, cousin, I do love a woman.

Benvolio: I aim'd so near when I suppos'd you lov'd.

Romeo: A right good markman! And she's fair I love.

Benvolio: A right fair mark, fair coz, is soonest hit.

Romeo: Well, in that hit you miss: she'll not be hit

تۆ پتریان دهکەیت بەخستنه پالی ئەوانەى که خۆتى پێوه ئەسیرن.
 ئەو ئەوینەى تۆ بۆ منت خستە روو
 خەمى پتر دەخاتە سەر خەمە زۆر و زەبەندەکانى من بى سى و دوو.
 ئەوین دوکەلێکە که له هەلمەدووی هەناسان پەیدایە،
 پاک بکریتەوه، گریک له دور چاوی دلداران له بریسکەدایە؛
 بشیوینزیت، دەریایەک بەفرمیسکی دلداران هەلسایە.
 دەبى لهوه زیتەر چیدی بیت؟ شیتییەکی هەرە ژیرانەیه،
 تالییەکی مرۆف خنکین و شیرینییهکی پارێزەرانهیه.
 خوا حافیز، پسمام.

بێنفۆلیۆ: منیش له گەلتا دیم؛ هیواش که هیواش؛

وام جی بهیلت، خراپەم له گەل دەکەیت کورپی باش.

رۆمیۆ: پیاھ، من خۆم لی ون بووه؛ ئەوه من نیم لێره.

ئەوه (رۆمیۆ) نییه، ئەو به جیگایەکی دیکە فییره.

بێنفۆلیۆ: بەراستی پیم بلی، کیت خۆش دەویت؟

رۆمیۆ: چی، بنالم و به تۆی بلیم؟

بێنفۆلیۆ: بنالینیت؟ ئەدی بۆ چ نا.

بەلام راست بلی کتیه توخوا.

رۆمیۆ: مرۆفی نەخۆش له نائومییدیان وهسیهتی خۆی دەنوسیت

له راستییا ئەو وشە نابەجییه بۆ که سیکە زۆر نەخۆش بیت.

ئەوهی راستی بیت، پسمام، من خانمیکم خۆش دەویت.

بێنفۆلیۆ: زۆر له نزیکى نیشانهکەم دا که وام دانا تۆ که سیکت خۆش دەویت.

رۆمیۆ: چ نیشان شکینکی دەست راستی! ئەوهی خۆشیشم دەویت جوانه.

بێنفۆلیۆ: نیشانهی جوان و راست زوو دەپیکریت، پسمام.

رۆمیۆ: لهوهدا، ئەوهی راستی بیت، نەتپیکا. چونکه ئەو له پیکران نایه

With Cupid's arrow, she hath Dian's wit;
 And, in strong proof of chastity well arm'd,
 From love's weak childish bow she lives unharm'd.
 She will not stay the siege of loving terms
 Nor bide th' encounter of assailing eyes,
 Nor ope her lap to saint-seducing gold:
 O, she's rich in beauty; only poor
 That, when she dies, with beauty dies her store.

Benvolio: Then she hath sworn that she will still live chaste?

Romeo: She hath, and in that sparing makes huge waste;

For beauty, starv'd with her severity,
 Cuts beauty off from all posterity.
 She is too fair, too wise; wisely too fair,
 To merit bliss by making me despair:
 She hath forsworn to love; and in that vow
 Do I live dead that live to tell it now.

Benvolio: Be rul'd by me, forget to think of her.

Romeo: O, teach me how I should forget to think.

Benvolio: By giving liberty unto thine eyes;

Examine other beauties.

Romeo: 'Tis the way

To call hers, exquisite, in question more:

به تیری (کیوید) (*); ئەو ژیریتی (دایان) (**) ی له گه لدايه .
 ئەو به زری قایمی پاکیتی زۆر به چاکی پاریزراوه ،
 له کهوانی مندا لانه ی ئەوینی بی توانا به دووره و نه پیکراوه .
 ئەو له ناو ئابلۆقه ی قسه ی خوشه ویستی گیر ناخوات ،
 چاوه روانی په لاماری چاوه هیرشبه ره کان ناکات ،
 کوشیشی بۆ قه شه ی فریودهری زێر و زه به ند ناکاته وه ،
 ئای چه ند ده وله مه نده له جوانیدا ، ته نیا ئەو هه ژاره
 که ده مریت ، گه نجینه که شی له گه ل خۆی خاکه ساره .

بیتفۆلیۆ: که واته ئەو سویندی خوار دووه هه ر به کچینی بژیت؟

رۆمییۆ: وای کردووه به م بگیریه ی زیانیکی مه زنی لی ده که ویت ،

چونکه جوانی به و سه ختگیریه ی له برسان ده مریت ،

تۆوی جوانی له نه وه کانی پاشه خۆی ده بریت .

ئەو هینده جوانه ، هینده ژیره ، به ژیرییه که ی هینده نازداره ،

به و پاکی و چاکیه ی نائومییدی هه ر بۆ منی هه ژاره .

ئەو سویندی له ئەوین خوار دووه و به و په یمانه ؛

من به مردوویی ده ژیم ، تا ئەوه ت بۆ بکه م ره وانه .

بیتفۆلیۆ: به گویتی من بکه و له بیره خۆتی به ره وه .

رۆمییۆ: ئاده ی فیرم بکه چۆن چۆنی له بیر خۆمی ببه مه وه !

بیتفۆلیۆ: به وه ی چاوانت به ره لا بکه ی ت ؛

جوانانی دی تاقی بکه ی ته وه .

رۆمییۆ: ئەوه ده ق ئەو ریگایه یه

که بیر له جوانی کاملی ئەو بکه مه وه .

(*) خواوهندی خوشه ویستییه له لایه ن یۆنانیه کان و به شیوه ی مندا لکی بالدار ی چاوبه سترای
 تیروکه وان له ده سته و به کویری تیر له دلای دلداران ده گریت .
 (***) خواوهندی راوشکاره له لای رۆمانه کان و هیمای پاکیتییه .

These happy masks that kiss fair ladies' brows,
Being black, puts us in mind they hide the fair;
He that is stricken blind cannot forget
The precious treasure of his eyesight lost.
Show me a mistress that is passing fair,
What doth her beauty serve but as a note
Where I may read who pass'd that passing fair?
Farewell: thou canst not teach me to forget.
Benvolio: I'll pay that doctrine, or else die in debt.
[Exeunt.]

ئەو روپوۋشە خەنيانەي كە نۆچەوانى خانمە جوانەكان رادەمووسن،
رەشيتيان بىرمان دىننەوہ كە چ جوانىيەكمان لى دەشارنەوہ.
ئەوہى كە كويز دەبىت لە دەستى ناىەت
گەنجىنە هيزاىەكەي بينايى لە بىر بچىت.
خانمىكم پى نىشانده كە يەگجار جوان و نازدارە.
جوانىيەكەي بە چى دەچىت، مەگەر بىتتە پەراويز
بۆ بەبىرھاتنەوہى ئەو جوانىيە نازدارە؟
خوا حافىز؛ تۆ ناتوانىت فىترم بكەيت لەبىر خۆمى ببەمەوہ.
بىنفولىۆ: دەبى ئەو برۆاىەت پى بسەلمىنم، دەنا با بە قەرزارى سەر بنىمەوہ.
(دەرۆن)

Scene II.

The Same.

[Enter Capulet, Paris, and the Clown, Capulet's Servant.]

Capulet: But Montague is bound as well as I,
In penalty alike; and 'tis not hard, I think,
For men so old as we to keep the peace.

Paris: Of honourable reckoning are you both;
And pity 'tis you lived at odds so long.
But now, my lord, what say you to my suit?

Capulet: But saying o'er what I have said before:
My child is yet a stranger in the world,
She hath not seen the change of fourteen years;
Let two more summers wither in their pride
Ere we may think her ripe to be a bride.

Paris: Younger than she are happy mothers made.

Capulet: And too soon marred are those so early made.
The earth hath swallowed all my hopes but she,
She is the hopeful lady of my earth.
But woo her, gentle Paris, get her heart,
My will to her consent is but a part;
And she agreed, within her scope of choice
Lies my consent and fair according voice.

دیهانی دووہم

ہہ مان جیگا

[کاپولیت و پاریس و گالته بازیک کہ نوکھری (کاپولیت) ہ دینہ ژورور.]
کاپولیت: بہ لام (مؤنتاگیو) ش وک من بہرپرسیارہ،
لہ سزاشدا وکو یہ کین و وابزانم گران نییہ
بؤ پیوانی پیری وک ئیمہ مانان ناشتی بپاریزین.
پاریس: ئیوہ ہر دووکتان پایہ تان بہر زہ،
مخابن ئیوہ ئوہ تہ مہ نہ دریزہ تان بہ ناکوکی رابوار دووہ.
بہ لام ئیستا گورہم، تو لہ بارہی داواکاریہ کہ مہوہ چی دلئیت؟
کاپولیت: تہ نیا ئوہت پی دلئیم کہ پیم گوتوویت:
مندالہ کہم ہیشتا ہیچ لہو دنیاہ نازانیت؛
تا ئیستا چوارہ بہ ہاری بہ سہر نہ بردوہ؛
لیی گہری باگولی دوو ہاوینی دی بڑا کینیت
بہرلہوہی بیر لہوہ بکہینہوہ پیگہییوہو خوئی وک بووک بخہ ملئینیت.
پاریس: لہو گہنجر بوونہ تہ دایکی بہختہوہر.
کاپولیت: بہ لام بہ زووی دہ ژاکین ئوانہی زو کہ وتوونہ تہ بہر.
زہوی ہموو ئومیدیکی قووتداوم جگہ لہو؛
ئو خانمی ئومید بہ خشی سہر زہمینہ.
بہ لام دلداری لہ گہل بکہ و دلی راکیشہ، ئہی پاریسی دلنہرم و چاک؛
برپاری من لہ رازیکردنی ئو تہ نیا بہ شیکہ نہک سہر پاک.
ہر ئو پہسندی کردو لہ پانتایی ہلہ ژاردنی ئو دا

This night I hold an old accustomed feast,
 Whereto I have invited many a guest,
 Such as I love; and you among the store,
 One more, most welcome, makes my number more.
 At my poor house look to behold this night
 Earth-treading stars that make dark heaven light.
 Such comfort as do lusty young men feel
 When well apparelled April on the heel
 Of limping winter treads, even such delight
 Among fresh female buds shall you this night
 Inherit at my house; hear all, all see,
 And like her most whose merit most shall be:
 Which, among view of many, mine, being one,
 May stand in number, though in reckoning none.
 Come, go with me. *[To the Clown, giving him a paper]*
 Go, sirrah, trudge about
 Through fair Verona; find those persons out
 Whose names are written there, and to them say,
 My house and welcome on their pleasure stay.
[Exeunt Capulet and Paris].

Clown: Find them out whose names are written here! It is written that the shoemaker should meddle with his yard and the tailor with his last, the fisher with his pencil, and the painter with his nets; but I am sent to

دهنگی په سندرکردنی من پابهندی قسه کانی نه وه له ودا .
 نه م شهو من وهک کردوومه ته خوو ناههنگیک ده سازینم،
 گه لئ میوان بو نه وئ من به خیر ده هیتم،
 له وانه ی خو شم ده وئین، تو له وانی به دنیا یی
 که سیکی زور به خیر دینریت، ژماره کانم پتر دهن ناوه هایي .
 نه مشه و له ماله هه ژاره که مدا چاوه ری بکه بو دین
 نه ستیره ی سهر زوی ناسمانی تری پی روشن دادین .
 خوشییه کی وا که لاوانی هه وه سباز ده چیژن و ده گن پی
 کاتیک نیسانی پوشاک جوان پی له پاژنه ی پی
 زستانی شهل و گران دهنیت، ته نانه ت نه و به زم و شادییه
 له ناو خونچه میینه تازه کاند نه مشه و ناساییه
 له ناو ماله که مدا؛ گوئی له هه مووان بگره و له هه مووان پروانه
 نه و هت خوشبویت که له هه مووان شایسته تر و جوانه :
 کهرچی به دیمه ن زور ده بینیت، هی منیش به ژماره یه کیکه له وان
 به لام له ناویان هه رگیز نییه تی هاوشان .
 وره باپی که وه بر وین . (کاغه زیک به گالته بازه که ده دات)
 بر و، کوره، گر بخو
 به ناو (فیرونا) ی جوان؛ نه و که سانه بدوژه وه
 که ناویان لیرده نووسراوه، یه ک یه که پیان رابگه یه نه
 بیته مالم و به هاتنیان خوشحالم و هه موویان به خیر بهینه .
 (کاپولیت و پاریس ده وین)

گالته بازه که: نه وانه بدوژه وه که ناویان لیرده نووسراوه؟ لیرده نووسراوه که پیلاوساز گزه که ی بابدات و جلک دروو قالبی پیلاوه که ی، ماسیگر به فلچه که ی و نیگار کیش به تو ره که ی . به لام من نیردراوم نه و که سانه بدوژه وه که لیرده ناویان نووسراوه، که چی هه رگیز ناتوانم نه و ناوانه بدوژه وه که

find those persons whose names are here writ, and can never find what names the writing person hath here writ. I must to the learned: [*He sees Benvolio and Romeo approaching*] in good time!

[*Enter Benvolio and Romeo.*]

Benvolio: Tut, man, one fire burns out another's burning,
One pain is lessened by another's anguish;
Turn giddy, and be holp by backward turning;
One desperate grief cures with another's languish:
Take thou some new infection to thy eye,
And the rank poison of the old will die.

Romeo: Your plantain-leaf is excellent for that.

Benvolio: For what, I pray thee?

Romeo: For your broken shin.

Benvolio: Why, Romeo, art thou mad?

Romeo: Not mad, but bound more than a madman is;

Shut up in prison, kept without my food,
Whipped and tormented and Good-e'en, good fellow.

Clown: God gi' good e'en. I pray, sir, can you read?

Romeo: Ay, mine own fortune in my misery.

Clown: Perhaps you have learned it without book:

but I pray, can you read anything you see?

Romeo: Ay, If I know the letters and the language.

Clown: Ye say honestly: rest you merry. [*He moves off*]

Romeo: Stay, fellow; I can read. [*He reads the list.*]

نووسه ره که ی لیره نووسیویه. ده بی من بجمه لای خوینده واریک. (ئه و)

ده بی نیت بینفولیو و رومیو دین) له ومختیکی باش هاتن.

(بینفولیو و رومیو دینه ناوه)

بینفولیو: هه ی قهله ندر، ئاگریک یه کتکی دی ده خواته وه،

ژانیک به ژانیک دی داده مرکینریت؛

که گیز بوویت، خولخواردنی به ره واژی میشک چاک ده کاته وه.

خه میکی ئومید بر به درده سه رییه کی دی چار ده کتیت:

تو دردیکی نوی بو چاوت بره خسینه

ژه هری پیسی کون له گیانی خوتا در بهینه.

رومیو: په لکی ره کتیشه ی (*) تو بو ئه م درده زور نایابه.

بینفولیو: بوچی، تکت لئ ده که م؟

رومیو: بو لاقی شکاوت.

بینفولیو: جییه، رومیو، شیتیت؟

رومیو: شیت نیم، به لام له شیتان توندتر په لبه ست کراوم؛

له زیندان نراوم، بی خواردن و خوراک ماوم،

به قامچی شوو شوو کراوم و ئازار دراوم (**)- و-

ئیواره ت باش براده ری چاکم.

(گالته بازه که دینه ناوه)

گالته بازه که: خودا ئیواره ت باش بکات. تکایه، گه وره م، ده زانیت بخوینیه وه؟

رومیو: به لئ، چاره نووسی خوم له به دبه ختیمدا.

گالته بازه که: رهنگه به بی کتیب فیتری بووبیت، به لام تکام وایه، ئه ری ده توانیت ئه وه ی

ده بی نیت بیخوینیه وه؟

رومیو: به لئ، ئه گه ر پیته کان و زمانه که ی بزنام.

گالته بازه که: راست ده که ییت، خوا دلت خوش بکات. (دوور ده که ویته وه).

رومیو: بوسته، برادره؛ ده توانم بیخوینمه وه (لیسته که ده خوینیه وه).

(*) جوړه گیایه کی پزیشکیه بو سهر برین و کوانان به سووده.

(**) له سهرده می شیکسپیردا ئه م جوړه رهفتاره له گه ل شیت ده کرا.

“Signior Martino and his wife and daughters;
 County Anselme and his beauteous sisters;
 The lady widow of Vitruvio;
 Signior Placentio and his lovely nieces;
 Mercutio and his brother Valentine;
 Mine uncle Capulet, his wife, and daughters;
 My fair niece Rosaline; Livia;
 Signior Valentio and his cousin Tybalt;
 Lucio and the lively Helena.’

A fair assembly. whither should they come?

Clown: Up.

Romeo: Whither? To supper?

Clown: To our house.

Romeo: Whose house?

Clown: My master's.

Romeo: Indeed I should have ask'd you that before.

Clown: Now I'll tell you without asking: my master is the great rich Capulet; and if you be not of the house of Montagues, I pray, come and crush a cup of wine. Rest you merry!

[Exit clown.]

Benvolio: At this same ancient feast of Capulet's
 Sups the fair Rosaline whom thou so loves
 With all the admired beauties of Verona.
 Go thither; and, with unattainted eye,
 Compare her face with some that I shall show,

«سینیۆر مارتینۆ و ژن و کیژه‌کانی؛
 کوئنتی ئەنسلیم و خوشکه جوانه‌کانی؛
 خاتوو فیتروقیۆی بیوه‌ژن؛
 سینیۆر پلاسینتیۆ و برازا نازداره‌کانی؛
 میترکیشیۆ و فالانتینی برای؛
 کاپۆلیتی مامه‌م و ژن و کیژه‌کانی،
 برازای ناسکم رۆزه‌لین و لیفیا؛
 سینیۆر فالانتیو و تیبالتی ئامۆزای؛
 لوسیۆ و هیلینای ژیکه‌لانه»

چ کۆمه‌لیکی ریکوپیکه. ئەری بینه کوئی؟

گالته‌بازمه‌که: سه‌ره‌وه –

رۆمیۆ: له کوئی؟ بۆ نانی شیۆ؟

گالته‌بازمه‌که: بۆ مالی ئیمه.

رۆمیۆ: مالی کیه؟

گالته‌بازمه‌که: مالی خودانه‌که‌م.

رۆمیۆ: ئەوهی راستی بیت، ده‌بوايه پيشتر لیتم پرسیبوايه.

گالته‌بازمه‌که: ئیستا بی پرسین پیت ده‌لیم. خودانی من کاپۆلیتی ده‌وله‌مندی مه‌زنه؛
 جا گهر ئیوه له بنه‌ماله‌ی مۆنتاگیۆ نین، تکاتان لی ده‌که‌م وهرن و جامیک باده
 هه‌لده‌ن. خوا خۆش‌تان بکات.

(گالته‌بازمه‌که ده‌پوات)

بینفۆلیۆ: له هه‌مان ئاهه‌نگه له میژینه‌که‌ی کاپۆلیتدا

رۆزه‌لینی نازدار که تو هینده‌ت خۆش ده‌وی،

له‌گه‌ل هه‌موو جوانه دلگه‌ره‌کانی (فیرونا) نانی شیۆ ده‌خوات.

بچۆ ئەوی و به‌چاویکی بی لایه‌نه‌وه بینه،

روخساری ئەو به‌که‌سیک به‌راورد بکه که نیشانی تو ده‌ده‌م،

And I will make thee think thy swan a crow.

Romeo: When the devout religion of mine eye
Maintains such falsehood, then turn tears to fires;
And these, who, often drowned, could never die,
Transparent heretics, be burnt for liars!
One fairer than my love? The all-seeing sun
Ne'er saw her match since first the world begun.

Benvolio: Tut, you saw her fair, none else being by,
Herself poised with herself in either eye:
But in that crystal scales let there be weighed
Your lady's love against some other maid
That I will show you shining at this feast,
And she shall scant show well that now shows best.

Romeo: I'll go along, no such sight to be shown,
But to rejoice in splendour of my own.

[Exeunt.]

ئەوسا قازەكەت لەبەر چا وەك قەل رەش دەكەم.

رۆمیۆ: كاتێك ئایینی پەرستنكارانەى چاوان و دیدەم

ئەو درۆیە بگرتتە خو، فرمیسك دەبنە ئاگر؛

ئەوانەى كە زۆر جار خنكاون، قەت نامرن ئەو دەم،

دەبى ئەو كافرە پۆشنانە لەبەر درۆ بسووتین بەگر.

كەسێكى لە یارم جوانتر؟ خوۆرى سەرتاپا بىن

هەرگیز هاوتاشى نەدیووە لەو هەتەى دنیا كەوتۆتە جەمىن.

بەنۆلیۆ: پیاھ، تۆ ئەوت پى جوانە، چونكە كەسى جوانى لە تەكا نەبوو،

هەر خوۆى بەتەنیا لە هەردوو چاوەكانتدا جیگیر بوو،

بەلام با لە تاى تەرازووى كرىستالیندا یەكێكى دى بێتە كێشان

ئەوینى خانمەكەت لە بەرامبەر هى خانمێكى دى دابێتە مەیدان

كە من لەو ئاھەنگە نیشانى دەدەم دەدرەوشیتەو

سەختە باش بێت ئەو هى ئیستا زۆر چاك لەلات دەكەوتتەو.

رۆمیۆ: من دێم، نەك بۆ ئەو هى ئەو دیمەنە بىنم

بەلكو بۆ خوۆشى دیتن لە نازدارىتى ئەو هى بە هى خوۆمى رەوا دەبىنم.

(دەرۆن)

Scene III.

Room in Capulet's House.

[Enter Lady Capulet, and Nurse.]

Lady Capulet: Nurse, where's my daughter? call her forth to me.

Nurse: Now, by my maidenhead, at twelve year old, I bade her come. What, lamb! what ladybird! God forbid! Where's this girl? what, Juliet!

[Enter Juliet.]

Juliet: How now, who calls?

Nurse: Your mother.

Juliet: Madam, I am here. What is your will?

Lady Capulet: This is the matter, Nurse, give leave awhile,
We must talk in secret. [Nurse begins to leave] Nurse,
come back again;
I have remembered me, thou'st hear our counsel.
Thou knowest my daughter's of a pretty age.

Nurse: Faith, I can tell her age unto an hour.

Lady Capulet: She's not fourteen.

Nurse: I'll lay fourteen of my teeth, And yet, to my teen be it spoken, I have but four—She is not fourteen.
How long is it now to Lammas-tide?

Lady Capulet: A fortnight and odd days.

Nurse: Even or odd, of all days in the year, Come Lammas-eve at night shall she be fourteen. Susan and she, God rest all

دایه‌نی اسپیه‌م

ژورویکی مائی کاپولیت

[خاتو کاپولیت و دایه‌ن دینه ژور.]

خاتو کاپولیت: داده، کیژۆله‌که‌م له کوئییه؟ بۆم بانگی ئیره‌ی بکه.

دایه‌ن: ئه‌دی، به‌کیژینی دوازده سالانی خۆم سویند ده‌خۆم، داوام لێی کرد بیت، کچی، به‌رخۆله‌که‌م! کچی خالخالۆکه‌که‌م! خوا ئاگای لیمان بیت! ئه‌و کیژه له کوئییه؟ کچی، جلولیت!

(جلولیت دیته ژور)

جلولیت: چیه؟ کچی بانگم ده‌کات؟

دایه‌ن: دایکت.

جلولیت: خانم، من لیره‌م، چیت ده‌ووت؟

خاتو کاپولیت: ئه‌وه مه‌سه‌له‌که‌یه. ئاده‌ی داده، که‌میک به‌ته‌نیا جیمان به‌په‌یله‌؛

ده‌بی ئیمه به‌دزی بدوین. (دایه‌نه‌که ده‌ست به‌پویشتن ده‌کات)

داده، ئا به‌بیرم هاته‌وه، ده‌بی تو گویت له قسه‌کانم بیت.

تو هه‌ر له منداڵیه‌وه کیژه‌که‌م ده‌ناسیت.

دایه‌ن: به‌دنیاییه‌وه، من ده‌توانم ته‌مه‌نی به‌کاتریم بژمیرم.

خاتو کاپولیت: هیشتا نه‌بوته چوارده.

دایه‌ن: به‌چوارده دگانم گه‌وه ده‌که‌م - گه‌رچی به‌داخه‌وه ده‌بی بیلیم هه‌ر له ده

سالیه‌وه چواری ماون - ئه‌و نه‌بوته چوارده. چه‌ندی ماوه بو جه‌ژنی دروینه‌ی یه‌کی ئاب؟

خاتو کاپولیت: چوارده رۆژ و چه‌ند تاک و لۆکیک.

دایه‌ن: رۆژانی سال چ تاک بیت و چ لۆک،

گرنگ ئه‌وه‌یه که جه‌ژنی دروینه‌ی یه‌کی ئاب دیت ده‌بیته چوارده.

Christian souls! Were of an age: well, Susan is with God; She was too good

for me: but, as I said, on Lammas-eve at night shall she be fourteen; That shall she, marry; I remember it well. 'Tis since the earthquake now eleven years; And she was wean'd, I never shall forget it,

of all the days of the year, upon that day: For I had then laid wormwood to my dug, sitting in the sun under the dove-house wall; My lord and you were then at Mantua: Nay, I do bear a brain: but, as I said, when it did taste the wormwood on the nipple of my dug and felt it bitter, pretty fool, to see it tetchy, and fall out with the dug! Shake, quoth the dove-house. 'Twas no need, It row, to bid me trudge. and since that time it is eleven years; For then she could stand alone; nay, by the rood She could have run and waddled all about-for even the day before, she broke her brow: and then my husband, God be with his soul!

'A was a merry man, took up the child. 'Yea,' quoth he, 'dost thou fall upon thy face? Thou wilt fall backward when thou hast more wit; Wilt thou not, Jule?' and, by my holiday, the pretty wretch left crying, and said 'Ay.' To see now how a jest shall come about! I warrant, and I should live a thousand years, I never should forget it; 'Wilt thou not, Jule?' quoth he;

And, pretty fool, it stinted, and said 'Ay.'

Lady Capulet: Enough of this; I pray thee hold thy peace.

Nurse: Yes, madam; yet I cannot choose but laugh. To think it should leave crying, and say 'Ay:' and yet, I warrant, it had upon its brow a bump as big as a young cockerel's stone- a parlous knock; and it cried bitterly. 'Yea,' quoth my husband, 'fall'st upon thy face? Thou wilt fall backward when thou com'st to age; Wilt thou not, Jule?' It stinted, and said 'Ay.'

ئەو و سۆزان - خوا لە هەموو مەسیحییەک خۆش بێت - هاوژا بوون. ئی، سۆزان وا خوا بردیەوه؛ ئەو زۆر لەوه باشتر بوو بۆ من بمینیت. بەلام وهک گوتم، لە شەوی جەژنی دروینەدا ئەو دەبیتە چوارده؛ بەئی، بە مەریەم، من ئەوهم چاک لە بیرە. لەو هەتی بوومە لەرزەکه وه تا ئیمپرو دەکاته یازده سال و ئەو پوژ بوو ئەو لە مەمک کرایۆوه - من هەرگیز ئەو پوژە لە بیر ناکەم - لە باقیمەندی پوژانی سال. لەو پوژەدا، چونکە ئەو پوژە من ناوگی پووهکی خام لە مەمک دابوو، لە بن دیواری لیسای کوتران لەبەر پوژنی دانیشتبوم. ئەوسا تۆو خودان لە (مانتوا) بوون - نەخیر، من میشکم هەیه! بەلام وهکو گوتم، کاتیک تامی ناوگی خاوی لە چیچیلەیی مەمک کرد و تالایەتیەکهی چەشت، زۆر سەیر بوو بتدیبا چۆن غەزری و مەمکەکهی یەکسەر بەردا! «شریقە» لە لیسای کوتران هەلسا، پێویستم بەوه نەبوو بە شل و خاوی هەلیم. لە هەنگیەوه تا ئیستا یازده ساله و چونکە ئەوسا دەیتوانی هەلسیتەوه؛ نەخیر، سویند بە خاچ، دەیتوانی تاتی تاتی بکات و لێره و لەوی پابکات، چونکە تەنانەت پوژنی پێشتر نیوچەوانی شکابوو و ئەوسا مێردەکهەم - خوا لێی خۆش بێت - ئەو پیاویکی قسەخۆش بوو - منداڵەکهی هەلگرتەوه. ئەو گوتی «بەسەر دەمدا کەوتیت؛ ها؟ تۆ کە عەقڵت زیتر دەبیت بەسەر پشستا دەکهویت، وانییە جولی؟» جا سویند بەدایکی پیروژ، ئەو جندۆکە نازدارە لە گریان کربۆوهو گوتی «ئا». ئیستا بروانە چۆن ئەو گالتهیه بەراست دەگەریت! من راست دەلیم و ئەگەر هەزار سالیس بژیم، ئەوهم هەرگیز لە بیر ناچیتەوه، ئەو گوتی: «وانییە، جولی؟» زۆر سەیر بوو کربۆوه و گوتی «ئا».

خاتوو کاپولیت: بەسە، تکایە، بێدەنگ بە.

دایەن: باشە، خانم؛ کەچی من لە پێکەنین پترم لە دەست نایە کە بیر لەوه دەکه مەوه هەرکە دەگریاو هاواری دەکرد «ئا»؛ هەرچەندە دلنایشم کە نیوچەوانی بەقەد گونە کە لە شێریکی بارکە ئەستووور ببوو - خراپ بەربۆوه - کەچی بەتالی هاواری دەکرد «ئا»، مێردەکهەم دەیکوت «بەسەر دەمتا دەکهویت؟ تۆ کە گەوره دەبیت بەپشستا دەکهویت، وانییە، جولی؟» جا کربۆوه و هاواری کرد «ئا».

Juliet: And stint thou too, I pray thee, nurse, say I.

Nurse: Peace, I have done. God mark thee to his grace! thou wast the prettiest babe that e'er I nursed: And I might live to see thee married once, I have my wish.

Lady Capulet: Marry, that "marry" is the very theme I came to talk of. Tell me, daughter Juliet, How stands your disposition to be married?

Juliet: It is an honour that I dream not of.

Nurse: An honour! Were not I thine only nurse, I would say thou hadst suck'd wisdom from thy teat.

Lady Capulet: Well, think of marriage now: younger than you, Here in Verona, ladies of esteem, Are made already mothers: by my count I was your mother much upon these years That you are now a maid. Thus, then, in brief; The valiant Paris seeks you for his love.

Nurse: A man, young lady! Lady, such a man As all the world why he's a man of wax.

Lady Capulet: Verona's summer hath not such a flower.

Nurse: Nay, he's a flower, in faith, a very flower.

Lady Capulet: What say you? can you love the gentleman? This night you shall behold him at our feast; Read o'er the volume of young Paris' face, And find delight writ there with beauty's pen; Examine every married lineament, And see how one another lends content;

جولیت: دادە، منیش دەلێم تکایە تۆش بیپرەوه.

دایەن: هێمن بەرەوه، وا کڕ بوومیهوه. خوا چاوی لیت بیت، تۆ جوانترین ساوا بوویت که من شیرم پی دایت. هیوادارم بژیم و بتبینم میرد بکهیت.

خاتوو کاپولیت: میرد کردن، هەر بۆ ئەو «میرد کردنەیه» من هاتووم لێیهوه بدویم. پیم بلێ، جولیتی کیژم، رات چییە بەرامبەر بەمیرد کردن؟

جولیت: ئەوه سەر بەرزیه که که من خەونی پێوه نابینم.

دایەن: سەر بەرزى! ئەگەر من بەتەنیا دایەنى تۆ نەبوومایە. دەمگوت تۆ ژیریتیت لە چیچیلەى ئەو مەمکەوه مژتووه.

خاتوو کاپولیت: باشە، ئیستا بیر لە میردکردن بکەرەوه.

لێرە لە (فیرونا) خانمانی دیار و بەناوبانگی لە تۆ گەنجتر لە میژە بوونەتە دایک. که بوومه دایکت بەحیسابی خۆم ریک لەو تەمەنەدا بووم کهچی ئیستا تۆ هەر کچیت. کهواتە بەکورتی پارێسی جوامیر بەدواتەوهیه بۆ خۆشه‌ویستی.

دایەن: خانمی گەنج، چ پیاویکە! خانمەکەم، ئەو پیاویکە لە هەموو دنیا... وای، پیاویکە لە جوانیدا هاوتای نییه !

خاتوو کاپولیت: هاوینی (فیرونا) گۆلی وای بەخۆوه نەدیوه.

دایەن: نەخێر، گۆلە گۆل، بەراستی خۆی گۆلە.

خاتوو کاپولیت: چ دەلێیت؟ دەتوانیت ئەو جوامیرەت خۆش بویت؟ ئەمشەو لە ئاھەنگەکەماندا دەیبینیت.

لە بەرگی روخساری پارێسی گەنج بخوینەوه

خۆشیی بدۆزەرەوه که بەپینووسی جوانی تێیدا نووسراوه؛

لە هەموو کۆکی و تەبایی روخساری بروانە

بیبینە چۆن هەر ناوەرۆکەکەى واتا بەخشی ئەوی ترە بیزانە؛

And what obscured in this fair volume lies
Find written in the margent of his eyes.
This precious book of love, this unbound lover,
To beautify him, only lacks a cover:
The fish lives in the sea; and 'tis much pride
For fair without the fair within to hide:
That book in many's eyes doth share the glory,
That in gold clasps locks in the golden story;
So shall you share all that he doth possess,
By having him, making yourself no less.

Nurse: No less? Nay, bigger; women grow by men.

Lady Capulet: Speak briefly: can you like of Paris' love?

Juliet: I'll look to like, if looking liking move:

But no more deep will I endart mine eye
Than your consent gives strength to make it fly.

[Enter a Servant.]

Servant: Madam, the guests are come, supper served up, you called,
my young lady asked for, the Nurse cursed in the pantry,
and everything in extremity. I must hence to wait;
I beseech you, follow straight.

Lady Capulet: We follow thee. *[Exit Servant.]*

Juliet, the county stays.

Nurse: Go, girl, seek happy nights to happy days.

[Exeunt.]

هه رچیه کیش له و بهرگ و قهواردا راز و په نهانه
له په راویزی چاوه کانی نووسراوه و پیشانه.
ئهم کتیبه پر به هایه ی ئه وین، ئه و دلداره راونه کراوه
تا جوانتر بیت، له چی کهم نییه، بهرگیکی ناتواوه.
ماسی له ده ریادا ده ژیت؛ مایه ی سه بهرزییه کی ته واوه
بهرگی جوان، ناوه روکی جوانی له ناوه خوئی حه شارداوه.
ئهو کتیبه، به لای زوراندا، وایه که ئاوه زونه ی زیپی
سه بهرزه به وهی چیروکی زترین کلیل ده دات چ سه و چ ژیری.
جا توش هاوبه ش ده بیت له هه رچیه کی ئه و خاوه نداره
به بوونی ئه و نزمتر نابیته وه له م پایه و ئاسته دیاره.
دایه ن: نزمتر نا؟ نه خیر، مه زنترا! ژنان به پیاوان پی ده گهن.

خاتوو کاپولیت: به کورتی بیلی: ده توانی خو شه ویستی پاریس په سند بکهیت؟

جوولیت: ته ماشای ده کهم تا خو شم ده ویت، گهر ته ماشا خو شه ویستی بخولقی نیت

به لام تیری چاوم قوولتر له ودا ناچه قینم

له وهی رازی بوونت ریم بدات و بیسمینم.

(گالته بازه که دیته ناوه وه)

گالته بازه که: خانمه کهم، میوانه کان هاتوون، نانی شیوان ناماده یه، بانگی تو ده کهن

و له باره ی خانمه که نه که شم پرسیار ده کهن، ته یان له ژووری قاپ و

قاچاغدا نه فرین ده کهن، هه موو شتیک پیویستی به ده ستوبردییه. جا من ده بی

خهریک بم. تکاتان لی ده کهم یه کسه به دوامدا وهرن.

خاتوو کاپولیت: وا به دواتدا دین. جوولیت، کونت پاریس چاوه پروانته.

دایه ن: کیژی، بری خو شی شه وان بو خو شی روژان په یدا بکه.

(ده روژن)

Scene IV

Outside Capulet's house

[Enter torchbearers followed by Romeo, Mercutio, Benvolio, and five or six other Masked men;

Romeo: What, shall this speech be spoke for our excuse,
Or shall we on without apology?

Benvolio: The date is out of such prolixity:
We'll have no Cupid hoodwinked with a scarf,
Bearing a Tartar's painted bow of lath,
Scaring the ladies like a crow-keeper;
Nor no without-book prologue, faintly spoke
After the prompter, for our entrance:
But, let them measure us by what they will,
We'll measure them a measure, and be gone.

Romeo: Give me a torch, I am not for this ambling;
Being but heavy, I will bear the light.

Mercutio: Nay, gentle Romeo, we must have you dance.

Romeo: Not I, believe me: you have dancing shoes,
With nimble soles; I have a soul of lead
So stakes me to the ground I cannot move.

Mercutio: You are a lover; borrow Cupid's wings,
And soar with them above a common bound.

دیهانی چواردهم

له دهره وهی مائی کاپولیت

[مه شخه ل هه لگر دین، رۆمیۆ و میړکیوشیۆ و بئنفۆلیۆ و

بئنج شهش پیاوی ده مامکداری دیکه یان به دوا وهیه.]

رۆمیۆ: ئه ری به قسه یه ک داوای لیوووردن بکه یین

یان به بی پوزش بچینه ناوه وه؟

بئنفۆلیۆ: باوی پوزش هینانه وهی دریژ نه ماوه:

ئیمه هیچ (کیوید) ی چاو به ده سمال به ستر اوهمان نییه،

که که وانیککی دارینی بویه کراوی ته ته رانی هه لگرتبیت،

وهک پاسکه ری قهلی ناو ده غلان زراوی کیژان ببات؛

هه روا هیچ پیشگوتاریکی له به ریشمان نییه، به نزمی دوا به دوا ی

قسه فیترکه ر بلیته وه تا بچینه ناو دیمه نه که وه.

ده لیگه ری حه زیان له چ پیو دانگیکه با به وه هه لمان سه نگین،

ئیمه به دهم رۆیشتنه وه چۆپییه که ده که یین و ده رۆین.

رۆمیۆ: مه شخه لیکم پی بدن: من حه ز له و چۆپییه ناکه م؛

چونکه دلم تاره، با من رۆناکییه که هه لگرم.

میړکیوشیۆ: نه خیر، رۆمیۆی دلنه رم، ده بی سه مامان بۆ بکه ییت.

رۆمیۆ: باوه رم پی بکه ن، من نا. ئیوه پیلاوی سه ماتان له به ره

بن سه له کانیشتان سووکن: من رۆحیکم هه یه له مس

وا به زه وییه وه م ده نوو سینیت که نه توانم بجوولیمه وه.

میړکیوشیۆ: تۆ عاشقیت: باله کانی (کیوید) بۆخۆت بخوازه وه

به وان به سه ر سنوره ئاسایییه کانه وه خول بخۆ.

Romeo: I am too sore emperced with his shaft
To soar with his light feathers; and so bound,
I cannot bound a pitch above dull woe.
Under love's heavy burden do I sink.

Mercutio: And, to sink in it, should you burden love-
Too great oppression for a tender thing.

Romeo: Is love a tender thing? It is too rough,
Too rude, too boisterous; and it pricks like thorn.

Mercutio: If love be rough with you, be rough with love;
Prick love for pricking, and you beat love down.

Give me a case to put my visage in:

A visor for a visor! what care I

What curious eye doth quote deformities?

Here are the beetle-brows shall blush for me.

[He puts on a mask.]

Benvolio: Come, knock and enter; and no sooner in
But every man betake him to his legs.

Romeo: A torch for me: let wantons, light of heart,
Tickle the senseless rushes with their heels,
For I am proverbied with a grandsire phrase:
I'll be a candle-holder and look on,
The game was ne'er so fair, and I am dun.

Mercutio: Tut, dun's the mouse, the constable's own word:
If thou art dun, we'll draw thee from the mire
Or, save your reverence love, wherein thou stick'st
Up to the ears. Come, we burn daylight, ho.

رۆميو: من به تيری ئه و ناخ سمر او و يه گجار بريندارم

که نه توانم به په ره سووکه کانی بخوليمه وه؛ واش په لبه ست کراوم

که نه توانم له سهر ته پله سهری خه ميکی ته پ بهر زتر بيمه وه.

وا له ژير باری گرانی ئه وين نهم ليوه ديت.

ميركيوشين: جا گهر له ناو ئه ويندا نقوم بيت، تو باری ئه و گران ده که يت -

ئه وهش زولميکی گهره يه له شتيکی وا ناسکی ده که يت.

رۆميو: ئه ري ئه وين شتيکی ناسکه؟ ئه و يه گجار ره که،

يه گجار وشک و درنده و کتوييه، ده لئی درکه له مروث ده چه قيت.

ميركيوشين: نه گهر ئه وين له گه لت ره که، توش له گه لی ره که به؛

تیی بچه قينه له بهر تی چه قاننده که ی، به مه به سه ریا زال ده بيت.

ده مامکيکم بده ري تا روخسارمی تيدا وه شارم؛

ده مامکيک بۆ روخساری ده مامکاو ی! باکم به چييه

چ چاويک سه يری روخساری شيواوم ده کات؟

ئه وه تانی بروی قالونچه که بۆم سوور ده چيته وه.

(ده مامکيک ده پوشتيت)

بينفوليو: وهره: له ده رگا بده و بچوره ژوور؛ ههر چووينه ناوه وه

هه موو يه کيک ده بی پاکانی بکه ونه سه ما.

رۆميو: مه شخه ليکم بده نی: با گالته کاره دل بی خه مه کان

به پاژنه کانیا ن ختووکه ی زه لی وشکی بی هه ست بده ن،

به لام من وا ده کم که وه ک په نده کونه که ده يليت:

من ده بمه مۆم هه لگرو سه يرتان ده که م.

قه ت گه مه که وا خووش نه بووه و منيش دلته نگ و په نگ ته لخم.

ميركيوشين: پفاه، به قسه ی ئه فسه ران مشکو له ته لخه؛

ئه گهر ئه سپی ته لختيت و له قور چه قيويت، ئيمه دهرت ده کيشين،

يان ليم مه گره ئه گهر بلیم تا بناگویت له خو شه ويستيدا

چه قيويت. ئاده ی وهرن، ئيمه روژه که ده سووتينين.

Romeo: Nay, that's not so.

Mercutio: I mean, sir, in delay

We waste our lights in vain, like lamps by day.

Take our good meaning, for our judgment sits

Five times in that, ere once in our fine wits.

Romeo: And we mean well, in going to this mask;

But 'tis no wit to go.

Mercutio: Why, may one ask?

Romeo: I dreamt a dream to-night.

Mercutio: And so did I.

Romeo: Well, what was yours?

Mercutio: That dreamers often lie.

Romeo: In bed asleep, while they do dream things true.

Mercutio: O, then, I see Queen Mab hath been with you.

She is the fairies' midwife; and she comes

In shape no bigger than an agate-stone

On the fore-finger of an alderman,

Drawn with a team of little atomi

Athwart men's noses as they lie asleep.

Her waggon-spokes made of long spinners' legs;

The cover, of the wings of grasshoppers;

The traces, of the smallest spider- web;

The collars, of the moonshine's watery beams;

Her whip of cricket's bone; the lash of film;

رۆميو: نه خيڙ، وا نيبه.

ميركيوشيڙ: مه به ستم وايه، گه ورهم، بهو خوځگنځاندنه مان

بيټهووده رووناكيبه كانمان ده چوپښن وهك پيكردني رووناكي روژان.

مانا راسته كانمان وهرگره، چونكه دهرکه وتني تيگه يشتني راست و په وانمان

دهکاته پينج هيندهي مانا شار او هکاني ژيري چاکمان.

رۆميو: نیازمان پاکه له چوونه نهو ټاههنگه ده مامکپوشه،

گهرچي هيچ ژيري به کيشي تيدانيبه بچين.

ميركيوشيڙ: دهکړي بپرسين، له بهر چي؟

رۆميو: نه مشه و خه ونټکم بيني.

ميركيوشيڙ: منيش هه روا.

رۆميو: باشه، چيت بيني؟

ميركيوشيڙ: نه وه بوو که خه ونينان زورچار درو دهکهن.

رۆميو: که به خه وتووي له ناو نوښدان، خه ونی شتي راست ده بينن.

ميركيوشيڙ: ټوه، که واته (شاژنه ماب) (*) له گه لټا بوو.

بينفولاي: (شاژنه ماب)؟ نهو کټيه؟

ميركيوشيڙ: نهو ماماني په ريپانه و به جوړيک ديت که له نقيمتيکي

ټاقيقی په نجهي دريژي فه رمانر ه وايه که گه وره تر نيبه،

کو مه لټک بوونه و هر وکه رای ده کيشن و

له خه ودا به سهر لووتي مروفا راده بریت.

ته لي پيچکهي گاليسکه کهي له لاقی دريژي داپيروچکانه،

سهرپوشه کهي له بالي کلويان،

جله وه کهي له ته ونی وردترين جالالوکه يه،

پانگوپه کهي له تريفه ي ټاويني مانگه،

قامچيبه کهي له نيسکي جرچرپه و، سيرمه کهي نارمووشي ته ونانه،

(*) شاژنه ماب: ناوی شاژنيکي په ريپانه.

Her waggoner a small grey-coated gnat,
 Not half so big as a round little worm
 Pricked from the lazy finger of a maid.
 Her chariot is an empty hazel-nut,
 Made by the joiner- squirrel or old grub,
 Time out o' mind the fairies' coachmakers.
 And in this state she gallops night by night
 Through lovers' brains, and then they dream of love;
 O'er courtiers' knees, that dream on curtsies straight;
 O'er lawyers' fingers, who straight dream on fees;
 O'er ladies' lips, who straight on kisses dream,
 Which oft the angry Mab with blisters plagues,
 Because their breaths with sweetmeats tainted are:
 Sometime she gallops o'er a courtier's nose,
 And then dreams he of smelling out a suit;
 And sometime comes she with a tithe-pig's tail,
 Tickling a parson's nose as 'a lies asleep,
 Then dreams he of another benefice:
 Sometime she driveth o'er a soldier's neck,
 And then dreams he of cutting foreign throats,
 Of breaches, ambuscadoes, Spanish blades,
 Of healths five fathom deep; and then anon
 Drums in his ear, at which he starts and wakes;
 And, being thus frightened, swears a prayer or two,
 And sleeps again. This is that very Mab

گالیسکەوانەکە ی پێشکۆکە یەکی بەرگ بۆریلە یە ،
 نیو ئەوەندە ی کرمۆکە یەکی خڕکە لانه نابیت
 کە لە ژێر پەنجە ی تەمبە لێ خانمێک دەر هینرا بیت .
 گالیسکە کە ی قە پیلکی بۆشی بوندوقە ،
 کە سمۆرە ی دارەوان یان کرمی ناوکە خۆرە کلۆری کرد بیت ،
 ئەوان زۆر لە مێژە گالیسکە دروستکەرن .
 شەو لە دوا ی شەو ئەو ئاوا بە ناو مێشکی دلداراندا
 چوارپە لە دەکات و ئەوانیش خەون بە خۆشەویستی یەو دەبینن ؛
 دیتە سەر ئەژنۆی دەر باروانان و خەون بە خۆدانواندەو دەبینن ؛
 دیتە سەر پەنجە ی پارێزەرەن و یە کسەر خەون بە کریو دەبینن ؛
 دیتە سەر لێوی خانمان و یە کسەر خەون بە ماچەو دەبینن ،
 کە (ماب) ی توورپە بە تامیسکە گرفتاریان دەکات
 چونکە دەیانەوی هەناسە ی بۆگە نیان بە بۆنی خۆش بشارنەو .
 جار وایە بە سەر کە پووی دەر بارواندا چوارنالە دەکات
 ئەو لە خەونیدا بۆنی سکالایەکی چەور دەکات ؛
 جاریش وایە بە خۆ و بە (بەرازانە) کە یەو وەژوور دەکەوێت و
 لووتی مام قەشە ختوکه دەدات هەر کە لە خەودایە ،
 ئینجا ئەو خەون بە بەخشیشیکی دیکەو دەبینیت ؛
 هیندیک جاریش ئەو بە سەر گەردەنی سەربازیکەو پێ دەکات ،
 ئەوسا ئەو خەون بە پەرانندی ملی بیگانانەو ،
 بە شکاندنی ریزەکانیان ، بۆسە نانەو و شمشیری ئیسپانی ،
 بە نۆشکردن لە جامی پینج بەژن قوول دەبینیت ، جا لە ناکاو
 خۆی دەکووتیتە ناو گوپی و بەو رادەچەنیت و واگا دیتەو ،
 جا کەوا ترساو ، نوێژیک یان دووان دەکات و
 دیسان دەخەوێتەو . ئەو هەمان ئەو (ماب) یە

That plaits the manes of horses in the night;
 And bakes the elf-locks in foul sluttish hairs,
 Which, once untangled, much misfortune bodes:
 This is the hag, when maids lie on their backs,
 That presses them, and learns them first to bear,
 Making them women of good carriage:
 This is she-

Romeo: Peace, peace, Mercutio, peace!

Thou talk'st of nothing.

Mercutio: True, I talk of dreams,

Which are the children of an idle brain,
 Begot of nothing but vain fantasy,
 Which is as thin of substance as the air,
 And more inconstant than the wind, who woos
 Even now the frozen bosom of the north,
 And, being anger'd, puffs away from thence,
 Turning his face to the dew-dropping south.

Benvolio: This wind you talk of blows us from ourselves:

Supper is done, and we shall come too late.

Romeo: I fear, too early: for my mind misgives

Some consequence, yet hanging in the stars,
 Shall bitterly begin his fearful date
 With this night's revels; and expire the term
 Of a despised life, closed in my breast,
 By some vile forfeit of untimely death:

که شهوان يالی ئه سپان دههونتهوه،
 گريی ئه جندانه له پرچی سۆزانییه پیسهکان دهات،
 هه بکرتنهوه بهدبختی گه وره یان لی دهکه ویتتهوه؛
 ئه وه ئه و پیریزنه قوتریه کاتیک خانمان له سه ر پشت دریز دهبن،
 له سه ر یان پال دهاته وه و فتریان دهکات چۆن هه لی بگرن و
 ده یانکاته ئافره تی باره لگری چاک؛
 ئه وه ئه وه یه—

رۆمیۆ: بهسه، بهس، میترکیوشیۆ بهسه

تۆ قسه ی پووچ دهکهیت.

میترکیوشیۆ: راست دهکهیت، من باسی خهون دهکهم

که زاده ی میشکی بی کارن،

له هیچه وه پهیدان جگه له وه همیکی پووچه ل و

که رهسته که ی هینده ی با ته نکه،

که چی له ره شه با خوگرتره، که ته نانه ت ئیستا

خۆی له سینه ی بهستووی باکوور دهباته پیش و

تووړه بکریت له وپوه هه لدهکاته وه و

روو وه رده گرتنه وه به ره و باشووری شه ونم پرژین.

بینفولیۆ: ئه وه ره شه بایه ی دهیلئیت له مه بهسته کانمان دوورمان دهخاته وه.

وا نانی شیوان ئاماده یه و ئیمه ش زۆر به درهنگه وه هاتووین.

رۆمیۆ: دهترسم، زۆر زوو هاتبین؛ چونکه میشکم خورپه ی خراپ دهکات

له باره ی هه ندی سه ره نجامه وه که هیشتاش به ئه ستیرانه وه ئاوێزانه،

ژووانه ترسناکه که ی میشکم له گه ل بهدمهستی ئه مشه و

به تالی دهست پی دهکات و

ماوه ی ژیانیکی ریسواکراو که له ناو سینهمدا به ندرکراوه

به چه شنه قه ره بوویکی خراپی مه رگی ناوهخت به کو تا دینیت:

But He that hath the steerage of my course
Direct my sail! On, lusty gentlemen!

Benvolio: Strike, drum.

[Exeunt.]

به لآم به لکوائو خودایه ی که ناراسته کردنی ریڑهومی له دستدایه
چارۆکه ی که شتییه که م ناراسته بکات. دهی ، پیوانی که یفباز! دهی-
بینفولین: بیکوته، ته پلکوت، بیکوته.

(دهرۆن)

Scene V

The Hall in Capulet's House.

{Enter Romeo and the other Maskers and stand at one side of the stage. Enter two Servants.}

1 Servant: Where's Potpan, that he helps not to take away?

He shift a trencher? he scrape a trencher?

2 Servant: When good manners shall lie all in one or two men's hands, and they unwashed too, 'tis a foul thing.

1 Servant: Away with the join-stools, remove the court-cupboard, look to the plate! Good thou, save me a piece of marchpane; and as thou loves me, let the porter let in Susan Grindstone and Nell. *[He calls]* Antony! and Potpan!
[Enter the servants, Antong and Potpan.]

Antony: Ay, boy, ready.

1 Servant: You are looked for and called for, asked for and sought for in the great chamber.

Potpan: We cannot be here and there too. Cheerly, boys; be brisk awhile, and the longer liver take all.

[Exeunt servants.]

Enter Lord and Lady Capulet, Juliet, Tybalt, Nurse, The Guests and Musicians at one side of the stage, meeting the maskers who are at the other side.

دېھەنى پېنھام

ھۆلى مالى كاپوليت

[رۆمىيۆ و دەمامكدارهكانى دى دېنە ناوھوھو لەلايەكى

تەختەى شانۆ دەوھستن. دوو نۆكەر دېن.]

يەكەم نۆكەر: كوانى (پۆتپان) (*), با لەلابردنى ئەو قاپانە يارمەتيم بدات؟ ئەرى ئەو

ئەم خوانچەھە لا دەبات؟ ئەرى ئەو ئەم خوانچەھە پاك دەكاتەوھ؟

دووم نۆكەر: ئەگەر گشت رەفتارچاكي لە دەستى يەك پياو يان دوو پياو

كۆبوونەوھ و ئەوانيش دەست پيس بوون، ئەوھ يەكجار خراپە.

يەكەم نۆكەر: ئەو كورسييە جومگەدارانە لابه، ئەو ھەرزالەو تەروالانە وە لا بنى،

ئاگات لە قاپ و ئامانەكان بېت. برادەرە چاكەكەم، پارچەيەك لەوزينەم بۆ

ھەلگرە چونكە تۆ منت خۆش دەوئيت، با دەرگاوان رى بە (سوزان گریندستون)

و (نيل) بدات بېنە ژوور. (بانگ دەكات) ھۆ ئەنتۆنى و پۆتپان، ھۆ!

(ھەردو نۆكەر، ئەنتۆنى و پۆتپان دېنە ژوور)

ئەنتۆنى: بەلى، ئەوھ منم، ئامادەم.

يەكەم نۆكەر: ئەوان بەدواتدا دەگەرېين و داوات دەكەن و لیت دەپرسن و تۆيان لە

ژوورە گەرەكەوھ دەوئيت.

پۆتپان: ناكرى ئيمە ليرەو لەوئيش بين، برادەرەن، دلخۆش بن، بريك گورج بن! ئەوھى

پتر دەژيت ھەموو بۆ ئەو دەبېت.

(نۆكەرەكان دەرپون) (كاپوليت و ژنەكەى و جووليت و تيبالت و داينە و

ميوانەكان و موسيقاتژنەكان لەلايەكى تەختەى شانۆ دەوھستن لە بەرامبەر

دەمامكدارەكان كە لەوسەرى ديكەى شانۆوھ وەستاون.)

(* پۆتپان: بەئىنگليزى واتە (قەپانى مەنجەل).

Capulet: Welcome, gentlemen! ladies that have their toes
 Unplagued with corns will have a bout with you.
 Ah ha, my mistresses! which of you all
 Will now deny to dance? She that makes dainty,
 She, I'll swear hath corns; am I come near you now?
 Welcome, gentlemen! I have seen the day
 That I have worn a visor; and could tell
 A whispering tale in a fair lady's ear,
 Such as would please; 'tis gone, 'tis gone, 'tis gone:
 You are welcome, gentlemen! Come, musicians, play.
[Music plays, and they dance.]
 A hall a hall! give room! and foot it, girls.
[To the servants] More light, you knaves; and turn the
 tables up,
 And quench the fire, the room is grown too hot.
[To himself] Ah, sirrah, this unlook'd-for sport comes well.
[To his cousin] Nay, sit, nay, sit, good cousin Capulet;
 For you and I are past our dancing days;
 How long is't now since last yourself and I
 Were in a mask?

Cousin: By'r Lady, thirty years.

Capulet: What, man! 'tis not so much, 'tis not so much:
 'Tis since the nuptial of Lucentio-
 Come Pentecost as quickly as it will-
 Some five-and-twenty years; and then we masked.

کاپولیت: به خیر بین، جوامیران. ئەو خانمانەى پەنجەى پێیان
 مێخەکەى لى نەهاتوو پێچیک سەماتان لەگەڵ دەکەن.
 ئەهای خانمان! ئیستا کى لە ئیوه
 سەماکردن رەت دەکاتەوه؟ ئەوهى نارازییە
 من سویند دەخۆم مێخەکدارە. ئەرى نیشانم پێکا؟
 بەخیر بین، جوامیران. رۆژانى وام رابواردوو
 کە وەک ئیوه دەمامکم پۆشیوه تا چیرۆکیکی بە چریه
 بەگویی خانمیکی نازدار بچرپینم
 کە دلخۆشى بکات. رابردن، رابردن، ئەو کاتانە.
 جوامیران، بەخیر هاتن. وەرن مۆسیقاژەنان پەنجەکانتان بلەریننەوه!
 (مۆسیقاژەنەکان مۆسیقا لى دەدەن و ئەوان سەما دەکەن)
 سەر زهوییهکە چۆل بکەن! جیگا بکەنەوه، کیژۆلان، سەما بکەن.
 (بۆ نۆکەران) دمۆرینه پتر پۆشنایى، مێزەکان وە لا بنین،
 ناگرەکەش بکوژیننەوه، ژوورەکە یەگجار گەرم داگەر او.
 (بۆ خۆى) ئاھ، کورە، ئەو بەزەمە خۆشە چاوەروان نەکراوه خۆش کەوتۆتەوه.
 (بۆ ئامۆزاکەى) نەخیر، دانیشە، نا دانیشە کاپولیت، ئەى ئامۆزای چاکم،
 من و تۆ لەوه بووینەوه سەما بکەین.
 ئەرى چەند لە مێژە لەووتەى دواجار من و تۆ
 لە ئاھەنگیکی دەمامکاوى بووین؟
ئامۆزا: بە مەریهەمە، سى سائە.

کاپولیت: چى، پیاو؟ هیندە نییە، هیندە لە مێژ نییە:
 لەووتەى رۆژى زەماوهندى (لوسینشیۆ) وهیه -
 با جەژنى (پینتى کۆست) (*) چەند خیرا دى بایت-
 بیست و پینج سائ دەبیت کە دواجار دەمامکمان پۆشى.

(*) جەژنى pentecost: جەژنى دروینەیه لای جوولەکەکان.

Cousin: 'Tis more, 'tis more: his son is elder, sir;
His son is thirty.

Capulet: Will you tell me that?

His son was but a ward two years ago.

[Observing the dancers] Good youths i' faith. O youth's a jolly thing.

Romeo: [To a servant] What lady is that, which doth enrich the hand
Of yonder knight?

Servant: I know not, sir.

Romeo: [To himself] O, she doth teach the torches to burn bright!

It seems she hangs upon the cheek of night

Like a rich jewel in an Ethiop's ear;

Beauty too rich for use, for earth too dear!

So shows a snowy dove trooping with crows

As yonder lady o'er her fellows shows.

The measure done, I'll watch her place of stand

And, touching hers, make blessed my rude hand.

Did my heart love till now? forswear it, sight!

For I ne'er saw true beauty till this night.

Tybalt: This, by his voice, should be a Montague.

Fetch me my rapier, boy. [Exit page] What, dares the slave

Come hither, covered with an antic face,

To flear and scorn at our solemnity?

Now, by the stock and honour of my kin,

To strike him dead I hold it not a sin.

Capulet: Why, how now, kinsman! Wherefore storm you so?

Tybalt: Uncle, this is a Montague, our foe;

A villain, that is hither come in spite,

ئامۇزا: زىتەر، زىتەر، كورەكەي لەوۈ گەورەترە، سى سالانە.

كابۇلىت: تۆ پىم دەلىتت؟

دوو سال لەمەوبەر كورەكەي نابالاق بوو.

(دەروانىتە سەماكەرەكان) بەراستى گەنجى چاكن. ئاى گەنجى چ شتىكى
خۆشە.

رۇمىو (بۇ نۆكەرى): ئەوۈ چ خانمىكە دەستى ئەو سوارچاكەي ئەوئىندەرى

پىر بەھا كر دوو؟

نۆكەر: گەورەم، نايزانم.

رۇمىو (بۇ خۇي): ئۇھ، رۇوناكى فىر دەكات چۆن بدروشىتەوۈ ئەو!

ھەر دەلىنى ئاويزانە بەسەر گۇناى شەو.

وەك گەوھەرىكى بەنرخە لە گوچكەي قولە پەشىكدايە

جوانترە لەوۈى بكرىتەبەر، بەنرخترە كە لەسەر زەويدايە.

ھەر دەلىنى كۆترىكى بەفرىنە لە ناو رەوۈ قەلىك دەروات

ئەو خانمەي ئەوئى ئاوا لەنىو ھاوړىيانى خۆ دەردەخات.

سەما تەواو بىت، چاۋ دەدەمە ئەو جىگەيەي لىي دەوۈستىت،

دەستى زىرم پىرۆز دەبىت تەنيا ئەگەر بەردەستى وى بگەوئىت.

ئايا دلم تا ئىستا كەسى خۆشويستوۈ؟ نكۆلى لى بگە ئەي چاۋ

چونكە تا ئەم شەو جوانى راستەقىنەي نەدىوۈ منى داماو.

تىبالت: ئەوۈ دەنگى بە كەسىكى مۇنتاگىۈۈ دەچىت.

كورە، شمشىرەكەم بۇ بىنە (خزمەتكار دەروات) ئەو نامەردە چۆن وىراۈه

بىتە ئىرەو بەدەمامكى سەيرى گرژۆكى خۆ بىردەدا بكات،

گالتە و فشه بە گەورەيى و سەنگىنيمان بكات؟

سوئىد بە رى و رەچەلەكى خزم و كەسانم

دەيكوزم و ھىچ بە سووچ و گوناھىشى نازانم.

كابۇلىت: خزم، چىتە، چى روى داۋا! تا وا ھەلچىت؟

تىبالت: مامە، ئەوۈ مۇنتاگىۈۈ دوژمنمانە؛

نامەردىكە بۇ تۆلە و كىنە خۇي كر دووۈ بەمالمان

To scorn at our solemnity this night.
Capulet: Young Romeo, is it?
Tybalt: 'Tis he, that villain, Romeo.
Capulet: Content thee, gentle coz, let him alone,
 He bears him like a portly gentleman;
 And, to say truth, Verona brags of him
 To be a virtuous and well-governed youth:
 I would not for the wealth of all the town
 Here in my house do him disparagement:
 Therefore be patient, take no note of him,
 It is my will; the which if thou respect,
 Show a fair presence and put off these frowns,
 An ill-beseeming semblance for a feast.
Tybalt: It fits, when such a villain is a guest:
 I'll not endure him.
Capulet: He shall be endur'd:
 What, Goodman boy! I say he shall. Go to!
 Am I the master here, or you? Go to!
 You'll not endure him! God shall mend my soul,
 You'll make a mutiny among my guests!
 You will set cock-a-hoop! you'll be the man!
Tybalt: Why, uncle, 'tis a shame.
Capulet: Go to, go to!
 You are a saucy boy. Is't so, indeed?
 This trick may chance to scathe you, I know what:

تا بزړینیت سه‌نگینی ساله‌های سالمان.
کاپولیت: ئه‌رئ رۆمیوی گه‌نجه؟
تیبالت: خوځیه‌تی، ئه‌و نامه‌رده رۆمیویه.
کاپولیت: هیمن ببه‌وه، برازای جوامیترم، لئی گه‌رئ؛
 من ئه‌و به جوامیریکی پیزدار تی ده‌گه‌م:
 گه‌ر راستی بلیم، (فیرونا) به‌وه‌وه دهنایت
 که گه‌نجیکی چاک و په‌وشت باشه.
 ئه‌گه‌ر هه‌موو سامانی ئه‌و شارهم پی ببه‌خشریت،
 رازی نابم له‌ناو مالم رووشکین بگریت؛
 بویه ئارام بگره، هیچ گوپی پی مه‌ده.
 ئه‌وه خواستی منه‌و گه‌ر تو پیزی قسه‌م بگریت
 رووخوش و په‌فتار دۆستانه به و رووگرژی بخه‌ره لاه،
 چونکه ئه‌وه روخساریکه بو ئه‌و ئاهه‌نگه نه‌گونجاوه.
تیبالت: ئه‌گه‌ر نامه‌ردیکی وا میوان بیت زور به‌جییه.
 من به‌رگه‌ی ئه‌وه ناگرم.
کاپولیت: ده‌بی دان به‌خوتا بگریت.
 جییه، ئه‌ی کوپی چاک؟ من ده‌لیم ده‌بی وایت. شهرم بکه!
 من لیره خاوه‌ن مالم یان تو؟ شهرم بکه!
 تو به‌رگه‌ی ئه‌وه ناگریت! خودا له روحم خوش بیت،
 ئه‌تو هه‌راو کوکه له ناو میوانه‌کانما دهنیته‌وه!
 تو شه‌ره که‌له‌شیر به‌ریا ده‌که‌یت! تو ده‌بیت پیاو بیت!
تیبالت: بو، مامه، ئه‌وه ئابرووچوونه.
کاپولیت: شهرم بکه، شهرم!
 تو مروفتیکی بی روویت. ئه‌رئ به‌راست وایه؟
 ره‌نگه ئه‌و په‌فتاره کارت تی بکات، من ده‌زانم چی ده‌لیم.

You must contrary me! Marry, 'tis time.
[To the dancers] Well said, my hearts! [To Tybalt] You
are a princex; go:
Be quiet, or [To the servants] More light, more light!
For shame!
[To Tybalt] I'll make you quiet.

[To the dancers] What! cheerly, my hearts.
[He leaves Tybalt and Moves among the guests]

Tybalt: [To himself] Patience perforce with wilful choler meeting
Makes my flesh tremble in their different greeting.
I will withdraw: but this intrusion shall,
Now seeming sweet, convert to bitter gall.
[Exit.]

Romeo: [Taking Juliet's hand.] If I profane with my unworthing hand
This holy shrine, the gentle fine is this:
My lips, two blushing pilgrims, ready stand
To smooth that rough touch with a tender kiss.

Juliet: Good pilgrim, you do wrong your hand too much,
Which mannerly devotion shows in this;
For saints have hands that pilgrims' hands do touch,
And palm to palm is holy palmers' kiss.

Romeo: Have not saints lips, and holy palmers too?

Juliet: Ay, pilgrim, lips that they must use in prayer.

Romeo: O, then, dear saint, let lips do what hands do;

They pray, grant thou, lest faith turn to despair.

Juliet: Saints do not move, though grant for prayers' sake.

Romeo: Then move not while my prayer's effect I take.

دهکری تو له رووم بوهستیتهوه! ئەمی مەریهه، وهختی هاتوووه -
(بو سه ماکاران) جوانه، دلەکانم! (بو تیبالت) تو پیاویکی رهقه کاریت -
دوورکهوه، بیدهنگ به، دهنا - (بو نوکه ران) روئاکي، روئاکي پتر، شهرم بکه!
(بو تیبالت) کړت دهکه مهوه. - (بو سه ماکاران) چي، خوشر، دلەکانم!
(تیبالت به جي ديليت و له ناو ميوانه کانداه جووليتتهوه).

تیبالت (بو خوي): نارام پی گرتنی بی دهستی خۆم و رقی به دهسته خۆم،
هر که ئەو دوو ناکۆکه پیک دهگهن له شمش دیننه له رز بۆم.
من خۆم دهکشیمهوه، به لام ئەو سنوورشکاندنه،
ئیتستا خووش دهردهکه ویت، به لام دواتر تالترین رق چاندنه.
(دهروات)

رومیۆ: (دهستی جوولیت دهگرت): ئەگەر من به دهستی ناشایسته
ئەو گلکۆیه پیرۆزه گلاو بکه، وای لهو گوناوه نازداره:

لیوهکانم، دوو حاجی سوور هه لگه راون و نامادهم

جی ئەو دهستگرتنه زیرانه م به ماچیکی ناسک بکه م چاره.

جوولیت: ئەی هه جگه ری چاک، تو یه جگار خراپه له گه ل دهسته کانت دهکهیت،

له بهر ئەوهی په رستنیکي به جیبیان پیوه به جی مایه:

چونکه پیاوچاک دهستیان به دهستی حاجیبانهوه دهکه ویت،

ناوله پ له سه ر ناوله پ ماچی پیرۆزی هه لگه ری گه لای خورمايه (*).

رومیۆ: ناخو پیاوچاک و هه جگه ره پیرۆزه کان لیویشیان نییه؟

جوولیت: به لئ، ئەی هه جگه ر، به لام لیویان بو نویت خویندنه.

رومیۆ: ئوه، که واته ئەی چاکي پیرۆزم، با لیوهکان ئەوه بکه ن که دهست دهیکات:

ئەوان له نویتا ده لئین، «تو ببیه خشه، نه وهک بروا ببیته نائومیدی».

جوولیت: پیاوچاکان له جی خویان نابزوان گه رچی ئەوهی له نویت داواکراوه
دهیبه خشن.

رومیۆ: جا مه بزوو، کاتیک ئەنجامی نویت هه که م وه رده گرم.

(*) (هه لگه ری گه لای خورما) هیمای ناشتییه، هه روا هیمای ئەو حاجیبانهیه که جاران سه ردانی
هه لگه ستیبیان دهکرد و له گه رانه وهدا گه لای خورمایان وهکو هیمای ناشتی له گه ل خویان دههیتا.

Thus from my lips, by thine my sin is purg'd.

[Kissing her.]

Juliet: Then have my lips the sin that they have took.

Romeo: Sin from my lips? O trespass sweetly urged!

Give me my sin again.

[He Kisses her again]

Juliet: You kiss by the book.

[Nurse comes to Juliet from the side of the stage]

Nurse: Madam, your mother craves a word with you.

[Juliet joins her mother at the side of the stage]

Romeo: What is her mother?

Nurse: Marry, bachelor,

Her mother is the lady of the house.

And a good lady, and a wise and virtuous:

I nursed her daughter that you talked withal;

I tell you, he that can lay hold of her

Shall have the chinks.

Romeo: Is she a Capulet?

O dear account! my life is my foe's debt.

Benvolio: Away, be gone; the sport is at the best.

Romeo: Ay, so I fear; the more is my unrest.

Capulet: Nay, gentlemen, prepare not to be gone;

We have a trifling foolish banquet towards.

[The maskers whisper their excuses to him]

Is it e'en so? why then, I thank you all;

I thank you, honest gentlemen; good-night.

[To the servants] More torches here! Come on then, let's to bed.

[Torch bearers show the maskers out]

ئاواش گوناھى لىنوم بەلىيوى تۆپاك دەبىتتەوہ و دەيسىرم.

(ماچى دەكات)

جوليت: كەواتە لىنوكان گوناھيان لە ھى تۆوہ وەرگرتوہ.

رۆمىق: گوناھ لە لىنوم؟ واى چەند بەجوانى تۆ بەگوناھبارم دادەنيتت!

ئادەى گوناھەكەم بدەرەوہ.

(ديسان ماچى دەكاتەوہ)

جوليت: ھەر دەلىي تۆ لە ككتىب فىرە ماچ بوويت.

(دايەنەكە لەلايەكى تەختەى شانۆوہ بۆلاى جوليت ديت.)

دايەن: خانمەكەم، دايكت دەيەوي قسەت لەگەلدا بكا.

(جوليت دەچىتە لاي دايكى كە لەوسەرى لاي تەختەى شانۆيە).

رۆمىق: دايكى كتيە؟

دايەن: بە مەريەم، ئەى گەنج، دايكى ئەو خانمى ئەو مالەيە،

من شيرم داوتە ئەو كيزەى كە قسەت لەگەل دەگرد،

پيت دەلئيم ئەوہى ئەو بۆ خۆى بگريتەوہ

سامانتيكى زۆرى دەبىت.

رۆمىق: ئەرى ئەو لە بنەمالەى كاپوليتانە؟

واى لەو نرخە گرانە! ژيانم قەرزارى دوژمنى خۆمانە.

بينفوليو: بابروين! ئاھەنگەكە گەيشتۆتە ترۆپكى خۆشى.

رۆمىق: راست دەكەيت، بۆيە دەترسم و نيگەرانم با پتر نەجۆشى.

كاپوليت: نەخىر، جواميران، خۆ ساز مەدەن بۆ رۆيشتن؛

وا خەريكە خوانتيكى ئاسايى ئامادە دەكەين.

(دەمامكپۆشەكان بەچرپە بيانووہكانيانى پى دەلئين)

مەسەلەكە وايە؟ كەواتە من سوپاسى ھەمووانتان دەكەم.

سوپاس بۆ ئيوہ، جواميرانى بەرۆمەت؛ شەوتان باش.

(بۆ نۆكەران) پتر رووناكى بيننە ئيرە! ئادەى، ئينجا دواتر بۆ ناو نوئين.

(مەشخەل ھەلگەرەكان رينگا بۆ دەمامكپۆشەكان رووشن دەكەنەوہ).

[To himself] Ah, sirrah by my fay, it waxes late;
I'll to my rest.

[Exeunt all except Juliet and Nurse.]

Juliet: Come hither, Nurse. What is yond gentleman?

Nurse: The son and heir of old Tiberio.

Juliet: What's he that now is going out of door?

Nurse: Marry, that, I think, be young Petruchio.

Juliet: What's he that follows there, that would not dance?

Nurse: I know not.

Juliet: Go ask his name: if he be married,

My grave is like to be my wedding bed.

Nurse: [Returning] His name is Romeo, and a Montague;

The only son of your great enemy.

Juliet: [To herself] My only love sprung from my only hate!

Too early seen unknown, and known too late!

Prodigious birth of love it is to me,

That I must love a loathed enemy.

Nurse: What's this? What's this?

Juliet: A rhyme I learned even now

Of one I danc'd withal.

[Juliet's mother calls her from another room.]

Nurse: Anon, anon!

Come, let's away; the strangers all are gone.

[Exeunt.]

(بۆ خۆی) ئاھ، کورە، بەپرۆای من، وا درەنگ دادیت.
دەبێ پشوو بدەم.

(هەموو دەروژن جگە لە جوولیت و دایەن)

جوولیت: دادە، وەرە پیش. ئەو گەنجە ئێوی کتییە؟

دایەن: کورۆ میراتگری (تیبیریۆیە).

جوولیت: ئەو کتییە ئیستا لە دەرگا دەچیتە دەر؟

دایەن: بە مەریمە، وایزانم ئەو (پیتروۆشیۆی) گەنجە.

جوولیت: ئەدی ئەو کتییە کە بەدوایانەوێیە و سەمای نەکرد؟

دایەن: نایزانم.

جوولیت: برۆ ناوی بپرسە. (دایەن دەرووات) ئەگەر ژندار بیت

دەبێ نوینی زەماوەندم گۆرم بیت.

دایەن: (دیتەو) ناوی (رۆمیۆ)یە و لە بنەمالە (مۆنتاگیۆ)یە،

تا قە کورۆ دوژمنە گەرەکی ئەنگۆیە.

جوولیت (بۆ خۆی): تا قە ئەوینم لە تا قە کینەم رسکا!

بێ ناسین یەگجار زوو دیم، زۆر بەدرەنگیش ناسیم وا!

چ رسکانیکی درنجانە ئێوینە ئەو بۆ من،

کە دەبیت بکەومە داوی ئەوینی دوژمنیکی قیزەوین.

دایەن: ئەو چ دەلێی، چی؟

جوولیت: شیعریکە هەر ئیستا لەو کەسە

سەمام لە گەلی کرد فێر بووم.

(دایکی جوولیت لە ژووریکی ترەو بانگی دەکات)

دایەن: هەر ئیستا دیم، وا دیم!

وەرە بابروین؛ هەموو بیگانەکان رویشتوون.

(دەرۆن)

Act II

پہرہی دووہم

Prologue

[Enter Chorus.]

Chorus: Now old desire doth in his deathbed lie,
And young affection gapes to be his heir;
That fair for which love groaned for, and would die,
With tender Juliet matched, is now not fair.
Now Romeo is beloved, and loves again,
Alike bewitched by the charm of looks;
But to his foe - supposed he must complain,
And she steal love's sweet bait from fearful hooks:
Being held a foe, he may not have access
To breathe such vows as lovers used to swear;
And she as much in love, her means much less
To meet her new- beloved anywhere:
But passion lends them power, time means, to meet,
Tempering extremities with extreme sweet.

[Exit.]

پیشگوتار

[کؤرس دیتته ناوهوه]

کؤرس: ئیستا مهیلی کۆن لهسهه نوینی مهههگه پراکشاهه،
ئهوینیکی نهو باو بو میراتگری ئهه دانووساوه؛
ئهه جوانههی که دلدارهکه بوئی دهنا لاند و بوئی دهمرد،
جوان نهبوو که به (جوولیت) ی نازدار بهراوردی دهکرد.
ئیستا دیسان (رؤمیۆ) هه زلیکهه و هه زلیکههراوه
ههردووکیان وهکو یهک گیرۆدهه، به جادووی پوخسارو روانین،
به لام دهبی سکا لاکههی له لای ئهوه بکات که به دوژمن دانراوه،
دولبه ریش له جهنگالی ترسناکهوه پاپسکینیت چه شهی خوشی ئهوین:
به وهش که دوژمنه، رهنگه ریگای ئهوهی نه بیت
ئهه سویندانهی دلداران دهیخۆن ئهوهش دهریبهریت؛
دولبه رهکهشی ئهه ههلهی نابیت گهرچی له ناخیشهوه خوشی بویت،
تا بچیتته ژوانی و له ههه جیهکی بیهویت ببینیت،
به لام سوژ هیزیان پی ده به خشی و کات دهره خسینیت ریگای ژوان
کاری هه ره سهخت نهرم دهکاتهوه دیدن و ئارام ده به خشیته گیان.

Scene I

A street beside the wall of Capulet's Garden.

[Enter Romeo walking away from Capulet's house]

Romeo: Can I go forward when my heart is here?

Turn back, dull earth, and find thy centre out.

[He climbs over the wall in the garden.]

[Enter Benvolio and Mercutio in the street.]

[Romeo Listens from inside the garden.]

Benvolio: Romeo! my cousin Romeo!

Mercutio: He is wise;

And, on my life, hath stolen him home to bed.

Benvolio: He ran this way, and leaped this orchard wall:

Call, good Mercutio.

Mercutio: Nay, I'll conjure too.

Romeo! humours! madman! passion! liver!

Appear thou in the likeness of a sigh:

Speak but one rhyme, and I am satisfied;

Cry but 'Ay me!' pronounce but "love" and "dove"

Speak to my gossip Venus one fair word,

One nickname for her purblind son and heir,

دیهانی یه گهم

شہقامیکی لای دیواری باغی کاپولیت

رۆمیۆ دیتہ ناوہوہ بہ لای مائی کاپولیت رت دہبیت.

رۆمیۆ: چۆن لیرہ برۆم کاتیک دلای من لیرہیہ؟

بادہوہ، ئەہی خۆلی گہوج (*)، ناخی خۆت بدۆزەرہوہ.

(بہسەر شوورہکەوہ ھەلدەگەریت و دہچیتہ ناو باغەکەوہ)

(میرکیوشیۆ و بئنفۆلیۆ دینہ سەر شہقام و رۆمیۆ لەنیو باغەکە گوئی دہگریت)

بئنفۆلیۆ: رۆمیۆ! رۆمیۆی ئامۆزام! رۆمیۆ!

میرکیوشیۆ: ئەو ژیرہ،

بہگیانی خۆم ئەو خۆی دزیوہتہوہ و چۆتہوہ ناو نوین.

بئنفۆلیۆ: ئەو بیردەدا رای کرد و بہسەر دیواری ئەو باغەدا بازی دا.

بانگی بکە، میرکیوشیۆی چاک.

میرکیوشیۆ: نہخیر، من رۆحیشی زیندوو دہکەمەوہ.

رۆمیۆ! دہمدەمی! شیتۆکە! سۆزدار! دلدار!

دەرکەوہ لەسەر شیتوہی ھەنسکیک؛

تہنیا دیرہ شیعیریک بیژہ و من قایلیم؛

تہنیا ھاوارکە «وای»، بہس بیژہ «دولبەرہکەم» و «کۆترہکەم»؛

لەگەل (فینۆس) (**ی) ھەرزەگۆ تاغە وشەییکی جوان بدوی،

نازناویک بدە کورہ کویر و میراتگرہکەی؛

(*) مہبہستی لە لەشی خۆیەتی چونکە بہپتی باوہری زۆربہی ئاینہکان لەشی مرۆف لە خاک و خۆل خولقینراوہ.

(**) فینۆس: خواوہندی جوانی رۆمانہکانہ.

Young Ahraham Cupid, he that shot so trim
 When King Cophetua loved the beggar-maid!
 He heareth not, he stirreth not, he moveth not;
 The ape is dead, and I must conjure him.
[Addressing Romeo] I conjure thee by Rosaline's bright eyes,
 By her high forehead and her scarlet lip,
 By her fine foot, straight leg, and quivering thigh,
 And the demesnes that there adjacent lie,
 That in thy likeness thou appear to us!

Benvolio: An if he hear thee, thou wilt anger him.

Mercutio: This cannot anger him: 'twould anger him

To raise a spirit in his mistress' circle,
 Of some strange nature, letting it there stand
 Till she had laid it, and conjur'd it down;
 That were some spite. My invocation
 Is fair and honest, and, in his mistress' name,
 I conjure only but to raise up him.

Benvolio: Come, he hath hid himself among these trees,

To be consorted with the humorous night:
 Blind is his love, and best befits the dark.

Mercutio: If love be blind, love cannot hit the mark.

Now will he sit under a medlar tree,
 And wish his mistress were that kind of fruit
 As maids call medlars when they laugh alone.

(کیوپید) پروتوره جالی مندال، هینده به جوانی دلان ده پیکیت
 وای کرد که شا (کو فیتوا) حزن له کیژه دهرۆزه که ریک بکات.
 ئەو نایبیسیت، نابزویت؛

ئەو مەیموونە مردوو، دەبێ من رۆحی زیندوو بکەمەوه.

(له گه‌ل رۆمیۆ دەدویت) من رۆحت به‌چاوانی گه‌شی (رۆزالین) هه‌لده‌سینمه‌وه،

به‌ته‌به‌شی پانی و لێوه قورمزیه‌کانی،

به‌پێیه نازدار و لاقه راست و رانه له‌رزۆکه‌کانی،

به‌و گۆره‌پانه‌ی له‌و به‌ینه‌دا دایه،

له‌شیوه‌ی جارانت بۆ ئیمه‌ دهرکه‌وه.

بێنفۆلیۆ: ئەگەر گوێی لیت بیت، توور به‌بیت.

مێرکیوشیۆ: نابێ به‌وه توور به‌بیت. به‌لکو ئەوه توور به‌ی ده‌کات

که‌گیانی که‌سیک له‌ناو بازنه‌ی خانمه‌که‌ی هه‌لده‌سینمه‌وه،

یه‌کێکی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌ له‌وێ رابگرم

تا ئەو ساته‌ی کیژه‌ درێژی ده‌کات، ئینجا به‌پێی بکەم،

ئا ئەوه‌ په‌ستی ده‌کات. بانگه‌وازه‌که‌ی من

چاک و شه‌ره‌فمه‌ندانه‌یه‌! به‌ناوی خانمه‌که‌ی بانگی ده‌کەم

تا هه‌لێ بسینمه‌وه.

بێنفۆلیۆ: وهرن، ئەو خۆی له‌ناو ئەو دره‌ختانه‌ شارده‌وته‌وه

تا له‌گه‌ل شه‌وی نه‌رم و خۆش پیکه‌وه‌ بپیت

ئەوینه‌که‌ی کوێره‌و تاریکی له‌گه‌ل ئەو زۆر ته‌بایه‌.

مێرکیوشیۆ: ئەگەر ئەوین کوێر بیت، ناتوانیت نیشانه‌ بپیکیت.

ئێستا ئەو له‌ ژێر دره‌ختێکی یه‌نگی دنیا (*) دانیشتووه

خۆزگه‌ ده‌خوازیت که‌ دولبه‌ره‌که‌ی ئەو میوه‌ بوایه‌

که‌ کیژان پێی ده‌لێن یه‌نگی دنیا و له‌به‌رخۆ ده‌خه‌ننه‌وه.

(*) جۆره‌ دره‌ختیکه‌ به‌ریکی بچوکی قاوه‌یی وه‌کو گوێژ به‌لام که‌می گه‌وره‌تر ده‌گریت و لای قونکه‌که‌ی که‌میک فشه‌.

O Romeo, that she were! O that she were
An open- arse and thou a Poperin pear!
Romeo, good night. I'll to my truckle-bed;
This field-bed is too cold for me to sleep:
Come, shall we go?

Benvolio: Go then; for 'tis in vain

To seek him here that means not to be found.

[*Exeunt Morcutio and Benvolio.*]

Romeo: [*From inside the garden*] He jests at scars that never felt a wound.

[*He sees Juliet*]

But soft! what light through yonder window breaks?
It is the east, and Juliet is the sun!
Arise, fair sun, and kill the envious moon,
Who is already sick and pale with grief,
That thou her maid art far more fair than she:
Be not her maid, since she is envious;
Her vestal livery is but sick and green,
And none but fools do wear it; cast it off.
It is my lady; O, it is my love!
O, that she knew she were!
She speaks, yet she says nothing: what of that?
Her eye discourses, I will answer it.
I am too bold, 'tis not to me she speaks.
Two of the fairest stars in all the heaven,

ئۆي رۆميو، خۆزگه كيزهكه وا بوايه! ئۆه بریا كيزهكه
ئەو ميوه قوونك فشيلكه بوايه و تۆش هەرمي پۆپه ريني (**)!
شەوباش رۆميو، من دەچمە ناو قەرەوئە بى قاقه كەم؛
نوئى ئەو بەرھەلدايه بۆ من زۆر سارده بۆ خەوتن.
وهرن، ليرە برۆين؟

بينفوليو: كهواته بابروين، چونكه ليرە بيھووديه

كەپان بەدواى ئەوھى كە حەز ناكات ببينریتەوھ.

(ميركيوشيۆ و بينفوليو دەروڤن)

رۆميو (لەناو باغەكەوھ): ئەو گالتهى بەجىي برينان ديت

چونكه بەخۆي ئازارى بريني نەچەشتووھ.

(جووليت دەبينت)

لەسەرخۆ! ئەوھ چ رووناكيبهكه لەو پەنجەرەپهوه دادەرژيت؟

ئەوي رۆژھەلاتە و جووليتيش خۆرە.

ھەلبى؛ ئەي رۆژى جوان و مانگى ھەسوود بكوژە

كە لە خەمى ئەوھى تۆي خانمەكەي گەلى لەو جوانترى

رەنگ زەرد و نەخۆش بووھ.

مەبە خانمى ئەو چونكه ئەو كرمەن و ھەسوودە؛

پۆشاكى سەوز و نەخۆشانەپه،

جگە لە گەوجەكان كەسى دى نايكاتە بەر؛ دايكەنە.

ئەوھ خانمەكەمە، ئۆھ ئەوھ دولبەرەكەمە!

خۆزيا بەوھى دەزانی كە لەلای من ئەوھايە!

ئەو قسان دەكات، كەچى ھيچيش ناليت. قەيدى نيبه؟

چاوهكانى دەمدوين: من وھلامى دەدەمەوھ.

من يەگجار بويرم: ئەو لەگەل من نادويت.

دوو لە جوانترين ئەستيرەكانى ئاسمانى

(**) جۆرە ھەرميتيەكە بەناوى شارى پۆپه ريني بەلچيكى كراوھ.

Having some business, do entreat her eyes
To twinkle in their spheres till they return.
What if her eyes were there, they in her head?
The brightness of her cheek would shame those stars,
As daylight doth a lamp; her eyes in heaven
Would through the airy region stream so bright
That birds would sing and think it were not night.
See how she leans her cheek upon her hand!
O that I were a glove upon that hand,
That I might touch that cheek!

Juliet: Ah me!

Romeo: She speaks:

O, speak again, bright angel! for thou art
As glorious to this night, being o'er my head,
As is a winged messenger of heaven
Unto the white-upturned wondering eyes
Of mortals that fall back to gaze on him
When he bestrides the lazy-pacing clouds
And sails upon the bosom of the air.

Juliet: O Romeo, Romeo! wherefore art thou Romeo?

Deny thy father and refuse thy name;
Or, if thou wilt not, be but sworn my love,
And I'll no longer be a Capulet.

Romeo: [Aside.] Shall I hear more, or shall I speak at this?

Juliet: 'Tis but thy name that is my enemy;

که ئەرکی ئهوهيان پى سپىردراوه داوا له چاوهکانى بکهن
تا دهگهريينهوه له خولگهکانيان بدرهوشينهوه،
چ دهبوو چاوانى ئهوه لهوئى بووان و ئهوانيش لهسهرى ئهودا؟
گهشى سهركولمهکانى ئهوه ئهستيرانه شهرمهزار دهکات
وهک چۆن رووناكى رۆژ چرايهک؛ چاوانى ئهوه له ئاسماندا
لهنىو ههرىمى ههواييدا هينده گهش سهه دهکهن
که بالنده دهکهونه چريکه و بهشهوى تى ناگهن.
بروانه چۆن روومهتى خستۆته سهه دهستهکانى
خۆزگه پهنجهوانه ببوام له پل و ئهنگوستهکانى
تا گهيببوام به سههرى كولمهکانى!

جووليت: وايش.

رۆميۆ: ئهوه ددهوئيت.

ديسان بدوئى، فريشتهى پرشنگدار، چونکه تو
لهو شهوهدا هينده گهشيت، بهوهى له ژور سهرمائيت،
ههه دهلتى پينغهمبهريكى بالدارى ئاسمانيت
که بهسهه ههوره خاوهرۆکاندا گهشت و گهه دهکهيت و
به چاوهکانت چاوه سپيهه رووهو ئاسمان داگهراوهکانى مرۆف
به شهواره دهخهيت که سههريت دهکهن و
چارۆگهى خۆشت له باوهشى ئاسمان ههلاوه.

جووليت: ئوه، رۆميۆ، رۆميۆ! بۆچ تو رۆميۆيت(*)؟

پشت له باوکت بکه و نکۆلى له ناوى خۆت بکه:

ئهگهه واش ناکهيت، تهنيا به خۆشهويستيم سوئند بخۆ
چى ديكه ئهوسا به(کاپۆليت)ى نامينمهوه.

رۆميۆ (لهلاوه): ئهري چيدى ببينم، يان وهلامى ئهوهى بدهمهوه؟

جووليت: تهنيا ناوهکهته که دوژمنى منه.

(*) رۆميۆيت: مهبهستى وايه بۆچى له بنهمالهى (مۆنتاگيۆيت).

Thou art thyself, though not a Montague.
What's Montague? It is nor hand, nor foot,
Nor arm, nor face, nor any other part
Belonging to a man. O, be some other name!
What's in a name? That which we call a rose
By any other name would smell as sweet.
So Romeo would, were he not Romeo called,
Retain that dear perfection which he owes
Without that title: Romeo, doff thy name;
And for that name, which is no part of thee,
Take all myself.

Romeo: [To Juliet] I take thee at thy word:

Call me but love, and I'll be new baptized;
Henceforth I never will be Romeo.

Juliet: What man art thou that, thus bescreened in night,
So stumblest on my counsel?

Romeo: By a name

I know not how to tell thee who I am.
My name, dear saint, is hateful to myself,
Because it is an enemy to thee.
Had I it written, I would tear the word.

Juliet: My ears have yet not drunk a hundred words
Of thy tongue's utterance, yet I know the sound;
Art thou not Romeo, and a Montague?

Romeo: Neither, fair saint, if either thee dislike.

Juliet: How camest thou hither, tell me, and wherefore?

تۆ ھەر ھەمان كەسیت، ئەگەر (مۆنتاگیۆ) ش نەبیت.
(مۆنتاگیۆ) چییە؟ نە دەستە و نە پێیە،
نە باسكە و نە دەموچا و نە ھیچ ئەندامێكى دیکەییە
كە لەمەر مەرۆف بێت. ئۆھ دەبوا ناویكى دیت ھەبیت!
ناو چییە؟ ئەوھى ئیمە پێى دەلین گۆل
ھەر ناویكى دیکەشى ھەبوايە ھەر بۆنى خۆش دەبوو.
جا رۆمیۆ، ئەگەر ناوی رۆمیۆ نەبوايە،
بەبێ ئۆ نازناوھش، ئۆ
كاملییە بەنرخەى ھەر دەپاراست. رۆمیۆ ناوھكەت وەلابنى،
كە بەشێك نییە لە تۆ، لە باتى ئۆ ناوھ
ھەمووی من ببە بۆ خۆت.

رۆمیۆ (بۆ جوولیت): بەقسەى خۆت دەتگرم

تەنیا پێم بلێ (دەدارەكەم)، ئەوسا من سەرلەنوێ ناو دەنرێمەوھ؛
دواى ئۆھ ھەرگیز نابمەوھ رۆمیۆ.

جوولیت: تۆ كییت كە خۆت وا لەناو شەودا شاردۆتەوھ،

ئاوا پەى بە راز و نیازەكانم دەبەیت؟

رۆمیۆ: بەناو

نازانم چۆن پیت بلێم من كیم
ئەى پەرستراوھ نازدارەكەم، ناوم لەلای خۆشم رِق ھەلسێنە
چونكە دوژمنى تۆیە.

بنووسرا بوايە، وشەكەم كوت كوت دەكرد.

جوولیت: گۆیەكانم ھێشتا سەد وشەیان لە زمانت

نەنۆشیوھ، كەچى دەنگت دەناسمەوھ.

ئەرى تۆ رۆمیۆ و مۆنتا گيۆنیت؟

رۆمیۆ: مادام ھەز بەھیچیان ناکەیت، خانمى جوانم، من ھیچیان نيم.

جوولیت: پێم بلێ چۆن و بۆچى ھاتوویتە ئێرە؟

The orchard walls are high and hard to climb;
And the place death, considering who thou art,
If any of my kinsmen find thee here.

Romeo: With love's light wings did I o'erperch these walls;

For stony limits cannot hold love out:

And what love can do, that dares love attempt;

Therefore thy kinsmen are no let to me.

Juliet: If they do see thee, they will murder thee.

Romeo: Alack, there lies more peril in thine eye

Than twenty of their swords: look thou but sweet,

And I am proof against their enmity.

Juliet: I would not for the world they saw thee here.

Romeo: I have night's cloak to hide me from their sight;

And, but thou love me, let them find me here.

My life were better ended by their hate

Than death prorogued, wanting of thy love.

Juliet: By whose direction found'st thou out this place?

Romeo: By love, that first did prompt me to enquire;

He lent me counsel, and I lent him eyes.

I am no pilot; yet, wert thou as far

As that vast shore washed with the furthest sea,

I would adventure for such merchandise.

Juliet: Thou knowest the mask of night is on my face;

Else would a maiden blush bepaint my cheek

For that which thou hast heard me speak to-night.

Fain would I dwell on form, fain, fain deny

ديوارى باغهكه بهرزه و سهخته بۆ پياھه لگه پاران
ليزهش مهرگ چاوه پروانته، نه گهر زانرا كيتت و
نه گهر يه كيتك له خزمه كانم ليژه بتبين.

رۆميۆ: به باله سووكه كانى ئه وين به سهر ئه و ديوارانه هه لفريم،

بۆيه سنوورى بهردين ناتوانن رۆ له خوشه ويستيم بگرن؛

جا ئه وهى ئه وين ده توانيت بيكات، ده ويريت هه ولى بۆ بدات:

بۆيه خزمانت ريميان پى ناگيريت.

جوليت: نه گهر ئه وان بتبين، ده تكوژن.

رۆميۆ: مخابن، مه ترسى گه وره تر له چاوانى تۆ ده بينم،

له بيست شمشيرى ئه وان، تۆ بهس به خو شيبه وه ليم پروانه

من بهرگه ي دوژمنايه تى ئه وان ده گرم.

جوليت: دنياشم پى بدرت نامه وى ئه وان تۆ ليژه ببين.

رۆميۆ: من به عه باى شه و خوّم له چاوه كانيان ده شارمه وه.

مه گهر تۆ منت خو ش نه وىت، نه وسا با ليژه بمدوژنه وه؛

پيم چاكتره زيانم به كينه ي ئه وان به كو تا بيت

له وهى كه مهرگم به دو اخريت و خو شه ويستى تۆم نه بيت.

جوليت: به پابه ريه تى كى تۆ نه و شوينه ت پى زانى؟

رۆميۆ: به پابه رى خو شه ويستى، كه زو هانيدام بيرسم،

ئه و ئاموژگارى پيدام، منيش ديده كانم پى دا.

من ده رى وان نيم، به لام نه گهر تۆ به قه د

كه ناره فره وانه كان كه دوورترين ده رىا ده يانشواته وه

دوور بو ايت، من له پيناوى تۆ دا خوّم له و كاره ده دا.

جوليت: تۆ ده زانيت، رو خسارم به ده مامكى شه و پو شراوه،

ده نا سووره له گه رانيكى كيژانه سه ر كو لى ره نگ ده كردم،

له بهر ئه و قسانه ي ئه مشه و لى ت بيستم.

پيم بگرا بوا دلدار ئاسا نكو ليم له و قسانه ده كرد

What I have spoke; but farewell compliment!
 Dost thou love me, I know thou wilt say "Ay"
 And I will take thy word: yet, if thou swear'st,
 Thou mayst prove false; at lovers' perjuries,
 They say Jove laughs. O gentle Romeo,
 If thou dost love, pronounce it faithfully:
 Or if thou thinkest I am too quickly won,
 I'll frown, and be perverse, and say thee nay,
 So thou wilt woo: but else, not for the world.
 In truth, fair Montague, I am too fond,
 And therefore thou mayst think my 'haviour light:
 But trust me, gentleman, I'll prove more true
 Than those that have more cunning to be strange.
 I should have been more strange, I must confess,
 But that thou overheard'st, ere I was 'ware,
 My true-love passion: therefore pardon me;
 And not impute this yielding to light love,
 Which the dark night hath so discovered.

Romeo: Lady, by yonder blessed moon I vow,
 That tips with silver all these fruit-tree tops,

Juliet: O, swear not by the moon, the inconstant moon,
 That monthly changes in her circled orb,
 Lest that thy love prove likewise variable.

Romeo: What shall I swear by?

که کردوومن: جا خوات له گه ل ئه ی نه ریتتی سه ردهم!
 ئایا منت خوش دهویت؟ ده زانم ده لیت (ئا)،
 منیش قسه که ت لئ وهرده گرم؛ که چی گهر سویندت خوارد
 له وانیه تۆ به درۆ وا بلیت. ئه وان ده لئین (جوؤف) (*)
 به سویندی به درۆی دلداران پیده که نیت، ئه ی رۆمیۆی دلنه رم،
 گهر منت خوشده ویت، به راستی بییژه؛
 یان ئه گهر تۆ وا بیر ده که یته وه من یه گجار خیرا به دهسته یینراوم،
 من روو گرژ ده که م و لاملی ده که م و ده لئیم نه خیر،
 جا تۆ دیت حه زم لئ ده که یته؛ که چی وه کی دی، نه ک بۆ دنیا،
 به لام، ئه ی مۆنتاگیۆی جوان، من یه کجار به گهرمی پرسۆزم،
 بۆیه ش رهنگه تۆ واتییگه یته که مرۆفیککی سووکم.
 به لام ئه ی جوامیر، باوهر بکه، من دلسۆزترم
 له وانیه که ئاینوئۆین و مه کر ده که ن و خۆ له وه نه ناس ده که ن.
 من دان پیدا ده نیتم، ئه گهر تۆ به ره له وه ی ئاگام له خوبیت،
 ده برینی سۆزی خوشه ویستی راسته قینه ت
 نه بیستبوایه، نه ده بوایه وا بووام، بۆیه بمبووره؛
 ئه و خۆبه دهسته وه دانم به خوشه ویستی سووک لیک مه ده ره وه،
 که شه وی تاریک به م جوهر ئاشکرای کرد.
رۆمیۆ: خانمه که م، به و مانگه پیروزه ی وینده ری سویند ده خۆم،
 که چله پۆیه ی هه موو ئه و دره ختانه ی میوه ی له زیو گرتووه -
جوولیت: ئۆه، سویند مه خۆ به مانگ، مانگی جئ نه گیر
 که مانگانه له ناو خولگه ی خۆیدا ده گۆریت،
 نه بادا خوشه ویستیت وه کو ئه و بگۆریت.
رۆمیۆ: ئه دی به چی سویند بخۆم؟

(*) جوؤف: واته (جوویتهر) که گه وره خواوهندی رۆمانه کانه و له پال ئه وه ی که خواوهندی شتی
 تره، ئه و به خواوهندی سویند و په یمانیش داده نریت.

Juliet: Do not swear at all;
Or if thou wilt, swear by thy gracious self,
Which is the god of my idolatry,
And I'll believe thee.

Romeo: If my heart's dear love,

Juliet: Well, do not swear: although I joy in thee,
I have no joy of this contract to-night;
It is too rash, too unadvised, too sudden;
Too like the lightning, which doth cease to be
Ere one can say "It lightens". Sweet, good night!
This bud of love, by summer's ripening breath,
May prove a beauteous flower when next we meet.
Good night, good night! as sweet repose and rest
Come to thy heart as that within my breast!

Romeo: O, wilt thou leave me so unsatisfied?

Juliet: What satisfaction canst thou have to-night?

Romeo: The exchange of thy love's faithful vow for mine.

Juliet: I gave thee mine before thou didst request it;

And yet I would it were to give again.

Romeo: Would'st thou withdraw it? For what purpose, love?

Juliet: But to be frank and give it thee again.

And yet I wish but for the thing I have;

My bounty is as boundless as the sea,
My love as deep; the more I give to thee,
The more I have, for both are infinite.

[The Nurse calls]

جوولیت: ھەر سویند مەخۆ؛

یان ئەگەر دەشیخۆیت، سویند بە گیانی پیرۆزت بخۆ،
کە خودای پەرستمن،

ئەوسا من پیت باوەر دەکەم.

رۆمیۆ: ئەگەر ئەوینی هیژای دل-

جوولیت: باشە، سویند مەخۆ، ھەرچەندە مەیلەم لە تۆیە،

بە لام ئەمشەو حەزم لەو پەیمان بەستە نییە:

ئەمە یەگجار پەلەپە، یەگجار ناژیرانە و یەگجار کتوپرە،

یەگجار وەکو ھەرە تریشقە، بەرلەوہی پیرا بگەیت

بایی (ئەھا تریشقە دەدات) نامینیت. شەوت شاد، شیرینەکەم.

ئەو خونچەپەیی ئەوین، بە ھەناسەیی پێگەپەنەری ھاوین

رەنگە لە ژوانی داھاتوودا بپیته گولیکی نازدار و جوان،

شەوت شاد، شەو شاد، یاخو ئاسوودەیی و پشوویەکی خۆش

داببارنە سەر دلت وەک چۆن ئیستا لە سینەمدان.

رۆمیۆ: ئەری وا بە ئاسوودەیی، جیم دەھیلت؟

جوولیت: تۆ ئەمشەو چ ئاسوودەیییەکت گەرەکە؟

رۆمیۆ: گۆرینەوہی پەیمانی دلسۆزی ئەوین بە ھی من.

جوولیت: من پیت بەخشی بەر لەوہی تۆ خۆت داوای بگەیت؛

کەچی حەز دەکەم جاریکی دیش ویت بدەمەوہ.

رۆمیۆ: دەتوێ رای بکیشیتەوہ؟ گیانەکەم، بۆ چ مەبەستیک؟

جوولیت: تا بەخشنە بېم و دیسان بتدەمەوہ:

کەچی من تەنیا ئارەزووم لەوہیە کە ھەمە.

بەخششم وەکو دەریا بئ سنوورە،

خۆشەویستیم ھیندەئەو قوولە، چەندی پیت بەخششم

ھیندە پترم ھەپە چونکە ھەردوکیان بئ کوتاين.

(دایەنەکە بانگ دەکات)

I hear some noise within: dear love, adieu!
[To the Nurse] Anon, good Nurse!
[To Romeo] Sweet Montague,
be true. Stay but a little, I will come again.
[Juliet leaves the window and goes in]

Romeo: O blessed, blessed night! I am afeard,
Being in night, all this is but a dream,
Too flattering-sweet to be substantial.
[Juliet returns to the window]

Juliet: Three words, dear Romeo, and good night indeed.
If that thy bent of love be honourable,
Thy purpose marriage, send me word to-morrow,
By one that I'll procure to come to thee,
Where and what time thou wilt perform the rite;
And all my fortunes at thy foot I'll lay
And follow thee, my lord, throughout the world.

Nurse: [From inside the house] Madam!

Juliet: I come anon. [To Romeo] But if thou
meanest not well,
I do beseech thee,

Nurse: [Calling again from within.] Madam!

Juliet: By-and-by I come:
[Continuing, to Romeo] To cease thy suit and leave
me to my grief:
To-morrow will I send.

Romeo: So thrive my soul,

Juliet: A thousand times good night!

[Juliet goes in]

گویم له دهنگه دهنگه له ناوهوه. خوات له گهل، خوشهويستی هيژام
(بو دايه نه كه) واهاتم، داده ي چاكم!
(بو روميو) مونتاگيو شيرين له گه لم راستگو به.
كه ميك بمينه وه؛ ديمه وه.
(جووليت بهر په نجه ره به رده دات و ده چيته ناوهوه)

روميو: نه ي شهوي يه گجار پيروژ! له بهر نه وه ي شهوه
ده ترسم هه مووي نه وه خهون بيت،
چونكه هينده خوشه به راستي ناچيت.
(جووليت ديت هه بهر په نجه ره)

جووليت: روميو خوشهويست، سي قسم هه ن و جا به راستي خوات له گهل.
نه گهر نيازت له و نه وينه پاك و دلسوزانه يه،
ئامانجت خواستني منه، سبه ي قسم بو بنيره وه،
له گهل كه سيك كه بو لاي توي دهنيرم،
تو نه و سرووته له كوي و كه ي به جي ده گه يه نيت؛
من هه موو چاره نووسي خوم ده خه مه بهر بيت،
نه ي سه روه رم، من تا نه وسه ري دنياش به دوات ده كه وم.
دايه ن (له ناوهوه ي ماله كه وه): خاتونه كه م!

جووليت: (بو دايه نه كه) هه ر ئيستا ديم، (بو روميو) به لام نه گهر تو
نيازت چاك نيبه،
تكات لي ده كه م-

دايه ن: (ديسان له ناوهوه بانگ ده كات) خاتونه كه م!

جووليت: وا ئيستا، ديم. (بو روميو) وازم لي بينه و بو خه مي خوم جيم به يله.
سبه ي ده ينيرمه لات.

روميو: جا روه م ناو ده خواته وه، -

جووليت: هه زار جار شهوت باش!

(جووليت ده چيته ناوهوه).

Romeo: A thousand times the worse, to want thy light!
Love goes toward love as schoolboys from their books;
But love from love, towards school with heavy looks.
[Romeo is walking away as Juliet returns]
[Re-enter Juliet, above.]

Juliet: Hist! Romeo, hist! O for a falconer's voice,
To lure this tassel-gentle back again.
Bondage is hoarse and may not speak aloud;
Else would I tear the cave where Echo lies,
And make her airy tongue more hoarse than mine
With repetition of my Romeo!

Romeo: It is my soul that calls upon my name.
How silver-sweet sound lovers' tongues by night,
Like softest music to attending ears.

Juliet: Romeo!

Romeo: Madam?

Juliet: What o'clock to-morrow
Shall I send to thee?

Romeo: By the hour of nine.

Juliet: I will not fail 'Tis twenty years till then.
I have forgot why I did call thee back.

Romeo: Let me stand here till thou remember it.

Juliet: I shall forget, to have thee still stand there,
Remembering how I love thy company.

Romeo: And I'll still stay, to have thee still forget,
Forgetting any other home but this.

رۆميو: ههزار جار خراپتره بهی پووناکی تۆ!
دلداران به رهو دولبه رهکانیان ده پۆن
وهک چۆن مندا لان کتیبه کانیان جی دیلن؛
به لام دلداران دولبه رهکانیان جی دیلن وهک چۆن مندا لان به رهو خویندنگا
ده پۆن.

(رۆميو پاشهکشه دهکات هه ر که جوولیت دیته وه).

جوولیت: پست، رۆميو، پست! خۆزیا بازهوان بووام،

تا ئه وشه هینهم بانگ بکه مه وه،

دیلیتی دهنگی کهرخه و ناتوانیت دهنگ هه لپیت،

دهنا ئه و ئه شکه و تهی که زایه لهی تیا پالکه و تووه هه لم ده درئ،

ئه وسا زمانه هه وایینه کهم به دووباره گوته وهی (رۆميو) یه کهم

له هی خۆم که رختر ده کرد.

رۆميو: ئه وه پۆحمه، ناوم بانگ دهکات.

زمانی دلداران شهوان چ ئاوازیکی شیرینی هه یه

وهکو ناسکتترین موسیقا دیته بهر گوئی.

جوولیت: رۆميو!

رۆميو: خاتونه کهم؟

جوولیت: سبهی چ کاتژمیریک بینیرمه لات؟

رۆميو: کاتژمیر نو.

جوولیت: دواي ناخه م. تا ئه و کات بیست ساله.

له بیرم چوو بۆچی بانگم کردیه وه.

رۆميو: با لیره بوهستم تا به بیرت دیته وه.

جوولیت: له بیر خۆمی ده به مه وه تا وهکو تۆ له وئ بوهستیت،

هه ر که ئه وه م به بیر دیته وه که چهند هه ز ده که م له که لما بیت.

رۆميو: جا من هه ر ده مینمه وه، تا هه ر له بیرت بچیته وه،

هه موو جیگایه کم له بیر ده چیته وه جگه لیره.

Juliet: 'Tis almost morning; I would have thee gone,
And yet no farther than a wanton's bird,
That lets it hop a little from her hand,
Like a poor prisoner in his twisted gyves,
And with a silk thread plucks it back again,
So loving-jealous of his liberty.

Romeo: I would I were thy bird.

Juliet: Sweet, so would I:

Yet I should kill thee with much cherishing.
Good night, good night! Parting is such sweet sorrow,
That I shall say good night till it be morrow.

Romeo: Sleep dwell upon thine eyes, peace in thy breast!

Would I were sleep and peace, so sweet to rest!

[Juliet goes in]

Hence will I to my ghostly sire's close cell,
His help to crave and my dear hap to tell.

[Exit.]

جوولیت: وا دهمه و به یانه. حه ز ده که م برۆیت!
که چی له بالندهی دسته مۆی ژنان دورتر نا،
که لئی ده گهریت که میک له دستى دهر په ریت،
به چه شنى زیندانییه کی به سه زمانى سندم له پی کراو
به داویکی ئاوریشمی رای ده کیشیته وه،
هیندهی خو شده ویت - ئیره یی به ئازادی ئەو ده بات.

رۆمیۆ: بریا ئەو بالندهیه ی تۆ بامایه.

جوولیت: گیانه، منیش هه زه ده کرد،

که چی تۆم به یه گجار به ناز راگرتن ده کوشت.

شه و باش، شه و باش. لیک دا بران خه میکى هینده شیرینه،

من ده لیم (شهوت شاد) تا ئەو دهمه ی سبهینى بۆ من یه قینه.

رۆمیۆ: خوا بکا خه و بچیته چاوانت و ئاسووده یی له سینه ت ئۆقره ی بگرتایه

کاشکی خه و و ئاسووده یی بام، تا به خو شى له وى پشووم دا بوايه.

(جوولیت ده چیته ناوه وه)

جا من ده بی بچه کونجی تاییه تی که شیشی ره وانی خۆم،

تاهه زروى یارمه تی ئەوم، بۆی بگيرمه وه به ختی چاکى خۆم.

(ده روا ت)

Scene III

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence with a basket.]

Friar: The grey-eyed morn smiles on the frowning night,
 Check'ring the eastern clouds with streaks of light;
 And flecked darkness like a drunkard reels
 From forth day's path and Titan's fiery wheels.
 Now, ere the sun advance his burning eye,
 The day to cheer and night's dank dew to dry,
 I must up-fill this osier cage of ours
 With baleful weeds and precious-juiced flowers.
 The earth that's nature's mother is her tomb;
 What is her burying gave, that is her womb.
 And from her womb children of divers kind
 We sucking on her natural bosom find;
 Many for many virtues excellent,
 None but for some, and yet all different.
 O, mickle is the powerful grace that lies
 In plants, herbs, stones, and their true qualities:
 For naught so vile that on the earth doth live
 But to the earth some special good doth give;

دیهانی دووهم

کونجی که شیش لوره نس

که شیش لوره نس سه به ته یه کی به دهسته وهیه دیته ژور .
که شیش لوره نس: به یانی چاوبور به شه وی رووگرژ ده خه نیته وه،
 هه وره کانی روزه لات به تیریزی روناکی ده به شیته وه؛
 تاریکی قان قانه و وهکو سه رخوشیک گیز ده خوات
 خوی له پچکه ی خور و پچکه ی ئاگرینی (تیتان) * لاده دات.
 نیستا بهر له وهی خور چاوی سووتینه ری هه لبه نیت
 روزه شادمان بکا و شه ونمی شیداری شه و وشک هه لیتیت،
 ده بی نه و سه به ته یه ی شور به بی خومان پراوپر باخنین
 له گیای زهه راوی و گولی شیله خوش و شیرین.
 زهوی که دایکی سروشته گلکوی نه وه:
 نه وهی گوری تیا نیژت نیه تی مندال دانی نه وه،
 جا له مندال دانی وه روله ی جوراوجور:
 ده بینین که شیر له سینه ی سروشت ده مژن چ که م چ زور:
 هه ندیک له وانه له گه لی رووه وه نایاب و نازدارن،
 هیچ شتیک نییه ته واو بی که لک بی، گهر چی جیاواز دیارن.
 چ مه زنه نه و توانایه چاکه ی له وانه دایه
 له رووهک، گژوگیا، بهرد و ئاکاری راسته قینه یان په یدایه:
 چونکه هیچ شتیک به ته واوی خراب ناژیت له سه زهوی
 نه گهر هیندیک چاکه ی تاییه تی تیدا نه بیت بو نه وی؛

(* تیتان: خوی خور بوو لای گریکه کان.

Nor aught so good but, strained from that fair use,
 Revolts from true birth, stumbling on abuse:
 Virtue itself turns vice, being misapplied;
 And vice sometimes by action dignified.
[Enter Romeo, unseen by the Friar]
 Within the infant rind of this small flower
 Poison hath residence, and medicine power:
 For this, being smelt, with that part cheers each part;
 Being tasted, slays all senses with the heart.
 Two such opposed kings encamp them still
 In man as well as herbs, grace and rude will;
 And where the worser is predominant,
 Full soon the canker death eats up that plant.

Romeo: Good morrow, father!

Friar: Benedicite!

What early tongue so sweet saluteth me?
 Young son, it argues a distempered head
 So soon to bid good morrow to thy bed:
 Care keeps his watch in every old man's eye,
 And where care lodges sleep will never lie;
 But where unbruised youth with unstuffed brain
 Doth couch his limbs, there golden sleep doth reign:
 Therefore thy earliness doth me assure
 Thou art uproused with some distemperature;
 Or if not so, then here I hit it right,

هیچ شتیکیش نییه هینده چاک بیت، ئەگەر چاک بەکار نەهێنریت،
 لە نەژادی راستەقینەیی هەلنەگەریتەوه و خراپەیی لێوه نەرسکیت.
 چاکەش ئەگەر بەخراپی بەکارهات بەخراپ دەگەریت،
 جارێش وایه خراپە بەکردنی بەچاکی شکۆمەندی پێ دەبریت.
 (رۆمیۆ دیتە ناوهوه و کەشیشەکه نایبیت)
 لەناو توپکلی ساوای ئەو کۆلۆکه لاوازه
 ژەهری تێدایه هێزی دەرمانیش تیایدا سازه:
 بۆیه، هەر بۆن بکریت، بەو بەشەیی گشت بەشیکی لەش دەگەشتەوه؛
 ئەگەر تام کرا، هەموو هەستەکان و دلێش دادەمرکینیتەوه.
 دوو شای دژ بەیهک لە ناخی ئەودا دەژین
 لەناو مرۆف و پرووکیشدا چاکه و خراپه بوونهته جینشین؛
 جا کاتیک خراپترینیان لەو پرووکه بالادەست و زالە
 زوو خۆرکی مەرگ ئەو دەنیت لە چالاً.

رۆمیۆ: بەیانیت باش، بابە.

کەشیش لۆرەنس: خوا پیرۆزت بکات.

کێیه وا زوو بهو زمانه شیرینه سلۆم لی دەکات؟
 رۆلە لاوهکەم، تۆ مێشکیکی شیواوت هەس
 تا وا زوو پۆژباش لە نوێنەکەت بکەیت بەههوهس.
 نیگەرانی لەناو چاوی هەموو پیرەمێردیک ئێشک دەگریت،
 جا لە کوێ نیگەرانی هەبیت، خەو هەرگیز نۆقره ناگریت؛
 بەلام هەرکه گەنجیکی نەغارای مێشک بەخەم نەئاخرا
 پەلەکانی لیک دەکشیتەوه، خەوی زیڕین دەبیتە فەرمانرەوا.
 بۆیه لەخهوه لسانی زووت من دلتیا دەکاتهوه، دلتیا
 تۆ بەدلگرا نییهوه دەرپەرێنرابیت سویند دەخۆم بەخودا،
 یان گەر وانیه، بۆیه من لێره راستی دینمه پیکان

ئەمشەو ھەر لەناو نوین نەبوو ھەر رۆمىۆمان .

رۆمىۆ: ئەو ھى دوايىيان راستە: خۆشترىن پىشوو بەشى من بوو .

كەشيش لۆرەنس: خوا لە گوناھان خۆش بىت! كەواتە رۆمىۆ لەگەل پۆزەلەين بوو؟

رۆمىۆ: لەگەل پۆزەلەين، ئەى باوكى پۆھىم؟ نەخىر نا .

ئەو ناوھم لە بىرچۆتەو، خەمىشى ھەرنا .

كەشيش لۆرەنس: بلى وا، كورەكەم، ئەدى لە كوئى بوويت؟

رۆمىۆ: پىت دەلئىم پىش ئەو ھى جارىكى دى لىم بىرسىت:

من لەگەل دوژمنەكەم لە ئاھەنگ و خۆشىدا بووم،

كاتىك لەنكاو بەيەككى ئەوان من پىكرابووم

ئەو پىش بەمن زامدار ببوو، چارەى ھەردوولامان واىە

لە دەستى تۆ و پزىشكىيە پىرۆزەكەت داىە .

من ھىچ كىنەم لە دلدا نىيە، پىاوى پىرۆز بۆيى .

ئەو ناورانەوھم بەھەمان جوړ بۆ دوژمنەكەشمە، لۆيى .

كەشيش لۆرەنس: پۆلەى چاكم، چىت ھەيە دەرى بىرە، بەرپوون و رەوانى

دان پىانانى مەتەلئامىز لىخۆشبوونى مەتەلأوى پىويستە وەك دەيزانى .

رۆمىۆ: رىك و راست بىزانە كە خۆشەويستىيە ھىژاكەى دللم

كەوتۆتە سەر كىژە جوانەكەى كاپۆلىتى دەولەمەند و وا لە دللم:

جا وەك دللى من لەسەر ئەو، دللى ئەو پىش كەوتۆتە سەر من

ھەردووكيان پىكدى بەستراون، تەنھا ماوھ تۆ گرىي بەدەيت توند تون

بەلىك مارەكردنى پىرۆزەو، كەى و لە كوئى و چۆن چۆنى

پەكترمان دىوھ و دلدارىمان كردوھ و پەيمانمان پىكتر داوھ بە رۆنى،

من پىت دەلئىم، كاتىك پىكەوھ دەرپۆين، بەلام تكا دەكەم لە تۆ

رازى ببىت بەو ھى لىكمان مارەبكەيت ھەر ئەمپرو .

كەشيش لۆرەنس: ئەى پىر فرەنسىسى پىرۆز، چ گۆرانىك لىرە قەوماوھ!

ئايا ئەو پۆزەلەينەى تۆ ھىندە خۆشەويستى خۆت پىي داوھ

وا زوو جى بەپىلرەيت؟ كەواتە ئەو ھى گەنج و لاوان ئاواھايە

Our Romeo hath not been in bed to-night.

Romeo: That last is true; the sweeter rest was mine.

Friar: God pardon sin! Wast thou with Rosaline?

Romeo: With Rosaline, my ghostly father? No.

I have forgot that name, and that name's woe.

Friar: That's my good son. But where hast thou been then?

Romeo: I'll tell thee ere thou ask it me again:

I have been feasting with mine enemy,

Where, on a sudden, one hath wounded me

That's by me wounded. Both our remedies

Within thy help and holy physic lies;

I bear no hatred, blessed man; for, lo,

My intercession likewise steads my foe.

Friar: Be plain, good son, and homely in thy drift;

Riddling confession finds but riddling shrift.

Romeo: Then plainly know my heart's dear love is set

On the fair daughter of rich Capulet:

As mine on hers, so hers is set on mine;

And all combined, save what thou must combine

By holy marriage: when, and where, and how

We met, we wooed, and made exchange of vow,

I'll tell thee as we pass; but this I pray,

That thou consent to marry us to-day.

Friar: Holy Saint Francis, what a change is here!

Is Rosaline, that thou didst love so dear,

So soon forsaken? young men's love, then, lies

Not truly in their hearts, but in their eyes.
 Jesu Maria, what a deal of brine
 Hath washed thy sallow cheeks for Rosaline!
 How much salt water thrown away in waste,
 To season love, that of it doth not taste!
 The sun not yet thy sighs from heaven clears,
 Thy old groans ring yet in mine ancient ears;
 Lo, here upon thy cheek the stain doth sit
 Of an old tear that is not washed off yet:
 If e'er thou wast thyself, and these woes thine,
 Thou and these woes were all for Rosaline.
 And art thou changed? Pronounce this sentence then,
 Women may fall, when there's no strength in men.

Romeo: Thou chid'st me oft for loving Rosaline.

Friar: For doting, not for loving, pupil mine.

Romeo: And bad'st me bury love.

Friar: Not in a grave

To lay one in, another out to have.

Romeo: I pray thee chide me not: she whom I love now

Doth grace for grace and love for love allow;

The other did not so.

Friar: O, she knew well

Thy love did read by rote, that could not spell.

But come, young waverer, come go with me,

In one respect I'll thy assistant be;

For this alliance may so happy prove,

له چاويانه، نهک به پراستی له ناخی دلپاندايه.
 ئەي مهسيح و مەريەم، چەند ئاوی سوپیری چاوی
 کولمە ڕەنگ زەردەکانتی بۆ (رۆژەلین) شوڤیوه به خوڤواو!
 چەند خوڤواوکی به بەلاش فری داوه.
 بۆ تام و بۆ کردنی ئەوین، که تامی نهکردوووه و نهکراوه!
 خۆر تا ئیستا هەنسک و ئاهی تۆی رانه داوه،
 نالە و نرکەي جارانت هیشتا له گویی پیرم زرنگاوه؛
 بۆ، لیتره له سەر ڤوومهتت په لایهک هەر جیماوه
 هی فرمیسیکی کۆنه که هیشتا کهش نهسپراوه.
 ئەگەر هەرگیز تۆ خۆت بوایت و ئەو خەمانەش هی تۆ ببوان،
 دەبوا خۆت و خەمەکانت هەمووی هی (رۆژەلین) بوان.
 ئەری تۆ گۆڤاویت؟ کهواته ئەو ڤستهیه ببیژه
 ژنان دهکەون که هیچ هیژیک له پیاوان نابین، گێژه.
رۆمیۆ: تۆ زۆر جارن له بهر ئەوینی (رۆژەلین) سەرزەنشتت کردووم.
کەشیش لۆرەنس: له بهر گەوجیت، نهک ئەوینت، هەي گلینهی خۆم.
رۆمیۆ: داوات لای کردم من ئەو ئەوینه بنیتمه چال.
کەشیش لۆرەنس: نهک په کیک بنیتمه چال و په کیکي دی لای بینیته بهرمال.
رۆمیۆ: تکام وایه سەرزەنشتیم نه کهیت. من دلداري دهکەم.
 ئیستا چاکه بهرامبهه چاکه و ئەوین بهرامبهه ئەوین پهیرهو دهکەم:
 ئەوهکهی دی وانه بوو.
کەشیش لۆرەنس: ئۆه، چونکه ئەو چاک دهیزانی
 ئەو ئەوینهی له بهر دهتخویندوه پیتیکت لای نه دهزانی.
 به لām وەرە، ئەي په تک پستین، وەرە دهی له گەلم به پری بکهوه؛
 له بهر په یک شت من یارمهتی تۆ ددهم له وه
 تا به لکو ئەو زهماوهنده به خوڤشی و شادی ته وای ببیت

To turn your households' rancour to pure love.

Romeo: O, let us hence; I stand on sudden haste.

Friar: Wisely and slow. They stumble that run fast.

[Exeunt.]

کینه‌ی ئه‌و دوو بنه‌ماله‌یه به ئه‌وینتیکی پاک به‌کۆتا بێت.

رۆمیۆ: ئاده‌ی که‌واته بابرۆین، من یه‌گجار په‌له‌مه با خیرا بکه‌ین.

کەشیش لۆره‌نس: ژیر و به‌کاومخۆبه، ئه‌وانه‌ی خیرا راده‌که‌ن ساتمه ده‌که‌ن

(ده‌رۆن)

Scene III

A Street

[Enter Benvolio and Mercutio.]

Mercutio: Where the devil should this Romeo be?
Came he not home to-night?

Benvolio: Not to his father's; I spoke with his man.

Mercutio: Why, that same pale hard-hearted wench, that Rosaline,
Torments him so that he will sure run mad.

Benvolio: Tybalt, the kinsman to old Capulet,
Hath sent a letter to his father's house.

Mercutio: A challenge, on my life.

Benvolio: Romeo will answer it.

Mercutio: Any man that can write may answer a letter.

Benvolio: Nay, he will answer the letter's master, how he
dares, being dared.

Mercutio: Alas, poor Romeo, he is already dead- stabbed with a white
wench's black eye; shot through the ear with a love song; the very pin
of his heart cleft with the blind bow-boy's butt-shaft. And is he a man
to encounter Tybalt?

Benvolio: Why, what is Tybalt?

Mercutio: More than Prince of Cats, I can tell you. O, he's the courageous

دیهانی سییہم

شہقامیك

[میرکیوشیو و بینفولیو دینہ ناوہوہ]

میرکیوشیو: دہبی ئہو پڑمیویہ لہ کوئی بیت؟ دوینی شہو
نہ ہاتبووہ مالہوہ؟

بینفولیو: نہ ہاتبووہ مالہ باوکی، من قسم لہ گہل خزمہ تکارہ کہی کردوہ.

میرکیوشیو: نازانم بو ئہو کیڑہ رینگ زردہ دلہرقہ، پڑزہلین، ئاوا ئازاری دہدات
کہ بی گومان شیت دہبیت.

بینفولیو: تیبالتی، خزمی پیرہ کاپولیت،

نامہیہ کی ناردوۓ مالہ باوکی پڑمیو.

میرکیوشیو: بہ گیانی خوم، داوای شہرہ شمیشری لی کردوہ.

بینفولیو: پڑمیو وہ لامی دہداتہوہ.

میرکیوشیو: ہر کہ سیک نووسین بزانتیت، دہتوانیت وہ لام بداتہوہ.

بینفولیو: نہ خیر، مہ بہستم وایہ ئہو وہ لامی خاوہنی نامہ کہ دہداتہوہ،

ئہویش دہری دہخات چون دہویریت و لہوہشدا بی ترسہ.

میرکیوشیو: بہ داخہوہ، پڑمیوی بہستہ زمان، بہ راستی مردوہ- بہ چاوہ رہشہکانی

کیڑہ سپیکہ لانہ کہ بریندارکراوہ، بہ گورانی ئہوین گویچکہی سمراوہ و ناخی

دلی بہ تیری برندہی ئہو مندالہ کویرہ شہق کراوہ^(*)، ئہری چون دہتوانیت لہ

رووی (تیبالت) بوہستیت؟

بینفولیو: بو، تیبالت چییہ؟

میرکیوشیو: لہ میری پشیلان گہورہترہ. ئوہ، ئہو سہر کردہی ئازای رہفتاری

(*) مہ بہست لہ کیویدہ.

captain of compliments. He fights as you sing prick-song keeps time, distance, and proportion; he rests me his minim rest, one, two, and the third in your bosom. The very butcher of a silk button, a duellist, a duellist;

a gentleman of the very first house of the first and second cause. Ah, the

immortal passado! the punto reverso! the hai.

Benvolio: The what?

Mercutio: The pox of such antic, lispings, affecting fantasticoes; these new tuners of accents! 'By Jesu, a very good blade! a very tall man! a very good whore!' Why, is not this a lamentable thing, grandsire, that we should be thus afflicted with these strange flies, these fashion-mongers, these "pardon-me's" who stand so much on the new form that they cannot sit at ease on the old bench? O, their bones, their bones!

[Enter Romeo.]

Benvolio: Here comes Romeo, here comes Romeo!

Mercutio: Without his roe, like a dried herring. O flesh, flesh, how art thou fishified! Now is he for the numbers that Petrarch flowed in, Laura, to his lady, was but a kitchen wench - marry, she had a better love to be-rhyme her; Dido a dowdy, Cleopatra a gypsy; Helen and Hero, hildings and harlots; Thisbe a gray eye or so, but not to the purpose. Signior Romeo, bon jour! there's a French salutation to your French slop. You gave us the counterfeit fairly last night.

Romeo: Good morrow to you both. What counterfeit did I give you?

Mercutio: The slip, sir, the slip; can you not conceive?

به جیټیه. ئەو له گه لټ به شه پ دیت هەر که تۆ به نۆته گۆرانی ده چریت - کات و وهستان و هاوړیککی ده پاریزیت: ئەو کورته پشوویکت پی دهدات - یهک، دوو، سیټیهم جار له سینت ده چه قینیت. قه سابیکی لی هاتووی قوچیهی ئاوریشمین، شمشیروه شینیککی بی هاوتا و جوامیری نمره یهک و دووه له باره ی ریو شوین و ریسیای شمشیربازی. ئاه، له لیدانه پیشه و پیش و پاشه و پاش و پیکه وتنه نه مرانه که ی!

بینفولین: چی؟

میرکیوشیق: سندان له و باوه کونه دستکرد و پیاوه گه نجه خۆنوینانه بدات، له وانه ی که تازه شیوهی قسه کردنیان ده گۆرن! «به مه سیح، شمشیروه شینیککی چاکه! و پیاویکی یه گجار نازدار و بدهریکی هره چاکه!» بۆچی ئەوه نده به و مه گه زه سهیرانه وه گرفتار بین، ئەو مؤدیلبازانه، ئەو «لیم ببوو رانه» که ئەوه نده ی به سهر شیواز ی نۆیوه دهنیشن وه ناتوانن به خووشی له سهر کورسییه کۆنه کانیانه وه دابنیشن! وای له ئیسکه کانیان، وای له نازاری ئیسکه کانیان! (رۆمیۆ دیته ناوه وه)

بینفولین: ئەوه رۆمیۆیه، ئەوه رۆمیۆیه دیت.

میرکیوشیق: به بی (رۆ) ^(*) یه که ی ده لئی ماسیلکه ی وشک کراوه یه. های له و لاشه یه ی، له و لاشه یه ی، چلۆن تۆ به ماسی کراویت، ئیستا ئەو ناماده یه بۆ نووسینی ئەو شیعرانه ی له (پیتراک) هوه سهریان ده کرد! (لۆرا) له چاو خانمه که ی ژنی نان دینیییه - به مهربه م، ئەو دلداریککی چاکتری هه بوو که شیعر ی پیدای هه لده گوت - (دیدۆ) له چاو ئەو ژنیککی پیسکه یه، (کلیۆباترا) قهره جیکه، (هیلین) و (هیرۆ) بدهری خو فرۆشن، (ئیسه) که چاوی بۆر بوو یا شتی وابوو، به لام ناگاته ئەو. سینیۆر (رۆمیۆ) بۆنژۆ ^(**)، سلاویکی فهره نسییانه بۆ پانتۆله فهره نسییه که ت، دوینی شه و تۆ ئیمه ت به ته وای خه له تاند.

رۆمیۆ: به یانی باش له هه ردووکتان. بۆچ ئیوه م خه له تاند؟

میرکیوشیق: گه وره م، خو ت دزییه وه، خو. تۆ تیی ناگه ی ت؟

(*) واته به بی (رۆزالین)

(**) واته به یانی باش به زمانی فهرنسی.

Romeo: Pardon, good Mercutio, my business was great; and in such a case as mine a man may strain courtesy.

Mercutio: That's as much as to say, such a case as yours constrains a man to bow in the hams.

Romeo: Meaning, to curtsy.

Mercutio: Thou hast most kindly hit it.

Romeo: A most courteous exposition.

Mercutio: Nay, I am the very pink of courtesy.

Romeo: Pink for flower.

Mercutio: Right.

Romeo: Why, then is my pump well-flavoured.

Mercutio: Sure wit! Follow me this jest now till thou hast worn out thy pump; that, when the single sole of it is worn, the jest may remain, after the wearing, sole singular.

Romeo: O single-soled jest, solely singular for the singleness!

Mercutio: Come between us, good Benvolio; my wits faints.

Romeo: Switch and spurs, switch and spurs; or I'll cry a match.

Mercutio: Nay, if thy wits run the wild-goose chase, I am done; for thou hast more of the wild-goose in one of thy wits than, I am sure, I have in my whole five! Was I with you there for the goose?

Romeo: Thou wast never with me for anything when thou wast not there for the goose.

Mercutio: I will bite thee by the ear for that jest.

Romeo: Nay, good goose, bite not.

Mercutio: Thy wit is a very bitter sweeting; it is a most sharp sauce.

Romeo: And is it not, then, well served in to a sweet goose?

رۆميو: بمبورره، مېرکيوشيؤی چاک. کاریکي مه زلم به دهسته وه بوو،

جا له رهوشی وهک هی مندا، رهنکه مرؤف زؤر رهوشته رزی نه نوینیت.

مېرکيوشيؤ: واچاکتره بیلئیت، رهوشی وهک هی تو وا له پیاو

دهکات چؤک بچه مینیتته وه.

رۆميو: مه به ستت وایه خو دابنه وینیت؟

مېرکيوشيؤ: ریک له بنی کودیت دا.

رۆميو: قسه کهت یه گجار رهوشته رزانه یه.

مېرکيوشيؤ: نه خیر، من هر به خو م سه رگولی رهوشته رزیم.

رۆميو: سه ری گول.

مېرکيوشيؤ: دهق وایه.

رۆميو: بوچ، که واته که وشه کانم جوان رازاونه ته وه.

مېرکيوشيؤ: قسه یه کی ژیرانه یه! به دوا ی نه نوکته یه م بکه وه تا که وشه کانت

دهد رین و ئینجا که بنه که وشه تا قانه کهت سوا یه وه، نوکته که م ده مینیتته وه،

پاش سوانه وه شی، هر نه وه یه بی هاوتا بمینیتته وه.

رۆميو: ئوی چ نوکته یه کی عماره پؤو بیزه وه ره، بی هاوتاشه ته نیا له بهر بی مانایی!

مېرکيوشيؤ: بینقؤلیؤی چاک، ناوبریمان بکه، وا میتشکم ده تویتته وه.

رۆميو: لئی بدهو نه قیزه ی تیوه بزهنه، لی بدهو نه قیزه ی تیوه ژنه، دنا ده به مه وه.

مېرکيوشيؤ: نه خیر، نه خیر، نه گهر میتشکمان به دوا ی قازه کیویلیکان بکه ویت، نه وا

من دؤراوم، چونکه دلنیام تاقه زرنکه یه کت پتر قازه کیویلیکه ی تیدایه له هر

پینچ زرنگیه کانی (*) من. نه ری من له گه لتدا بووم بو قازه کان؟

رۆميو: تو هه رگیز بو هیچ شتیک له گه لم نه بوویت مه گهر به خو ت

(قاز) بوویت له گه لما.

مېرکيوشيؤ: من له بهر نه نوکته یه گویت ده گه زم.

رۆميو: نه خیر، قازی چاک، مه یگه زه.

مېرکيوشيؤ: زرنگیه کهت یه گجار شیرینیکی تاله، مه ره گه یه کی هه ره تیژه.

رۆميو: نه دی نه وه چاک لی نه تراوه تابیتته قازیکی خو ش.

(* پینچ زرنگیه کانی مرؤف بریتین له: زرنگی ئاسایی، یاد، ویناکردن، نه ندیشه و مه زهنه.

Mercutio: O, here's a wit of cheveril, that stretches from an inch narrow to an ell broad!

Romeo: I stretch it out for that word "broad", which, added to the goose, proves thee far and wide a broad goose.

Mercutio: Why, is not this better now than groaning for love? now art thou sociable, now art thou Romeo; now art thou what thou art, by art as well as by nature. For this drivelling love is like a great natural, that runs lolling up and down to hide his bauble in a hole.

Benvolio: Stop there, stop there.

Mercutio: Thou desirest me to stop in my tale against the hair.

Benvolio: Thou wouldst else have made thy tale large.

Mercutio: O, thou art deceived; I would have made it short: for I was come to the whole depth of my tale; and meant indeed to occupy the argument no longer.

[Enter Nurse and her man Peter.]

Romeo: Here's goodly gear! A sail, a sail!

Mercutio: Two, two! a shirt and a smock

Nurse: Peter!

Peter: Anon.

Nurse: My fan, Peter.

Mercutio: Good Peter, to hide her face; for her fan's the fairer face.

Nurse: God ye good morrow, gentlemen.

Mercutio: God ye good-e'en, fair gentlewoman.

Nurse: Is it good-e'en?

میرکیوشیۆ: ئۆ، زرنگییه کهت ده لئی پیستی بزنه که چهندی بتهوی به فرهوانی لئی ده کیشیته وه!

رۆمیۆ: من ئه و وشهیهی (فرهوانی) یه لیک ده کیشمه وه، ئه گهر بخریته سه رقان، ئه و ده بیته قازیکی خۆ لیک کیشایه وهی کرکه وتوو.

میرکیوشیۆ: بۆ، ئه ری ئه وه له ناله و ئازاری ئه وین باستر نییه؟ ئیستا تۆ مرۆقیکی کۆمه لخوازی، ئیستا تۆ رۆمیۆی به راستی، ئیستا ئه وهیت که ههویت، به خۆت و هونه ر و سروشتیته وه. له بهر ئه و له وچه بییه ته، ئه وینه کهت وه کو گه و جیکی زگماکه که راده کات و زمانی له قه له قیه تی تا سه ره گه و جانییه که ی له کونیک بشاریته وه.

بینفۆلیۆ: لیره وه ببیره وه، ببیره وه.

میرکیوشیۆ: تۆ ده ته ویت قسه که م به نابه دلی ببرم.

بینفۆلیۆ: وا نه بوایه قسه کهت درێژ ده بووه.

میرکیوشیۆ: تۆ به هه له دا چوویت. به لکو من خه ریک بووم کورتم ده کرده وه، چونکه له راستیدا من گه ییبوومه بنی قسه که م، نه شم ده و یست به راستی درێژتری بکه مه وه.

(دایه نه که و پیتهری به رده ستی دینه ناوه وه)

رۆمیۆ: ئه وه تا جلی جوان! چارۆگه ی که شتییه، چارۆگه!

میرکیوشیۆ: دوان، دوان! کراس و که وین (*).

دایه ن: پیتهر!

پیتهر: به لی

دایه ن: پیتهر، باوه شینه که م.

میرکیوشیۆ: پیتهری چاک، با روهی پی بشاریته وه، باوه شینه که ی له روهی جوانتره.

دایه ن: جوامیران، خوا به یانیتان باش بکات.

میرکیوشیۆ: خوا ئیوارهت باش بکات، خانمی پایه به رن.

دایه ن: به راستی ئیوارهیه؟

(*) واتا ژن و میردن.

Mercutio: 'Tis no less, I tell ye; for the bawdy hand of the dial is now upon the prick of noon.

Nurse: Out upon you! what a man are you!

Romeo: One, gentlewoman, that God hath made for himself to mar.

Nurse: By my troth, it is well said. "For himself to mar", quoth 'a? Gentlemen, can any of you tell me where I may find the young Romeo?

Romeo: I can tell you: but young Romeo will be older when you have found him than he was when you sought him. I am the youngest of that name, for fault of a worse.

Nurse: You say well.

Mercutio: Yea, is the worst well? very well took, i' faith; wisely, wisely.

Nurse: If you be he, sir, I desire some confidence with you.

Benvolio: She will indite him to some supper.

Mercutio: A bawd, a bawd, a bawd! So ho!

Romeo: What, hast thou found?

Mercutio: No hare, sir; unless a hare, sir, in a lenten pie, that is something stale and hoar ere it be spent.

[He sings.]

An old hare hoar,
 And an old hare hoar,
 Is very good meat in Lent;
 But a hare that is hoar
 Is too much for a score
 When it hoars ere it be spent.

Romeo, will you come to your father's? we'll to dinner thither.

میرکیو شییو: لهوه زووتر نییه، من پیت ده لیم، چونکه مهیلی داوین پیسی ئیستا که لهسه ناوهندی کونی نیوه پویه.

دایه: گوم به له بهر چاوم! چ پیاویکی؟

رۆمیو: خانمی پایه بهرز، خوا ئهوی بۆ ئهوه دروست کردوو خوی تیک بدات.

دایه: به راستی چاکت گوت «به خوی خوی تیک بدات»؟ جوامیران یه کیکتان ده توانن پیم بلین چۆن رۆمیوی گهنج بدۆزمه وه؟

رۆمیو: من ده توانم، به لام رۆمیوی گهنج پیرتر ده بیت ههتا تۆ دهیدۆزیته وه له و کاتهی تۆ به دوایدا دهگه پیت، من گهنجترین کهسم ئه و ناوه هه بیت، چونکه کهسی له وه خراپتر نییه.

دایه: جوانه... قسهی جوانه.

میرکیو شییو: ئایا خراپتر جوانه؟ جوان تیگه پیتی، به راستی، به ژیری، به ژیری تیگه پیتی.

دایه: گه وره م، ئه گه تۆ ئهوی، هه ز ده که م که میک به ته نیا بدوین.

بینفولیو: دهعهتی دهکات بۆ نانی شیوان.

میرکیو شییو: ژنیکی داوین پیسه، داوین پیس! ئه وه تانی!

رۆمیو: چی، دۆزیته وه؟

میرکیو شییو: که رویشک نییه، گه وره م، مه گه که رویشکی ناو ته ره هه لوی رۆزووی گه وره بیت که بهر له وهی بخوریت زووبه یات و کۆن ده بیت.

(گۆرانی ده لیت)

پیره که رویشکی داوه شاو،
 پیره که رویشکی داوه شاو،
 له رۆزووی گه وره دا گۆشتی نازداره؛
 به لام که رویشکی که داوه شاییت،
 یه گجار گرانه گه پارهت پندا بیت،
 کاتی تیک ده چیت پیش ئه وهی بچیت به زارا.

رۆمیو ئه ری دیته وه مالی باوکت؟ ئیمه له وی فراوین ده خوین.

Romeo: I will follow you.

Mercutio: Farewell, ancient lady; farewell, lady, lady, lady.

[*Exeunt Mercutio, and Benvolio.*]

Nurse: I pray you, sir, what saucy merchant was
this that was so full of his ropery?

Romeo: A gentleman, nurse, that loves to hear himself talk; and
will speak more in a minute than he will stand to in a month.

Nurse: An 'a speak anything against me, I'll take him down, an'a
were lustier than he is, and twenty such Jacks; and if I cannot,
I'll find those that shall. Scurvy knave! I am none of his
flirt-gills; I am none of his skains-mates. [*To Peter*] And thou must
stand by too, and suffer every knave to use me at his pleasure!

Peter: I saw no man use you at his pleasure; if I had, my weapon
should quickly have been out, I warrant you: I dare draw as soon
as another man, if I see occasion in a good quarrel, and the law
on my side.

Nurse: Now, afore God, I am so vexed that every part about me quivers.
[*Referring to Mercutio*] Scurvy knave! [*To Romeo*] Pray you, sir, a
word: and, as I told you, my young lady bid me enquire you out; what
she bade me say I will keep to myself: but first let me tell ye, if ye
should lead her into a fool's paradise, as they say, it were a very gross
kind of behaviour, as they say: for the gentlewoman is young;
and, therefore, if you should deal double with her, truly it were
an ill thing to be offered to any gentlewoman, and very weak
dealing.

Romeo: Nurse, commend me to thy lady and mistress. I protest unto
thee-

رۆميو: به دواتاندا دېم.

ميركيوشيو: مائناوا، پيره خانم، مائناوا، ئه ي خانم، خانم، خانم.

(ميركيوشيو و بينفوليو دهرؤن).

داين: گهورم، تكات لى دهكهم، ئه وه چ پياويكى روقايم بوو كه هينده پر
فرتوفيل بوو؟

رۆميو: داده، ئه و جواميره هه زى له وهيه گوپى له قسه كانى خوئى بيت و له يه ك
خوله كدا پتر له وه قسه دهكات كه له مانگيكا گوپى بو بگريت.

داين: ئه گهر ئه و هيج له درى من بلت، سه رشورى دهكهم، ته نانه ت گهر به هيزتريش
بيت و من هه مان شت له گهل بيست كه سى وهك ئه و زيخ شه ر دهكهم؛ ئه گهر
پيشم نه كرا، ئه وانه ده دوزمه وه كه پيدان بگريت، چ خوئيريه كى ناكه س
به چه يه! من يه كيك نيم له و ژنه بى ناموسانه ي؛ من يه كيك نيم له دؤسته
داوين پيسه كانى (بو پيتهر) چؤنه تو ليره يت و ده مكوتى خوئيريه ك ناكه يته وه
كه به كه يفى خوئى پيم راده بوئريت!

پيتهر: هيج پياويكم نه بينيوه پيته وه رابوئريت. ئه گهر بينيبام، ده بوايه چه كه كه م
خيرا ده ركيشابوايه. من دنيا ت ده كه مه وه، ده وئرم وهك هه ر كه سيكى دى
به زوويى هه ر ده رفه ت هه بيت شمشيربازيه كى چاك بكه م، ئه گهر ياسا به لاي
منه وه بيت.

داين: له به رده مى خوا، سوئند ده خؤم كه هينده توورهم هه رچى ئه ندامى له شمه
ده له رزيت (ئاماژه به ميركيوشيو ده دات) خوئيريه ناكه س به چه! (بو رۆميو)
گهورم، قسه يه كم له گه لت هه يه، وهك پيتم گوت، خاتوونه كه م داواى لى كردم
بتدوژمه وه. ئه و چى پى گوتم، بو خؤم هه لى ده گرم، به لام ريم بده يه كه م جار
بيت بلتيم، وهك ده يلين، ئه گهر ده يبه يته ناو خوئشيه كى گه وجانه وه، ئه وه
خراپترين جووره ره فتاره، چونكه خانمه نازداره كه م گه نجه و ئه گهر تو
ده ته ويت بيخه لتينيت، به راستى ئه وه ره فتاريكى نامه ردانه يه به رامبه ر هه ر
خانميكى نازدارو ئه مه ش جوولانه وه يه كى نزمه.

رۆميو: داده، ريزم بگه يه نه خاتوونه كه ت و من له به رامبه ر تو

ناره زايى ده رده بريم كه-

Nurse: Good heart! And i' faith I will tell her as much: Lord,
Lord, she will be a joyful woman!

Romeo: What wilt thou tell her, Nurse? Thou dost not mark me.

Nurse: I will tell her, sir, that you do protest: which, as I
take it, is a gentlemanlike offer.

Romeo: Bid her devise some means to come to shrift this afternoon;
And there she shall at Friar Lawrence' cell
Be shriv'd and married. [*He offers her money*] Here is
for thy pains.

Nurse: No, truly, sir; not a penny.

Romeo: Go to; I say you shall.

Nurse: [*Taking The money*] This afternoon, sir? well, she shall be there.

Romeo: And stay, good nurse, behind the abbey-wall:

Within this hour my man shall be with thee,
And bring thee cords made like a tackled stair;
Which to the high top-gallant of my joy
Must be my convoy in the secret night.
Farewell. Be trusty, and I'll quit thy pains:
Farewell. Commend me to thy mistress.

Nurse: Now God in heaven bless thee! Hark you, sir.

Romeo: What say'st thou, my dear Nurse?

Nurse: Is your man secret? Did you ne'er hear say,
"Two may keep counsel, putting one away"?

Romeo: I warrant thee, my man's as true as steel.

Nurse: Well, sir; my mistress is the sweetest lady. Lord, Lord!
when 'twas a little prating thing, O, there's a nobleman in

دايەن: واى دلت چ چاكه! به راستى من ئەوانەى پى دەلئيم، خوايه،
خودايه، ئاى دلى بهوه چەند خوش دەبیت!

رۆميو: دادە، تۆ چى پى دەلئيت؟ تۆ گويم لى ناگریت.

دايەن: گەورەم، من پى دەلئيم كه تۆ نارەزايى دەردەبریت و وهك
من تى تى دەگەم، ئەوه هاتنەپيشهوهيهكى پياوانهيه -

رۆميو: پى بلى رىگايهك بدۆزيتتهوه ئەم پاش نيوهرويه بيت بو دان پيانان، جا
لهوئى، له كونجى كه شيش لۆره نسدا، دان پيانانهكهى وەردهگيرئى و ماره
دەكریت (رۆميو پارەى پى دەدات). ها ئەمەش بو ماندوو بوونت.

دايەن: نەخىر، گەورەم، ئەوهى راستى بيت، پىنسىك (*) وەرناگرم.

رۆميو: نايبت، هەر دەبى وەرى بگریت.

دايەن: (پارەكه وەردهگریت) گەورەم، ئەمرۆ دواى نيوهرو؟ ئەو لهوئى دەبیت.

رۆميو: جا دادەى چاك، له پشت ديوارى كلتسا چاوهروان به:

ئەو دەمه من خزمەتكارهكەم دەنيرمه لات،

گوريسىكت پى دەدات كه پهيزهى لئوه هۆنراوتهوه،

كه من پىبهوه دەگەمه سەر ترۆپكى ئەستوندهى خوشيم

هوى پىك گەيشتنيشم شهوى نهينى دەبیت.

خوا حافيز، متمانه دار به و من پاداشتى ماندوو بوونت دەدەمهوه.

خودا حافيز؛ ريز و سلاوم به خانمه كهت بگهيه نه.

دايەن: خوداى ئاسمان پيرۆزت بكات! گوئى بگره، گەورەم.

رۆميو: تۆ چى دەلئيت، ئەى دايەنى ئازيز؟

دايەن: ئەرى خزمەتكارهكەت نهينگيره؟ ئەرى هەرگيز نه تيبستوه،

"نهينى به دوو كهس دەپاريزریت ستيه ميان ئاشكرای دهكات؟"

رۆميو: من دلنيام كه خزمەتكارهكەم وهك پۆلا بى گرده.

دايەن: دە باشه، گەورەم، خانمهكەم شيرينترين خانمه، خودايه خودايه!

ئەوه وهك مندالۆكهيهكى بهگروگالە. بهگزادهيهكى شار كه ناوى

(*) جوړه پارهيكى وردەى بهريتانيه.

town, one Paris, that would fain lay knife aboard; but she, good soul, had as lief see a toad, a very toad, as see him. I anger her sometimes, and tell her that Paris is the properer man; but I'll warrant you, when I say so, she looks as pale as any clout in the versal world. Doth not rosemary and Romeo begin both with a letter?

Romeo: Ay, Nurse; what of that? both with an R.

Nurse: Ah, mocker! that's the dog's name. R is for the dog; no;

I know it begins with some other letter: and she hath the prettiest sententious of it, of you and rosemary, that it would do you good to hear it.

Romeo: Commend me to thy lady.

Nurse: Ay, a thousand times. Peter!

Peter: Anon?

Nurse: Before, and apace.

[Exeunt.]

(پاریس) ه، دهیه ویت به زهبری چه قو سواری که شتی بیت، به لام، ئەو رۆحی هینده چاکه، ئەو پی وایه باشته بۆ بۆقه شینکه بیت نهک ئەو. هندی جار، من توورە ی دهکەم و ده لیم (پاریس) پیاوکی قوزتره، به لام دلنیا به، کاتیک وا ده لیم، رهنگی وهک هەر په رۆکیکی سپی له ناو ئەو جیهانه گه وره یه دا سپی هه لده گه پیت. ئەری وشه کانی (رۆزماری) (*) و (رۆمیۆ) به هه مان پیت دهست پی ناکه ن؟

رۆمیۆ: به لێ، داده، ئەوه چی تیدایه؟ ههردووکیان به (ر) دهست پی دهکەن.

دایه ن: به لێ، گالته باز، ئەوه ناوی سهگه، (ر) یه کهم پیتی - نه خیر؛ من ده زانم ئەوه به پیتیکی دی دهست پیده کات؛ جا خانمه کهم (جوولیت) قسه ی جوان له باره ی تۆ و گۆلی (رۆزماری) دهکات که تۆ به بیستیان دلت خو ش ده بیت -

رۆمیۆ: سلاوم بگه یه نه به خانمه کهت.

دایه ن: هه زار جار. پیتەر!

پیتەر: ئاماده م.

دایه ن: خیرا، به پیشم بکه وه.

(دهرۆن)

(*) رۆزماری: گۆلیکی چیا یی بۆنخۆشه.

Scene IV

The Capulets' Garden.

[Enter Juliet.]

Juliet: The clock struck nine when I did send the nurse;
In half an hour she promis'd to return.
Perchance she cannot meet him- that's not so.
O, she is lame! Love's heralds should be thoughts,
Which ten times faster glide than the sun's beams,
Driving back shadows over lowering hills:
Therefore do nimble-pinion'd doves draw Love,
And therefore hath the wind-swift Cupid wings.
Now is the sun upon the highmost hill
Of this day's journey; and from nine to twelve
Is three long hours, yet she is not come.
Had she affections and warm youthful blood,
She'd be as swift in motion as a ball;
My words would bandy her to my sweet love,
And his to me:
But old folks- many feign as they were dead;
Unwieldy, slow, heavy and pale as lead.
[Enter Peter Followed by Nurse].
-O God, she comes! O honey nurse, what news?
Hast thou met with him? Send thy man away.

دیهه نی چواردهم

باغی کاپولیت

[جوولیت دیته ناوه وه]

جوولیت: سه‌عات نۆ بوو که من دایه‌نه‌که‌م نارد؛
به‌لینی دابوو به‌نیو سه‌عات بگه‌ریتته‌وه.
رهنگه نه‌توانیت بیبینیتته‌وه - به‌لام باوهر ناکه‌م واییت.
نۆه، نۆ شه‌له‌یه! ده‌بوایه بیر په‌یامبهری نۆین ببوایه،
که ده جار له تیشکی خۆر خیراتر ده‌خزیت و
سینه‌ری سه‌ر گرده تاریکه‌کان راوده‌نیت.
له‌به‌ر نۆه‌شه کۆتری تیژبال گالیسه‌کی نۆین راده‌کیشن،
هه‌ر بۆیه‌شه بالی خیرای ره‌شه‌بایی (کیوید) ی هه‌یه.
نئیستا خۆر له‌سه‌ر ترۆپکی گردی گه‌شتی
نۆورۆکه‌یه‌تی، جا له نۆوه تا دوازده
سی سه‌عاتی دریژه، که‌چی نۆ نه‌هاتۆته‌وه.
هاتبا سۆز و خوینی گه‌نجان‌ه‌ی گه‌رمی هه‌بوایه،
وه‌ک تۆپیک به‌خیرایی ده‌بزواو ده‌جوولایه‌وه:
وشه‌کانم هه‌لیده‌دایه لای ده‌زگیرانه شیرینه‌که‌م و
هی نۆویش هه‌لیده‌دایه‌وه لای من.
به‌لام زۆربه‌ی خه‌لکی پیر وه‌کو مردووان خۆ ده‌نوین.
لامل و ته‌پن و وه‌ک مس خا و قورسن و رهنگ زه‌ردن.
(پیتته‌ر دیتته ژوره‌وه و دایه‌نی به‌دواوه‌یه)
نۆی خودا، وا هات! - نۆی داده‌ی شیرین، چ هه‌والیکت پییه؟
نۆی بینیت؟ پیاهه‌که‌ت به‌ری بکه.

Nurse: Peter, stay at the gate.

[Exit Peter.]

Juliet: Now, good sweet nurse, O Lord, why look'st thou sad?

Though news be sad, yet tell them merrily;
If good, thou sham'st the music of sweet news
By playing it to me with so sour a face.

Nurse: I am weary, give me leave awhile;

Fie, how my bones ache! what a jaunce have I!

Juliet: I would thou hadst my bones, and I thy news:

Nay, come, I pray thee speak; good, good Nurse, speak.

Nurse: Jesu, what haste? Can you not stay a while?

Do you not see that I am out of breath?

Juliet: How art thou out of breath, when thou hast breath

To say to me that thou art out of breath?
The excuse that thou dost make in this delay
Is longer than the tale thou dost excuse.
Is thy news good or bad? Answer to that;
Say either, and I'll stay the circumstance:
Let me be satisfied, is't good or bad?

Nurse: Well, you have made a simple choice; you know not how to choose a man: Romeo! No, not he. Though his face be better than any man's, yet his leg excels all men's; and for a hand and a foot, and a body, though they be not to be talked on, yet they are past compare. He is not the flower of courtesy, but I'll warrant him as gentle as a lamb. Go thy ways, wench; serve God.

-What, have you dined at home?

دايەن: پیتەر، برۆ لای دەرگا بوەستە.

(پیتەر دەروات)

جوولیت: دەی دایەیی شیرینی چاک - چییە وا خەمبار دیاریت؟

گەرچی هەوالەکه ناخۆشیش بێت، بەلام بەخۆشی بیلێ:
ئەگەر خۆشیشە، تۆ بەو روخسارە ترش و تالەت
مۆسیقای هەوالە خۆشەکه شەرمەزار دەکەیت.

دايەن: من شەکهەتم، کەمیک لێم بگەرێ.

ئاخ، چۆن ئێسکەکانم ئازارم دەدەن!

وای چ گەشتیکێ شەکهەتکەرم هەبوو!

جوولیت: بریا ئێسکەکانی من بۆ تۆ بووان و هەوالەکانی تۆش بۆ من.

نەخێر، وەرە، تکات لێ دەکەم، بدوێ، دادەیی چاک، دە بدوێ.

دايەن: ئەی مەسیح، کچی تۆ پەلەیی چیتە! ناتوانیت بریک ئارام بگریت؟

ئەری نابینیت من هەناسەم لێ براوہ؟

جوولیت: چۆن تۆ هەناسەت لێ براوہ، کە تۆ هەناسە دەدەیی

تا پێم بڵێیت هەناسەت لێ براوہ؟

ئەو بیانووی تۆ دەپهینیتەوہ بۆ بەدرەنگخستن

دریژترە لەو چیرۆکەیی هەوالەکەیی پێ دەگێریتەوہ.

ئایا هەوالەکەت چاکە یان خراب؟ وەلامی ئەوہم بەدوہ.

یەکیکیان بلی، من دوایی چاوہ پروانی دریژەیی دەکەم

با دلنیابم، ئایا هەوالەکەت چاکە یان خراب؟

دايەن: باشە، تۆ لە هەلبژاردنەکەتدا ساویلکە بوویت، تۆ نازانیت چۆن پیاو

هەلبژیریت؟ نەخێر، رۆمێو نا. ئەگەرچی روخساریشی لە هی هەموو پیاویکی

دی جوانتر بێت، بەلام قاجی لە هی هەموو مرقۆفیک نایابترە؛ جا دەست و پێ

و لەش؛ گەرچی نابێ باسی ئەو شتانە بکەین، بەلام ئەوانە بێ هاوتان. ئەو

سەرتۆپی ریزنواندن نییە، بەلام دلنیات دەکەم، ئەو لە رەوشت باشیشدا وەکو

بەرخە. کیژێ، دەبرۆ لە کۆلم بەرەوہ؛ خزمەتی خودای بکە، چی، تۆ لە مائەوہ

نانی نیوہرۆت خوارد؟

Juliet: No, no. But all this did I know before.
 What says he of our marriage? What of that?
Nurse: Lord, how my head aches! What a head have I!
 It beats as it would fall in twenty pieces.
 My back a' t' other side, ah, my back, my back!
 Beshrew your heart for sending me about
 To catch my death with jauncing up and down!
Juliet: I' faith, I am sorry that thou art not well.
 Sweet, sweet, sweet Nurse, tell me, what says my love?
Nurse: Your love says, like an honest gentleman,
 And a courteous, and a kind, and a handsome;
 And, I warrant, a virtuous- Where is your mother?
Juliet: Where is my mother? Why, she is within.
 Where should she be? How oddly thou repliest!
 'Your love says, like an honest gentleman,
 'Where is your mother?'
Nurse: O God's Lady dear!
 Are you so hot? Marry, come up, I trow;
 Is this the poultice for my aching bones?
 Henceforth, do your messages yourself.
Juliet: Here's such a coil! Come, what says Romeo?
Nurse: Have you got leave to go to shrift to-day?
Juliet: I have.
Nurse: Then hie you hence to Friar Lawrence' cell;
 There stays a husband to make you a wife.

جوولیت: نهخیر، نهخیر، بهلام من نهو هه موو شتانهه پیشتر دهزانی
 نهو چی له باره ی زه ماوهنده که مانه وه ده لیت؟ چی گوت؟
دایه: خودایه، سهرم چهند دیشیت! چ سهریکم هه یه!
 نهو ها لی دهدات هه ر ده لیتی بوته بیست که رت.
 پشتیشم له ولاره بوه ستیت؛ ئای پشتم، وای پشتم!
 نهو دلته به نه فرهت بیت که بهم
 هه لیه ز و دابه زه دا ناردمی تا مهرگی خوم ببینم.
جوولیت: به راستیته، زور خفته بارم که حالت باش نییه.
 داده ی شیرین و نازدار، پیم بلی، ده زگیرانه کهم چ ده لیت؟
دایه: ده زگیرانت وه کو جوامیریکی به رومهت و به رهوشت و
 دلوقان و قوز و من دلنیام که چاک رهوشته - ده لیت -
 نه ری دایکت له کوئییه؟
جوولیت: دایکم له کوئییه؟ بوچی، له ناوه وه یه.
 ده بی له کوئی بیت؟ چهند سهیر وه لام ده ده یته وه:
 «ده زگیرانت وه کو جوامیریکی به رومهت ده لیت» نه ری دایکت له کوئییه؟
دایه: به خانمه که ی خودا! (*
 تو زور گرتووه؟ به مهریه م، وهره، من پروام وایه.
 نه ری نه وه نیوه نمه که که ته بو ئیسکه به نازاره کانم؟
 له مه وودوا به خوت په یامه کانت بگه یینه.
جوولیت: نه وه چ هه رایه! پیم بلی، رومیو چ ده لیت؟
دایه: مؤلتهت له مالی وهرگرتووه ئیمرو بچیت بو دان پیانان؟
جوولیت: وهرمگرتووه.
دایه: که واته خیراکه و بو کونجه که ی که شیش لوره نس بچو؛
 له وئی میردیک چاوه رییه بتکاته زنی خو.

(*) مه به ست له هه زه ته ی مهریه مه ی دایکی هه زه ته ی عیسیاه.

Now comes the wanton blood up in your cheek:
They'll be in scarlet straight at any news.
Hie you to church; I must another way,
To fetch a ladder, by the which your love
Must climb a bird's nest soon when it is dark.
I am the drudge, and toil in your delight;
But you shall bear the burden soon at night.
Go; I'll to dinner; hie you to the cell.

Juliet: Hie to high fortune! honest Nurse, farewell.

[Exeunt.]

وا خوینی بهرهلالات دهپرژیتته سهر کولمهکانت:
لهگهل بیستنی ههر ههوالیک قورمزی دهن.
خیراکه بو کلیسا؛ من دهچمه جییهکی تر
بو هیئانی پهیژهیهک، که دهزگیرانهکته
لهگهل دنیا تاریک داهاتندا
پییهوه سهردهکهویتته سهر هیئانهی بالنده.
من رهنجبه و پالهی خوشییهکانی توم.
بهلام ههر شهو داهات تو بارهکه دهگریته شان بوم.
برو، من نانی نیوهرو دهخوم؛ ئادهی بو کونجهکه بچو.
جوولیت: دهی با خیراکم بهرهو بهختی بهرز! دایهنی بهرؤمهت، مائئاوا.
(دهروات)

Scene V

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence and Romeo.]

Friar: So smile the heavens upon this holy act
That after-hours with sorrow chide us not!
Romeo: Amen, amen! But come what sorrow can,
It cannot countervail the exchange of joy
That one short minute gives me in her sight:
Do thou but close our hands with holy words,
Then love-devouring death do what he dare,
It is enough I may but call her mine.
Friar: These violent delights have violent ends,
And in their triumph die like fire and powder,
Which, as they kiss, consume. The sweetest honey
Is loathsome in his own deliciousness,
And in the taste confounds the appetite:
Therefore love moderately: long life doth so;
Too swift arrives as tardy as too slow.
[Enter Juliet]
Here comes the lady. O, so light a foot
Will ne'er wear out the everlasting flint:

دېھەنى پېنھام

كونجى كەشيش لۆرەنس

[كەشيش لۆرەنس و رۆميو دېنە ژور]

كەشيش لۆرەنس: دەبا ئاسمان بەو كارە پېرۆزە بزەى لى بېت
تاكو پاشەپۆژ بە خەم سزايان نەدات.

رۆميو: ئامىن، ئامىن، بەلام ھەر خەمىكى دى با بېت.

ئاتوانىت پارسنگى ئەو خۆشپىيەى كە بىننى ئەو
لە تاقە ساتىكدا پىم دەبەخشىت دابلەنگىنىت.

تۆتەنيا دەستمان بە وشە پېرۆزەكانتەو پىكىدى بېستەو،

جا باكم نىيە مەرگى ئەوين لووش چى پى دەكرىت با بىكات؛

ئەوئەندەم بەسە بتوانم بە ھى خۆم بانگى بكام.

كەشيش لۆرەنس: خۆشى توند و بەتىنى وا سەرەنجاميان توند و تىژ دەبىت

وھك ئاگر و بارووت، لە ترۆپكى جۆش و خرۆشدا دادەمركىتەو،

ھەر كە دەميان پىكتەر گەشىت، لەناو دەچن. خۆشترىن ھەنگوين

لەبەر يەگجار شىرىنى بىزھەلسىنە،

تام و چىژەكەى بەر دللمان دەگرىت.

بۆيە بە نەرمى يەكترتان خۆش بویت تا ئەوينتان تەمەنى درىژ بېت:

پەلەترىن كەس وھك خاوترىنيان كاتى پى دەوى تادەگاتە دوا قۇناغ.

(جوليت دېتە ژور)

ئەوھتا وا خانمەكەش ھات، ئۆھ، كەسىكى وا دلناسك

ھەرگىز ئاتوانىت بەرگەى ئەو بارە قورسەى ژيان بگرىت.

A lover may bestride the gossamer
That idles in the wanton summer air
And yet not fall; so light is vanity.

Juliet: Good-even to my ghostly confessor.

Friar: Romeo shall thank thee, daughter, for us both
[Romeo kisses her]

Juliet: As much to him, else is his thanks too much.
[She returns his kiss]

Romeo: Ah, Juliet, if the measure of thy joy
Be heaped like mine, and that thy skill be more
To blazon it, then sweeten with thy breath
This neighbour air, and let rich music's tongue
Unfold the imagined happiness that both
Receive in either by this dear encounter.

Juliet: Conceit, more rich in matter than in words,
Braggs of his substance, not of ornament.
They are but beggars that can count their worth.
But my true love is grown to such excess,
I cannot sum up sum of half my wealth.

Friar: Come, come with me, and we will make short work;
For, by your leaves, you shall not stay alone
Till holy church incorporate two in one.

[Exeunt.]

دلدار دوتوانیت به سهر رایه لی تهونی جالجالوکه

که به شنه بای گه مه که ری هاوینان ده جوولیت ته وه، بیت و بچیت.

به بی ئه وهی بشکه ویت ته خواره وه، خوشی دنیایی ئاوا سووکه له یه.

جوولیت: ئیواره باش له دان بۆ پیاواری رۆحیم (*).

کەشیش لۆره نس: کچم، رۆمیۆ، به ناوی خۆی و منه وه سوپاست دهکات.

(رۆمیۆ ماچی دهکات).

جوولیت: به هه مان رادهش بۆ ئه، چونکه سوپاسه کانی ئه و یه گجار زۆرن.

(ماچه که ی پی ددهاته وه)

رۆمیۆ: ئاه، جوولیت، ئه گهر رادهی دلخۆشیت

وهک هی من که له که بکریت و ئه گهر شاره زایی تو

له هی من پتر بی بۆ دهر پیرینی ناخت، ده ئینجا ئاو و هه وای

ئهم ناوه به هه ناسهت پر به رامه بکه و با مؤسیقای پرواپری زمانت

ئه و به خته وه ریبه ئه ندیشه کراوهی که له و چاوپیکه و تنه مان

لیکتی ده بینین بیژهنیت.

جوولیت: ئه ندیشه که له بنه رته وه ده وله مندتره له وشه، بۆیهش

به گه وه ری خۆیه وه دهنایت نهک به جوانی روخساری.

ئه وانهی که ئه وینیان به قسه لیک بده نه وه دلداری دهرۆزه کهرن؛

به لام ئه وینی راسته قینهی من هینده په ره ی سه ندوه

که له توانامدا نییه ئه و سامانهی هه مه لیک بده مه وه.

کەشیش لۆره نس: وهرن، دهی له گه لم، وهرن، با ئیشه که له کورتی بپیرینه وه؛

ریم بدن، لی ناگه رپین ئیوه بمیننه وه به ته نیایی

تا له کلیسای پیروژ نه تانخه یه ناو یه ک قالبی خودایی.

(ده پۆن)

(* مه بهستی له (کهشیش لۆره نس) ه.)

Act III

پەردەى سېئەم

Scene I

A street

[Enter Mercutio, his page, Benvolio, and Servants.]

Benvolio: I pray thee, good Mercutio, let's retire:

The day is hot, the Capels are abroad,

And, if we meet, we shall not scape a brawl;

For now, these hot days, is the mad blood stirring.

Mercutio: Thou art like one of these fellows that, when he enters the confines of a tavern, claps me his sword upon the table, and says 'God send me no need of thee!' and by the operation of the second cup draws him on the drawer, when indeed there is no need.

Benvolio: Am I like such a fellow?

Mercutio: Come, come, thou art as hot a Jack in thy mood as any in Italy; and as soon moved to be moody, and as soon moody to be moved.

Benvolio: And what to?

Mercutio: Nay, and there were two such, we should have none shortly, for one would kill the other. Thou! Why, thou wilt quarrel with a man that hath a hair more or a hair less in his beard than thou hast. Thou wilt quarrel with a man for cracking nuts, having no other reason but because thou hast hazel eyes; what eye but such an eye would spy out such a quarrel? Thy head is as full of quarrels as an egg is full of meat;

دیهنی یه کهم

سه رشه قامپک

[میترکیوشیو و بهردهسته کهی و بینفولیو و خزمه تکاران دینه ژوروی.]

بینفولیو: میترکیوشیوی چاک، تکات لی ده کهم، بابگه پینه وه؛

روژه که گهرمه، کاپولیته کان له دهره وهن،

نه گهر تووشی یه کدی ببین، شه پیکمان بهمل دادیت،

چونکه نیستا، لهو روژه گهرمانه دا، خوینی سهرشیت له که فوکوله.

میترکیوشیو: تو دهق وهک نهو که سانهیت که ده چنه مهیخانه. شمشیره کانیان

به توندی له میتره که ده کوتن و ته قهی لیوه دین و دلین (خوا نه کات پیویستم

پیت بیت)! جا که دووهم پیک هله ده دیت، شمشیره که له رووی مهیگیر

هله ده کیشیت بی نه وهی نه وه ههر پیویستیش بکات.

بینفولیو: نه ری من وام؟

میترکیوشیو: وهره، وهره؛ تو ش که سیکی توندخوو و سهرگرمیت وهک ههر که سیکی

دیکه نی تالیایت، جا ههر زوو تووره ده بیت و دهورووژیت و زوو دهورووژیت

و تووره ده بیت.

بینفولیو: جا که وروژام چی ده کهم؟

میترکیوشیو: نه خیر، هاتبا دووی وهک تو مان هه بان، نیمه هیچمان وا زوو

نه ده ماین، چونکه یه کتیکیان نهوی دی ده کوشت. تو؟ چی، تو له گهل که سیک

که موویه کی ردینی له تو پتر بی یان که متر بیت شه ده که بیت. تو شه له گهل

که سیک ده که بیت له بهر نه وهی بوندوق ده شکینیت چونکه رهنگی چاوی تو

بوندوقییه. چ چاویک جگه له هی تو شه له سهر نه وه هله ده گیر سینیت؟ هیلکه

چه ند پرگوشته سهرکت نه وهنده پر شه و هه رایه، که چی سهرکت له بهر

and yet thy head hath been beaten as addle as an egg for quarrelling. Thou hast quarrelled with a man for coughing in the street, because he hath wakened thy dog that hath lain asleep in the sun. Didst thou not fall out with a tailor for wearing his new doublet before Easter? with another for tying his new shoes with an old ribbon? and yet thou wilt tutor me from quarrelling!

Benvolio: An I were so apt to quarrel as thou art, any man should buy the fee simple of my life for an hour and a quarter.

Mercutio: The fee simple! O simple!

[Enter Tybalt and his followers]

Benvolio: By my head, here come the Capulets.

Mercutio: By my heel, I care not.

Tybalt: *[To his followers]* Follow me close, for I will speak to them *[To mercutio and Benvolio]* . Gentlemen, goode'en: a word with one of you.

Mercutio: And but one word with one of us? Couple it with something; make it a word and a blow.

Tybalt: You shall find me apt enough to that, sir, an you will give me occasion.

Mercutio: Could you not take some occasion without giving?

Tybalt: Mercutio, thou consortest with Romeo -

Mercutio: Consort! What, dost thou make us minstrels? asnd thou make minstrels of us, look to hear nothing but discords. Here's my fiddlestick; here's that shall make you dance. Zounds, consort!

Benvolio: We talk here in the public haunt of men:

Either withdraw unto some private place,

شهر انگیزی تیی کو تراوه وهک چۆن هیلکهی بۆگهن تیی دهکو تریت. تۆ له گهل پیاویک به شه ر هاتیت، چونکه له سه ر جاده کۆخی بوو و سه گه کهت که له بهر رۆژ خه وتبوو واگای هینا بۆوه. هه ر تۆ نه بوویت له گهل بهر گدروویک به شه ر هاتیت، چونکه سوخمه کهی بهر له (جه ژنی ره ممانه) کردبووه بهر؟ له گهل یه کیکی تر چونکه پیلاره نوپیه کانی به خرینکه یه کی کۆن به ستبوو؟ که چی له باره ی شه رکردن ئامۆژگاریم ده کهیت؟

بینفۆلیۆ: هاتبا من هینده ی تۆ حه زم له شه رکردن بوایه، هه موو که سیک مافی ته وای کرینی ژیانمی هه بوو ته نیا بۆ ماوه ی سه عات و چاره کیک.

میترکیوشیۆ: مافی ژیانم؟ ئای له و فشه یه.

(تیباآت و دواکه وته کانی دینه ناوه وه)

بینفۆلیۆ: ئا به سه ری خۆم، ئه وه کاپۆلیته کان هاتن.

میترکیوشیۆ: به بنی پیم، باکم نییه.

تیباآت (بۆ دواکه وته کانی): له دوامه وه به نزیکه برۆن، چونکه من له گهل یان ده دویم، (بۆ میترکیوشیۆ و بینفۆلیۆ) جوامیران، ئیواره تان باش، قسه یه کم، له گهل یه کیک له ئیوه هه یه.

میترکیوشیۆ: ته نیا یه ک قسه له گهل یه کیکمان؟ له گهل شتیک جووتی بکه: بیکه به قسه یه ک و ئیدانیک.

تیباآت: من به ته وای بۆ ئه وه ئاماده م، گه وره م، تۆش ئه وه هه له م بۆ ده ره خسینیت.

میترکیوشیۆ: تۆ به خۆت پیت ناکریت بیره خسینیت بۆ ئه وه ی پیتی به خشم؟

تیباآت: میترکیوشیۆ، تۆ له گهل رۆمیۆ ته با و ساری.

میترکیوشیۆ: ته با و ساری؟ چی، ده مانکه یته به گۆرانیبیژی به کریگیرو؟ بلای تۆ ده مانکه یته گۆرانیبیژی به کریگیرو، بروانه، با گویت له هیچ نه بیت جگه له شتی ناته با و ناسان. ئه وه تانی، داری که مانه که م، ها با بتخاته سه ماوه. به زامی مه سیح، ته با و سازه!

بینفۆلیۆ: ئیمه لیتره له گۆره پانی گشتی له ناو خه لکدا ده دوین.

یان بچنه جیگایه کی چۆل،

And reason coldly of your grievances,
Or else depart; here all eyes gaze on us.

Mercutio: Men's eyes were made to look, and let them gaze;

I will not budge for no man's pleasure, I.

[Enter Romeo.]

Tybalt: [To Mercutio] Well, peace be with you, sir. Here comes
my man.

Mercutio: But I'll be hanged, sir, if he wear your livery:

Marry, go before to field, he'll be your follower;

Your worship in that sense may call him man.

Tybalt: Romeo, the love I bear thee can afford

No better term than this: thou art a villain.

Romeo: Tybalt, the reason that I have to love thee

Doth much excuse the appertaining rage

To such a greeting. Villain am I none;

Therefore farewell; I see thou know'st me not.

Tybalt: Boy, this shall not excuse the injuries

That thou hast done me; therefore turn and draw.

Romeo: I do protest I never injured thee;

But love thee better than thou canst devise

Till thou shalt know the reason of my love:

And so good Capulet, which name I tender

As dearly as mine own, be satisfied.

يان بەنەرمى لەبارەى كيشەكانتان بدوین،

ياخود لیک ببەوه. لێره، هەموو چاویک تەماشامان دەکەن.

مێرکیوشیۆ: چاوی مرۆف بۆ روانین دروست کراوه، دەبا هەر سەیرکەن.

من لێره لەبەر دلی هیچ کەسیک نابزووم.

(رۆمیۆ دیتە ناوهوه)

تیبالت: (بۆ مێرکیوشیۆ): باشه، گەرهم، لەگەڵ تۆ بەسه؛

ئەوهتا ئەو کەسهی من لە دواى دەگەرێم.

مێرکیوشیۆ: لە سیدارەم بەدە، گەرهم، ئەگەر ئەو ملت بۆ کە چ بکات.

بە مەرهم، تۆ پیشتر بچۆرە مەیدانی جەنگ، ئەو بەدواتدا دیت:

بەرپزتان بەو مانایە دەتوانی پێی بلتیت «پیاو».

تیبالت: رۆمیۆ، ئەو خۆشه‌ویستییهی بۆ تۆم لە دلایە

ناکرێ لەوه پترت پێی بلتیت کە تۆ نامەردیت.

رۆمیۆ: تیبالت، ئەو هۆیانەى هەن کە تۆم پێی خۆش بوین

گەلى پاکانه بۆ ئەو رقه دەهینیتەوه کە

ئەو سلوانەت لە ناخمی هەلدهسینیت.

من نامەرد نیم، بۆیە خودا حافیز؛

من دەزانم تۆ نامناسیت.

تیبالت: کورە، ئەوه پاکانه بۆ ئەو برینانه ناکات

کە تۆ لە منت کردوون؛ بۆیە روو وەرگێرە و

شمشیرەکەت دەرکێشه.

رۆمیۆ: من نارەزایی دەردەبرم و هەرگیز تۆم بریندار نەکردووه،

بەلام تۆم لەوه خۆشتر دەویت کە بیرت بۆ دەچیت

تا ئەو کاتەى هۆی ئەو خۆشه‌ویستییه دەزانیت.

جا، کاپۆلینتی چاک، دلنیا بە ئەو ناوهی من بایەخى پێ دەدهم

بەقەد ناوهکەى خۆم لەلام خۆشه‌ویسته.

Mercutio: O calm, dishonourable, vile submission!

Alla stoccata carries it away.

[*He draws his sword*] Tybalt, you rat-catcher,
will you walk?

Tybalt: What wouldst thou have with me?

Mercutio: Good king of Cats, nothing but one of your nine lives; that I mean to make bold withal, and, as you shall use me hereafter, dry-beat the rest of the eight. Will you pluck your sword out of his pitcher by the ears? Make haste, lest mine be about your ears ere it be out.

Tybalt: [*Drawing his sword*] I am for you.

Romeo: Gentle Mercutio, put thy rapier up.

Mercutio: [*To Tybalt*] Come, sir, your passado.

[*Mercutio and Tybalt fight.*]

Romeo: Draw, Benvolio; beat down their weapons.

Gentlemen, for shame, forbear this outrage!

Tybalt, Mercutio! the prince expressly hath

Forbid this bandying in Verona streets.

Hold, Tybalt! good Mercutio!

[*Romeo comes between them. Tybalt wounds Mercutio from behind Romeo, then runs away, followed by his men.*]

Mercutio: I am hurt;

A plague o' both your houses! I am sped.

Is he gone, and hath nothing?

Benvolio: What, art thou hurt?

Mercutio: Ay, ay, a scratch, a scratch; marry, 'tis enough.

میرکیوشیۆ: ئای لهو ملکهچییه هیمن و حیزانه و چهپه لانهیه!

ته نیا «لیکتر وه شاندن» ئه وه لادهبات.

(شمشیرهکهی هه لده کیشیت) تیبالت، ئهی جورج راوکه،

ئایا دیتته ئه م لایه وه؟

تیبالت: تۆ چیت له من دهویت؟

میرکیوشیۆ: شای چاک پشیلان، هیچم ناویت جگه له وهی که به رهقی له گه ل یه کیک

لهو نۆ روحانهت رهفتار بکه م و جا ئه وهش رهفتاری دواتری تۆ له گه ل من دیار

دهکات، ههشت رۆحهکهی دیشته له پيشدا ورد دهکهم. ئه ری به بی خونواندن

شمشیرهکته به گوپچکهکهی رانا کیشیت؟ په له بکه، نه بادا بهر له وهی هی

خۆت هه لیکیشیت، هی من بگاته بناگویت.

تیبالت (شمشیرهکهی دهرده کیشیت): من بۆ تۆ ده مینیم.

رۆمیۆ: میرکیوشیۆی چاک، شمشیرهکته هه لگره وه.

میرکیوشیۆ: (بۆ تیبالت): وهره جه ناب. با شمشیر وه شاندهکته ببینم.

(میرکیوشیۆ و تیبالت شه ی دهکهن)

رۆمیۆ: بینهفۆلیۆ، شمشیرت دهرکیشه؛ ئه و شمشیرانه یان لیک دوورخه وه؛

جوامیران، شهرم بکه، ئه و شه رهنگیزه یه بوهستین!

تیبالت! میرکیوشیۆ! میر به بی پیچ و په نا

ئه و شمشیر وه شاندهی له شهقه مهکانی (فیرونا) قه دهغه کردوه.

تیبالت، میرکیوشیۆی چاک، بوهستن!

(رۆمیۆ دهکته ویتته نیوانیانه وه. تیبالت له پشت رۆمیۆ وه)

میرکیوشیۆ زامدار دهکات و ئینجا رادهکات و پیاوهکانی به دوايه وهن)

میرکیوشیۆ: من پیکرام. دهک مائی ههردوو لاتان ویران بیت من فهوتام.

ئه ری ئه و رۆیشته، به بی ئه وهی هیچی لی بیت؟

بینهفۆلیۆ: چی، تۆ پیکرایت؟

میرکیوشیۆ: به لی، به لی، رنۆکیکه، رنۆکیکه؛ به مهربه مه، به سمه.

Where is my page? Go, villain, fetch a surgeon.

[Exit Page.]

Romeo: Courage, man; the hurt cannot be much.

Mercutio: No, 'tis not so deep as a well, nor so wide as a church door; but 't is enough, 't will serve. Ask for me to-morrow, and you shall find me a grave man. I am peppered, I warrant, for this world. A plague o' both your houses! Zounds! A dog, a rat, a mouse, a cat, to scratch a man to death! A braggart, a rogue, a villain, that fights by the book of arithmetic! Why the devil came you between us? I was hurt under your arm.

Romeo: I thought all for the best.

Mercutio: Help me into some house, Benvolio,

Or I shall faint. A plague o' both your houses!

They have made worms' meat of me:

I have it, and soundly too. Your houses!

[Benvolio helps him out.]

Romeo: This gentleman, the prince's near ally,

My very friend, hath got his mortal hurt

In my behalf; my reputation stain'd

With Tybalt's slander, - Tybalt, that an hour

Hath been my cousin. O sweet Juliet,

Thy beauty hath made me effeminate

And in my temper softened valour's steel.

[Benvolio returns.]

کوا به ردهسته کهم؟ برو نامهرد پزشک بانگ بکه .

(به ردهسته که دهروات)

رؤمیی: ورهت هه بیت، پیاو؛ برینه کهت زور نییه .

میرکیوشین: نه خیر، نه هیندهی بیریک قووله و نه هیندهی دهروازهی کلیسا فرهوانه، به لام به سمه، به شی مردنم دهکات. سبهی لیم بپرسه وه، به سه نگینی له ناو گور دهمبینییه وه. من دلنیات ده که مه وه، که من به گویرهی نه و دنیا به ته واو بووم و برامه وه. دهک مالی هردوو لاتان ویران بیت! به زامی مه سیح! سه گیک، جورجیک، مشکیک، پشیله یه که جینجرپوکم لی بدات و بمرم! فشه که ریک، خویرپیه که، نامه ریک که له سه ر دستووری کتیب له گه لم بجه نگیت! چ شهیتانیک وای لیکر دیت بیته نیوانمان؟ من له ژیربالی تووه پیکرام.

رؤمیی: من بو چاکی بوو وام کرد!

میرکیوشین: بینقؤلویو، یارمه تیم بده و بمبه مالتیکه وه

دهنا دهبووریمه وه. دهک مالی هردووکتان ویران بیت.

نه وان منیان کرده خویراکی کرمان. من برینی مهرگم

پیوهیه و قوولیشه. دهک مالی هردوولتان خراب بیت.

(بینقؤلویو یارمه تی بردنه دهره وهی ده دات)

رؤمیی: نه و جوامیره، که خزمیکی نزیکی میره

برادهری راسته قینه مه و له سه ر من

نه و زامه ی مهرگی لی کرا، نابرووم

به تیبالت له که دار کراوه - نه و تیبالته ی که ته نها سه عاتیکه

بوته خرمم. نه ی جوولیتی ناسک و نازدار

جووانی تویه منی می کردووه، هاوار هه ی هاوار،

شمشیری نازایه تی له ناو که سیتیمدا خاو بوته وه.

(بینقؤلویو دیته وه)

Benvolio: O Romeo, Romeo, brave Mercutio is dead!

That gallant spirit hath aspir'd the clouds,
Which too untimely here did scorn the earth.

Romeo: This day's black fate on more days doth depend;

This but begins the woe others must end.

[Tybalt returns]

Benvolio: Here comes the furious Tybalt back again.

Romeo: Alive in triumph! and Mercutio slain!

Away to heaven respective lenity,
And fire-ey'd fury be my conduct now!
Now, Tybalt, take the 'villain' back again
That late thou gavest me; for Mercutio's soul
Is but a little way above our heads,
Staying for thine to keep him company.
Either thou or I, or both, must go with him.

Tybalt: Thou, wretched boy, that didst consort him here,

Shalt with him hence.

Romeo: *[Drawing his swords]* This shall determine that.

[They fight and Romeo kills Tybalt.]

Benvolio: Romeo, away, be gone!

The citizens are up, and Tybalt slain.
Stand not amazed. The Prince will doom thee death
If thou art taken. Hence, be gone, away!

Romeo: O, I am fortune's fool!

Benvolio: Why dost thou stay?

بېنڤولېو: ئۆھ رۆميو، رۆميو، مېركيوشيۆى ئازا مرد.

ئەو رۆحە مەردانەيەيى ھەلگشاوتە لاي ھەوران
كە زۆر زوو لېرەوھ بېزارى خۆي لە زەوى دەربرېئ.

رۆميو: چارەنوسى رەشى ئيمرۆ بەرپۆژانئىكى دىكەي دادى پئوھند دەبېت،

ئەمە خەمىك دەرپسكىنئىت كاتىك يەكئىكى دى دەبى بەكۆتا بېت.

(تېبالت دېتەوھ)

بېنڤولېو: ئەوھتە تېبالتى توورە ديسان ھاتەوھ.

رۆميو: دەژىت و بە سەرکەوتووييش! و مېركيوشيۆش كوژراوھ!

با بەزەبى خزمانە بچىتەوھ ئاسمان،

رقى چاواناگرين با ئىستا رابەرم بېت!

ھەنكە تېبالت (نامەرد) يەكەي خۆت وەرگرەوھ

كە لەم دوايىيانە پېت گوتم، لەبەرئەوھى رۆحى مېركيوشيۆ

تەنيا كەمىك لەسەر سەرمان دوور كەوتتەوھ،

چاوەرپى ئەوھىيە كە رۆحى تۆ ياوھرى بېت.

يان تۆ يان من، يان ھەردووكمان دەبى لەگەلى بچين.

تېبالت: تۆ، ئەي مندالى بەدبەخت، بۆ ئىرە لەگەلى بوويت،

پئويستە لەگەلى بچىتە ئەويش.

رۆميو: (شمشیر ھەلدەكئىشئىت): ئەوھ برپارە دەدات.

(بەشەردىن و رۆميو تېبالت دەكوژئىت)

بېنڤولېو: رۆميو، برۆ، راکە!

خەلک دەستيان داوھتە چەك و تېبالت كوژراوھ.

بەواق و پرماوى مەوھستە: مير فەرمانى مەرگت بۆ دەدات

گەر بکەوئىتە دەستى. ئادەي، ھەلبى، لېرە برۆ!

رۆميو: ئۆھ، من گەمەي دەست چارەنوسم.

بېنڤولېو: ئەوھ بۆ ماوئىتەوھ؟

[Exit Romeo.]

[Enter an Officer and Citizens.]

Officer: Which way ran he that killed Mercutio?

Tybalt, that murderer, which way ran he?

Benvolio: There lies that Tybalt.

Officer: Up, sir, go with me;

I charge thee in the Prince's name, obey.

[Enter Prince Escalus, Montague, Capulet, their Wives,
and servants.]

Prince: Where are the vile beginners of this fray?

Benvolio: O noble Prince. I can discover all

The unlucky manage of this fatal brawl:

There lies the man, slain by young Romeo,

That slew thy kinsman, brave Mercutio.

Lady Capulet: Tybalt, my cousin! O my brother's child!

O Prince! O husband! O the blood is spilled

Of my dear kinsman! Prince, as thou art true,

For blood of ours shed blood of Montague.

O cousin, cousin!

Prince: Benvolio, who began this bloody fray?

Benvolio: Tybalt, here slain, whom Romeo's hand did slay;

Romeo, that spoke him fair, bid him bethink

How nice the quarrel was, and urged withal

Your high displeasure. All this, uttered

With gentle breath, calm look, knees humbly bowed,

(رۆميو دەرپوات)

(ئەفسەرىك و ھاوولاتیان دینە ناوہ)

ئەفسەر: ئەوہی میترکیوشیوی کوشت بو کوئی ھەلات؟

تیبالتی پیاوکوژ بە کام لا ھەلات؟

بئنفولیو: ئەو تیبالتە وا لیرە راکشاوہ.

ئەفسەر: ھەلسەوہ، جەناب، لەگەلم وەرہ،

بەناوی میرەوہ فەرمانت پی دەکم، گوئیپاہل بە-

(میر ئیسکالوس، مونتگیو، کاپولیت و ژنەکانیان و خزمەتکارەکانیان دینە

ناوہ)

میر: کوا لە کوین ھەلگیرسینەرە چەپەلەکانی ئەم شەرہ؟

بئنفولیو: ئەی میری پایە بەرز، من ھەمووی ئاشکرا دەکم

لەبارەمی بەدبەختی ئەو جەنگە چارەنووسسازە بی زیاد و کم.

ئا لەوئی راکشاوہ ئەو پیاوہی رۆمیو گیانی دەرکرد

ئەو بوو میترکیوشیوی ئازای خزمی توئی لەناوبرد.

خاتو کاپولیت: تیبالت، ئەی ئامۆزام! ئەی کوری برام!

ئەی میر! ئەی ئامۆزام! ئەی میددەکم! پڑاوە خوینی خزمی ھێژام.

میر، کہ تو پیاویکی راستەقینە و چاکی

بو خوینی ئیمە، برژینە خوینی مونتگی.

ئەی ئامۆزا! ئەی ئامۆزا!

میر: بئنفولیو، کی ئەو شەرہ خویناوییە ھەلگیرساند؟

بئنفولیو: تیبالت، کہ لیرە کوژراوہو ئەوہی کہ دەستی رۆمیو خوینی پڑاند.

رۆمیو، بەچاکی لەگەلی دوا و تکای لئی کرد

کہ ئەو شەرہ بی بایەخە و پیی راگەیاند کہ بەپیزتان

چەند لەو کارانە قەلس و بیزارن. ئەمەمی ھەموو

بەخۆشی و ھیواشی و روخساریکی ھیمن پیی گوت و چۆکی بو چەماند،

Could not take truce with the unruly spleen
 Of Tybalt, deaf to peace, but that he tilts
 With piercing steel at bold Mercutio's breast;
 Who, all as hot, turns deadly point to point,
 And, with a martial scorn, with one hand beats
 Cold death aside, and with the other sends
 It back to Tybalt, whose dexterity
 Retorts it. Romeo -he cries aloud,
 'Hold, friends! friends, part!' and swifter than his tongue,
 His agile arm beats down their fatal points,
 And 'twixt them rushes; underneath whose arm
 An envious thrust from Tybalt hit the life
 Of stout Mercutio, and then Tybalt fled:
 But by-and-by comes back to Romeo,
 Who had but newly entertained revenge,
 And to't they go like lightning; for, ere I
 Could draw to part them was stout Tybalt slain;
 And as he fell did Romeo turn and fly.
 This is the truth, or let Benvolio die.

Lady Capulet: He is a kinsman to the Montague,
 Affection makes him false, he speaks not true.
 Some twenty of them fought in this black strife,
 And all those twenty could but kill one life.
 I beg for justice, which thou, Prince, must give;
 Romeo slew Tybalt, Romeo must not live.

Prince: Romeo slew him; he slew Mercutio:
 Who now the price of his dear blood doth owe?

Montague: Not Romeo, Prince; he was Mercutio's friend;

پیی نه کرا ناشتی له گهل رقی به رزه فتنه کراوی تیبالت
 که له ناستی ناشتی کهر بوو ببه ستیت، که چی به پیچه وانه وه
 نهو به شمشیری تیژو کونکه ر نازاندییه سینگی میترکیوشیوی نازا،
 که نهویش وهک نهو تووره بوو، به سووکاتییه کی سه ربه رزانه وه نووک به نووک
 وه شانندی مهرگی په رچ ده دایه وه، به ده ستیک مهرگی ساردی وه لا دهنو
 به ده سته که هی دیش دهینارده وه لای تیبالت و به کارامه یی دهیگه پرانده وه.
 رومیو، به هاوار دهیقیزاند "بوهستن! برادرینه لیک بینه وه!"
 خیراتریش له زمان، باسکه چوسته کانی له نووک مهرگینه کان ده کوتا و
 خوی هله ده کوتا نیوانیان؛ له ژیر بالی نهودا لیدانکی کینه دارانه یی
 تیبالت ختوايه ژيانی میترکیوشیوی نازا، پاشان تیبالت هه لات،
 به لام زوو به زوو، بو رومیو گه رایه وه
 که تهنیا نهوده م بیري له توله سندنه وه کردبووه،
 جا هه ر بو نهو مه به سته هه ردوکیان وهک برووسکه تاویان دا، تهنانهت بهر
 له وهی شمشیر دهرکیشم و لیکیان بکه مه وه تیبالتی نازا کوژرا، جا که
 به ربووه رومیو ناوری دایه وه هه لهات.
 نهوه راستییه که یه، دهنو با بینقو لوی گانی له ده ست بدات.

خاتو کاپولیت: نهو خزمی مونتاکویه

خوشه ویستی نهوان نایه لیت راستی بلیت، چی دهیلیت درویه.
 بیست که سی نهوان لهو شه ره نهگریسه دا به شدارییان کردووه،
 به هه ر بیستیان تهنیا یهک تاقه ژیانیان له ناو بردووه.
 من داوای داد ده که م نهی میر که ده بی تو بیسه پینیت له وناوه
 رومیو تیبالتی کوشتووه، بویه رومیو مافی ژيانی نه ماوه.

میر: رومیو نهوی کوشت، نهویش میترکیوشیوی له ناو بردووه

کی نرخی خوینی گرانبه های نهوی له نهستو که وتووه؟

مونتاکوی: میرم، رومیو نا، نهو برادره یی میترکیوشیو بوو.

His fault concludes but what the law should end-
The life of Tybalt.

Prince: And for that offence

Immediately we do exile him hence:

I have an interest in your hate's proceedings

My blood for your rude brawls doth lie a-bleeding;

But I'll amerce you with so strong a fine

That you shall all repent the loss of mine.

I will be deaf to pleading and excuses;

Nor tears, nor prayers shall purchase out abuses,

Therefore use none. Let Romeo hence in haste,

Else, when he is found, that hour is his last.

Bear hence this body, and attend our will:

Mercy but murders, pardoning those that kill.

[Exeunt.]

خراپه‌ی ئه‌و ته‌نیا ئه‌وه بوو ئه‌وه‌ی به‌جی گه‌یاند بوو-

که ده‌بوايه ژيانی تيبالت له‌ناو ببات.

مير: جا له‌به‌ر ئه‌و خراپه‌يه،

فه‌رماني شاربه‌ده‌رکردنی ده‌سه‌به‌جيمان بوو ئه‌و دانايه.

منيش سه‌روکارتيکم له‌ کاروباری رق و کينه‌تاندا هه‌يه

له‌به‌ر شه‌ری دريندانه‌تان خوینی خزم داچۆرايه.

به‌لام من تاوانه‌يه‌کی وا گران‌تان پي شۆر ده‌که‌م

که ئیوه هه‌ردوولاتان په‌ژيوان ده‌بن له‌ زيانه‌که‌م.

من خۆم له‌ئاست تکا و بيانووتان که‌روکوند ده‌که‌م؛

به‌فرميسک و به‌پاران‌ه‌وه خراپه‌کاريتان له‌ بيرناکه‌م.

بۆيه هه‌يچ به‌کارمه‌هين. ده‌با رۆميۆ ليره‌ بپوا به‌خترایی

گه‌ر دۆزرايه‌وه، ئه‌و ده‌مه له‌ ژيانی ده‌بیتته ساتی دوايي.

ئه‌و لاشه‌يه ليره‌ لابه‌ن و فه‌رمانمان با جيبه‌جی بکريت.

به‌زه‌یی مرۆف ده‌کوژيت، ئه‌گه‌ر له‌پياوکوژان ببووردريت.

(ده‌رۆن)

Scene II

Juliet's room

[Enter Juliet.]

Juliet: Gallop apace, you fiery-footed steeds,
Towards Phoebus' lodging; such a waggoner
As Phaeton would whip you to the west
And bring in cloudy night immediately.
Spread thy close curtain, love-performing night!
That rude eyes may wink, and Romeo
Leap to these arms, untalk'd of and unseen.
Lovers can see to do their amorous rites
By their own beauties: or, if love be blind,
It best agrees with night. Come, civil night,
Thou sober-suited matron, all in black,
And learn me how to lose a winning match,
Played for a pair of stainless maidenhoods:
Hood my unmanned blood, bating in my cheeks,
With thy black mantle; till strange love, grown bold,
Think true love acted simple modesty.
Come, night; come, Romeo; come, thou day in night;
For thou wilt lie upon the wings of night,
Whiter than new snow upon a raven's back.

دیهانی دووهم

ژووری جوولیت

[جوولیت دیتته ناوه وه.]

جوولیت: ئادهی چوارپه له بکهن ئهه ئهسپی پئی ناگرین
به ره و ئارامگهه (فۆیههس) (*)! گالیسکه وانیکه
وهک (فیتتۆن) به ره و رۆژئاوا به قامچی دهتان هاژوا،
جا دهستبه جی شهوی هه وراوی داده هینیت.
شهوی ئه وینکاری، په ردهی نهین خۆت دا کیشه
تا کو چاوی را کردوو بچیتته خه و رۆمیۆ
به بی قسه و بی بینران خۆی باوخته باوه شم.
دلداران بۆ به جی گه یاندنی سرووته ئه وینداراوییه کانیا
له پئی توانا جوانه کانی خۆیان ده بین؛
یان ئه گهر دلداری کو پیر بیت، زۆر چاک له شه و ده وه شیتته وه.
وه ره ئهه شهوی به ره هوشته، ئهه گه وه ژنی سه رتا پا
ره شپۆشی سه نگین، فیرم بکه چۆن گه مه یه کی برا وه بدۆرینم،
که له پینا و جووتیک پاکیزه ی بی گه رده وه کرا وه،
خوین پیاونه دیتهم که له سه ره کولمه م فره فریه تی،
به پالتۆ ره شه که ته بشاره وه تا وه کو ئه وینی نه دیتکو که م وره ی بیتته بهر،
ئه وسه بیربکه وه چۆن ئه وینی راسته قینه بی فیزی ساده ده نویتیت.
وه ره، شه و؛ وه ره، رۆمیۆ؛ وه ره تۆی خۆر له شه ودا،
له به ره وه ی تۆ له سه ره بالی شه ودا راده کشیتیت،

(*) فۆیههس: خوا وهندی خۆره له لای گریکیه کان.

Come, gentle night; come, loving, black-browed night,
 Give me my Romeo; and, when he shall die,
 Take him and cut him out in little stars,
 And he will make the face of heaven so fine
 That all the world will be in love with night,
 And pay no worship to the garish sun.
 O, I have bought the mansion of a love,
 But not possessed it; and, though I am sold,
 Not yet enjoyed: so tedious is this day
 As is the night before some festival
 To an impatient child that hath new robes,
 And may not wear them. O, here comes my Nurse,
 And she brings news; and every tongue that speaks
 But Romeo's name speaks heavenly eloquence.
 Now, Nurse, what news? What hast thou there? The cords
 That Romeo bid thee fetch?

Nurse: Ay, ay, the cords.

Juliet: Ah me! what news? Why dost thou wring thy hands?

Nurse: Ah, well-a-day! He's dead, he's dead, he's dead!

We are undone, lady, we are undone!

Alack the day! he's gone, he's kill'd, he's dead!

Juliet: Can heaven be so envious?

Nurse: Romeo can,

Though heaven cannot. O Romeo, Romeo!

Who ever would have thought it? Romeo!

له به فری تازه باریوی سهر پشتی قهله رهش سپیتريت.
 وهره، شهوی خوش؛ وهره، ئه وینه کهم، شهوی ئابرو پشه،
 رۆمیوی خۆم بدهری و کاتیک دهمریت
 ئه و ببه و کهرت کهرتی بکه و بیکه ئه ستیره ی گچکۆکه،
 ئینجا روخساری ئه و ئاسمان وا جوان دهکات
 که هه موو جیهان له گه ل شه ودا ده که ویتته دل داری و
 هه رگیز خوری تیشک زرقی ناپه رستیت.
 ئۆه، من ته لاریکی ئه وینم کپیوه،
 به لام نه بوته هی خۆم؛ جا هه رچه ندهش من فرۆشراوم
 که چی خۆشیم لی نه بینراوه، ئه و رۆژه هینده بی تامه
 هه ر ده لئی شهوی پیش جه ژنه
 له لای مندالیکی بی ئارام که جل و به رگی نویی هه یه و
 لئی ناگه رین له به ریان بکات، ئۆه، ئه وه دایه نه که مه دیت و
 هه والی پییه، جا هه ر زمانیک که بدویت
 ته نیا ناوی رۆمیو بینیت، ئه وا ره وان بیژی ئاسمانی تیاپه.
 ئیستا، داده، هه والی چیت پییه؟ ئه وه چیت پییه؟ گوریسن.
 که رۆمیو داوای لی کردیت بیان هینیت؟
دایه ن: به لی، به لی، گوریسن.

جوولیت: ئه ی هاوار، هه والی چیه؟ بو دهسته کانت وا ده گوشتیت؟

دایه ن: ئه ی هاوار! ئه و مردووه، مردووه، مردووه!

فه وتاین، خانم، فه وتاین.

وای له و رۆژه، ئه و چوو، کوژرا، مرد!

جوولیت: ده شی ئاسمان بتوانیت هینده قین له دل بیت؟

دایه ن: رۆمیو ده توانیت،

که رچی ئاسمان ناتوانیت. ئۆه، رۆمیو، رۆمیو!

کی بیری له وه ده کرده وه، رۆمیو!

Juliet: What devil art thou, that dost torment me thus?

This torture should be roared in dismal hell.

Hath Romeo slain himself? say thou but “Ay”

And that bare vowel I shall poison more

Than the death-darting eye of cockatrice:

I am not I, if there be such an “I”

Or those eyes shut that make thee answer “Ay”.

If he be slain, say “Ay” or if not, “No”

Brief sounds determine of my weal or woe.

Nurse: I saw the wound, I saw it with mine eyes-

God save the mark! -here on his manly breast.

A piteous corse, a bloody piteous corse;

Pale, pale as ashes, all bedaubed in blood,

All in gore-blood; I swooned at the sight.

Juliet: O, break, my heart! poor bankrout, break at once!

To prison, eyes; ne'er look on liberty!

Vile earth, to earth resign; end motion here;

And thou and Romeo press one heavy bier!

Nurse: O Tybalt, Tybalt, the best friend I had!

O courteous Tybalt! Honest gentleman!

That ever I should live to see thee dead!

Juliet: What storm is this that blows so contrary?

Is Romeo slaughtered, and is Tybalt dead?

My dearest-loved cousin, and my dearer lord?

Then, dreadful trumpet, sound the general doom,

For who is living, if those two are gone?

جوولیت: تو چ شہیتانیکیت تا وام نازار بدهیت؟

دہبی ٺہو نازارہ لہناو دۆزہخی تاردا بنہ پینریت.

ٺایا (رؤمیؤ) خوئی کوشتووه؟ تہنیا تو بلئی (ئا)،

جا ٺہو تاقہ بزویئہ (ئا) پر ژہہرترم دہکات

لہ چاوی مہرگیننی ماری ٺہژدہر.

من خوؤم نابم، ٺہگہر (ئا)یہکی وا ٺہبیئت،

یان ٺہگہر ٺہو چاوانہ داخرابن کہ وات لی دہکهن بلئی (ئا)

ٺہگہر کوژراوہ بلئی (ئا)، گہر نہ کوژراوہ بلئی (نا)

دہنگی کورت بریار دہدہن لہ بوونی خوئی یان خہمانا.

دایہن: من زامہکہم بیننی، بہو چاوانہی خوؤم بینیم -

گوئی شہیتانی کہر بیت! - لیرہ لہسہر سینگی پیوانہیدا؛

کہ لاشیکی بہستہ زمان، کہ لاشیکی خویناوی بہستہ زمان؛

وہکو مشکی بی رہنگ، رہنگ بزپکاو، سہرتاپا شلالی خوین،

سہرتاپای تہ لہخوین، کہ بینیم بوورامہوہ.

جوولیت: ئای دل، شہق بہرہ! ٺہی ٺہژاری ہیچ نہماو، یہکسہر شہق بہ!

چاوان، بچنہ زیندانہوہ و ہہرگیز بہ نازادی مہبین!

ٺہی خوئی چہپہل، ملکہچی خاک بہوہو لیرہدا لہ جوولہ بکہوہ،

تو و رؤمیؤ لہیہک دارہبازہی قورسدا پیکہوہ بہرچی دہخرین!

دایہن: ئو تیبالت، تیبالت، ٺہی چاکترین ٺاوری کہ ہہمبوو!

ٺو تیبالتی رہفتار جوان، ٺہی جوامیری بہرہومہت

بریا نہ ژیاہام مہرگت بینیم؟

جوولیت: ٺہوہ چ رہشہبایہکہ کہوا لہ دژی من ٺہلہدہکات؟

ٺایا رؤمیؤ کوژراوہ و تیبالت مردوہ؟

ہیژاترین ٺامؤزام و ٺازیزترین سہرورہم؟

کہواتہ، ٺہی کہ رہنای ترسناک، کوئیایی دنیا رابگہیہنہ،

چونکہ ٺہگہر ٺہو دووہ نہمان کیی دی بژیئت؟

Nurse: Tybalt is gone, and Romeo banished;
Romeo that killed him, he is banished.

Juliet: O God! did Romeo's hand shed Tybalt's blood?

Nurse: It did, it did; alas the day, it did!

Juliet: O serpent heart, hid with a flowering face!

Did ever dragon keep so fair a cave?
Beautiful tyrant! fiend angelical,
Dove-feathered raven, wolvis-ravens lamb!
Despised substance of divinest show,
Just opposite to what thou justly seem'st,
A damned saint, an honourable villain!
O nature, what hadst thou to do in hell
When thou didst bower the spirit of a fiend
In mortal paradise of such sweet flesh?
Was ever book containing such vile matter
So fairly bound? O, that deceit should dwell
In such a gorgeous palace!

Nurse: There's no trust,

No faith, no honesty in men; all perjured,
All forsworn, all naught, all dissemblers.
Ah, where's my man? Give me some aqua vitae.
These griefs, these woes, these sorrows make me old.
Shame come to Romeo!

Juliet: Blistered be thy tongue

دایهن: تیبالت چوو و رۆمیۆ شاربه دهر کراوه؛

رۆمیۆ که ئه‌وی کوشت، له شاربه دهر کراوه.

جوولیت: ئۆی خودایه! ئایا خوینی تیبالت به دهستی (رۆمیۆ) رژاوه؟

دایهن: وای کرد، وای کرد! مخابن، وای کرد!

جوولیت: ئای دلی ماراوی که به روخساریکی گولین شاردر اوتهوه!

ئه‌ری هه‌رگیز نه‌ژده‌ها له نه‌شکه‌وتی و جواندا ژیاوه؟

سته‌مکاری جوان، درنجی فریشتاوی،

قه‌له‌په‌شی په‌رکۆترین، به‌رخ‌ی گورگینی برسی،

ئه‌ی نژاد چه‌په‌لی پیروزترین روخسار،

به‌ته‌واوی پیچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ی که پیی ده‌چیت،

که‌شیشی نه‌فهرت لیکراو، نامه‌ردی به‌رۆمه‌ت!

ئه‌ی سروشت، تو چ کارت به‌دۆزه‌خ هه‌یه

کاتیک گیانیکی شه‌یتانانه‌ت له‌ناو

له‌شیک‌ی به‌هه‌شتی و خوین شیریندا هه‌شارداوه؟

ئه‌ری هه‌رگیز کیتابیکی و هه‌بووه‌بابه‌تی و چه‌په‌لی تیدا بووبیت و

و به‌جوانی به‌رگ کرابیت؟ ئۆه چۆن ته‌له‌که و فیلی و

له‌ناو کۆشکی و نازداردا ده‌ژیت!

دایهن: بیاو هیچ جیی برّوا،

متمانه و رۆمه‌تداری نین، هه‌موو سویند به‌درۆ ده‌خۆن،

هه‌موویان ناپاک و خراپه‌کار و هه‌لخه‌له‌تینه‌رن.

ئاه، خزمه‌تکاره‌که‌م له‌کوئییه؟ که‌میک ئاوی ژیانم* (بده‌ری).

ئه‌و خه‌مانه، ئه‌و خه‌فه‌تانه، ئه‌و په‌ژارانه پیرم ده‌که‌ن.

رۆمیۆ یاخوا خوا شه‌رمه‌زارت بکات!

جوولیت: یا خوا زمانت مووی لی بیت

(* مه‌به‌ستی له‌خواردنه‌وه‌یه‌کی به‌هه‌تیه‌.

For such a wish! He was not born to shame:
 Upon his brow shame is ashamed to sit;
 For 't is a throne where honour may be crowned
 Sole monarch of the universal earth.
 O, what a beast was I to chide at him!

Nurse: Will you speak well of him that killed your cousin?

Juliet: Shall I speak ill of him that is my husband?

Ah, poor my lord, what tongue shall smooth thy name,
 When I, thy three-hours' wife, have mangled it?
 But wherefore, villain, didst thou kill my cousin?
 That villain cousin would have killed my husband:
 Back, foolish tears, back to your native spring;
 Your tributary drops belong to woe,
 Which you, mistaking, offer up to joy.
 My husband lives, that Tybalt would have slain;
 And Tybalt's dead, that would have slain my husband.
 All this is comfort; wherefore weep I, then?
 Some word there was, worser than Tybalt's death,
 That murdered me: I would forget it fain;
 But O, it presses to my memory
 Like damned guilty deeds to sinners' minds:
 'Tybalt is dead, and Romeo banished.'
 That 'banished,' that one word 'banished,'
 Hath slain ten thousand Tybalts. Tybalt's death
 Was woe enough, if it had ended there:

له بهر ئه و جوړه تووک و نزايه! ئه و بؤ شه رمه زاری نه بووه.
 له سهر نيوچه وانی ئه و شه رمه زاری له رووی نايه بنیشت،
 چونکه ئه وئې ته ختیکه په ننگه له وئې پږمه تاجی بنریتته سهر و
 بییته تاقه شاهي سهرانسهری زهوی.

ئوه من چند درنده بووم که و سهرزنشتیم کرد!

دایه: ئه و به باشه باسی ئه و کهسه ده کهیت که تیبالتی ئاموزاتی کوشتووه؟

جوولیت: ئه دی به خراپه باسی ئه و بکه که میردمه؟

ناه، ئه ی سهروهی به سه زمان، چ زمانیک ناوت شیرین ده کاته وه،
 کاتیک من، ژنی سی سعات له مه و به رت، زړاندوومه؟
 به لام، هه ی نامهرد، بوچی ئاموزاکه مت کوشت؟
 چونکه ئه و ئاموزایه نامهردهم میرده که می ده کوشت.

فرمیسی که وچ، بؤ سهرچاوه ی راسته قینه تان بگه رینه وه؛

جو باری ئه و دلپانه بؤ خه م و خه فه تانن،

تو به هه له له خو شیدا پیشکه شیان ده که یت.

میرده که م ده ژیت که تیبالت ده یه ویست بیکوژیت،

جا تیبالت مردووه که ده یه ویست میردم بکوژیت،

ئه وه هه مووی دلنه واییه. جا له بهرچی بگریم؟

هه ندی قسه هه بوون خراپتر له مردنی تیبالت

منیان کوشت، پیم خو شه له بیرم بچی،

به لام ئوه، بیرم وه کو گونا هکردنی نه فره تی

ناو میسکی گونا هکاران ده په ستیت:

(تیبالت مردووه و پږمیو شاربه دره کراوه.)

ئه و (شاربه دره)، ئه و تاقه وشه (شاربه دره)

له کوشتنی ده هه زاری وه ک تیبالت خه فه تناکتره، مه رگی تیبالت

خه میک بوو به س ئه گهر لیره کو تایی پی هاتبا؛

Or, if sour woe delights in fellowship,
 And needly will be ranked with other griefs,
 Why followed not, when she said Tybalt's dead,
 "Thy father", or "thy mother", nay, or both,
 Which modern lamentation might have moved?
 But with a rear-ward following Tybalt's death,
 'Romeo is banished! To speak that word
 Is father, mother, Tybalt, Romeo, Juliet,
 All slain, all dead. 'Romeo is banished,'
 There is no end, no limit, measure, bound,
 In that word's death; no words can that woe sound.
 Where is my father and my mother, Nurse?

Nurse: Weeping and wailing over Tybalt's corpse:

Will you go to them? I will bring you thither.

Juliet: Wash they his wounds with tears? Mine shall be spent,

When theirs are dry, for Romeo's banishment.

Take up those cords. Poor ropes, you are beguiled,

Both you and I; for Romeo is exiled:

He made you for a highway to my bed;

But I, a maid, die maiden-widowed.

Come, cords; come, Nurse; I'll to my wedding-bed;

And death, not Romeo, take my maidenhead!

Nurse: Hie to your chamber. I'll find Romeo

To comfort you: I wot well where he is.

Hark ye, your Romeo will be here at night:

يان ئەگەر خەمی تال پیتی خۆش بێت هاو پیتی له گه لدا بێت
 و به ناچارى له گه ل خەمی دیکه ریز بکریت،
 بۆ کاتیک دایه ن گوتی (تیبالت مردووه) ئەوهی به دوا دانها ت
 که (باوکت) یان (دایکت) یان نه خێر ههردووکیان مردوون
 چونکه ئەوه خەمیکی ئاسایی دههینایه بوون؟
 به لام له پاشکۆی مه رگی تیبالتدا،
 (رۆمیۆ شاربه دهر کراوه!) دیت؛ به گوتنی ئەو قسه یه
 واته باوک، دایک، تیبالت، رۆمیۆ، جوولیت و
 هه ر هه موویان مردوون، کوژراون، (رۆمیۆ شاربه دهر کراوه).
 هیچ کۆتایی، سنوور، پێوانه و، سه رسه ده یه ک بۆ ئەو مه رگه نییه .
 که له وشه وه ده رسکیت. هیچ وشه یه ک توانای ده ربړینی ئەو خه مه ی نییه .
 کوا باوک و دایکم، داده؟

دایه ن: به سه ر لاشه ی تیبالت ه وه ده گرین و ده نووزینه وه،

ده ته ویت بچیته لایان؟ من ده تگه یه نمه ئەو ئی.

جوولیت: برینه کانی به فرمی سک ده شۆن؟ هی من ئەوکاته ده باریت

بۆ شاربه دهری رۆمیۆ کاتیک هی ئەوان چک ده بێت.

ئەو گوربسانه سه ر خه، گوربسی به سه زمان ئیوه فریوتان خوارد،

هه ردو و لامان، ئیوه و من به تاران دنی رۆمیۆ بووین هه ناسه سارد.

ئەو ئیوه ی هۆنییه وه تا به و رینگا به رزه دا بگاته سه ر نوینی من،

به لام من به کیژی، هیشتا نه بوویمه میرددار ده بمه بپوهژن.

وهه، گوربیس، وهه دایه ن، من بۆ سه ر نوینی زه ماوه ند ده تانبه م،

مه رگ، نه ک رۆمیۆ، کیژی تی من ده پژی نی ت، ته نیا ئەم.

دایه ن: به په له برۆ ژووره که ت، من رۆمیۆ ده دۆزه وه.

تا دل ت بداته وه؛ من چاک ده زانم ئەو له کوئی ه.

گوئی بگه ر، رۆمیۆ که ت به شه و دیت ه ئیره:

I'll to him; he is hid at Lawrence' cell.

Juliet: O, find him! give this ring to my true knight,

And bid him come to take his last farewell.

[Exeunt.]

من دەچمە لای؛ ئەو لە کونجەکەمی لۆرەنس خۆی پەناداوه.

جوولیت: خۆزیا بیدۆزیتەوه! ئەو ئەنگوستیلە بە سوارچاکی راستەقینەم بسپیڤەرە،

داواشی لای بکە با بۆ دوا مالتاواپی بێتە ئێرە.

(دەرپوات).

Scene III.

Friar Lawrence's cell.

[Enter Friar Lawrence.]

Friar: Romeo, come forth; come forth, thou fearful man.

Affliction is enamoured of thy parts,
And thou art wedded to calamity.

[Romeo comes forward from the inner room.]

Romeo: Father, what news? What is the Prince's doom?

What sorrow craves acquaintance at my hand,
That I yet know not?

Friar: Too familiar

Is my dear son with such sour company:
I bring thee tidings of the Prince's doom.

Romeo: What less than doomsday is the Prince's doom?

Friar: A gentler judgment vanished from his lips:

Not body's death, but body's banishment.

Romeo: Ha, banishment? Be merciful, say 'death'

For exile hath more terror in his look,
Much more than death; do not say banishment.

Friar: Hence from Verona art thou banished:

Be patient, for the world is broad and wide.

دېھننى سېھم

كونجى كەشيش لۆرەنس

[كەشيش لۆرەنس دېتە ناوۋە.]

كەشيش لۆرەنس: وەرە پېش رۆمىۋ، دەى وەرە ئەى پياۋى ترساۋ

بەدبەختى حەزى لە ئاكارە چاكەكانت كىردوۋە و
تۆ لە كارەسات مارەكراۋىت.

(رۆمىۋ لە ژورۋىكى ناوۋە دېتە پېشەۋە)

رۆمىۋ: باۋكە، چ باسە؟ مېر چى فەرمان داۋە؟

چ خەمىك تامەزىۋى ئەۋەيە بمناست

كە من هېشتا ناياسم؟

كەشيش لۆرەنس: كورە هېژاكەم،

تۆ يەگجار متوۋى ئەۋ برادەرە تالانەيت (*).

من فرمانى كۆتايى مېرت بۆ دەهېتم.

رۆمىۋ: دەبى فەرمانى كۆتايى مېر چى لە رۆزى كۆتايى كەمتر بېت؟

كەشيش لۆرەنس: فەرمانىكى نەرمتر لە لېۋەكانى تەرىن:

نەك مەرگى لەش: بەلكو تاراندى لەش.

رۆمىۋ: شاربەدەر كىردن، ھا؟ بەزەبېت ھەبى و بلى (مەرگ)

چونكە روو و روخسارى تاراۋگە لە مەرگ

ترسناكتەرە؛ مەلى (شاربەدەر كىردن).

كەشيش لۆرەنس: تۆ لە (قىرۇنا) شاربەدەر كراۋىت.

ئارامت ھەبېت، چونكە دونيا پانوبەرىنە.

(* مەبەستى لەو خەم و خەفەتانەيە كە بەردەوام لەگەلېدايە.

Romeo: There is no world without Verona walls,
 But purgatory, torture, hell itself.
 Hence "banished" is banished from the world,
 And world's exile is death, then banished
 Is death mis-term'd: calling death banishment,
 Thou cutt'st my head off with a golden axe,
 And smilest upon the stroke that murders me.

Friar: O deadly sin! O rude unthankfulness!
 Thy fault our law calls death; but the kind Prince,
 Taking thy part, hath brushed aside the law,
 And turned that black word "death" to banishment:
 This is dear mercy, and thou see'st it not.

Romeo: 'Tis torture, and not mercy: Heaven is here,
 Where Juliet lives; and every cat, and dog,
 And little mouse, every unworthy thing,
 Live here in heaven, and may look on her;
 But Romeo may not. More validity,
 More honourable state, more courtship lives
 In carrion flies than Romeo: they may seize
 On the white wonder of dear Juliet's hand,
 And steal immortal blessing from her lips;
 Who, even in pure and vestal modesty,
 Still blush, as thinking their own kisses sin;
 But Romeo may not; he is banished,
 Flies may do this, when I from this must fly.

رۆميو: هېچ دنيا يه که له و دیوی دیواری (څیرونا) وه نییه،
 جگه له پاکژگا و نازار و دوزخ.
 (شاربه دهر کران) لیره واته له دنیا شاربه دهر کرا بیت و
 تاراندنیش له دنیا مهرگ و مردنه، که واته (شاربه دهری)
 مهرگه و بهه له و ناو لیراوه، به مهرگ بلئی (شاربه دهری)،
 تو به ته وریکی زیرین سهرم دهریت و
 به و لیدانه ی دهمکوژیت بزه ده تگریت.
کشیش لوره نس: نای له و گونا هه فه وتینره! نای سپله ی چه پهل!
 تاوانی تو به پیتی یاسا که مان مهرگه، به لام میری میهره بان،
 لای تو ی گرت و یاسای وه لانا و
 وشه ی (مهرگی) به (شاربه دهری) گورییه وه.
 نه مه به زه بییه کی مزنه و توش چاوت نابینیت.
رۆميو: نه وه نازار دانه نه که به زه بی، به هه شت له و جییه
 که جوولیتی لی ده ژیت و هه ر پشیله و سه گیک و
 مشکیکی بچووک و هه ر شتیکی دی هیچ و پوچ،
 که له و به هه شته دا ده ژیت ده توانیت ته ماشای بکات،
 به لام رۆميو نه توانیت، نه و میشه ی ناو که لاکان
 له رۆميو به نرختره و له رهوشیکی به رۆمه تتردایه و
 له و پایه به رزتره: له وانه یه نه وان
 که زه له په رجووی سپی دهستی جوولیتی هیژا بگرن و
 پیروزیی نه مر له لیوه کانی بدزن،
 یان هیشتا له بهر بی فیزی پاک و بی گهردیان
 سوور هه لگه پین و ماچه کانیا ن به گونا هه بزانه،
 که چی رۆميو نه توانیت: نه و شاربه دهر کراره.
 میش ده توانن وا بکه ن، که چی من ده بی لی هه لیم،

They are free men, but I am banished.
 And sayest thou yet that exile is not death!
 Hadst thou no poison mixed, no sharp-ground knife,
 No sudden mean of death, though ne'er so mean,
 But banished to kill me? Banished?
 O Friar, the damned use that word in hell;
 Howlings attend it. How hast thou the heart,
 Being a divine, a ghostly confessor,
 A sin-absolver, and my friend professed,
 To mangle me with that word "banished"?

Friar: Thou fond mad man, hear me a little speak,

Romeo: O, thou wilt speak again of banishment.

Friar: I'll give thee armour to keep off that word;

Adversity's sweet milk, philosophy,

To comfort thee, though thou art banished.

Romeo: Yet banished? Hang up philosophy!

Unless philosophy can make a Juliet,

Displant a town, reverse a Prince's doom,

It helps not, it prevails not, talk no more.

Friar: O, then I see that madmen have no ears.

Romeo: How should they, when that wise men have no eyes?

Friar: Let me dispute with thee of thy estate.

Romeo: Thou canst not speak of that thou dost not feel:

Wert thou as young as I, Juliet thy love,

ئەوان ئازادن و من شاربەدەر کراوم
 كەچى ھىشتاش دەلىى تاراوگە مەرگ نىيە؟
 تۆژەھرىكى تىكە لاو، چەقۆيەكى تىژ كراو،
 رىگايەكى مەرگت نىيە كە ھىندەى ئەو
 (شاربەدەر) ەت چەپەل بىت پىى بمكوژىت؟ (شاربەدەرى)!
 ئەى كەشىش! نەفرەت لىكراوانى ناو دۆزەخ ئەو وشەيە دەبىژن؛
 ھاوار و پۆرۆشى بەدواوھىە. چۆن تۆ دلت دىت،
 كە قەشەيت و دان بۆ پيانراوئىكى پىرۆز و
 گوناھ لابەر و بە برادەرم دانراوئىت
 بەو وشەيەى (شاربەدەر) ى دام بىزىنىت؟
كەشىش لۆرەنس: ەى شىتى گەوج، گوئى بگرە با كەمى بدوئىم.
رۆمىق: ئۆھ، ديسان باسى (شاربەدەرى) دەكەپتەو.
كەشىش لۆرەنس: من رىت دەدەمى خۆت لەو وشەيە پى بپارىزىت:
 فەلسەفەى شىرى شىرىنى تەنگانەت دەدەمى
 بۆ دلنەوايىت كەرچى شاربەدەرىش كرابىت.
رۆمىق: ەەر (شاربەدەرى)؟ فەلسەفە ھەلواسە!
 مەگەر فەلسەفە بتوانىت جوولتتىك دروست بكات،
 يان شار(*) لەرەگەو ھەلكەنىت، فەرمانى مير پووج بكاتەو،
 چارم ناكات، بى سوودە، چىتر مەلى.
كەشىش لۆرەنس: ئۆھ، كەواتە دەبىنم، مرۆفى شىت بى گوئىن.
رۆمىق: چۆن ھەيانىت كاتىك مرۆفى ژىر بى چاون؟
كەشىش لۆرەنس: رىم بدە با لە بارەى رەوشى خۆت لەگەلت بدوئىم.
رۆمىق: تۆ ناتوانىت لىى بدوئىت، چونكە ھەستى پى ناكەيت،
 ھاتبا وەكو من گەنج بايت و جوولتتىش دەزگىرانت بايە،

(*) مەبەستى لەوھىە شارى (فىرۆنا) لە رەگەو ھەلكەنىت و لە شوئىنىكى تر وەكو رووھك بىچىنىتەو.

An hour but married, Tybalt murdered,
Doting like me, and like me banished,
Then mightst thou speak, then mightst thou tear thy hair,
And fall upon the ground, as I do now,
Taking the measure of an unmade grave.
[Romeo flings himself on the floor. There is knocking at the door.]

Friar: Arise; one knocks. Good Romeo, hide thyself.

Romeo: Not I; unless the breath of heartsick groans,
Mist-like infold me from the search of eyes.
[More knocking.]

Friar: Hark, how they knock! Who's there? Romeo, arise;

Thou wilt be taken. *[He calls]* Stay awhile;
[To Romeo] Stand up;
Run to my study. *[He calls]* By-and-by!
[To Romeo] God's will! What simpleness is this. *[He calls]*
I come, I come!
[Louder knocking.]

Who knocks so hard? whence come you? what's your will?

Nurse: *[From outside.]* Let me come in, and you shall know my errand;
I come from Lady Juliet.

Friar: *[Opening the door]* Welcome then.

Nurse: *[Entering]* O holy Friar, O, tell me, holy Friar,
Where is my lady's lord? where's Romeo?

Friar: There on the ground, with his own tears made drunk.

Nurse: O, he is even in my mistress' case,
Just in her case! O woeful sympathy!

سەعاتىك بى ژنت ھىنا بىت و تىبالت كوژرابىت،
وھك من عاشق بو ايت و بەچەشنى من شاربەدەر كراو،
ئەوسا مافى خۆت بوو بدوئىت و قژت برىتتەو،
لەسەر زەوى درىژ ببىت وھك من ئىستا دەيكەم،
تا بزانىت گوڭرى ھەلنەكەنراوت چەند درىژە.
(رۆمىۆ خۆى بە زەوى دادەدات. لە دەرگا دەدرىت)

كەشيش لۆرەنس: ھەلسەو، يەككە لە دەرگا دەدات، خۆت بشارەو، رۆمىۆى چاك.
رۆمىۆ: پىم ناكرىت، مەگەر ئاھ و نالەى دللى دەردەدارم
وھكو تەمومژ لە خۆو لوولم بدات و لە چاوى گەرۆك بمشارىتتەو.
(پتر لە دەرگا دەدرىت).

كەشيش لۆرەنس: گوڭى بگرە، چۆن لە دەرگا دەدەن! - كىنە؟ - رۆمىۆ، ھەلسەو،
دەتگرن. - (بانگ دەكات) كەمىك بوەستن!
(بۆ رۆمىۆ) راست بەرەو!
راكە بۆ ژوورى خویندەنەوھم. - (بانگ دەكات) وا ھاتم!
(بۆ رۆمىۆ) كارى خودايە، ئەو چ گەوجىيەكە؟ (بانگ دەكات)
واھاتم، واھاتم!
(توندر لىدەدرىت)

كىنە وا توند لە دەرگا دەدات؟ لە لای كى ھاتووت؟ چىت دەوتت؟

دايەن (لە دەرەو ھا): لىمگەرى بىمە ناوھو ئىنجا لە راسپاردەم دەگەيت
من لە لايەن خاتوو جوولتتەو ھاتووم.

كەشيش لۆرەنس (دەرگا دەكاتەو): كەواتە بەخىر بىت.

دايەن (دیتە ژوور): ئەى كەشيشى پىرۆز، پىم بللى، ئەى كەشيشى پىرۆز،
خودانى خاتوونەكەم كوانى؟ رۆمىۆ كوانى؟

كەشيش لۆرەنس: ئەوھتا لەو پىيە لەسەر زەوى كەوتوو و بەفرمىسكى خۆى مەستە.
دايەن: ئۆھ، ئەو پىش لە ھەمان بارى خاتوونەكەمدايە،
رىك لە رەوشى ئەودايە، ئۆھ، ئەى سۆزى خەم!

Piteous predicament! Even so lies she,
Blubbing and weeping, weeping and blubbing.
[To Romeo] Stand up, stand up; stand, an you be a man!
For Juliet's sake, for her sake, rise and stand.
Why should you fall into so deep an O?

Romeo: [Rising] Nurse!

Nurse: Ah sir! ah sir! Death's the end of all.

Romeo: Spakest thou of Juliet? How is it with her?

Doth not she think me an old murderer,
Now I have stained the childhood of our joy
With blood removed but little from her own?
Where is she? and how doth she/ and what says
My concealed lady to our cancelled love?

Nurse: O, she says nothing, sir, but weeps and weeps;

And now falls on her bed; and then starts up,
And Tybalt calls; and then on Romeo cries,
And then down falls again.

Romeo: As if that name,

Shot from the deadly level of a gun,
Did murder her as that name's cursed hand
Murdered her kinsman. O, tell me, Friar, tell me,
In what vile part of this anatomy
Doth my name lodge? Tell me, that I may sack
The hateful mansion.
[He draws his dagger to Kill himself,
but the Nurse snatches it from him.]

ئەي دەر دەسەری بەزەبى ھېن! تەنانهت جووليتيش كهوتووه،
ھەنسك دەدات و دەگریت و ھەنسك دەدات.
(بۆ رۆمىق) ھەلسەو، ھەلسەو، ھەلسەو و ببە پیاو!
بۆ خاترى جوولیت، بۆ خاترى ئەو ھەلسەو سەر پىيان.
بۆچى وا نقوومى خەمىكى ھىندە قوولیت؟

رۆمىق (ھەلدەستەو): دادە!

دایەن: ئاھ، گەرەم! ئاھ، گەرەم! مردن پى ھەمووانە.

رۆمىق: ئەرى باسى جوولیتت کرد؟ پىم بلى چۆنە چۆن؟

دەبى بە پىرە پیاوکۆژم تى نەگات،

ھەر كە كۆرپەى خۆشپىھەکانیم بە خوینى

كەسىكى نزیك بەخۆى لى لەكەدار کرد؟

ئەو لە كوپیھە؟ ئەرى چى دەكات؟ ئەو خانمە

بەدزیھم لە بارەى ئەوینى ھەلوھشاهومان چى دەلیت؟

دایەن: ئۆھ، گەرەم، ئەو ھىچ نالیت و تەنیا دەگریت و دەگریت،

جار وایە بەر دەبیتەو سەر جىگا و ئىنجا رادەچەنیت،

جاریش وایە بانگى تىبالت دەكات و پاشتر ھاوارى رۆمىق دەكات،

دواتر دیسان بەردەبیتەو.

رۆمىق: دەلیتى ئەو ناوھى من

لە سىرەى فەوتینەرى تەنگىكەو تەقتىراو و

ئەوى پى كۆژراو؛ چونكە دەستى نەفرەتى ئەو ناو

خزمەكەى ئەوى كوشت. ئۆھ، پىم بلى، كەشیش، پىم بلى،

ناوى من لە چ پارچەپەكى چەپەلى

ئەو لاشەپەمدا جىگىرە؟ پىم بلى تاكو ئەو

بالەخانە كىنەدارە تالان و برۆ بکەم.

(خەنجەرەكەى ھەلدەكیشیت خۆى پى بکوژیت، بەلام

دایەنەكە لە دەستى رادەپسكىنیت).

Friar: Hold thy desperate hand!

Art thou a man? Thy form cries out thou art;
Thy tears are womanish; thy wild acts denote
The unreasonable fury of a beast;
Unseemly woman in a seeming man,
And ill-beseeming beast in seeming both!
Thou hast amaz'd me. By my holy order,
I thought thy disposition better tempered.
Hast thou slain Tybalt? Wilt thou slay thyself?
And slay thy lady, too, that in thy life lives,
By doing damned hate upon thyself?
Why rail'st thou on thy birth, the heaven, and earth?
Since birth and heaven and earth, all three do meet
In thee at once; which thou at once wouldst lose.
Fie, fie, thou sham'st thy shape, thy love, thy wit;
Which, like a usurer, abound'st in all,
And usest none in that true use indeed
Which should bedeck thy shape, thy love, thy wit:
Thy noble shape is but a form of wax,
Digressing from the valour of a man;
Thy dear love sworn, but hollow perjury,
Killing that love which thou hast vowed to cherish;
Thy wit, that ornament to shape and love,
Mis-shapen in the conduct of them both,
Like powder in a skillless soldier's flask,

كەشيش لۆرەنس: دەستی نا ئومىد دیت راگره!

ئەتۆش پياوى؟ شىۋەت ھاوار دەكات كە وايت:
كەچى فرمىسكەكانت ژنانەن، كرادارە درىندەكانت
رقى ناژيرانەى درىندەيەك پيشان دەدەن.
ژنىكى نالەبار لە پياويكى لەباردا،
هەروا درىندەيەكى ديئوئاسا لە روخسارى هەردوو كياندا!
تۆ سەرت لە من تىكداو! بەرپىيازى پىرۆزم (*)
من واى بۆ دەچووم كە خىماكت چاكتەر بىت.
تۆ تىبالتت كوشت؟ دەتەوئى خوشت بكوژىت؟
بە كردنى ئەو كارە كە رقى چەپەل لە دژى خۆت پىت دەكات
دەتەوئىت خاتوونەكەت كە لە ناو تۆدا دەژىت بكوژىت؟
تۆ بۆچى دادەبەزىتە سەر بوونى خۆت و ئاسمان و زەوى،
لەوختىكدا كە بوونت و ئاسمان و زەوى، هەرسىكيان پىكرا
لە تۆدا يەك دەگرەنەوه، كە تۆ دەتەوئى دەستبەجى بيان دۆرئىت؟
شەرم يەك، شەرم! تۆ شەرم لە سەر و سەكوت و ئەوين و زىرەكيت
بەكەوه كە هەر دەلئى سووخورىكە كە هەموو شتى لە خۆ زياترى هەيه،
بەلام هيجيان بەراستى بەكار ناهئىت
تا روخسار و ئەوين و زىرەكيت پىيان برازىتەوه.
روخسارى بەگزا دانەت وىنەيەكە لە مۆم،
بەلام لە ئازايەتى پياوان لايداوه؛
ئەوينى هئىژات كە سوئىندت بۆ خواردوو دەرويهكى بۆشە،
ئەو ئەوينە دەكوژىت كە تۆ پەيمانى پىگەياندنيت داوه؛
زىرەكيت، كە خشلى روخسار و ئەوينتە،
هەر دووكيان بەخرابى ئاراستە دەكات،
وەكو بارووتە و لەناو كىتەلەى سەربازىكى نەشارەزادايە و

(*) مەبەست لە رىپىيازى ئابىنى تىرەى فرانسىسكانىيە.

Is set a-fire by thine own ignorance,
 And thou dismembered with thine own defence.
 What, Rouse thee, man! Thy Juliet is alive,
 For whose dear sake thou wast but lately dead;
 There art thou happy: Tybalt would kill thee,
 But thou slewest Tybalt; there art thou happy:
 The law that threatened death becomes thy friend,
 And turns it to exile; there art thou happy too:
 A pack of blessings lights upon thy back;
 Happiness courts thee in her best array,
 But, like a misbehaved and sullen wench,
 Thou frown'st upon thy fortune and thy love.
 Take heed, take heed, for such die miserable.
 Go, get thee to thy love, as was decreed,
 Ascend her chamber, hence and comfort her,
 But, look, thou stay not till the watch be set,
 For then thou canst not pass to Mantua,
 Where thou shalt live till we can find a time
 To blaze your marriage, reconcile your friends,
 Beg pardon of the Prince, and call thee back
 With twenty hundred thousand times more joy
 Than thou went'st forth in lamentation.
 Go before, Nurse: commend me to thy lady;
 And bid her hasten all the house to bed,

له بهر نه زانی خوئی به خویدا ده ته قیته وه و
 توش بهو شته ی ده تپاریزیت کهل و کرۆم ده کریتت.
 چیته، هه ی پیاو، قیت به وه! جوولیتته کهت ده ژیت.
 که له بهر خاتری نه وینی هیژای نه و بهو دواییانه ده مردیت؛
 نه وه مایه ی خو شیییه. تیبالت ده یویست بتکوژیت،
 به لام تو تیبالتت کوشت؛ نه مهش هه مایه ی خو شیتته.
 نه و یاسایه ی که گه فی مه رگی لی ده کردیت ده بیته برادهرت،
 نه وهت بو ده گوریت بو شار به ده ری؛ نه مهش هه مایه ی خو شیتته.
 کوئیک خیر و فه ر به سه رتا ده بریسکیتته وه،
 خو شیی له با شترین به رگدا هه زت لی ده کات،
 به لام وه ک کیژیک ی به دخووی رووگرژ
 تو له به ختی خو ت و نه وینت موور ده بیته وه.
 وریا به، وریا، نه وانه ی وان به کلۆلی ده مرن،
 برۆ، بگه دول به ره کهت وه ک بریارمان دابوو،
 به سه رکه وه بو ژووره که ی؛ له وئی دلی بده وه،
 به لام ناگادار به و مه مینه وه تا نه و ده مه ی پاسه وان داده نریت،
 چونکه نه وسا ناتوانیت بچیتته (مانتوا)،
 که ده بی له ویدا بژیت تا وه کو ئیمه کاریکی له بار ده بینینه وه
 بو ئاشکر کردنی ژن هی نانت، به برادهرانت شاد ده که ی نه وه و
 داوای لی بووردن له میر ده که یین و بانگت ده که یین بیته وه
 بیست سه د هه زار جار (*) خو شتر
 له وه ی که تو به خه مناکی چوویتته نه وئی.
 داده، تو له پیشتر برۆ. سلوم به خانمه کهت بگه یه نه،
 پیی بللی با په له بکات له وه ی هه موو نه ندامانی مال بباته ناو نوین،

(*) له سه رده می شیکسپیردا ژماردن بهم جوړه ده کرا.

Which heavy sorrow makes them apt unto.
Romeo is coming.

Nurse: O Lord, I could have stayed here all the night
To hear good counsel: O, what learning is!
My lord, I'll tell my lady you will come.

Romeo: Do so, and bid my sweet prepare to chide.

Nurse: Here, sir, a ring she bid me give you, sir:
Hie you, make haste, for it grows very late.

Romeo: How well my comfort is reviv'd by this!

Friar: Go hence; good night!

[Exit Nurse.]

And here stands all your state:
Either be gone before the watch be set,
Or by the break of day disguised from hence.
Sojourn in Mantua; I'll find out your man,
And he shall signify from time to time
Every good hap to you that chances here:
Give me thy hand; 'Tis late; farewell; good night.

Romeo: But that a joy past joy calls out on me,
It were a grief so brief to part with thee:
Farewell.

[Exeunt.]

كە خەمى قورس واپان لى دەكات بۆى ئامادەبن.
رۆمىۋىش دىت.

دايەن: ئاي خودايە، خۆزگە بمتوانىبا بەدرىژايى شەو لىرە بمامامەوہ و
گويم لە ئامۆژگارى چاكت بگرتايە، ئۆھ، زانين چ شتىكە!
گەورەم، من بەخانمەكەم دەلئيم تۆ دىت.

رۆمىۋ: وا بكة و بە شيرينهكەم بلى با خۆى بۆ سەرزەنشتم ئامادە بكات.
دايەن: ھا گەورەم ئەم ئەنگوستيلەيە بگرە كە خانمەكەم پىي گوتم بتدەمى،
گەورەم، دەى پەلە بكة چونكە وا درەنگ دادىت.

رۆمىۋ: چۆن بەم ئەنگوستيلەيە فەرامۆشىم ھاتۆتەوہ.
كەشيش لۆرەنس: ئادەى بپۆ؛ شەوت شاد.

(دایەنەكە دەروات).

جا چارەنووسى تۆ بەتەواوى ئاوايە؛

يان بەرلەوہى پاسەوان دابنریت بپۆ،

يان ئەگەر پۆژت بەسەرداھات خۆت بگۆرەو لىرە بپۆ.

تا ماوہيەك لە (مانتوا) بمینەوہ. من نۆكەرەكەت دەبينمەوہ،

ناوہ ناوہ ھەر ھەوالئىكى خۆش

لىرە روويدات بەودا بۆتى رەوانە دەكەم.

دەستتم بدەرى، درەنگە خواحافيز، شەوت شاد.

رۆمىۋ: ھاتبا خۆشبيەكى گەورەتر لە خۆشى خۆى بانگى نەكردبام،

خەمم دەخوارد وا بەزوويى لەلاى تۆ دايرابووام.

خواحافيز.

(دەروات)

Scene IV

Capulet's House.

[Enter Capulet, Lady Capulet, and Paris.]

Capulet: Things have fallen out, sir, so unluckily
That we have had no time to move our daughter:
Look you, she loved her kinsman Tybalt dearly,
And so did I. Well, we were born to die.
'Tis very late; she'll not come down to-night:
I promise you, but for your company,
I would have been a-bed an hour ago.

Paris: These times of woe afford no tune to woo.
Madam, good night: commend me to your daughter.

Lady Capulet: I will, and know her mind early to-morrow;
To-night she's mew'd up to her heaviness.

Capulet: Sir Paris! I will make a desperate tender
Of my child's love. I think she will be ruled
In all respects by me; nay more, I doubt it not.
Wife, go you to her ere you go to bed;
Acquaint her here of my son Paris' love;
And bid her, mark you me, on Wednesday next,
But, soft! what day is this?

دیمه‌نی چواردهم

مائی کاپولیت

[کاپولیت و خاتوو کاپولیت و پاریس دینه ژور.]

کاپولیت: گه وردهم شته‌کان وا به خه‌فته‌تناکی پروویان داوه
که کاتی نه‌وه‌مان نه‌بوو له‌و باره‌وه له‌گه‌ل کیژه‌که‌مان بدویین.
تۆ ده‌زانیته که نه‌و تیبالتی خزمی خۆی زۆر خوشده‌ویست و
منیش هه‌روا. که‌چی، هه‌موو که‌س ده‌بیت بمریت،
کات زۆر دره‌نگه؛ نه‌مشه‌و نه‌و نایته خواره‌وه،
من دلنیات ده‌که‌مه‌وه و له‌به‌ر چاوی تۆ نه‌بوایه،
سه‌عاتیک له‌مه‌وبه‌ر له‌ناو جیدا بووم.

پاریس: نه‌و کاتانه‌ی دلته‌نگی کاتی دل‌داری نییه،
شه‌وت شاد، خانمه‌که‌م. سلاویشم به‌کیژه‌که‌ت بگه‌یه‌نه.

خاتوو کاپولیت: وا ده‌که‌م، سبه‌ینی زوو بیروپرای ده‌زانم؛

نه‌مشه‌و نه‌و به‌بن باری خه‌ماندا که‌وتوو.

(کاپولیت بانگی پاریس ده‌کاته‌وه که ده‌روات)

کاپولیت: گه‌وره‌م، پاریس! من پیشکیشییه‌کی بویرانه

له‌ باره‌ی خۆشه‌ویستی جگه‌رگۆشه‌که‌مه‌وه ده‌که‌م، برواشم وایه نه‌و
له‌ هه‌موو پروویکه‌وه گوپرایه‌لیم ده‌کات. نه‌خیر، پتریش بی گومانم.

ژنی، به‌ر له‌وه‌ی بچیت بخه‌ویت برۆ بۆ لای؛

له‌ باره‌ی خۆشه‌ویستی پاریسی کورمه‌وه قسه‌ی بۆ بکه و

داوای لی بکه، باش ناگاداربه - چوارشه‌ممه‌ی دادی -

به‌لام هیواش، نه‌مرۆ چ رۆژه؟

Paris: Monday, my lord.

Capulet: Monday! ha, ha! Well, Wednesday is too soon,

O' Thursday let it be; O' Thursday, tell her,

She shall be married to this noble earl.

Will you be ready? do you like this haste?

We'll keep no great ado, a friend or two;

For hark you, Tybalt being slain so late,

It may be thought we held him carelessly,

Being our kinsman, if we revel much:

Therefore we'll have some half a dozen friends,

And there an end. *[To Paris]* But what say you to Thursday?

Paris: My lord, I would that Thursday were to-morrow.

Capulet: Well, get you gone: o' Thursday be it then.

[To his wife] Go you to Juliet, ere you go to bed,

Prepare her, wife, against this wedding-day.

Farewell, my lord. *[To his Servant]* Light to my

chamber, ho!

Afore me, it is so very very late

That we may call it early by and by.

Good night.

[Exeunt.]

پاریس: گهرهه دووشهه ممهه یه .

کاپولیت: دووشهه ممهه، ئەها؛ باشه، چوارشهه زۆر زوهه؛

با پینجشهه ممهه بێت، پیتی بلی، رۆژی پینجشهه ممهه

ئەو لهو میره جوامیره مارهه دهبریت.

ئهری تو ئاماده دهبیت؟ ئهری هزت لهو پهلهه پهلهه یه؟

ئیمه نایکههینه هه لایهه کی گهره؛ برادهه ریک یان دووان بهسه،

چونکه گوئی بگره، له میژ نییه تیبالت کوژراوه،

لهبهه ئهوهه خزممانه، ئەگهه ئاههنگیکه گهره بکههین،

رهنگه خهلهکی بلین ئیمه گویمان بهئهو نهچووه،

بۆیه له دواي چهند برادهه ریک دهگتیرینهوه و بهس،

لهوههش پتر ناکههین، (بو پاریس) تو پینجشهه ممههت پی چۆنه؟

پاریس: گهرهه، خۆزگه سهبهه پینجشهه ممهه بوایه .

کاپولیت: باشه، جا تو فهرموو برۆ! کهواته با پینجشهه ممهه بیت.

(بو ژنههکههه) برۆ لای جوولیت پیش ئهوههه بچیته ناو نوین؛

ژنی، بو ئهه رۆژههه زهماوهههه ئامادهههه بکه .

خواحافیز، گهرههه . (بو خزمههتکارههکههه) هۆی، ژوورههکهههه رۆشن بکهوهه!

بهه خودایهههه، زۆر درهنگه و ههه دهههیکههه دئ

دهتوانین بلین بههه بهیانه . شهوت شاد .

(دهههوات)

Scene V

Juliet's bedroom

[Romeo and Juliet stand at the window.]

Juliet: Wilt thou be gone? It is not yet near day:

It was the nightingale, and not the lark,
That pierced the fearful hollow of thine ear;
Nightly she sings on yond pomegranate tree.
Believe me, love, it was the nightingale.

Romeo: It was the lark, the herald of the morn,

No nightingale. Look, love, what envious streaks
Do lace the severing clouds in yonder east:
Night's candles are burnt out, and jocund day
Stands tiptoe on the misty mountain tops.
I must be gone and live, or stay and die.

Juliet: Yond light is not daylight, I know it, I:

It is some meteor that the sun exhales
To be to thee this night a torch-bearer
And light thee on the way to Mantua:
Therefore stay yet, thou need'st not to be gone.

Romeo: Let me be ta'en, let me be put to death;

I am content, so thou wilt have it so.

دیمه‌نی پینهم

ژووری خهوتنی جوولیت

[رۆمیۆ و جوولیت له‌به‌ر په‌نجه‌ره ده‌وه‌ستن.]

جوولیت: ده‌ته‌وێت برۆیت؟ هیشتا رۆژ نزیك نه‌بوته‌وه.

ئه‌وه بولبول بوو نه‌ك كلاكوپه

كه كونی گوێی پر ترستی سمی.

ئه‌وه هه‌موو شه‌وێ له‌سه‌ر ئه‌و دار هه‌ناره‌ی وینده‌ری ده‌چریكینیت.

گیانه‌كه‌م، باوه‌ر بکه، ئه‌وه بولبول بوو.

رۆمیۆ: كلاكوپه بوو كه مزگینده‌ری به‌یانیه،

نه‌ك بولبول. پروانه، گیانه‌كه‌م، ئه‌و تیریژه هه‌سوودانه

چۆن ئه‌و هه‌وره لێك دابراوانه‌ی ئه‌وینده‌ری رۆژه‌لاتی رازاندوته‌وه.

مۆمه‌كاني شه‌و كوژاونه‌ته‌وه و رۆژی كه‌یف خۆشیش

له‌سه‌ر نووکی پێی به‌سه‌ر دوندی ئه‌و چیا سه‌ر به‌ ته‌مانه‌وه وه‌ستاوه.

من ده‌بی برۆم و بژیم، یان بمینمه‌وه و بمرم.

جوولیت: ئه‌و پرووناکیه‌ی وینده‌ری، من ده‌زانم من، پرووناکی رۆژ نییه.

ئه‌وه ئه‌ستیره‌یه‌کی کلداره‌ که له‌ هه‌ناسه‌دانه‌وه‌ی خۆر که‌وتوته‌وه

تاكو ببیته‌ ری رۆشنکه‌ره‌وه‌ت و

تا ده‌گه‌یته‌ (مانتوا) ریت بۆ پرووناک بکاته‌وه.

جا بۆیه هیشتا بمینه‌وه و پتویست ناکا برۆیت.

رۆمیۆ: با بگیریم، با بکوژریم،

من رازیم ئه‌گه‌ر تۆ مه‌یلت له‌وه بیت.

I'll say yon gray is not the morning's eye,
'Tis but the pale reflex of Cynthia's brow;
Nor that is not the lark whose notes do beat
The vaulty heaven so high above our heads.
I have more care to stay than will to go.
Come, death, and welcome! Juliet wills it so.
How is't, my soul? Let's talk, it is not day.

Juliet: It is, it is! Hie hence, be gone, away!

It is the lark that sings so out of tune,
Straining harsh discords and unpleasing sharps.
Some say the lark makes sweet division;
This doth not so, for she divideth us.
Some say the lark and loathed toad change eyes;
O, now I would they had changed voices too!
Since arm from arm that voice doth us affray,
Hunting thee hence with hunt's-up to the day.
O, now be gone; more light and light it grows.

Romeo: More light and light, more dark and dark our woes!

[Enter Nurse in a hurry.]

Nurse: Madam!

Juliet: Nurse?

Nurse: Your lady mother is coming to your chamber
The day is broke; be wary, look about.

[Exit.]

Juliet: Then, window, let day in, and let life out.

منیش دەلیم، ئەو بۆرایییە چاوی خۆر نییە.
بەلکو رەنگدانەوهی رەنگ زەردی روخساری (سینثیا) (*یە؛
هەر و ئەو ئاوازانهی که له گومەزی ئاسمانی سەر سەرمان
دەزرنگینەوه هی کلاوکورە نەبوو.

من پیم خۆشتره بمینمه وه نهک بچم.
وهره، مهرگ، بهخیر بیت! جوولیت مهیلی له وهیه.

رۆحه کهم، ئەوهت پێ چۆنه؟ با قسان بکهین؛ ئەوه رۆژ نییە.

جوولیت: ههوه، ههوه! ئادهی پهله بکه، برۆ، دهی!

ئەوه کلاوکوریه وای به ناسازی دهچریکینیت،
ئاوازهکانی وای به نارێکی و قیژهی ناساز دهر دینیت.
ههه دهلین کلاوکوره نیشانهی لیک دابرانی خوشییه.
ئهمه وای نییه چونکه لیکدیمان دهکات.

ههه دهلین کلاوکوره و بۆقی بیزهوه چاویان گۆریوهتهوه؛
من دهلیم خۆزیا دهنگیشیان بگۆریبوايه وه.

چونکه ئەو دهنگهیه ئیمه له باوهشی یهکدیدا رادهچله کینیت،
راوی تۆ دهتیت به گۆرانی (راو تهواو و خۆر هه لات).

دهی برۆ وای دنیا به ره به ره رۆشنتر ده بیته وه.

رۆمیۆ: رۆشنتر و رۆشنتر ده بیته وه، به لام خه مه کانمان تا دی تارتر ده بنه وه.

(دایه نه که به پهله دیته ژوور)

دایه: خانمه کهم!

جوولیت: دایه نه کهم؟

دایه: خاتوونی دایکت وای دیته ژوورت.

رۆژ هه لاتووه؛ وریا و ئاگادر به.

(دایه نه که دهر پوات)

جوولیت: کهواته ئەهی په نجه ره، با رۆژ بیته ناوه وه و ژیان لێی بچیته دهره وه.

(* سینثیا: خواوهندی مانگه.

Romeo: Farewell, farewell! one kiss, and I'll descend.
[He descends the ladder.]

Juliet: Art thou gone so, love, lord, ay husband, friend?
I must hear from thee every day in the hour,
For in a minute there are many days:
O, by this count I shall be much in years
Ere I again behold my Romeo!

Romeo: [From the garden below] Farewell!
I will omit no opportunity
That may convey my greetings, love, to thee.

Juliet: O, think'st thou we shall ever meet again?

Romeo: I doubt it not; and all these woes shall serve
For sweet discourses in our time to come.

Juliet: O God, I have an ill-divining soul!
Methinks I see thee, now thou art so low,
As one dead in the bottom of a tomb:
Either my eyesight fails, or thou look'st pale.

Romeo: And trust me, love, in my eye so do you:
Dry sorrow drinks our blood. Adieu, adieu!
[Exit Romeo.]

Juliet: O Fortune, Fortune! all men call thee fickle:
If thou art fickle, what dost thou with him
That is renowned for faith? Be fickle, Fortune,
For then, I hope, thou wilt not keep him long
But send him back.

Lady Capulet: [Outside Juliet's door] Ho, daughter, are you up?

رۆميو: خدا حافظ، مائاوا. ماچيكم بدهري و دهچمه خوارهوه.
(به په يژه که داده به زیته خوارهوه)

جووليت: ئهري ئاوا رويشتيت، يار و سهروه و ميرو و برادرم؟
پويسته هه موو روژيک سعات به سعات هه و آلت بيستم،
چونکه خوله کيک له لام به قهه چهند روژه.
ئوه، بهو جوهره ژماردنه ئه وهنده پير دهيم
پيش ئه وهی جاريکی دی چاوم به رۆميوم بکه و يته وه.

رۆميو (له باخچه کهی خوارهوه): خواحافيز، گيانه کهم، هيچ هه ليک له دست نادم
که بتوانم سلاوت بو بنيرم.

جووليت: ئوه، باوه ده که يت جاريکی دی يه کتر ببينينه وه؟

رۆميو: من گومانم نيبه، جا ئه وه هه موو خه مانه

له داهاتوودا ده بنه بابته قسهی خو شمان.

جووليت: ئوی خودايه، من روحيکی به دبببم هه يه!

ئيتستا لهو خوارهدا بهم جوهره وات ده بببم

هه ده ليکی يه کيکی مردوويت له بني گوړيکه وه يت؛

يان چاوم رهشکه و پيشکه دهکات، يان تو رهنگ زهره دياريت.

رۆميو: دولبه ره کهم، باوه بکه، توش له بهر چاوم هه روايت وا؛

خه می وشک خوينمان ده خواته وه، ده سا خوات له گه ل و مائاوا.

(رۆميؤ ده روات).

جووليت: ئه ی چاره نووس، هه موو کهس به خو گوړت ده زانن؛

ئه گه ره خو گوړيت، تو چی له گه ل که سيک ده که يت

که به دلسوزی و نه گوړی ناسراوه؟ خو گوړ به، ئه ی چاره نووس

چونکه ئه وسا من ئوميد ده کهم که ئه و زور رانه گريت

به لکو زو بو می بنير يته وه.

خاتو کاپوليت: (له دهره وهی ژووری جووليته وه): هؤو، کيژه کهم، به ئاگاي؟

Juliet: Who is't that calls? is it my lady mother?
Is she not down so late, or up so early?
What unaccustom'd cause procures her hither?
[Enter Lady Capulet.]

Lady Capulet: Why, how now, Juliet?

Juliet: Madam, I am not well.

Lady Capulet: Evermore weeping for your cousin's death?
What, wilt thou wash him from his grave with tears?
An if thou couldst, thou couldst not make him live;
Therefore have done: some grief shows much of love;
But much of grief shows still some want of wit.

Juliet: Yet let me weep for such a feeling loss.

Lady Capulet: So shall you feel the loss, but not the friend
Which you weep for.

Juliet: Feeling so the loss,
I cannot choose but ever weep the friend.

Lady Capulet: Well, girl, thou weep'st not so much for his death
As that the villain lives which slaughtered him.

Juliet: What villain, madam?

Lady Capulet: That same villain, Romeo.

Juliet: *[Aside]* Villain and he be many miles asunder.
[To her mother] God pardon him! I do, with all my heart;
And yet no man like he doth grieve my heart.

Lady Capulet: That is because the traitor murderer lives.

Juliet: Ay, madam, from the reach of these my hands.

جوولیت: کئیہ؟ ئہوہ خانمی دایکمه.
ئہرئ تا ئہو درہنگہ نہخہوتووہ یان وا زوو خہبہری بوئہوہ؟
چ ہویہکی نائاسایی دہیہنیتہ ئیرہ؟
(خاتوو کاپولیت دیتہ ژور)
خاتوو کاپولیت: ئہوہ چیتہ، جوولیت؟
جوولیت: ناساغم، خانمہکہم.
خاتوو کاپولیت: ہیشتا، ہەر بو مہرگی ئاموزاکہت دہگریٹ؟
چیہ، دہتہوئت بہفرمیٹسک لہ گور بیہینیتہدہر؟
ئہگہر ئہوہشت پی بگریٹ، پیت ناکریٹ بیژینیتہوہ؛
جا بیبرہوہ: کہمیٹک خہم خوئہویستی دہردہخات،
بہلام خہمی زور میٹسک کہمی پیشان دہدات.
جوولیت: ہیشتاش لیم گہرئ با بو ئہو زیانہی ہہستی پی دہکہم بگریٹ.
خاتوو کاپولیت: جا بہمہ تو ہہست بہ زیانہکہ دہکہیت، نہک
ئہو برادہرہی کہ بوئ دہگریٹ.
جوولیت: بہ جوړیکی وا ہہست بہ زیانہکہم دہکہم.
بہدہستہ خوئم نییہ و دہبی ہہمیشہ بو ئہو ہاورپیہ بگریٹ.
خاتوو کاپولیت: باشہ، کیژئ، تو ہیندہ بو مردنہکہی ناکریٹ
بہقہد ئہوہی چونکہ ئہو نامہردہی ئہوی کوشتووہ دہژیٹت.
جوولیت: خانمہکہم، کام نامہرد؟
خاتوو کاپولیت: ئہو پرمیویہ نامہردہ.
جوولیت (لہولاہ): نامہردی و ئہو چہندین میل لہیہکہوہ دورن۔
(بو دایکی) خوا لیتی ببوریت؛ من پر بہدل لیم بووردووہ؛
کہچی کہس وہک ئہو دلمی پر خہم نہکردووہ.
خاتوو کاپولیت: لہبہر ئہوہیہ، پیاوکوژہ ناپاکہ کہ دہژیت.
جوولیت: بہلئ، خانمہکہم، چونکہ دوورہ و دہستم پی پی ناگات.

Would none but I might venge my cousin's death!

Lady Capulet: We will have vengeance for it, fear thou not:

Then weep no more. I'll send to one in Mantua,
Where that same banished runagate doth live,
Shall give him such an unaccustomed dram
That he shall soon keep Tybalt company:
And then I hope thou wilt be satisfied.

Juliet: Indeed I never shall be satisfied

With Romeo till I behold him; dead
Is my poor heart so for a kinsman vexed:
Madam, if you could find out but a man
To bear a poison, I would temper it,
That Romeo should, upon receipt thereof,
Soon sleep in quiet. O, how my heart abhors
To hear him nam'd, and cannot come to him,
To wreak the love I bore my cousin
Upon his body that hath slaughter'd him!

Lady Capulet: Find thou the means, and I'll find such a man.

But now I'll tell thee joyful tidings, girl.

Juliet: And joy comes well in such a needy time:

What are they, I beseech your ladyship?

Lady Capulet: Well, well, thou hast a careful father, child;

One who, to put thee from thy heaviness,
Hath sorted out a sudden day of joy
That thou expect'st not, nor I looked not for.

خۆزیا بېجگه له خۆم کهس تۆلهی کوشتنی ئامۆزاکه می نه کردباوه!

خاتو کاپولیت: مه ترسه، ئیمه تۆلهی دهکهینهوه

جا چیتز مهگری، من کهسیک دهنیرمه (مانتوا)،
که نهو سلۆرته هیچ و پووچه شاربه دهره ی لئ دهژیت،
خواردنه وهیه کی سهیری وای پئ بدات
یه کسه ر بچینه پال (تیبالت)؛

جا هیوادارم دلت ئاو بخواته وه.

جوولیت: نهوهی راستی بیت، من هه رگیز له وهی رۆمیوی

دلم ئاو ناخواته وه تا نهیبینم؛ مردووه
دلئ به سه زمانم، به و رادهیه ی بۆ خزمیک خه مزده کراوه.
خانم، نه گهر کهسیکت دۆزییه وه
نهو ژه هره ببات؛ من به جوړیکی وای
تیکی ددهم هه ر که رۆمیو خواردییه وه
دهستبه جئ به ئاسوودهیی بخه ویت، ئۆه، دلم چه ند رقی له وهیه.

گویم له ناوی ببیت بی نهوهی پئی بگه م و

نهو خۆشه ویستییه ی بۆ ئامۆزاکه م هه مه

له سه ر لاشه ی نهوهی نهوهی کوشتووه هه لیرپیم.

خاتو کاپولیت: تۆ ریگاکان بدۆزه وه، من پیاویکی وای دده دۆزمه وه.

به لام کیژئ من هه والی خۆشم بۆ تۆ پئییه.

جوولیت: جا خۆشی ریک له وهختی پئویست دیت.

تکایه خانمه که م، نهو هه والانه چین؟

خاتو کاپولیت: چاکه، چاک، کچم، تۆ ده زانیت، باوکیکی خه مخۆرت هه یه؛

کهسیک که دهیه ویت له خه م دهر بازت بکات

رۆژیکی وای له ناکاوی بۆ خۆشه ویستیت هه لیراردووه

که نه تۆ بیرت لئی کردۆته وه و نه منیش چاوه پروانی بووم.

Juliet: Madam, in happy time, what day is that?

Lady Capulet: Marry, my child, early next Thursday morn

The gallant, young, and noble gentleman,
The County Paris, at Saint Peter's Church,
Shall happily make thee there a joyful bride.

Juliet: Now, by Saint Peter's Church, and Peter too,

He shall not make me there a joyful bride.
I wonder at this haste; that I must wed
Ere he that should be husband comes to woo.
I pray you, tell my lord and father, madam,
I will not marry yet; and when I do, I swear
It shall be Romeo, whom you know I hate,
Rather than Paris: these are news indeed!

Lady Capulet: Here comes your father: tell him so yourself,

And see how he will take it at your hands.
[Enter Capulet and Nurse.]

Capulet: When the sun sets, the air doth drizzle dew;

But for the sunset of my brother's son
It rains downright.
How now! a conduit, girl? What, still in tears?
Evermore showering? In one little body
Thou counterfeit'st a bark, a sea, a wind:
For still thy eyes, which I may call the sea,
Do ebb and flow with tears; the bark thy body is,
Sailing in this salt flood; the winds, thy sighs;

جوولیت: خانمہ کہم، وای لهو خویشییه! ئەمڕۆ چ رۆژیکه؟

خاتوو کاپولیت: رۆژێکه، به مەریه‌مه، پێنجشەممەى داهاوو- به‌یانی زوو-

ئەو جوامپیره، به‌گزادهیه گەنجە مەرده،

کوئنت پاریس، له کلیسای (سینت پیتەر)دا،

به‌شادییه‌وه تۆ له‌وێ دەکاته بووکیکی به‌خته‌وه‌ر.

جوولیت: ده ئیستا، سویند به‌(کلیسای سینت پیتەر) و (سینت پیتەر)،

ئەو من له‌وێ ناکاته بووکیکی به‌خته‌وه‌ر.

من سەرم له‌و په‌له‌په‌لییه سوپماوه، بۆچ ده‌بێ من مێرد بکه‌م.

پێش ئه‌وه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی ده‌بێته مێردم بێته داواکردنم به‌خۆی.

تکات لێ ده‌که‌م، خانمە که‌م، به‌ سه‌روه‌ر و باوکم رابگه‌یه‌نه

که‌ جارێ مێرد ناکه‌م؛ جا سویند ده‌خۆم، ئەگەر بیکه‌م

به‌ رۆمیۆی ده‌که‌م که‌ ئیوه ده‌زانن من رقم لێهه‌تی

نه‌ک به‌ پاریس. ئەوانه به‌راستی هه‌والن!

خاتوو کاپولیت: ئەوه باوکت هات؛ به‌خۆت پێی رابگه‌یه‌نه،

بزانه ئه‌و چۆن لێتی وه‌رده‌گریت.

(کاپولیت و دایه‌ن دینه ژوور)

کاپولیت: کاتی خۆر ئاوا ده‌بیت؛ زه‌مین خوناو ده‌پڕینیت؛

به‌لام بۆ ئاوايوونی برازاکه‌م،

ره‌هیله‌ ده‌بارینیت.

چییه ئه‌ی کیژی ئاوپرژین؟ چیه، هێشتا فرمیسک ده‌پڕیت؟

هه‌تا هه‌تایی شه‌سته‌باران ده‌بارینیت؟ به‌وه‌ له‌شه‌ بچووکه‌ت

تۆ له‌ که‌شتی و ده‌ریا و ره‌شه‌با ده‌چیت،

چونکه‌ چاوه‌کانت که‌ من به‌ ده‌ریا ناویان ده‌به‌م

هێشتا به‌فرمیسکان له‌ خیزاو و نیشتاو دان؛ له‌شت که‌شتییه،

له‌ناو ئه‌و لافاوه‌ سوپه‌ده‌دا که‌وتۆته‌ رێ؛ ره‌شه‌باش ئاهه‌کانته،

Who, raging with thy tears and they with them,
Without a sudden calm, will overset
Thy tempest-tossed body. How now, wife!
Have you deliver'd to her our decree?

Lady Capulet: Ay, sir; but she will none, she gives you thanks.

I would the fool were married to her grave!

Capulet: Soft! take me with you, take me with you, wife.

How! will she none? Doth she not give us thanks?
Is she not proud? Doth she not count her blest,
Unworthy as she is, that we have wrought
So worthy a gentleman to be her bridegroom?

Juliet: Not proud you have; but thankful that you have.

Proud can I never be of what I hate,
But thankful even for hate that is meant love.

Capulet: How now, how now, chop-logic! What is this?

Proud, and, "I thank you", and "I thank you not"
And yet "Not proud": mistress minion, you?
Thank me no thankings, nor proud me no prouds,
But fettle your fine joints 'gainst Thursday next
To go with Paris to Saint Peter's Church,
Or I will drag thee on a hurdle thither.
Out, you green-sickness carrion! out, you baggage!
You tallow-face!

Lady Capulet: [To her husband] Fie, fie! what, are you mad?

Juliet: Good father, I beseech you on my knees,

که به فرمیستکت دهورووژین و فرمیستکیشت بهمانه،
گهر دستبهجی هیور نه بیتهوه،

لهشی رهشهبای تی هه لداوت نغرو دهکات! ژنی، چیهه؟
ئه ری بریاری نیمت پی راگه یاند؟

خاتوو کاپولیت: به لی، گهره م، به لام رازی نییه، سوپاست دهکات.

خۆزگه ئه و گه وچه له گۆرکه کی ماره بکرا بوا یه.

کاپولیت: هیواش که، تیم بگه یه نه، ژنی، تیم بگه یه نه.

چۆنه رازی نییه؟ ئایا سوپاسمان ناکات؟

ئه ری شانازی به وه ناکات؟ ئایا خۆی به خاوهن بهخت نازانیت؟

هه رچه نده شایه نیش نییه، که نیمه جوامیریکی وا پایه به رزمان

هیناوه ته رای پی که پی رازی بیت و به بووک په سندی بکات؟

جوولیت: شانازی پیوه ناکه م، به لام بو ئه و کاره تان سوپاسمه ندم

هه رگیز ناتوانم شانازی به شتی که وه بکه م که رقم لی بیت،

به لام ته نانه ت بو ئه و رقه ی نیازی ئه وینی له پشته وه یه سوپاسمه ندم.

کاپولیت: چۆن، چۆن، چۆن! چۆن، هه ی دایکی قسان! ئه وه چیهه؟

(شانازی) و (سوپاست دهکه م) و (سوپاست ناکه م)،

که چی «شانازی پیوه ناکه ییت»، هه ی کیژی به دره فتار؟

سوپاسی سوپاسه کانم مه که، شانازی مه که به شانازییه کانم،

به لام جومگه ناسکه کانت بو پینجشه ممه ی داها توو ناماده بکه،

تا له گه ل (پاریس) بجیته کلیسای (سینت پیتر)،

دهنا له سه ر داره بازه بو ئه و ری راتده کیشم.

بو دره وه، ئه ی که لاشی که سکی نه خۆش! بو دره وه، که چه په رو!

هه ی ده موچاو به ز و دونگانی.

خاتوو کاپولیت: (بو میرده که ی) شه رم بکه، شه رم. - ئه وه چیته، شیتی؟

جوولیت: ئه ی باوکی چاکم، من له سه ر چۆکان لیت ده پاریمه وه،

به شینهی ته نیا گوی له یهک قسمه بگره .

کاپولیت: تو شایه نی هه لواسینیت، هه ی که چه په روئی تازه کار! -- نهی کیژی یاخی!

من پیت ده لیم: یان روژی پینجشمه مده چپته کلیسا

یان له مه و پاش ته ماشای رووم نه کهیت.

قسه مه که، وه لام مه دوه، وه لام مه دوه.

سه رپه نجه مده خورین. ژنی، و امان ده زانی خودا

به که می نی می به سهر کردو ته وه که تاقه مندالکی پی داوین،

که چی و نیستا ده بینم نه و یه که ش زوره،

نی می به بوونی نه و نه فره تمان لی کراوه.

لیره برۆ، هه ی هیچ و پوچ! -

دایه: خودای ناسمان پیروزی بکات!

- که وره م خه تا له تو یه، نابی و سهر کو نه ی بکهیت.

کاپولیت: جا بو، نهی خانمی ژیرایه تی؟ زمانت بگره،

چ لیزانکی چاکه. برۆ هه ی زور بلی خه ریکی قسه و قسه لو که کان به.

دایه: من قسه ی خراپم نه کردوه.

کاپولیت: نه، «شهوت شاد» و برۆ! -

دایه: نه ری که س نابیت قسه یه که بکات؟

کاپولیت: به سه، نهی که و جی زور بلی!

قسه سه نگی نه کانت به دم جامی مه یه وه هه لریزه،

چونکه لیره پیویستمان پیمان نییه.

خاتو کاپولیت: تو یه گجار تووره ییت!

کاپولیت: سویندم به نانی خودایی! نه وه شیتم ده کات.

به روژ، به شهو، هه موو سه عاتیک، نیوه رو و هه موو کاتیک، له نیش و یاریدا،

به ته نیا بووم یان له گه ل برادران، هه میسه خه م نه وه بووه

که میرد بکات؛ نیستاش که جوامیریکی خانه دان

Hear me with patience but to speak a word.

Capulet: Hang thee, young baggage! disobedient wretch!

I tell thee what, get thee to church o' Thursday,

Or never after look me in the face:

Speak not, reply not, do not answer me;

My fingers itch. Wife, we scarce thought us blest

That God had lent us but this only child;

But now I see this one is one too much,

And that we have a curse in having her.

Out on her, hilding!

Nurse: God in heaven bless her!

You are to blame, my lord, to rate her so.

Capulet: And why, my Lady Wisdom? Hold your tongue,

Good Prudence; Smatter with your gossips, go.

Nurse: I speak no treason.

Capulet: O, God gi good-e'en!

Nurse: May not one speak?

Capulet: Peace, you mumbling fool!

Utter your gravity o'er a gossip's bowl,

For here we need it not.

Lady Capulet: You are too hot.

Capulet: God's bread! it makes me mad:

Day, night, hour, time, tide, work, play,

Alone, in company, still my care hath been

To have her matched, and having now provided

A gentleman of noble parentage,
 Of fair demesnes, youthful, and nobly train'd,
 Stuffed, as they say, with honourable parts,
 Proportioned as one's heart would wish a man,
 And then to have a wretched puling fool,
 A whining mammet, in her fortune's tender,
 To answer, "I'll not wed, I cannot love,
 I am too young, I pray you pardon me"
 But, and you will not wed I'll pardon you:
 Graze, where you will, you shall not house with me.
 Look to't, think on't, I do not use to jest.
 Thursday is near; lay hand on heart, advise:
 An you be mine, I'll give you to my friend;
 An you be not, hang, beg, starve, die in the streets,
 For, by my soul, I'll ne'er acknowledge thee,
 Nor what is mine shall never do thee good:
 Trust to't, bethink you, I'll not be forsworn.

[Exit.]

Juliet: Is there no pity sitting in the clouds,
 That sees into the bottom of my grief?
 O, sweet my mother, cast me not away!
 Delay this marriage for a month, a week;
 Or, if you do not, make the bridal bed
 In that dim monument where Tybalt lies.

Lady Capulet: Talk not to me, for I'll not speak a word;

بۆی پەیدا بوو، رەچەلەك چاك و گەنجە و بە خانەدانی پەرورەدە كراوه،
 وەك دەلێن، بە ئاكارى رێك و جوان ئاخراوه،
 بەتەواوى لە هەموو روویەكەووە كامڵە كە مرۆف ئاواتى بۆ دەخوازێت،
 جا تۆش گەوجیكى گرینۆكى بەدبەختت هەبێت،
 بووكۆكەیهكى بەنووزە نووزت بۆ ئەو پێشكیشەى چاره‌نووس هەبێت،
 وا وەلامت بداتەو، «من شووناكەم، من ناتوانم خۆشم بویت،
 من یەگجار گەنجم، تەكا دەكەم بمبووریت!»
 بەلام ئەوجا مێرد ناكەیت من لێت دەبوورم:
 لە كوێ حەزت لێیە بەوهرێ، تۆ لەو ماله له‌گه‌ل من ناژیت،
 پروانه و بیری لێ بكەو، من بەگالتەم نییە.
 پێنجشەممە نزیکە و بە قوولێ بیری لێ بكەو و لێی وردبەرەو.
 ئەگەر دەتەوێت كێژى من بیت، من دەتەم بەو برادەرەم:
 ئەگەر نەشتەوێت، بگەرێ و دەرۆزە بكە و برسى بە و لەسەر شەقامەكان بمەرە،
 چونكە بە رۆحى خۆم، من دانت پێدا نانێم،
 لە میرات بێ بەشت دەكەم .
 پروا بكە، بێر بكەرەو، من سوێند بەدرۆ ناخۆم.
 (كاپۆلێت دەروات).

جوولیت: ئایا لە ئاسمان (*) دا هیچ بەزەبیبیەك نەماوه

لە قوولایی خەمەكانم پروانیت؟
 ئەى داىكى شیرینم، فرێم مەدە!
 ئەو مێردکردنە بۆ مانگیك، هەفتەیهك وەپاش بخە؛
 یان ئەگەر واناکەن، نوێنى بووكێنیم بكەنە
 ئەو گلکۆیە تارەى كە لەویدا (تیبالت) راکشاوه.
خاتوو كاپۆلێت: قسەى لەگه‌ل من مەكە، چونكە من هیچ ناڵێم.

(*) لە دەقەكەدا نووسراوه (لەسەر هەوران).

Do as thou wilt, for I have done with thee.

[Exit Lady Capulet.]

Juliet: O God! O Nurse! how shall this be prevented?

My husband is on earth, my faith in heaven;

How shall that faith return again to earth,

Unless that husband send it me from heaven

By leaving earth? comfort me, counsel me.

Alack, alack, that heaven should practise stratagems

Upon so soft a subject as myself!

What say'st thou? Hast thou not a word of joy?

Some comfort, Nurse.

Nurse: Faith, here 'tis; Romeo

Is banished; and all the world to nothing

That he dares ne'er come back to challenge you;

Or if he do, it needs must be by stealth.

Then, since the case so stands as now it doth,

I think it best you married with the County.

O, he's a lovely gentleman!

Romeo's a dishclout to him; an eagle, madam,

Hath not so green, so quick, so fair an eye

As Paris hath. Beshrew my very heart,

I think you are happy in this second match,

For it excels your first: or if it did not,

Your first is dead; or 'twere as good he were,

As living here, and you no use of him.

چۆنى پىت خۆشه وا بکه، چونکه من دهستم لىت شوړيوه.

(خاتوو کاپوليت دهروات)

جووليت: ئهى خودايه! ئهري دايه نه کهم چۆن ري له وه بگرم؟

ميردم له سهر زهوييه و پهيمانه کهم له ناسمانه؛

چۆن نهو پهيمانم بېنمه وه سهر زهوى؛

مه گهر نهو ميردم بچيت له ناسمان بوم بنيريته وه

به وهى زهوى به جى بهيلىت؟ دللم بدهر وه، ناموزگاريم بکه.

مخابن که ناسمان نهو فروفييل و گوښه ندانه

له گهل بهنده يه کى ناسكى وهک من دهکات!

تو چى دهلييت؟ ئهري تو قسه يه کى خوشت پى نيه؟

جوړه دلنه واييه که ئهى دايه نه کهم.

دايهن: له راستيدا نه وه يه: روښو

شاربه دهر کراوه؛ من له سهر هه موو دنيا گره و ده کهم و توش له سهر هيچ

که نهو هه رگيز ناويريت بېته وه داوات بکاته وه؛

يان نه گهر بشکات؛ ده بى به دزى بيکات.

جا چونکه رهوشه که وهکو نه وهى ئيستا وايه،

من وا بير ده که مه وه چاکترين شت نه وه يه ميرد به کونت پاریس بکه يت.

نوه، چ جواميرى کى قوزه!

روښو له چاو نهو په روى سهر خوانه. خانمه کهم

خهرته ل چاوى وا سهوز و گهش و جوانيى

وهک هى پاريسى نيه. نه فرته لهو دللم

نه گهر تو له دوهم زه ماوه نددا به خته وهر نه بيت،

چونکه له يه که ميان چاکتره، يان نه گهر واش نه بيت،

يه که ميان له ريزى مردووانه، جا گهر وهک نه ویش چاک بيت،

له سهر زهوى ده ژى و هيچ سووډيکى نابيت.

Juliet: Speakest thou this from thy heart?

Nurse: And from my soul too; else beshrew them both.

Juliet: Amen!

Nurse: What?

Juliet: Well, thou hast comforted me marvellous much.

Go in; and tell my lady I am gone,

Having displeased my father, to Lawrence' cell,

To make confession and to be absolved.

Nurse: Marry, I will; and this is wisely done.

[Exit Nurse.]

Juliet: Ancient damnation! O most wicked fiend!

Is it more sin to wish me thus forsworn,

Or to dispraise my lord with that same tongue

Which she hath praised him with above compare

So many thousand times? Go, counsellor;

Thou and my bosom henceforth shall be twain.

I'll to the friar to know his remedy;

If all else fail, myself have power to die.

[Exit Juliet.]

جوولیت: تۆ ئەو قسانەت لە دلەوهیه؟

دایەن: لە پۆچیشمەوهیه، ئەگەرنا با هەردووکیان بەنەفرەت بن.

جوولیت: ئامین!

دایەن: چی؟

جوولیت: چاکە، تۆ زۆر بەجوانی دلنەوايیت کردم.

برۆ ژوور و بەخانمی دایکم بلی من وا دەچم

بۆ کونجی کەشیش لۆرەنس بۆ دانپیانان و

لە گوناھ بوردن، چونکە دلی باوکم تەنگ کردووھ.

دایەن: بە مەریەم، وا دەچم؛ ئەمەت لە ژیریە.

(دایەنەکە دەپروات)

جوولیت: ئەی پیرە شەیتان! ئەی درنجی خراپەکار!

کامیان گوناھترە کە ئاواتت ئەوهیه من سویندی پەیمان بشکینم

یان سەرورەکەم دابشۆریت بەهەمان ئەو زمانە

کە بەخۆی هەزاران جار وا بۆ هاوتا

پێ دا هەلگوتووھ؟ برۆ، ئەی ئامۆژگاریکەر،

لەمەودوا تۆ و رازی سینەم لێک جودا دەبن.

من دەچمە لای کەشیش، تا چارەسەری ئەو بزائم،

ئەگەر هیچ سەری نەگرت، خۆ هیزی مەرگ پێ دەزانم.

(جوولیت دەپروات)

Act IV

پهردی چوارهم

Scene I

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence and Paris.]

Friar: On Thursday, sir? the time is very short.

Paris: My father Capulet will have it so;
And I am nothing slow to slack his haste.

Friar: You say you do not know the lady's mind:
Uneven is the course; I like it not.

Paris: Immoderately she weeps for Tybalt's death,
And therefore have I little talked of love;
For Venus smiles not in a house of tears.
Now, sir, her father counts it dangerous
That she do give her sorrow so much sway;
And, in his wisdom, hastens our marriage,
To stop the inundation of her tears;
Which, too much minded by herself alone,
May be put from her by society:
Now do you know the reason of this haste.

Friar: [Aside.] I would I knew not why it should be slowed.-
Look, sir, here comes the lady toward my cell.
[Enter Juliet.]

دېھنى يەكەم

كونجى كەشيش لۆرەنس

[كەشيش لۆرەنس و پاریس دېنە ژور.]

كەشيش لۆرەنس: پېنجشەممە، گەرەم؟ كاتەكە زۆر زووه.
پاریس: كاپولتېتى باوكم وای دەوئیت،

منیش بەكاوھخۆ نېم تا خیراییهكەى خاوبكەمەوه.
كەشيش لۆرەنس: تۆ دەلئیت كە رای خانمەكە نازانیت؟

ئەو كارە نارېكە و من ھەزى لى ناكەم.
پاریس: ئەو لە رادەبەدەر بۆ مەرگی (تیبالت) دەگریت،

بۆئەش من كەم باسى خۆشەوئستیم لە گەلدا كرددووه،
چونكە (قینۆس) لە مالى بەفرمئسكدا بزەى نایەتى.

گەرەم، ئیستا باوكى ئەوه بەمەترسى بۆ ئەو دادەنئیت
كە ھەم ھیندە دەستى لى بسینئیت،

جا لە ژیریتىتەتى كە پەلە لە زەماوئندمان دەكات،
تاكو لافاوى فرمئسكى بەگورى بوەستینئیت،

چونكە گەر بەتەنیا بیت مەلى دەكەوتتە سەر گریان،
ئەگەر لەگەل كەسك بیت رەنگە واز لەوه بەئینئیت.

ئیستا زانیت ھۆى ئەو پەلەكردنەى چىیە؟

كەشيش لۆرەنس: (لەلاوه) خۆزگە نەمزانیبا بۆچ دەبى خاوبكرابوايەوه.-
گەرەم، بروانە، وا خانمەكە بەرەو كونجەكەم دیت.

(جوولیت دیتە ناووه)

Paris: Happily met, my lady and my wife!
Juliet: That may be, sir, when I may be a wife.
Paris: That may be must be, love, on Thursday next.
Juliet: What must be shall be.
Friar: That's a certain text.
Paris: Come you to make confession to this father?
Juliet: To answer that, I should confess to you.
Paris: Do not deny to him that you love me.
Juliet: I will confess to you that I love him.
Paris: So will ye, I am sure, that you love me.
Juliet: If I do so, it will be of more price,
 Being spoke behind your back than to your face.
Paris: Poor soul, thy face is much abus'd with tears.
Juliet: The tears have got small victory by that;
 For it was bad enough before their spite.
Paris: Thou wrong'st it more than tears with that report.
Juliet: That is no slander, sir, which is a truth;
 And what I spake, I spake it to my face.
Paris: Thy face is mine, and thou hast slandered it.
Juliet: It may be so, for it is not mine own.-
 Are you at leisure, holy father, now;
 Or shall I come to you at evening Mass?
Friar: My leisure serves me, pensive daughter, now.
 My lord, we must entreat the time alone.
Paris: God shield I should disturb devotion!

پاریس: چ ریکه وتیکی خوشه، خانمه کهم و ژنه کهم!
جوولیت: گه وره، له وانیه ئه وه وابیت کاتیک دهبه ژنت.
پاریس: گیانه کهم، پینجشهمه می داهاتوو ئه و «له وان» یه دهبی بیت.
جوولیت: ئه وه می دهبیت بیت هه رده بیت.
کەشیش لۆره‌نس: ئه مه راسته.
پاریس: هاتوویته لای باوکه قه شه تا دانپیانان به ئه نجام بگه یه نیت؟
جوولیت: وه لامدانه وه می ئه و پرسیاره واته دانپیانانه بۆ تۆ.
پاریس: له لای ئه و نکولی له وه مه که که منت خوش دهویت.
جوولیت: من له لای تۆ دان به ودا ده نیم که ئه وم خوش دهویت.
پاریس: من دنیامه که تۆ دان به ودا ده نییت که منت خوش دهویت.
جوولیت: ئه گه ر وابکه م ئه و زۆر به به هاتر ده بیت،
 له پشتته وه بیلیم نه که به پروتا دابدیریت.
پاریس: ئه می رۆحی به سته زمان، روخسارت زۆر به فرمیسک تیکدراوه.
جوولیت: فرمیسکه کان به و کاره یان سه رکه وتنکی گچکه یان به ده ست هیناوه،
 چونکه پیش تیکدانه که شیان به ته واوی تیکچوو بوو.
پاریس: تۆ به و قسانه ت له فرمیسک خراپترت پی کردن.
جوولیت: ئه وه ناو زپاندن نییه، گه وره م، به لکو راستییه،
 ئه وه می گوتیشم، من له رووی خۆمه وه گوتوو مه.
پاریس: روخساری تۆ هی منه و تۆش ناوت زپاندوو ه.
جوولیت: رهنگه وا بیت، چونکه ئه وه هی خۆم نییه.-
 ئه ری باوکی پیروزی نیستا تۆ نیشت نییه-
 یان کاتی ئاههنگی پیروزی ئیواره بیمه وه؟
کەشیش لۆره‌نس: نیستا کاتی بی ئیشیمه، ئه می کیژی خه مبار،
 گه وره م، دهبی ئیمه ئه وکاته به ته نیا بمینینه وه.
پاریس: خوا نهکات من په رستنکاری تیک بشیوینم.

Juliet, on Thursday early will I rouse ye:
Till then, adieu; and keep this holy kiss.
[He Kisses her and leaves.]

Juliet: O, shut the door! and when thou hast done so,
Come weep with me; past hope, past cure, past help!

Friar: O, Juliet, I already know thy grief;
It strains me past the compass of my wits:
I hear thou must, and nothing may prorogue it,
On Thursday next be married to this County.

Juliet: Tell me not, Friar, that thou hearest of this,
Unless thou tell me how I may prevent it:
If, in thy wisdom, thou canst give no help,
Do thou but call my resolution wise,
And with this knife I'll help it presently.
God joined my heart and Romeo's, thou our hands;
And ere this hand, by thee to Romeo's sealed,
Shall be the label to another deed,
Or my true heart with treacherous revolt
Turn to another, this shall slay them both:
Therefore, out of thy long-experienced time,
Give me some present counsel; or, behold,
'Twixt my extremes and me this bloody knife
Shall play the empire; arbitrating that
Which the commission of thy years and art
Could to no issue of true honour bring.

جوولیت پینجشہمی زو واکات دینمہوہ؛
تا ئو کاتی، مائئاوا و ئو ماچہ پیروزہشت لا بمینیتہوہ.
(ماچی دہکات و دہروات).

جوولیت: ئوہ، دہرگا کہ دابخہ و کہ داتخست

وہرہ لہ گہلم بگری، نائومید و بی چارہو بی یارمہ تیدہرم.
کیشیش لقرہنس: ئوہ، جوولیت، من خمی تو باش دہزانم؛
میٹشمک و تیک دہدات کہ لہ سنوور چوتہ دہر.

بیستوومہ دہبیت پینجشہممہی داہاتوو
میرد بہو کوئنتہ بکہیت و بہہیچ جوڑیکیش ئوہ دوا ناخریت.

جوولیت: ئہی کہ شیش پیم مہلئ ئوہت گوی لئ بووہ،

ئہ گہر پیم نالیت چو بتوانم نہیہلم ئوہ روویدات.

ئہ گہر تو بہو ژیریہوہ نہتوانیت ہیچ یارمہ تیہکم بدہیت،

دہبی تو بریارہ کہم بہ ژیرانہ دابنیت و

بہم چہ قویہ دستبہجی بہ فریای دہگہم.

خودا دلئ من و رومیوی پیکہوہ نووساند، توش دہستہ کانمان؛

جا پیش ئوہی ئو دہستہ، کہ تو لہ گہل ہی رومیوت گری دا،

جاریکی دی پیمانیکی دی مؤر بکات،

یان دلئ دلسوزم بہ ناپاکی ہلگہریتہوہ و

روو لہ یہ کیکی تر بکہم، بہمہ ہر دووکیان دہکوژم.

بوہ لہ ئہ زمونی ئو ماوہ دوورودریژہی خوتہوہ؛

ہندیک ناموژگاریم بدہری؛ دہنا ئاگادارہ،

لہ کیشہی نیوان چہرمہ سہریہ کانم و منہوہ، ئہم چہ قویہ خویناویہ

رولی دادوہریک دہبیت بؤ براندنہوہی ئو کیشہیہی

کہ دہسہ لاتی تہمہن و ہونہرہ کت

ناتوانیت سہرہ نجامیکی رومہ تداری بؤ بدوژیتہوہ.

Be not so long to speak; I long to die,
 If what thou speak'st speak not of remedy.
Friar: Hold, daughter. I do spy a kind of hope,
 Which craves as desperate an execution
 As that is desperate which we would prevent.
 If, rather than to marry County Paris
 Thou hast the strength of will to slay thyself,
 Then is it likely thou wilt undertake
 A thing like death to chide away this shame,
 That cop'st with death himself to scape from it;
 And, if thou darest, I'll give thee remedy.
Juliet: O bid me leap, rather than marry Paris,
 From off the battlements of yonder tower;
 Or walk in thievish ways; or bid me lurk
 Where serpents are; chain me with roaring bears;
 Or hide me nightly in a charnel-house,
 O'er-covered quite with dead men's rattling bones,
 With reeky shanks and yellow chapless skulls;
 Or bid me go into a new-made grave,
 And hide me with a dead man in his shroud;
 Things that, to hear them told, have made me tremble;
 And I will do it without fear or doubt,
 To live an unstained wife to my sweet love.
Friar: Hold, then; go home, be merry, give consent
 To marry Paris: Wednesday is to-morrow;

دوا مهكهوه له قسه كردن: من تامه زرومه بو مردن
 نهگه نهوهی تو لئی ددهویتی چارهیهکی تیدا نهبی بو من.
کەشیش لۆرهنس: کیژم، بوهسته، من تاله ئومیدیگ شک دهبهم،
 که جیبهجی کردنی پیوستی به گیانبازی ههیه
 وهک چوون نهوهی دهمانهویت ریشی لی بگرین هه گیانبازییه.
 نهگه تو هیزی نهفانیت هه بیت خووت بکوژیت
 نهک شوو بهکوونت پاریس بکهیت،
 جا له گوینه تو کاریک وههستو بگریت
 که وهک مردنه بو خو بهدووگرتن له نابرووچوون،
 له کاتیکدا تو نامادهیت رووبهرووی مهرگ ببینهوه بو خو لی لادانی،
 جا نهگه تو بویریت، من چارهیهکت پیشکەش دهکهم.
جوولیت: ئوه، داوام لی بکه لهسهه قهراغی هه بورجیک
 خوتم هه لدهمه خوار نهک میرد بهپاریس بکه،
 یان بهریگای پر جهردهدا بروم، یان داوام لی بکهیت
 له ناو کونی ماردا رابکشیم؛ یان لهگه ل ورجی مرهمرکهه بمبهستنهوه،
 یان شهوانه له ناو مردووخانه بمشاریتهوه،
 که بهتهواوی بهئیسکی قرچه قرچکههری مردووان،
 یان به پهل و پوی بوئسارد و کهلهی زهردی بی شهویلاگ دابیوشریم؛
 یاخود داوام لی بکهیت بچمه ناو گوژیکی تازه دروستکراوهوه،
 لهگه ل مردووان له جانگهکهیدا بمشاریتهوه-
 یان شتی وا بکه، که گوی بیستیان دهبووم، له رزیان لی دینام-
 کهچی بهبی ترس و دوودلی دهیانکهه
 تا ژنیکی پاک بمینمهوه بو دلداره خو شهویستهکهه.
کەشیش لۆرهنس: کهواته، بوهسته. برۆ مالهوه، دلخوش به، رازی به
 به میردکردن بهپاریس. سبهی چوارشه ممهیه:

To-morrow night look that thou lie alone,
 Let not the Nurse lie with thee in thy chamber.
 Take thou this vial, being then in bed,
 And this distilled liquor drink thou off:
 When, presently, through all thy veins shall run
 A cold and drowsy humour; for no pulse
 Shall keep his native progress, but surcease:
 No warmth, no breath, shall testify thou livest;
 The roses in thy lips and cheeks shall fade
 To paly ashes; thy eyes' windows fall,
 Like death, when he shuts up the day of life;
 Each part, deprived of supple government,
 Shall, stiff and stark and cold, appear like death:
 And in this borrowed likeness of shrunk death
 Thou shalt continue two-and-forty hours,
 And then awake as from a pleasant sleep.
 Now, when the bridegroom in the morning comes
 To rouse thee from thy bed, there art thou dead:
 Then, as the manner of our country is,
 In thy best robes, uncovered, on the bier,
 Thou shalt be borne to that same ancient vault
 Where all the kindred of the Capulets lie.
 In the mean time, against thou shalt awake,
 Shall Romeo by my letters know our drift;
 And hither shall he come: and he and I

سبهي شهو ناگاداربه و بهتەنيا دريژ به؛
 ليتمه گه پي دايه نه كه له ژوورئ له گه لت بمينيته وه.
 ها ئەو شووشه يه وەرگره، كاتيك دهچيته ناو نوين،
 ئەو شله دلۆپينراوه هەلقورپينه،
 كه زوو به زوو به ناو هه موو دهماره كانندا
 ئەو گيراوه سارد و سپه ي پيدا دهچيت، جا هيچ پرته يه ك
 جووله ي سروشتي خوي پي ناپاريزريت، بهلكو به ته وای دهووستيت،
 هيچ گه رمي و هه ناسه يه ك گه واهي ئەوه نادات كه ده ژيت؛
 گولي ليو و پرومه تت ده ژاكين و
 ده بنه مشكي و خۆله ميشي سپي پات، په نجه ره ي چاوت داده خرين
 وهك چۆن مه رگ رۆژي ژيان داده خات.
 هه ر ئەنداميك كه له جووله بي بهش كراوه،
 رهق و وشك و سارد وهكو مردوو دهرده كه ون،
 جا له و و كچوونه خوازراوه يه ي مه رگي ژاكاودا
 بو ماوه ي چل و دوو كاتژمير دهمينيته وه،
 پاشان وهك بلتي له خه ويكي خو شدا بوويت واگا دييته وه.
 ئينجا كه زاوا له به يانيدا ده گاته ئەوي
 تا له ناو جيگا تو واگا بينيت، ده بيني تو مردوويت.
 ئەوسا وهك دابونه ريتي ولاته كه مان وايه،
 تو له باشترين جلوه رگ و له سهه ر داره بازه يه كي سه ردانه پو شراودا،
 هه لده گرن و به ره و هه مان كو نه گلکووت ده بن
 كه هه موو خزم و كه سو كاري كاپوليتي تيدا راكشاوه.
 له هه مان كاتدا، به ره به ري واگا هاتنه وه ي تو،
 روميو به نامه كاني من له مه به ستمان ده گات،
 جا ئەويش ديته ئەوي، ئەوسا من و ئەو

Will watch thy waking, and that very night
Shall Romeo bear thee hence to Mantua.
And this shall free thee from this present shame,
If no inconstant toy nor womanish fear
Abate thy valour in the acting it.

Juliet: Give me, give me! O, tell not me of fear!

Friar: Hold; get you gone, be strong and prosperous

In this resolve: I'll send a friar with speed
To Mantua, with my letters to thy lord.

Juliet: Love give me strength! and strength shall help afford.

Farewell, dear father.

[Exeunt.]

چاودیری واگا هاتنه و هت دهکهن. ئینجا هر نه م شه وه
رومیو تو هه لده گریت و ده تاته (مانتوا).

جا نه وه له و ئاپروو چوونه ی ئیستا پرگارت دهکات،

نه گهر هیچ بیرى پوچ یان ترسی ژنانه

ئازایه تیت وه لا نه نیت له جیبه جی کردنی نه و کارانه.

جوولیت: بمدهری، بمدهری! ئوه باسی ترس بو من مهکه!

کیشیش لوره نس: ها بگره، دهی برۆ، لهو بریاره دا به هیژ و سه رکه وتووبه

من به په له که شیشیک بو (مانتوا)

به ری ده که م و نامه ی بو هاوسه رکه ت پیدا ده نیرم.

جوولیت: خوشه ویستی هیژم پی ده به خشی! هیژیش یارمه تیم پیشکه ش دهکات.

خوا حافیز نه ی باوکی خوشه ویست.

(ده پروات)

Scene II

Capulet's House.

[Enter Capulet, Lady Capulet, Nurse and Servants.]

Capulet: (Giving a paper to a servant) So many guests invite as here are writ.

[Exit first Servant.]

(To another Servant) Sirrah, go hire me twenty cunning cooks.

2 Servant: You shall have none ill, sir; for I'll try if they can lick their fingers.

Capulet: How canst thou try them so?

2 Servant: Marry, sir, 'tis an ill cook that cannot lick his own fingers: therefore he that cannot lick his fingers goes not with me.

Capulet: Go, begone.

[Exit second Servant.]

We shall be much unfurnished for this time.

What, is my daughter gone to Friar Lawrence?

Nurse: Ay, forsooth.

Capulet: Well, be may chance to do some good on her:

A peevish, self-willed harlotry it is.

[Enter Juliet.]

Nurse: See where she comes from shrift with merry look.

Capulet: How now, my headstrong? Where have you been gadding?

دېھننى دووھم

مالى كاپوليت

[كاپوليت و خاتوو كاپوليت و دايهن و خزمه تكاران دېنه ژوور.]

كاپوليت: (كاغه زېك دداته نوكه رېك) له و ميوانانه ي لېره

ناويان نووسراوه بگيروه (يه كه م نوكه ر دېروات)

(بۇ نوكه رېكې دى) كورې، برق بېست چېشت لېنهرى شاره زام بۇ به كرى بگره.

دووه م نوكه ر: گوره م، هيچ چېشت لېنهرى نه شاره زاناهېنم، چونكه من

به په نجه لېستنېه ويان دهيزانم.

كاپوليت: چون ده توانيت وا تاقويان بكه يته وه؟

دووه م نوكه ر: به مهربم، گوره م، ئو چېشت لېنهرى په نجه ي خوى نه لېسېته وه،

چېشت لېنهرى خراپه، جا ئه وه ي نه توانيت په نجه ي خوى بليسيته وه،

له گه له خومى ناهېنم.

كاپوليت: برق، ده ي برق.

(نوكه رى دووه م دېروات)

ئېمه تا ئه وكات باش به خو نه كه وتووېن.

ئهرى كيژه كه م چوته لاي كه شيش لورهنس؟

دايهن: به لى، به دلنيايييه وه.

كاپوليت: چا كه، رهنكه ئو ههنديك سوودى پى بگه يه نيت.

واي چ كيژيكي جينگز و كه لله ره قه.

(جووليت دېته ژوور)

دايهن: بروانه دواي گه رانه وه له دانپيانان رهنك و رووى چهنده خوشه.

كاپوليت: ئېستا چونيت، كه لله ره قه كه م؟ له كوئ ده گه راييت و ده سووراييت؟

Juliet: Where I have learned me to repent the sin
Of disobedient opposition
To you and your behests; and am enjoined
By holy Lawrence to fall prostrate here,
To beg your pardon. *[She kneels]* Pardon, I beseech you!
Henceforward I am ever ruled by you.

Capulet: Send for the County; go tell him of this:
I'll have this knot knit up to-morrow morning.

Juliet: I met the youthful lord at Lawrence' cell;
And gave him what becomed love I might,
Not stepping o'er the bounds of modesty.

Capulet: Why, I am glad on't; this is well. Stand up,
This is as't should be. Let me see the County;
Ay, marry, go, I say, and fetch him hither.
Now, afore God, this reverend holy Friar-
All our whole city is much bound to him.

Juliet: Nurse, will you go with me into my closet,
To help me sort such needful ornaments
As you think fit to furnish me to-morrow?

Lady Capulet: No, not till Thursday; there is time enough.

Capulet: Go, Nurse, go with her. We'll to church to-morrow.

[Exeunt Juliet and Nurse.]

Lady Capulet: We shall be short in our provision:
'Tis now near night.

Capulet: Tush, I will stir about,

جوولیت: له شوینى بووم که فیربووم له گوناھی
دزایهتی کردنی گوپرایهالی نهکردنی تو و فهرمانهکانت
پهشیمان بيمهوه، ههروا کهشیش لورهنس فهرماني پي کردووم
کهوا لهبهردهمت راکشيم و
داواي ليتووردنت لي بکهم. (دهکهويتته سهچوکان)، تکا دهکهم، بمبووریت.
لهمهودوا ههتا ههتایه بهرفهرومانت دهبم.

کاپولیت: بهداوي كوئندا(*) بنيرن؛ برۆن ئهوهی پي بلين.
من سبهی بهیانی زهماوندتان دهگيرم.

جوولیت: من سهروهري گهجم له كونجی لورهنسدا بیني،
ئهوهی له خووشهويستی دهوشایهوه پيم بهخشی
بهبي ئهوهی سنووری ريز و حورمهتیش بهزینم.

کاپولیت: چاکه، من دلّم بهوه خووشه، ئهوه خاسه. ههلسهوه.
دهبوايه ئهوه واببوايه. دهمهوي كوئنت ببينم:

ئادهی، بو خاتری مهريهم، دهلیم برۆن بيهيننه ئيره.

ئيستتا، لهبهردهم خودادا، دهلیم ههموو شارهکهمان زور قهزباری،
ئهو کهشیشه پيروزه بهريزهيه-

جوولیت: داده، ئهري لهگهلم نایهته ژوورهکهم

تا یارمهتیم بدهیت ئهو خسلانه ههليژيرم

که پيوستمه و تو پیت باشن سبهی خومیان پي برازينمهوه؟

خاتوو کاپولیت: نهخير، تا پينجشههمه نا، تا ههنگی کاتی زورمان بهدهستهوهيه.

کاپولیت: برۆ، داده، لهگهلي برۆ. ئيمه هه سبهی دهچينه کلپسا.

(جوولیت و دایهه دهروون)

خاتوو کاپولیت: وایی کاتمان نابي بو بهخوکهوتن:

ئيستتا وا نزیکههی شهوه.

کاپولیت: قسهی فش، من بهچوستی کاردهکهم،

(*) واته (كوئنت پاریس).

And all things shall be well, I warrant thee, wife:
Go thou to Juliet, help to deck up her;
I'll not to bed to-night; let me alone;
I'll play the housewife for this once. [*He calls the servants*]
What, ho!
They are all forth: well, I will walk myself
To County Paris, to prepare him up
Against to-morrow. My heart is wondrous light
Since this same wayward girl is so reclaimed.
[Exeunt Capulet and Lady Capulet.]

هه موو شتيك ريڪ ده بيت، دلنيا ت ده كه مه وه، ژني.
تو برو لاي جووليت يارمه تي بده خوي برازينيته وه.
من نه مشه و ناچمه ناو نوين. به تهنيا جيم بهيئه؛
من نه جار هه بيمه كاباني مالى. (بانگي نو كه ره كان ده كات) كي له وييه!
هه موو رويشتون. چا كه من به خوم
ده چمه لاي كونت پاريس تا نه و بو سبه ي
ناماده بكه م. دل م زور سهير و خوش و بي خه مه
چونكه نه و كيژه ملهوره وا هينراوته سه رى.
(كاپوليت و خاتوو كاپوليت دهرون)

Scene III

Juliet's bedroom

[Enter Juliet and Nurse.]

Juliet: Ay, those attires are best: but, gentle Nurse,
I pray thee, leave me to myself to-night;
For I have need of many orisons
To move the heavens to smile upon my state,
Which, well thou knowest, is cross and full of sin.

[Enter Lady Capulet.]

Lady Capulet: What, are you busy, ho? need you my help?

Juliet: No, madam; we have culled such necessaries
As are behoveful for our state to-morrow:
So please you, let me now be left alone,
And let the Nurse this night sit up with you;
For I am sure you have your hands full all
In this so sudden business.

Lady Capulet: Good night:

Get thee to bed and rest; for thou hast need.

[Exeunt Lady Capulet and Nurse.]

Juliet: Farewell.- God knows when we shall meet again.

I have a faint cold fear thrills through my veins

دایه‌نی سییهم

ژووری خهوتنی جوولیت

[جوولیت و دایه‌ن دینه ژوور.]

جوولیت: به‌لئی، ئەو جلوبەرگانه باشتینیانن، به‌لام دایه‌نی دلنەرم.
تکام وایه ئەمشه و به‌ته‌نیا به‌جیم به‌یلت،
چونکه پیویستم به‌گه‌لی نوێژ هه‌یه
تاوه‌کو ئاسمان بیزوینم و بۆ حالی پەڕیشانم بێته‌ بزه،
که تۆ چاک ده‌یزانیت به‌رباد و پڕ گونا‌هه.
(خاتوو کاپولیت دینه ژوور).

خاتوو کاپولیت: چی، کارت‌ان هه‌یه، هۆو؟ پیویستیان به‌یارمه‌تی من هه‌یه؟

جوولیت: نه‌خیر، خانم؛ ئیمه‌ ئەوه‌ی پیویستمانه و

له‌ بارودۆخی سبه‌ینیمان ده‌وه‌شیت‌وه‌ هه‌لمان بژاردوو:

جا تکام وایه، ئیستا لی‌ گه‌رین به‌ته‌نیابم،

با ئەمشه و دایه‌ن له‌گه‌ل تۆ دابنیشیت،

چونکه دلنیام که تۆ زۆر سه‌رقالیت

به‌و کاروباران‌ه‌ی وا به‌ کتوپری هاتوون.

خاتوو کاپولیت: شه‌و شاد.

برۆ ناو نوین و به‌سه‌یوه، چونکه پیویستت پییه‌تی.

(خاتوو کاپولیت و دایه‌ن ده‌رۆن).

جوولیت: خواتان له‌گه‌ل. - خوا ده‌زانیت که‌ی جارێکی دی یه‌کتري ده‌بیننه‌وه.

هه‌ست به‌ترسیکی ساردی کز ده‌که‌م له‌ ناو ده‌ماره‌کانم ده‌له‌رزیت‌وه،

That almost freezes up the heat of life:
 I'll call them back again to comfort me.
[She calls] Nurse! -What should she do here?
 My dismal scene I needs must act alone.
 Come, vial.
 What if this mixture do not work at all?
 Shall I be married, then, to-morrow morning?
 No, No! this shall forbid it: *[She lays down her Knife]*
 Lie thou there.
 What if it be a poison, which the Friar
 Subtly hath ministered to have me dead,
 Lest in this marriage he should be dishonoured,
 Because he married me before to Romeo?
 I fear it is: and yet methinks it should not,
 For he hath still been tried a holy man:
 I will not entertain so bad a thought.
 How if, when I am laid into the tomb,
 I wake before the time that Romeo
 Come to redeem me? There's a fearful point!
 Shall I not then be stifled in the vault,
 To whose foul mouth no healthsome air breathes in,
 And there die strangled ere my Romeo comes?
 Or, if I live, is it not very like
 The horrible conceit of death and night,
 Together with the terror of the place-
 As in a vault, an ancient receptacle,

که وهخته گهرمی ژیان بته زینیت .
 من بانگیان دهکه مه وه تا دلم خوش بکه نه وه .
 (بانگ دهکات) داده! - بی لیره چی بکات؟
 ده بی من دیمه نه زراوبه ره که ی خوم به ته نیا بنوینم .
 وهره، نه ی شووشه .
 چ ده بیت نه گهر نه و گیراویه هرگیز کارنه کات؟
 جا سبه ی به یانی به میرد ده دریم؟
 نه خیر، نا . نه وه ناهیلیت . (چه قوکه داده نیت)
 تو لیره به .
 چ ده بیت نه گهر نه وه ژهریک بیت و که شیشه که
 به فرو فیل ناماده ی کرد بیت بو نه وه ی پی بمرم،
 نه وه کا لهو میرد کردنه دا نابرووی نه و بچیت
 چونکه نه وی پیشتر منی له رومیو ماره کردووه؟
 ده ترسم وایت، که چی و ابزانم واش نییه،
 چونکه نه و هه همیشه به مروفتیکی پیروژ دانراوه .
 نه دی چون ده بیت، نه گهر کاتیک من له ناو گوژدا دریز کرابم،
 پیش نه وه ی رومیو بیت بو قورتارکردنم
 واگا بیمه وه؟ له ودا خالکی مه ترسیدار هه یه!
 نه دی ده بی له ناو نه و گلکویه دا نه خنکیم
 که هیچ هه وایه کی خوش ناچیته ناو زارکی بوگه نیه وه،
 جا له وی ده خنکیم پیش نه وه ی رومیو که م بیت؟
 یان نه گهر بشریم، نه ری نه وه وه کو
 بیر ترسناکی مهرگ و شه و نییه،
 ویرای ترسی نه و شوینه ش-
 کاتیک له و گلکو و گوژه کونه دا
 که نیسک و پرووسکی باو باپیرانم

Where, for this many hundred years, the bones
 Of all my buried ancestors are packed;
 Where bloody Tybalt, yet but green in earth,
 Lies festering in his shroud; where, as they say,
 At some hours in the night spirits resort-
 Alack, alack, is it not like that I,
 So early waking, what with loathsome smells,
 And shrieks like mandrakes torn out of the earth,
 That living mortals, hearing them, run mad-
 O, if I wake, shall I not be distraught,
 Environed with all these hideous fears,
 And madly play with my forefathers' joints,
 And pluck the mangled Tybalt from his shroud,
 And, in this rage, with some great kinsman's bone,
 As with a club, dash out my desperate brains?
 O, look! methinks I see my cousin's ghost
 Seeking out Romeo, that did spit his body
 Upon a rapier's point. Stay, Tybalt, stay!
 Romeo, I come! this do I drink to thee.

[She falls on her bed.]

بۆ ماوهی چەند سالە لەوێ هەلگیراوه؛
 لەوێ تیبالتی خویناوی تازە لە زهویدا نێژراوه،
 لە ناو جانگەکهیدا دەپوویت، لەوێ، - وهک دهگوتری،
 لە هەندی کاتزمیری شهویدا پۆحهکانیان پهنا دهبه نه بهر-
 ئەهی هاوار و وهی هاوار! یان پهنگ نییه که من،
 کاتیک زوو واگا دیمهوه، بهو بۆنه بیزهوه رانه و
 قیژهی وهکو هی گیای (ماندریک) (*) که له زهوی هه لده که نریت،
 وا له زیندوووان دهکات به بیستنی شیت بین-
 یان ئەگەر من بگه ریم، ده بی شیت نهیم،
 که بهو ترسه دزیوانه وه چواردهوره دراوم،
 شیتانه به جومگهی باو باپیرانم گه مان بکه م و
 تیبالتی زامدارکراو له جانگه کهی ده ربکیشم،
 جا له گهرمی ئەو شیتایه تییه مدا، به ئیسکی خزمیکی گهره م
 وهکو تۆبز کاپیلکی میشکی نائومیدم بپه رینم؟
 ئۆه، بروانه! وابزانم ئەوه تارمایی نامۆزاکه مه ده بیینم،
 به دواي رۆمیو دا ده گه ریت که لاشه کهی به نووکی قلینجه کهی
 کون کردوه. بوهسته، تیبالت، مه رۆ!
 وادیم! ئەوهش بۆ تۆی هه لده قورینم رۆمیو.
 (ده که ویتته سه ر جیگا کهی)

(*) چۆره روه کهیکه ره که کهی دوو فلیقانه به و گوايه شپوه کهی له مرۆف ده چیت. خه لکی جار ان
 باوه ریان وابوو ئەو روه که ده قیژینیت کاتیک له زهوی هه لده که نریت. جا هه ر کۆ گویی له و
 قیژه به بیت یان ده مریت یان شیت ده بیت.

Scene IV

The hall in Capulet's House.

[Enter Lady Capulet and Nurse who carries herbs.]

Lady Capulet: Hold, take these keys and fetch more spices, Nurse.

Nurse: They call for dates and quinces in the pastry.

[Enter Capulet.]

Capulet: Come, stir, stir, stir! The second cock hath crowed,

The curfew bell hath rung, 'tis three o'clock:

Look to the baked meats, good Angelica;

Spare not for cost.

Nurse: Go, you cot-quean, go,

Get you to bed; faith, you'll be sick to-morrow

For this night's watching.

Capulet: No, not a whit. What! I have watched ere now

All night for lesser cause, and ne'er been sick.

Lady Capulet: Ay, you have been a mouse-hunt in your time;

But I will watch you from such watching now.

[Exeunt Lady Capulet and Nurse.]

Capulet: A jealous-hood, a jealous-hood!

[Enter Servants, with spits, logs and baskets.]

Now, fellow, What's there?

دیمه‌نی چوارهم

هۆلی ناو مائی کاپۆلیت

[خاتوو کاپۆلیت و دایه‌ن که گژوگیای له دهسته دینه ژوور.]

خاتوو کاپۆلیت: داده، ها ئه‌و کلیانه بگره و پتر به‌هارات بینه.

دایه‌ن: له ژووری کولیچه‌سازیدا داوای خورما و به‌هی ده‌که‌ن.

(کاپۆلیت دینه ژوور)

کاپۆلیت: ده‌ی بجوولین، بجوولین، بجوولین! وا که‌له‌باب بۆ دووهم جار قووقاندی

زه‌نگی کلیت‌ساش کوتای، سه‌عات سینییه.

(ئه‌نگیلیکا) ی چاک، ئاگات له گوشتی برژاو بیت؛

گوئی به‌ نرخ و به‌های مه‌ده.

دایه‌ن: برۆ، تۆ ئه‌ی پیاوی ناو ژنان، برۆ.

برۆ بخه‌وه. به‌راستی سبه‌ی نه‌خۆش ده‌که‌ویت ئه‌تۆ

له‌به‌ر نه‌نوستنی ئه‌مشه‌و.

کاپۆلیت: نه‌خیر، ئه‌وه‌ندۆکه‌ش نا. چی! من له‌مه‌وبه‌ر به‌دریژایی شه‌و شه‌واره‌م

گرتووه بۆ مه‌به‌ستیکی بچووکت‌ر و هه‌رگیز نه‌خۆشیش نه‌که‌وتووم.

خاتوو کاپۆلیت: به‌لی، وه‌ختی خۆی تۆ راوکه‌ری خانمان بوویت،

به‌لام ئه‌مشه‌و شه‌ونخوونیت لی ده‌گرم له‌و جۆره شه‌ونخوونیه‌ت.

(خاتوو کاپۆلیت و دایه‌ن ده‌روڤن).

کاپۆلیت: چ ژنیکی دلپیه‌سه، وای چ دلپیه‌سه!

(نۆکه‌ره‌کان به‌شیش و کۆته‌ره‌دار و به‌رچنه‌وه دینه ژوور)

ئیستا، هاوړیانیان، چیتان به‌دهسته‌وه‌یه؟

1 Servant: Things for the cook, sir; but I know not what.

Capulet: Make haste, make haste. Sirrah, fetch drier logs.

Call Peter, he will show thee where they are.

2 Servant: I have a head, sir, that will find out logs

And never trouble Peter for the matter.

Capulet: Mass, and well said; a merry whoreson, ha!

Thou shalt be logger-head. Good faith, 'tis day!

The County will be here with music straight,

For so he said he would: *[Music sounds.]* I hear him near.

Nurse! Wife! What, ho! What, Nurse, I say!

[Enter Nurse.]

Go, waken Juliet; go and trim her up.

I'll go and chat with Paris. Hie, make haste,

Make haste! The bridegroom he is come already:

Make haste, I say.

[Exeunt all except Nurse.]

يەكەم نۆكەر: شەمەكى چىشت لىنان، گەرەم، بەلام من نازانم چيان لى بکەم.

كابوليت: پەلە بکە، کورە، دەي پەلە بکە، دارى وشکتر بىنە.

بانگى پیتەر بکە؛ ئەو پیت نیشان دەدات لە کوپپە.

دووم نۆكەر: گەرەم، من خۆم سەرم ھەيە کە کۆتەرە دارەکان بدۆزیتەو،

ھەرگىز بۆ ئەو نازارى پیتەر نادەم.

كابوليت: بەئاهەنگى پیرۆز چاكت گوت، کورى قەحپەي بەزم خۆش، ھا!

کەوابى تۆ مېشک ئەستوورى کۆتەرەدارىنى. – بەدینى چاکم، ئەمپۆ ئەو

پۆژە!

ھەر ئىستا کۆنت بە خۆ و بە مۇسقاو دەگاتە ئىرە،

چونکە ئەو گوتى وادەکات (دەنگى مۇسقا دى) گويم لىيە لەو ناوھەيە.

دادە! ژنى! كى لەو پىيە! چى، ئەي دايەن، دەلیم!

(دايەن دیتە ژوور)

برۆ جوولیت واکا بىنە؛ برۆ و بىرازىنەو.

من دەچم لەگەل پاريس قسە دەکەم. ئادەي خىراکە،

خىراکە! ئەوا زاوا گەشتووه.

دەلیم پەلە بکەن.

(ھەموويان دەپۆن جگە لە دايەن)

Scene V

Juliet's bed room.

Nurse: [*Calling outside the bed- curtains*] Mistress! what, mistress! Juliet!

Fast, I warrant her, she:

Why, lamb! why, lady! fie, you slug-a-bed!

Why, love, I say! madam! sweetheart! why, bride!

What, not a word? You take your pennyworths now;

Sleep for a week; for the next night, I warrant,

The County Paris hath set up his rest

That you shall rest but little. God forgive me!

Marry, and amen! How sound is she asleep!

I needs must wake her. Madam, madam, madam!

Ay, let the County take you in your bed;

He'll fright you up, i' faith. Will it not be?

[*She opens the bed- curtains*]

What, dressed! and in your clothes! and down again!

I must needs wake you. Lady! lady! lady!

Alas, alas! Help, help! My lady's dead!

O, well-a-day that ever I was born!

Some aqua-vitae, ho! My lord! my lady!

[*Enter Lady Capulet.*]

دیمه‌نی پینجه‌م

ژووری خه‌وتنی جوولیت

دایه‌ن: (له دهره‌وه‌ی کولله‌ی خه‌وه‌وه بانگ ده‌کات) خاتوون! کچی خاتوون! گره‌و ده‌که‌م، له شیرین خه‌ودایه.

بۆچی به‌رخه‌که‌م! بۆ خانمه‌که‌م! شهرمه، هه‌لسه‌هه‌ی ته‌مبه‌ل!

ئه‌وه چیته‌ دله‌که‌م! خانمه‌که‌م! گیانه‌که‌م! چیه‌هه‌ی بووکه‌که‌م!

چیه‌هه‌ی، تا‌قه‌ وشه‌یه‌که‌ک؟ ئیستا مافی خۆت وهرده‌گریت؛

جا بۆ هه‌فته‌یه‌که‌ک بخه‌وه؛ چونکه‌ گره‌و ده‌که‌م که شه‌وی داهاتوو

کۆنت پاريس برپاری داوه

که‌م ماوه‌ت بدا بۆ پشوودان، خودا لیم بیووریت!

مه‌ریه‌می پیروژ، ئامین! چهند به‌قوولی خه‌وتوو!

ده‌بی هه‌ر واگای به‌ینم، خانمه‌که‌م، خانم، خانم!

ئای، با کۆنت بی و له‌ناو جیگاوه‌ بتبات؛

به‌بروام، ئه‌وه ده‌تترسی‌نیت. وا نییه‌؟

(کولله‌ی خه‌و ده‌کاته‌وه).

چی، خۆی کردۆته‌ به‌رو جلی پۆشیوه‌ و خه‌وتۆته‌وه؟

هه‌ر ده‌بی به‌ئاگای بینمه‌وه. خاتوون، خاتوون، خاتوون!

ئاخ و داخ، ئاخ و داخ! فریام بکه‌ون، فریا! خاتوونه‌که‌م مردوو!

وای له‌و پۆژه‌ی که من تیایدا له‌ دایک بووم!

هه‌ندی‌ک ئاوی ژیانم بۆ بینن، هو! گه‌وره‌م! خانمه‌که‌م!

(خاتوو کاپولیت دیته ژوور)

Lady Capulet: What noise is here?

Nurse: O lamentable day!

Lady Capulet: What is the matter?

Nurse: Look, look! O heavy day!

Lady Capulet: O me, O me! My child, my only life!

Revive, look up, or I will die with thee!

Help, help! Call help.

[Enter Capulet.]

Capulet: For shame, bring Juliet forth; her lord is come.

Nurse: She's dead, deceased, she's dead; alack the day!

Lady Capulet: Alack the day, she's dead, she's dead, she's dead!

Capulet: Ha! let me see her. Out alas! she's cold;

Her blood is settled, and her joints are stiff.

Life and these lips have long been separated.

Death lies on her like an untimely frost

Upon the sweetest flower of all the field.

Nurse: O lamentable day!

Lady Capulet: O woful time!

Capulet: Death, that hath ta'en her hence to make me wail,

Ties up my tongue and will not let me speak.

[Enter Friar Lawrence and Paris.]

Friar: Come, is the bride ready to go to church?

Capulet: Ready to go, but never to return.

O son, the night before thy wedding day

Hath death lain with thy bride: there she lies,

خاتو ڪاپوليت: ٺهه ڇ ههراو هوڙياته؟

دايهن: واي لهو پڙهه خهفتهتناکه!

خاتو ڪاپوليت: ڇ بووه؟

دايهن: بروانه، بروانه! ڇ پڙيڪي دلتهنگه!

خاتو ڪاپوليت: وايش له خوڻي، ههش بهسهرئي! پڙلهکههه، تاقه گولهکههه ڙيانم،

ههلسهوه، سهر ههلبيره، دنه له گهلت دهمرم!

فريام کهون، فريا! داواي فرياکهوتن بکهن!

(ڪاپوليت ديتنه ڙور)

ڪاپوليت: شهرم بکهن، جووليت بيننه دهري، ميردهکههه گهيشتووه.

دايهن: ٺهه مردووه، چوو، مرد، واي لهو پڙهه!

خاتو ڪاپوليت: واي لهو پڙهه، مردووه، مردووه، مردووه!

ڪاپوليت: ها، پيم بدن با بيينم، ناخ، داخ! سارد و سره؛

خويني وهستاوه، جومگهکانی رهق و وشک داگهراون.

له ميڙه ڙيان ٺهه ليوانهه جي هيشتووه؛

مههگ وهکو شهختهه ناوهخت بهسهريدا

بهسهر جوانترين گولي گولزاران داکهوتووه.

دايهن: واي لهو پڙهه خهفتهتناکه!

خاتو ڪاپوليت: واي لهو پڙگار هههمباره!

ڪاپوليت: مههگ ٺهوي لهمن بردووه تا وام لي بکات شين و زاري بکهه،

زمانم دههستيتتهوه و نايهليت قسه بکهه.

(کهشيش لوڙهنس و پارييس ديتنه ڙور)

کهشيش لوڙهنس: وههه، ٺايا بووک ٺامادهيه بچيته ڪليسا؟

ڪاپوليت: ٺامادهيه بوو چوون، بهلام هههگيز ناگهريتهوه.

ٺوه، ڪورهکهه، شهوي پيش زاواييت،

مههگ لهگهل هاوسهههههت راكشاوه. ٺهوا ليره پالکهوتووه،

Flower as she was, deflowered by him.
Death is my son-in-law, death is my heir;
My daughter he hath wedded: I will die.
And leave him all. Life, living, all is death's.

Paris: Have I thought long to see this morning's face,
And doth it give me such a sight as this?

Lady Capulet: Accursed, unhappy, wretched, hateful day!
Most miserable hour that e'er Time saw
In lasting labour of his pilgrimage!
But one poor one, one poor and loving child,
But one thing to rejoice and solace in,
And cruel Death hath caught it from my sight!

Nurse: O woe! O woeful, woeful, woeful day!
Most lamentable day, most woeful day
That ever, ever, I did yet behold!
O day! O day! O day! O hateful day!
Never was seen so black a day as this:
O woeful day! O woeful day!

Paris: Beguiled, divorced, wronged, spited, slain!
Most detestable death, by thee beguiled,
By cruel, cruel thee quite overthrown!
O love! O life! not life, but love in death!

ده لای گولہ و مہرگ پەردە ی گولینی پزان دووہ .
مہرگ زاوامہ، مہرگ میراتگرمہ؛

ئەو زەماوەندی لەگەڵ کێژەکم کردووہ . من دەمرم و
ہەموو شت بۆ ئەو بەجی دەھیڵم .

ژیان و سەر و سامانم، ھەمووی ھی مەرگە!

پاریس: چەند بەبی ئارامی چاوەروان بووم روخساری ئەو بەیانییە ببینم،
ئەویش دیمەنیکی وام پی نیشان دەدات؟

خاتوو کاپولیت: ئەی پوژی نەفرەتی ناشاد و بەدبەخت و رق ھەلسین!

ئەی نەگبەتیتترین کاتژمێر کە تائیتستا کات

لە گەشتی پر رەنجی نەپساویدا بەخۆیەوہ دیبیت .

کەچی تاقە کەسیکی بەسەزمان،

تاقە پۆلەییەکی بەسەزمان و خۆشەویست؛

تاقە یەکیکم بوو دلم پی خۆش بی و دلی خۆمی پی بدەمەوہ

و مەرگی دلرەق لە دیدە ی رفاندم .

دایەن: وای لەو خەمە، لەو پوژە پر خەمە!

پوژی ھەرە خەفەتناک، پوژی ھەرە پر خەم

کە تا ئیتستا، تا ئیمرو بینیم!

ئای لەو پوژە، وای لەو پوژە، وای لەو پوژە،

وای لەو پوژە رق ھەلسینە!

ھەرگیز پوژی وا پرەشم نەدیوہ .

وای لەو پوژە پر خەمە ی، وای لەو پوژە پر خەمە ی!

پاریس: لە خشتەبراو و لیدابراو و خراپە لەگەڵ کراو و بریندار و کوژراوم من!

بەھۆی مەرگی ھەرە ناحەز، بەتۆ لە خشتە براوم من؛

بەتۆی دلرەق، دلرەق سەرنخون کراوم من!

ئە ی دولبەرم! ئە ی ژیانم! نەخیر ژیان نا، بەلام ئەوینی باوہشی مەرگم!

Capulet: Despised, distressed, hated, martyred, killed!

Uncomfortable Time, why can'st thou now
To murder, murder our solemnity?
O child! O child! my soul, and not my child!
Dead art thou. Alack, my child is dead;
And with my child my joys are buried!

Friar: Peace, ho, for shame! Confusion's cure lives not

In these confusions. Heaven and yourself
Had part in this fair maid; now Heaven hath all,
And all the better is it for the maid.
Your part in her you could not keep from Death;
But Heaven keeps his part in eternal life.
The most you sought was her promotion;
For 'twas your heaven she should be advanced:
And weep ye now, seeing she is advanced
Above the clouds, as high as heaven itself?
O, in this love, you love your child so ill
. That you run mad, seeing that she is well
She's not well married that lives married long:
But she's best married that dies married young.
Dry up your tears, and stick your rosemary
On this fair corse; and, as the custom is,
In all her best array bear her to church;
For though fond nature bids us all lament,

كاپوليت: ريسواكراو و، خهفهتبار، رق ليكراوه و شههيد و كوژراوم من!

ئەي كاتى نائاسوودهيي، بۆ ئيستا هاتى
سهنگيني ئاههنگهكه مان نه هيليت و بمانكوژيت؟
رۆلهكه م، وای رۆلهكه م! رۆحهكه م نهك رۆلهكه م!
تۆ مردوویت. وايش، رۆلهكم مردووه مردوو،
خۆشيبه كانم له گه ل رۆلهكه م نيژران.

كەشيش لارهنس: بهس، هۆی، شهرم بکه ن! بهو گريه و زارييه

چاره ی خه م ناکريت. ئاسمان و ئيوه ههردوو لاتان
بهشتان لهو خانمه نازداره دا ههبوو: ئيستا ئاسمان هه مووی برد،
ئهمه ش بۆ خانمه كه خۆی زۆر چاکتره.
ئيوه پيتان نه کرا به شى خۆتان له مهرگ بپاريزن،
به لام ئاسمان به شى خۆی له ژيانى هه ميشه بييدا ده پاريزت.
ئوهی زۆر مه به ستان بوو به رزبونه وهی ئه و بوو،
چونکه هيوای به رزی ئيوه ئه وه بوو ئه و بچيته پيشه وه؛
جا ئيستا که ده ييين چۆته پيشه وه و له سه ر هه ورانه و
بارته قای ئاسمان خۆی به رزه، بۆی ده گرین؟

ئۆه، ئيوه له و خۆشه ويستيه تاندا

رۆلهی خۆتان به خراپی خۆشده ویت،

وا خه ريکه شيت دهن که ده بين له ره وشيکی باشدا ده بيت.

دلته نگترين ژن ئه وانهن که ماوه يه کی دريژ هه ر به ژنيتی ده ژين،

دلخۆشترين ژن ئه وانهن که زوو به زوویی به ژنيتی ده مرن.

فرميسکان وشک بکه نه وه، گۆلی (رۆزمه ری) تان دانينه سه ر

ئه و له شه نازداره، جا وهک نه ريت وايه،

له جوانترين جلدا هه ليگرن و بيه يننه کليسا،

چونکه گه رچی سروشتی گه وج وامان لي ده کات بگرين،

Yet nature's tears are reason's merriment.

Capulet: All things that we ordained festival
Turn from their office to black funeral:
Our instruments to melancholy bells,
Our wedding cheer to a sad burial feast,
Our solemn hymns to sullen dirges change,
Our bridal flowers serve for a buried corse,
And all things change them to the contrary.

Friar: Sir, go you in, and, madam, go with him;
And go, Sir Paris. Everyone prepare
To follow this fair corse unto her grave.
The heavens do lower upon you for some ill;
Move them no more by crossing their high will.
[They place rosemary on Juliet's body and close the bed- curtains. Exeunt all except Nurse.]

1 Musician: Faith, we may put up our pipes and be gone.

Nurse: Honest good fellows, ah, put up, put up,
For well you know this is a pitiful case.

1 Musician: Ay, by my troth, the case may be amended.
[Exit Nurse]

[Enter Peter.]

Peter: Musicians, O, musicians, 'Heart's ease,' 'Heart's ease':
O, and you will have me live, play 'Heart's ease.'

1 Musician: Why 'Heart's ease'?

كەچى لە فرمىسكى سروشتەوھىە خوڭشى عەقل وھردەگرين.

كاپوليت: ھەرچى دامان نابوو بۆ ئاھەنگى خوڭشيمان

بيگۆرن و پىكى بخەن بۆ جەنازەى پەشمان:

ئامپىرە مۆسىقىيەكان بگۆرن بۆ زەنگى خەمناكى،

خۆراكى زەماوھند بکەنە خۆراكى پىورەسمى ناژتتى پىسامناكى،

سترانى خوڭشيمان بۆ لاوژەى خەفەت بگۆرن،

گولى بووكتىنى دەبىتە گولى سەر لاشەى مردوو،

ھەموو شتىك بۆ دژەكەى بگۆرن.

كەشيش لۆرەنس: گەورەم، تۆ پرۆ ناوھو، خاتوون تۆش لە گەلى بچۆ؛

گەورەم پاريس تۆش. ھەمووتان خۆ ئامادەكەن

بە دواى ئەو لەشە نازدارە بۆ ناو گۆر وھرن.

ئاسمان لەبەرھەندى خراپەكارى رووى لەگەل ئىوھ تالە.

دژى خواستى بەرزى مەوھستن و توورەترى مەكەن بەو حالە.

(ئەوان گولى رۆزمىرى لەسەر لاشەى جووليت دادەنن و كوللەى خەوتنى

دادەخەنەوھ. ھەموو دەپۆن جگە لە داھەنەكە) (مۆسىقاژەنەكان دىنە ناوھوھ)

مۆسىقاژەنى يەكەم: ئەوھى راستى بى، پىويستە پىك و دووزەلەكانمان تىك بنىين و
برۆين.

داھەن: ئەى ھاوپىيانى چاكي راستگۆ، ئادەى تىكى بنىين، تىكى بنىين،

چونكە ئىوھ چاك دەزانن لەناو قەپىلكى چ بارىكى دلئەنگ داھەن.

مۆسىقاژەنى يەكەم: بەلى، بە باوھرم، رەنگە ئەو قەپىلكە چاك بكرىتەوھ.

(داھەن دەپوات)

(پىتەر دىتە ژوور).

پىتەر: مۆسىقاژەنان، ئەى مۆسىقاژەنان، «دلخۆشم كەن»، «دلخۆشم كەن»!

ئۆھ، ئەگەر دەتانەوى بژىم، بۆم لى بدەن نەواى «دلخۆشم كەن».

مۆسىقاژەنى يەكەم: بۆچ نەواى «دلخۆشم كەن»؟

Peter: O, musicians, because my heart itself plays 'My heart is full: O, play me some merry dump to comfort me.

1 Musician: Not a dump we! 'Tis no time to play now.

Peter: You will not then?

1 Musician: No.

Peter: I will then give it you soundly.

1 Musician: What will you give us?

Peter: No money, on my faith; but the glee. I will give you the minstrel.

1 Musician: Then will I give you the serving-creature.

Peter: Then will I lay the serving-creature's dagger on your pate. I will carry no crotchets! I'll re you, I'll fa you. Do you note me?

1 Musician: And you re us and fa us, you note us.

2 Musician: Pray you put up your dagger, and put out your wit.

Peter: Then have at you with my wit! I will dry-beat you with an iron wit, and put up my iron dagger. Answer me like men: 'When griping grief the heart doth wound, And doleful dumps the mind oppress, Then music with her silver sound' Why 'silver sound'? why 'music with her silver sound'? What say you, Simon Catling?

1 Musician: Marry, sir, because silver hath a sweet sound.

Peter: Pretty! What say you, Hugh Rebeck?

پیتەر: ئەي مۇسۇقارزەنان، چونكە دالم بەخۆي نەواي «دالم پرە» دەژەنیت، بۆيە ئاوازىكى خەمناكى خۆشم بۆ لى بدن تا دالم پىي بکرىتەوہ.

مۇسۇقارزەنى يەكەم: هيچ نەواي خەمناک ناژەنين! ئىستا کاتي مۇسۇقا ليدان نىيە.

پیتەر: کەوا بىي نايژەنن؟

مۇسۇقارزەنى يەكەم: نەخىر.

پیتەر: کەواتە من دەتاندەمى.

مۇسۇقارزەنى يەكەم: چيمان دەدەيتى؟

پیتەر: بە بروام، پارە نا، من فشەتان دەدەمى. من بە شاپەر و لوتى ناوتان دەبەم.

مۇسۇقارزەنى يەكەم: جا منيش بەنۆکەر و کۆيلە ناوت دەبەم.

پیتەر: جا منيش خەنجەرى ئەو نۆکەر و کۆيلە يە لەسەر سەرتان دەچەقینم.

من بەرگەي ئاوازىكى مۇسۇقى ناگرم. من بە(رى) و بە(فا) تان

دەکەم. ئەرى ئیوہ ئاگاتان لە نۆتەمە؟

مۇسۇقارزەنى يەكەم: جا تۆ ئیمە بە(رى) و بە(فا) دەکەيت و دەمان نۆتینیت.

مۇسۇقارزەنى دووہم: تکات لى دەکەين خەنجەرەکەت و زرنگی مېشکت وەلا بنى.

پیتەر: جا من بەزرنگی خۆم تاوتان دەدەمى! - من بە زرنگییەکی دەبەنگانە

بەوشکی دەتانکوتم و خەنجەرە ئاسنینهکەم لا دەبەم: وەک پياو

وہلامم بدەنەوہ:

کاتیک خەمى نووک تیز دل دەکات بريندار،

نەواي خەمناک مېشک دەتلینیتەوہ،

ئەوسا مۇسۇقا بەدەنگى زيويىنى نازدار -

ئەرى بۆ «دەنگى زيوين»؟ بۆچى «مۇسۇقا بەدەنگى

زيويىنى»؟ تۆ چى دەلئيت، ئەي سيمۆنى ژى پشیلەيى؟

مۇسۇقارزەنى يەكەم: گەورەم، بە مریەمە، چونكە زيو دەنگىكى خوشى ھەيە.

پیتەر: جوانە! تۆ چ دەلئيت، ئەي ھۆگى کەمانژەن؟

2 Musician: I say 'silver sound' because musicians sound for silver.

Peter: Pretty too! What say you, James Soundpost?

3 Musician: Faith, I know not what to say.

Peter: O, I cry you mercy! You are the singer! I will say for you.

It is 'music with her silver sound' because musicians have no gold for sounding:

'Then music with her silver sound

With speedy help doth lend redress.'

[Exit Peter.]

1 Musician: What a pestilent knave is this same!

2 Musician: Hang him, Jack! Come, we'll in here; tarry for the mourners, and stay dinner.

[Exeunt]

مۆسیقاژەنى دووهم: من دەلێم «دەنگى زىوین» چونکە مۆسیقا بۆ زىو دەژەنن.

پیتەر: ئەویش جوانە! تۆ چ دەلێیت ئەى جیتمزى كۆلەگەى كەمان راگر؟

مۆسیقاژەنى سێهەم: ئەوەى راستى بێت، نازانم چى بلێم.

پیتەر: ئۆھ، داواى لێبووردنت لى دەكەم! چونکە تۆ گۆرانىبێژیت، من بۆتى

دەلێم، بۆیە دەلێن «مۆسیقا بەدەنگى زىوینى» چونکە

مۆسیقاژەنان زێر لە باتى مۆسیقاژەنەن وەرناگرن.

ئەوسا مۆسیقا بەدەنگى زىوینى

بە پەلە ئاسوودەى دادەھێنیتەو.

(پیتەر دەروات)

مۆسیقاژەنى یەكەم: ئای لەو خویڕ جارپسە!

مۆسیقاژەنى دووهم: كورە، پیاو، ھەلیواسە! وەرە با لێرە برۆینە ژوورەو،

بوەستە تا شینگێرەكان لى دەبنەو ئەوسا چاوەرێى فراوین بە.

(دەرۆن)

Act V

پہر دہی پینجہم

Scene I

A Street in Mantua.

[Enter Romeo.]

Romeo: If I may trust the flattering eye of sleep,
My dreams presage some joyful news at hand;
My bosom's lord sits lightly in his throne;
And all this day an unaccustomed spirit
Lifts me above the ground with cheerful thoughts.
I dreamt my lady came and found me dead-
Strange dream, that gives a dead man leave to think!-
And breathed such life with kisses in my lips,
That I revived, and was an emperor.
Ah me! how sweet is love itself possessed,
When but love's shadows are so rich in joy!

[Enter Balthasar.]

News from Verona! How now, Balthasar?
Dost thou not bring me letters from the Friar?
How doth my lady? Is my father well?
How fares my Juliet? that I ask again;
For nothing can be ill if she be well.
Balthasar: Then she is well, and nothing can be ill.
Her body sleeps in Capel's monument,

دیهنی یه گهم

شه قامیک له (مانتوا)

[رؤمیۆ دیته ژوور]

رؤمیۆ: ئەگەر به راستی باوهر به خهونی خوۆش بگهم،
خهونه کانم بهم زووانه پیتشبینی چهند ههواڵیکى خوۆشم بۆ دهکهن؛
دولبهرى سینه م به نهرمى له سههه تهختى خوۆى دانیشتوووه،
به درێژایى ئەمپروکەش گیانیکی نا ئاسایی
به بیرى دلخۆشکەر له سههه زهوى به رزم دهکاتهوه.
له خهونم دابوو بینیم خانمه گهم هات و دیتی من مردبووم -
چ خهونیکى سهیره که لیده گه پێى مردوو بیر بکاتهوه!-
به ماچان ژيانیکى وای رژانده سههه لێوه کانم
که زیندوو بوومه وهو بوومه شاهى شاهان.
ئای له من! ئەفین به خوۆى چهند شیرینه که بتبیت،
له کاتیکدا خهونى ئەوین هینده پر شادی و خوۆشى بیت!
(به لته زار دیته ژوور)

ههواڵ له (فیرۆنا) وه! چیت پێیه، به لته زار؟
هیچ نامهت له که شیشه وه بۆ نه هیناوم؟
خانمه گهم چی دهکات؟ ئەرى باوکم باشه؟
جوولیته گهم چۆنه؟ بۆیه دیسان ده پرسمه وه
چونکه ئەگەر ئەو باش بیت نابى هیچ شتیک خراب بیت.
به لته زار: جا ئەو باشه و ناکرێ هیچ خراب بیت.
لاشه کهى له گلکۆى کاپولیتان نوستوووه،

And her immortal part with angels lives.
I saw her laid low in her kindred's vault,
And presently took post to tell it you.
O, pardon me for bringing these ill news,
Since you did leave it for my office, sir.

Romeo: Is it even so? then I defy you, stars!

Thou know'st my lodging. Get me ink and paper,
And hire post-horses. I will hence to-night.

Balthasar: I do beseech you, sir, have patience.

Your looks are pale and wild, and do import
Some misadventure.

Romeo: Tush, thou art deceived:

Leave me, and do the thing I bid thee do.
Hast thou no letters to me from the Friar?

Balthasar: No, my good lord.

Romeo: No matter: get thee gone,

And hire those horses. I'll be with thee straight.

[Exit Balthasar.]

Well, Juliet, I will lie with thee to-night.
Let's see for means. O mischief, thou art swift
To enter in the thoughts of desperate men!
I do remember an apothecary,
And hereabouts he dwells, which late I noted
In tattered weeds, with overwhelming brows,
Culling of simples. Meagre were his looks,
Sharp misery had worn him to the bones;

گیانی نہ مریشی له گه ل فریشتان ده ژیت .
من بینیم نه ویان برده ناو گلکوی خزموکه سانی ،
دهستبه جی نه سپی به ریدم به کری گرت تا نه وهت پی بلیم ،
نوه ، بمبووره بو هینانی نه وهواله خراپانه
چونکه نه رکی نه وهواله هینانهت به من سپاردبوو ، گه وره م .
رؤمیق: بلای وا؟ که واته من له رووتان هه لده چه رخمه وه ، نه ی نه ستیران!
تو مالم پی ده زانیت . مهره که ب و کاغه زم بو بهینه و
نه سپی به ریدم بو به کری بگره . ده بی هه نه مشه و بگه مه نه وی .
بهلته زار: تکات لی ده که م ، گه وره م ، نارامت هه بیت .
روخسارت زهرده هه لگه راوه و کتویانه یه و
کاره ساتیکی مالویرانکه رانه یان لی ده بینم .
رؤمیق: پیاه ، تو به هه لده دا چوویت .
جیم بهیلله و نه کارانه بکه که فرمانم پی کردوویت .
نه ری هیچ نامهت له که شیشه وه بو نه هیناوم؟
بهلته زار: نه خیر ، سه روه ری چاکم .
رؤمیق: هیچ نییه ؛ ناده ی برۆ .
نه وه نه سپانه به کری بگره . هه نه یستا ده گه مه لات .
(بهلته زار ده روات)
چاکه ، جوولیت ، نه مشه و له گه لت ده خه وم .
با بیر له ریگایه ک بکه مه وه . نه ی خراپه تو خیرا
ده چینه ناو بیری مرؤقی بی ئومید!
من ده رمانگه ری کم دپته وه بیر
که له وه ده وره رانه ده ژیا ، به و دوا بیبانه نه وه م تیبینی کردبوو .
جلی شپری تو و مووی برۆکانی گف بوو و
گژوگیای پزشکی کۆده کرده وه . برسیتی له روخساری ده باری
کلؤلییه کی توند تا سه ر نیسکان دایفه تاندبوو ؛

And in his needy shop a tortoise hung,
 An alligator stuffed, and other skins
 Of ill-shaped fishes; and about his shelves
 A beggarly account of empty boxes,
 Green earthen pots, bladders, and musty seeds,
 Remnants of packthread, and old cakes of roses,
 Were thinly scattered, to make up a show.
 Noting this penury, to myself I said,
 "An if a man did need a poison now,
 Whose sale is present death in Mantua,
 Here lives a caitiff wretch would sell it him."
 O, this same thought did but forerun my need,
 And this same needy man must sell it me.
 As I remember, this should be the house.
 Being holiday, the beggar's shop is shut.
 What, ho! apothecary!

[Enter Apothecary.]

Apothecary: Who calls so loud?

Romeo: Come hither, man. I see that thou art poor;

[He shows him a bag of money] Hold, there is forty
 ducats: let me have

A dram of poison; such soon-speeding gear
 As will disperse itself through all the veins
 That the life-weary taker may fall dead;
 And that the trunk may be discharged of breath

له دوكانه چۆل و هۆله كهيدا كيسه ئىكى هه لاسراو،
 تيمساحيكي ئاخراو، پيستهي ديكه ي ماسي
 شيوه ناشريني تيدابوو؛ له سه ر تاقچكه كانيه وه
 هه نديك قوتووي بوشي هه ژارانه دانرابوو،
 ده فري سه وزى تاسولقه، ميزلدان و تووي بۆگنخاو،
 پاشماوه ي خرينكه ي پيچراو، سه فته گولي په ستراو،
 به په رتي ليره وه له وچ دانرابوون تا بكه ونه به رچاو.
 كاتيك ئه وه نه بوونيه م بيني، به خۆم گوت:
 «جا ئيستا گه ر مروڤ پيوستى به ژه هر بوو،
 كه سزاي فروشتنى له (مانتوا) كوشتنى ده سته جيه،
 ليره نه دارىكي به ده بخت هه يه و پيتى ده فروشتى.»
 ئۆه ئه وه بيره به خۆي به پيش پيوستيم كه وتبوو،
 هه مان ئه وه مروڤه نه بوونه ده بى به منى به فروشتى.
 ئه گه ر له بيرم مابيت ده بى ئه وه ماله كه ي بيت.
 چونكه ئه مروڤ پشووه، دوكانى كا برى هه ژار داخراوه.
 هۆي ده رمانگه ر، هۆ-!

(ده رمانگه ر ديتته ناوه وه)

ده رمانگه ر: كتيه وا به رز هاوار ده كات؟

رۆميۆ: وه ره ئيره، هه ي پياو، ده بينم تو هه ژاريت.

(جوړكيكي پر پاره ي پى نيشان ده دات) بگه ر، ها ئه وه چل دؤقات (*):

تو ش يه ك درام (**). ژه هر م به درى، وا كارى گه ر بيت كه زوو به زوو

به ناو هه موو ده ماره كانمدا بلاو ببته وه،

تا وه كو ئه وه ي له ژيان بيزاره بيخواته وه به مريت،

لاشه شى هه ناسه ي لى بپريت،

(*) جوړه پارميه كى زير يان زيوه ده كاته يه كه له ستي پاوه نيكي ئه سته رليني.

(**) درام: پيوانه يان كيشانه يه كى كه مه.

As violently as hasty powder fired
Doth hurry from the fatal cannon's womb.

Apothecary: Such mortal drugs I have; but Mantua's law
Is death to any he that utters them.

Romeo: Art thou so bare and full of wretchedness
And fear'st to die? Famine is in thy cheeks,
Need and oppression starveth in thine eyes,
Contempt and beggary hangs upon thy back.
The world is not thy friend, nor the world's law:
The world affords no law to make thee rich;
Then be not poor, but break it and take this.

Apothecary: *[Taking the money]* My poverty, but not my will consents.

Romeo: I pay thy poverty, and not thy will.

Apothecary: *[Giving him the poison]* Put this in any liquid thing you will,
And drink it off; and, if you had the strength
Of twenty men, it would despatch you straight.

Romeo: There is thy gold; worse poison to men's souls,
Doing more murders in this loathsome world,
Than these poor compounds that thou may'st not sell:
I sell thee poison; thou hast sold me none.
Farewell: buy food and get thyself in flesh.
[Exit apothecary]
Come, cordial and not poison, go with me
To Juliet's grave; for there must I use thee.

[Exeunt.]

بەقەد ئاگر پۆپوھنانی بارووت كە لە ناو ھەناوی
وێرانكەری تۆپەوھ دەردەپەریت خێرا بێت.

دەرمانگەر: دەرمانی وا مەرگھێنم ھەبە، بەلام یاسای (مانتوا)

سزای مەرگی بۆ ئەوھ داناوھ كە دەیفروشتیت.

رۆمیۆ: جا ئەتۆی وا رووت و پرجال و پركوێرەوھری،

لە مەرگ دەترسیت؟ برسیتی وا لەسەر كۆلمەكانتە؛

نەبوونی و ستەم لە چاوھ برسێھەكانتدا دیارن،

سوآلكەرایەتی ریسواكەر سواری كۆلت بووھ.

نە دنیاو نە یاساكەشی لەگەڵ تۆ دوستان:

دنیا ھێچ یاسایەکی نییە دەوڵەمەندت بكات؛

كەواتە ھەژار مەبە، بېشكێنەو ئەمە وەرېگرە.

دەرمانگەر: (پارەكە وەر دەگریت) ھەژاریمە نەك خواستم كە ئەوھ پەسند دەكات.

رۆمیۆ: منیش دەیدەمە ھەژاریت نەك خواستت.

دەرمانگەر: (ژەھرەكەى دەدات) ئەوھ بگە ناو ھەر شلەھەکی بتهویت و

بېخۆرەوھ، ئەگەر ھیزی بېست كەسیت ھەبیت

ئەوا دەمودەست لە ناوت دەبات.

رۆمیۆ: ھا ئەو زێرە بگرە: ژەھریکی خراپترە بۆ پوچی مرۆف،

كوشتاری پتر لەو دنیاىھ بێزەوھرە دەنیتەوھ،

لەو تێكەلە بەسەزمانەى كە تۆ ناتەویت بېفروشتیت.

من ژەھر بەتۆ دەفروشم: تۆ ھېچت بە من نەفروشتووھ.

مائاوا، خواردن بۆ خۆت بکړه و با كەمېك گۆشتت پيوه بنوسیت.

(دەرمانگەرەكە دەپوات)

وھرە ئەى دەرمانى دلەكەم، نەك ژەھر تۆ لەگەلم وھرە

بۆ لاى گۆپى جوولیت، كە لەوى بەكارھینانى تۆ چارەسەرە.

(دەپوات).

Scene II

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar John.]

Friar John: Holy Franciscan! Friar brother, ho!

[Enter Friar Lawrence from his inner room.]

Friar Lawrence: This same should be the voice of Friar John.

Welcome from Mantua. What says Romeo?

Or, if his mind be writ, give me his letter.

Friar John: Going to find a barefoot brother out,

One of our order, to associate me,

Here in this city visiting the sick,

And finding him, the searchers of the town,

Suspecting that we both were in a house

Where the infectious pestilence did reign,

Sealed up the doors, and would not let us forth;

So that my speed to Mantua there was stayed.

Friar Lawrence: Who bare my letter then to Romeo?

Friar John: I could not send it- here it is again-

Nor get a messenger to bring it thee,

So fearful were they of infection.

Friar Lawrence: Unhappy fortune! By my brotherhood,

دېھننى دووھم

كونجى كەشيش لۆرەنس

[كەشيش جۆن دېتە ناوھە.]

كەشيش جۆن: ئەي كەشيشى پېرۆزى فرانسىسكانى! ھۆى برا ھۆى!

(كەشيش لۆرەنس لە ژوورەكەي ناوھە دېتە ژوورى)

كەشيش لۆرەنس: دەبى ئەو دەنگى كەشيش جۆن بېت.

بەخىر بېتەوھە لە (مانتوا). رۆمىو چ دەلېت؟

يان ئەگەر بېرى ناو مېشكى بۆم نووسىوھ، نامەيەكم بەدەرى.

كەشيش جۆن: كە چووم بۆ دۆزىنەوھى براپەككى پى خواسمانب (*).

كە سەر بەتيرەي خۆمانە، تا لەگەلم بېت.

لەم شارەدا سەرى لە نەخۆشان دەدا،

كاتىك دۆزىمەوھ، كاربەدەستانى شار،

گومانىان لېمان كرد كە ئېمە لە مائىك بووینە

كە پەتاي ئەو دەردەي تېدا بلاو بۆتەوھ،

دەرگايان لەسەر داخستېن و پېيان نەداين بېرۆين،

جا بەمە كۆسپيان ھېنايە بەر گەشتى بەپەلەم بۆ (مانتوا).

كەشيش لۆرەنس: ئەدى كەوايە كى نامەكەمى بۆ رۆمىو برد؟

كەشيش جۆن: نەمتوانى بېنېرم - ئەوھتا بتدەمەوھ-

نامەبەرىكېشم دەست نەكەوت تا بۆتى رەوانە بکەمەوھ

لەبەر ئەوھى ئەوان لەو پەتاو دەردە يەگجار ترسابوون.

كەشيش لۆرەنس: ئاي لەو بەختە رەشەي! سوپند بەبراپەتې ئاينيمان

(* واديارە ئەندامانى رېبازى ئاينى فرانسىسكانى بەپىخواسى رى دەكەن.

The letter was not nice, but full of charge
Of dear import; and the neglecting it
May do much danger. Friar John, go hence;
Get me an iron crow and bring it straight
Unto my cell.

Friar John: Brother, I'll go and bring it thee.

[Exit Friar John.]

Friar Lawrence: Now must I to the monument alone.

Within this three hours will fair Juliet wake.

She will beshrew me much that Romeo

Hath had no notice of these accidents.

But I will write again to Mantua,

And keep her at my cell till Romeo come.

Poor living corse, closed in a dead man's tomb!

[Exit.]

نامه که چاک نه بوو، به لکو پری هه والی
یه گجار گرنګ بوو، پشتگوئی خستنی رهنګه
گه لئ مه ترسی لئوه په پیدای بیت. که شیش جوئن، بچوئ هوی؛
باریه یه کی ناسنم بو په پیدای بکه و راسته و خو بیهینه ناو
کونجه که م.

که شیش جوئن: برام، وا ده چم بوئی دهینم.

(که شیش جوئن ده پروات)

که شیش لوره نس: ئیستا ده بی به تهنیا بو ناو گلکوکه بچم.

له ماوه ی سئ سه عاتی تر دا جوولیتی نازدار واگا دیته وه.

ئو به توندی سه رهنشتیم دهکات چونکه رومیو

له و پرودا وانه بی ناگایه.

به لام جاریکی دی بو (مانتوا) دنووسمه وه،

ئو له ژووری خو م دهیللمه وه تا رومیو دهگاته لمان.

ئهی لاشهی زیندووی به سه زمان، که زیندانکراوی له گوپی مردووان.

(ده پروات)

Scene III

The Capulet's Vault

[Enter Paris, and his Page at the entrance.]

Paris: Give me thy torch, boy. Hence, and stand aloof;
Yet put it out, for I would not be seen.
Under yond yew trees lay thee all along,
Holding thy ear close to the hollow ground,
So shall no foot upon the churchyard tread,
Being loose, unfirm, with digging up of graves,
But thou shalt hear it: whistle then to me,
As signal that thou hear'st something approach.
Give me those flowers. Do as I bid thee, go.

Page: [Aside.] I am almost afraid to stand alone
Here in the churchyard; yet I will adventure.
[He hides behind the trees.]

Paris: [To Juliet] Sweet flower, with flowers thy bridal bed I strew:
O woe! thy canopy is dust and stones-
Which with sweet water nightly I will dew;
Or, wanting that, with tears distilled by moans.
The obsequies that I for thee will keep,
Nightly shall be to strew thy grave and weep.
[The Page whistles.]

دیهانی سییهم

گورخانهی کاپولیتان

[پاریس و خزمه تکاره کهی له بهر دهرگا دینه ناوهوه]

پاریس: کورپه مه شخه له که تم بدهری. لیره برۆ و که میک دوور لیم بوسته.

به لام بیکوژینه وه چونکه نامه ویت ببینریم.

برۆ له ژیر نه و دار ناروه نهی نهوی به ته واوی رابکشی،

به توندی گویت به زهوی کلوره وه بنی،

تا نه گهر هه پیه که به سهه ره وه شهی کلیسادا هات

چونکه فسه ل و شل و خاوه له بهر هه لکه ندنی نه وه موو گوره،

هه رده بی بیبیسیت. نه وسا فیه یه کم بو لی بده،

نه مهش نیشانهی نه وه یه که گویت له شتی که نزی که ده که ویتته وه.

نه و گولانه م بدهری، چونت پی ده لیم وا بکه و برۆ.

خزمه تکاره که: (له لاهه): وهخته بلیم دهرسیم له ره وه شهی کلیسا

به ته نیا بمینمه وه، به لام نه و گیان بازیهش ده که م.

(خوی له پشت درهخته کان ده شاریتته وه).

پاریس: (بو جوولیت) نهی گولی جوان، نوینی بوو کینیت گولباران ده که م -

نای، چون بوونه ته کوللهی سهه نوینت خوله پوک و گاشه بهرد-

شه وانه من به بونی خوش خوناو پرژینی ده که م،

گهر به شی نه کرد، به فرمی سکی به هه نسک دلۆپینراوی بیگهرد.

هه میشه من بو تو دهیکه م شین و رورۆ و زاری،

شه وانه گوره که ت گولباران ده که م و فرمی سکم ده که مه دیاری.

(خزمه تکاره که فیه له ده دات)

The boy gives warning something doth approach.
 What cursed foot wanders this way to-night,
 To cross my obsequies and true love's rite?
 What, with a torch! Muffle me, night, awhile.
[He hides in the churchyard.]
[Enter Romeo and Balthasar with a torch, mattock, and crowbar.]

Romeo: Give me that mattock and the wrenching iron.

Hold, take this letter; early in the morning
 See thou deliver it to my lord and father.
 Give me the light. Upon thy life I charge thee,
 Whate'er thou hear'st or seest, stand all aloof
 And do not interrupt me in my course.
 Why I descend into this bed of death
 Is partly to behold my lady's face,
 But chiefly to take thence from her dead finger
 A precious ring, a ring that I must use
 In dear employment. Therefore hence, be gone:
 But if thou, jealous, dost return to pry
 In what I further shall intend to do,
 By heaven, I will tear thee joint by joint,
 And strew this hungry churchyard with thy limbs.
 The time and my intents are savage-wild;
 More fierce and more inexorable far
 Than empty tigers or the roaring sea.

ئەو كورەكە ئاگادارم دەكاتەو؛ شتیک وا بەرپۆهیه.
 چ پێیهکی نەفرەتییه ئەمشەو بەو رپێهەدا رێ دەكات
 ئاھەنگی پرسەکاری و سرووتی ئەوینی راستەقینەم تیک دەدات؟
 چی، مەشخەلێشی پێیه؟ ئەی شەو تا ماوہیەك بمشارەوہ.
 (خۆی لە ناو حەوشەى كلیسا دەشارتەوہ)

«رۆمیۆ و بەلتەزار بە مەشخەل و كۆلینگ و بارپەوہ دینە ژوور»

رۆمییۆ: ئەو كۆلینگەو بارپەوہ بەدەرئ.

ھا ئەو نامەیه بگرەو سبەینی زو

بیگەیهنە سەرورەر و باوکی من.

ئەو رۆناکییەم بەدەرئ. ئەگەر ژيانی خۆت خۆش دەوئ،

چیت پێ دەلێم وا بکە...

هەرچیت بیست یان بینی، خۆت بەتەواوی لێی بەدوور بگرە،

بەهیچ جوړیک لە کارەكەم مەمپچرپێنە،

لەبەرچی دەچمە ناو ئەو شوپنەى مەرگ؛

لە سەرئیکەوہ بۆ ئەوہیه كە روخساری خانمەكەم ببینم،

بەلام بەشپۆهیهکی سەرەکی بۆ ئەوہیه لە پەنجەى مردووی ئەو-!

ئەنگوستیلەیهکی گرانبەها ببەم كە دەبێ لە کاریکی گرنگدا

بەکاری بهینم. جا بۆیه لێرە برۆ.

بەلام ئەگەر گومانەت وای لێ کردیت بییتەوہ و بروانیت

كە من نیازی چی ترم هەیه،

بەو خواپەى ئاسمان، من لەت لەت دەكەم،

پەل و پۆت لەو حەوشە برسپەى كلیسا پەرشو بلاو دەكەمەوہ.

رۆژگار و نیازەكانم هەردووکیان درندەو كیوین

زۆر دپرترو بی بەزەبیترن

لە بەوری برسی یان دەریای بە هازەهاژ.

Balthasar: I will be gone, sir, and not trouble ye.

Romeo: So shalt thou show me friendship.

[Gives him money] Take thou that:

Live, and be prosperous: and farewell, good fellow.

Balthasar:*[Aside]* For all this same, I'll hide me hereabout:

His looks I fear, and his intents I doubt.

[He withdraws and hides in the churchyard.]

Romeo: Thou detestable maw, thou womb of death,

Gorged with the dearest morsel of the earth,

Thus I enforce thy rotten jaws to open,

And, in despite, I'll cram thee with more food.

Paris: This is that banished haughty Montague

That murder'd my love's cousin, with which grief

It is supposed, the fair creature died,

And here is come to do some villanous shame

To the dead bodies. I will apprehend him.

[He comes Forward]

Stop thy unhallowed toil, vile Montague!

Can vengeance be pursued further than death?

Condemned villain, I do apprehend thee;

Obey, and go with me; for thou must die.

Romeo: I must indeed; and therefore came I hither.

Good gentle youth, tempt not a desperate man.

Fly hence and leave me. Think upon these gone;

بهلتھزار: گھورھم من دھرڙوم و بيزارت ناڪھم.

روميو: بهم ڪارھت تو برادھرايھتي خؤتم بؤ دھردھخھيت

(پارھي دھداتي) ھا بيگرھ.

بؤ خؤت بهخؤشي بڙي؛ مائئاوا، ئھي برادھري چاڪ.

بهلتھزار: (لھلاوھ): سھرھراي ئھوانھش، من خؤم لھو ناوھ پھنا دھدھم.

چونڪھ لھ پوخصاري دھترسم، گومان لھ نيازيشي دھڪھم.

(خؤي دھڪيشيٽھوھ و لھ ھوشھي ڪليسا خؤي دھشاريٽھوھ).

روميو: (بھ باريان وھردھگھريٽھ دھروازھڪھ).

تؤ ئھي ورگي بيزھوھر، ئھي مندالڏاني مردن.

ڪھ ناخراويت بهخؤشترين پارووي زھمين؛

وا بھھيز شھويلاگي بؤگھنت دادھچرچم،

بھ زؤردارھڪي خؤراڪي تري تي دھپھستم.

پاريس: ئھوھ ئھو مؤنتاگيؤ بهخؤوھنازھ شاربھدھرڪراوھيھ

ڪھ ئامؤزاي دولبھرھڪھمي ڪوشتوھوھ وھڪ دانراوھ

گوايھ ئھو ڪيڙھ جوانھ بھو خھمھوھ سھري ناوھتھوھ،

ھاتؤتھ ئيرھش بؤ ئھوھي ڪاريڪي پڙ شوورھيي و نامھردانھ

لھگھل ئھو لاشھ مردووانھ بڪات. من دھيگرم.

(ئھو ديٽھ پيش).

ئھي مؤنتاگيؤي چھپھل، ئھو ڪارھ ناپيرؤزانھت رابگرھ!

ئھري دھڪري تؤلھ لھ مردنيش بھولاوھ دوورتر بڙوات؟

ئھي نامھردي تاوانبارڪراو، ھھر ئيستا دھتگرم من.

گويڙايھل بھ و لھگھلم وھرھ، چونڪھ تؤ شايھني بھمردن.

روميو: ئھوھي راستي بيت من دھبي بمرم، بؤيھش ھاتوومھتھ ئيرھ.

ئھي لاو چاڪي دلنھرم، مرؤقيڪي نائوميڊ مھورووڙيٽنھ.

ليڙھ رابڪھ و جيٽم بھيٽلھ. بيز لھوانھ بڪھرھوھ ڪھ سھريان ناوھتھوھ؛

Let them affright thee. I beseech thee, youth,
Put not another sin upon my head
By urging me to fury. O, be gone!
By heaven, I love thee better than myself;
For I come hither armed against myself:
Stay not, be gone; live, and hereafter say
A madman's mercy bid thee run away.

Paris: I do defy thy conjurations,
And apprehend thee for a felon here.

Romeo: Wilt thou provoke me? Then have at thee, boy!
[They fight.]

Page: O Lord, they fight! I will go call the watch.
[Exit Page]

Paris: *[Falling]* O, I am slain! If thou be merciful,
Open the tomb, lay me with Juliet.

Romeo: In faith, I will. Let me peruse this face.
Mercutio's kinsman, noble County Paris!
What said my man, when my betossed soul
Did not attend him as we rode? I think
He told me Paris should have married Juliet.
Said he not so? or did I dream it so?
Or am I mad, hearing him talk of Juliet,
To think it was so? O, give me thy hand,
One writ with me in sour misfortune's book!
I'll bury thee in a triumphant grave.

دهبا ئەوان بتترسینن. تكات لى دهكهم، ئەى لاو
گوناهىكى دى مهخه سهشانم

بهوهى پالم بنيت تووره بيم. ئۆه، دهى برۆ، دهى!

بهو ئاسمانه، من تووم خوشر دهويت له خووم،

چونكه من هاتوممهته ئيرهو چهكم دهست داوهتى له دزى خووم.

گير مهبه، برۆ، بژى و پاشتر بو خوت بللى بهچاكى؛

بهزهى شيتيك داواى لى كرديت راکهيت بهبى باكى.

پاریس: من داواكانت رەت دەكەمەوه

لهبهر ياساشكيتيت دهتگرم.

رۆميو: دەموروژينيت؟ كورە، دەوجا بيخۆ!

(شهري دهكهن)

خزمه تكارهك: ئەى خوايه، خو شهري دهكهن! من دهچم پاسهوان بانگ دهكهم.

(خزمه تكارهك دهروات)

پاریس: (بهردهبيتوه) ئۆه من كوژراوم! ئەگەر توو بهزهبيت ههس،

گوڤهكه بكهوه و له لای جووليت دريژم بكه بهس.

رۆميو: بهراستى وادهكهم. با پروانمه دهموچاوى.

خزمى ميتركيوشيويه، خو ئەوه كوونت پاريسى بهگزادهيه ناوى!

ئەرى ههركه بهريوه بووين نوکه رهكهم چى پى گوتم،

كاتيك ميتشكى شيواوم گوپى لى نه دهگرت و ابرانم

پى گوتم: (پاريس) دهباويه جووليتى بخوازتايه.

ئەرى واى نه گوت؟ يان من وا خهونم بينى؟

ياخود من شيت ببووم، كاتيك ئەو باسى جووليتى دهكرد،

تا وا بيريكه مهوه؟ ئۆه دهستتم بهدرى.

توش كه سيكى له گه ل من كه ناوت له كتىبى تالى بهدبهختى نووسراوه.

من توو له ناو گوڤيكي نازدار دهنيتم.

A grave? O, no, a lantern, slaughtered youth,
 For here lies Juliet, and her beauty makes
 This vault a feasting presence full of light.
 Death, lie thou there, by a dead man interr'd.
[He lays Paris beside Juliet's tomb.]
 How oft when men are at the point of death
 Have they been merry, which their keepers call
 A lightning before death! O, how may I
 Call this a lightning? O my love! my wife!
 Death, that hath suck'd the honey of thy breath,
 Hath had no power yet upon thy beauty:
 Thou art not conquered; beauty's ensign yet
 Is crimson in thy lips and in thy cheeks,
 And death's pale flag is not advanced there.
 Tybalt, liest thou there in thy bloody sheet?
 O, what more favour can I do to thee
 Than with that hand that cut thy youth in twain
 To sunder his that was thine enemy?
 Forgive me, cousin. Ah, dear Juliet,
 Why art thou yet so fair? Shall I believe
 That unsubstantial Death is amorous;
 And that the lean abhorred monster keeps
 Thee here in dark to be his paramour?
 For fear of that I still will stay with thee,

له گۆرپېكداء؟ نهخېر له ده لاقهه ي پووناكيدا، ئهه لوى كوژراو؛
 چونكه (جوليتت) لهوئى راكشاوه و جوانى ئهه
 ئهه گومزه دهكاته ديوهخانېكى پووشن و چراخان.
 جا مردوو تو ليره راكشئى كه به دهستى مردويك نيژراويت.
 [ئهه (پاريس) له تهنشت گوري (جوليتت) دريژ دهكات]
 ئاي گهلى جار كه مروث له سه ره مه رگدايه
 چه ند قسه خووش دهن و ته ماشا كه ره كان ئه وه به
 كه شبوونه وهى پيش مه رگ داده نين! ئوه، چون من
 ئه وه به گه شبوونه وه ناو به هم؟
 ئوى ئهه دولبه ره كه هم، ئهه ژنه كه هم!
 مه رگ كه هه نگويني هه ناسه تى هه لمژيوه،
 كه چى بى هيز بوو له به رامبه ر جوانيتا
 تو نه به زينراويت؛ هيشتاش ئالاي جوانى
 له سه ر ليو و كولمه ت قورمزين و ئالاي
 ره نگ زه ردى مه رگ به وئى نه گه ييوه.
 ئه رى تيبالت، تو ش ليره له جانگى خويناويتدا راكشاويت؟
 ئوه، له وه پتر چ چا كه يه كى ديكه ت له گه ل بكم
 كه به وه دهسته ي تو ي جوانه مه رگ كرا،
 هى خوئشى ئه وهى كه دوژمنت بوو كوئايى پى به ينييت؟
 بمبووره، پسمام. ئاه، جووليتتى نازدار،
 بوچى تو هيشتاش هينده جوانيت؟ ئه رى باوه ر بكم
 كه مه رگى بى جهسته عاشقى تو يه و
 ئهه درنده بيزه وه ره بنيساوه تو ي له و تاريخيه ي
 ئيره گل داوه ته وه تا بييت به دولبه رى؟
 من له ترسى ئه وه يه هه ر له گه لتا ده مينيمه وه،

And never from this palace of dim night
 Depart again. Here, here will I remain
 With worms that are thy chambermaids. O, here
 Will I set up my everlasting rest,
 And shake the yoke of inauspicious stars
 From this world-wearied flesh. Eyes, look your last;
 Arms, take your last embrace; and, lips, O you
 The doors of breath, seal with a righteous kiss
 A dateless bargain to engrossing Death!
 Come, bitter conduct; come, unsavoury guide,
 Thou desperate pilot, now at once run on
 The dashing rocks thy sea-sick weary bark.
 Here's to my love! [*Drinks the poison*] O true apothecary!
 Thy drugs are quick. Thus with a kiss I die.
 [*He dies.*]
 [*Enter, Friar Lawrence at the gate of the vault, with
 a lantern, crowbar, and spade.*]

Friar: Saint Francis be my speed! How oft to-night
 Have my old feet stumbled at graves! Who's there?
Balthasar: Here's one, a friend, and one that knows you well.
Friar: Bliss be upon you. Tell me, good my friend,
 What torch is yond that vainly lends his light
 To grubs and eyeless skulls? As I discern,
 It burneth in the Capels' monument.

هەرگیز جارێکی دی لهو نوێنه‌ی شه‌وی تار
 جیا نابمه‌وه. لێره، لێره من ده‌مێنمه‌وه،
 له‌گه‌ڵ ئه‌و کرمانه‌ی که ده‌سته خوشکتن.
 ئۆه، لێره من هه‌موو سه‌رو سامانی خۆم له‌و قوئاغه داده‌نێم،
 نیری ئه‌ستیره ناحه‌زه‌کانم له‌ گه‌ردنه‌ی ئه‌و لاشه
 دنیا ره‌تان دووهم وه‌که‌ل ده‌هینم. چاوه‌کانم، بۆ دوا جار پروانن؛
 باسکه‌کانم دوا جار له‌ ئامیژی بگرن؛ ئۆه، ئیوه‌ش لێوه‌کان
 ئه‌ی ده‌رگا‌کانی هه‌ناسه، به‌ماچێکی راسته‌قینه
 په‌یماننامه‌یه‌کی هه‌تاهه‌تایه له‌گه‌ڵ مه‌رگی هه‌موو به‌روه‌هه‌ی مۆربکه‌ن.
 وه‌ره، رینیشاندهری نه‌هامه‌تی؛ وه‌ره ئه‌ی رابه‌ری دل پر کینه،
 ئه‌ی که‌شتیوانی ناو‌مید، ئیستا ده‌سته‌به‌جی
 که‌میه‌ی شه‌که‌ت و له‌ ده‌ریا بیزارت باژۆ سه‌ر گاشه‌ی تیکشکین.
 ئه‌وه‌ش له‌ چاوی دولبه‌ری خۆم. (ژه‌هره‌که ده‌خواته‌وه) ئۆه، ئه‌ی ده‌رمانگه‌ری
 راستگۆ،
 ده‌رمانه‌کانت کاریگه‌رن. ئاوا به‌ده‌م ماچکردنه‌وه ده‌رم.
 (رۆمیۆ ده‌مریت)
 {که‌شیش لۆره‌نس له‌به‌ر ده‌رگای گۆرخانه‌که‌یه، فانۆسیک
 و بیلێک و باریه‌یه‌کی به‌ده‌سته‌وه‌یه}
که‌شیش لۆره‌نس: ئه‌ی فره‌نسیسی پیروژ وه‌هانام وه‌ره! چه‌ندین جار ئه‌مشه‌و
 پای پیرم ساتمه‌ی له‌ گۆران کردووه! ئه‌وه کێ له‌وێیه؟
به‌لته‌زار: که‌سیک له‌وێیه، براده‌ره و تۆش باش ده‌ناسیت.
که‌شیش لۆره‌نس: خوا پیروزی خۆیت پێ به‌خشی. براده‌ری چاک، پیم بلێ،
 ئه‌و مه‌شخه‌له‌ چیه‌ له‌وێی که‌ به‌بی سوود رووناکیه‌که‌ی
 ده‌به‌خشیته‌ ئه‌و کرم و که‌له‌سه‌ره‌ بی چاوانه‌؟ وه‌ک ده‌بینم
 له‌ ناو گۆرخانه‌ی کاپۆلتاندا ده‌سووتیت.

Balthasar: It doth so, holy sir; and there's my master,
One that you love.

Friar: Who is it?

Balthasar: Romeo.

Friar: How long hath he been there?

Balthasar: Full half an hour.

Friar: Go with me to the vault.

Balthasar: I dare not, sir;

My master knows not but I am gone hence;
And fearfully did menace me with death
If I did stay to look on his intents.

Friar: Stay then; I'll go alone. Fear comes upon me,
O much I fear some ill unlucky thing.

Balthasar: As I did sleep under this yew tree here,
I dreamt my master and another fought,
And that my master slew him.

Friar: Romeo!

Alack, alack! what blood is this which stains
The stony entrance of this sepulchre?
What mean these masterless and gory swords
To lie discoloured by this place of peace?
[He enters the vault.]
Romeo! O, pale! Who else? What, Paris too?
And steeped in blood? Ah, what an unkind hour
Is guilty of this lamentable chance!
[Juliet wakes.]
The lady stirs.

بهلتہزار: به لئی وایه، گورہی پیرۆزم؛ گورہی منیش له وئییه؛
ئەوہی که تو خوشت دەوێت.

کەشیش لۆرەنس: ئەو کێییه؟

بهلتہزار: رۆمیۆیه.

کەشیش لۆرەنس: چەندە ئەو لێرہیہ؟

بهلتہزار: نیو سەعاتی رەبەقە.

کەشیش لۆرەنس: لەگەڵم وەرە ناو گۆرخانەکەوہ.

بهلتہزار: گورہم، ناوێرم. خودانم پێی وایه من لێرہ رۆیشتووم،

ئەو بەترسناکییەوہ گەفی مەرگی لێ کردووم

ئەگەر بمینمەوہو بمەوێ بزانم نیازی چییہ.

کەشیش لۆرەنس: کەواتە بمینەوہ؛ من بەتەنێ دەچم. وا ترسم لێ دەنیشیت.

ئۆی زۆر لە شتگەلێکی بەدبەختانەیی خراب دەترسم.

بهلتہزار: ھەرکە من لە ژێر ئەو دار نارەوہانانەیی ئێرہ خەوتبووم،

وام خەون دیت کە خودانم لەگەڵ یەکیکی دی بەشەپھات و

خودانم ئەوی کوشت.

کەشیش لۆرەنس: رۆمیۆ! ئاخ، داخ، ئەو خوینە چییہ کە بەر دەرگای

بەردینی ئەو گۆرخانەییە پەلەدار دەکات؟

ئەدی مانای ئەو شمشیرە خویناوی و بێ خاوەنانە چییہ

کەوا لەو شوینە ئاسوودەییەدا بەخوین رەنگین بوون؟

(ئەو دەچیتە ناو گۆرخانەکەوہ)

رۆمیۆ - رەنگی چ زەرەدە؟ کێی دی؟ چی، پارسیش؟

خەلتانی خوینە؟ ئاھ چ کاتێکی بێ بەزەبییہ

کە گوناهێ ئەو رۆوداوە خەفەتەپنەیی کەوتۆتە ئەستۆ -!

(جوولیت واگا دیتەوہ)

ئەوا خانمەکە دەجوولیتەوہ.

Juliet: O comfortable Friar, where is my lord?

I do remember well where I should be,
And there I am. Where is my Romeo?
[Approaching voices are heard.]

Friar: I hear some noise, lady. Come from that nest

Of death, contagion, and unnatural sleep.
A greater power than we can contradict
Hath thwarted our intents. Come, come away!
Thy husband in thy bosom there lies dead,
And Paris too. Come, I'll dispose of thee
Among a sisterhood of holy nuns.
Stay not to question, for the watch is coming.
Come, go, good Juliet; I dare no longer stay.

Juliet: Go, get thee hence, for I will not away.

[Exit Friar Lawrence.]

What's here? A cup, closed in my true love's hand?
Poison, I see, hath been his timeless end:
O churl! drunk all, and left no friendly drop
To help me after? I will kiss thy lips.
Haply some poison yet doth hang on them,
To make me die with a restorative.

[Kisses him.] Thy lips are warm.

[The Page and the Watch approach the vault]

1 Watch: Lead, boy. Which way?

جوولیت: ئه‌ی که شیشی دلنه واییکار، کوانی خودانم؟

من چاک له بیرمه که ده‌بی له کوئی بيم،

وا له ویم. کوا رۆمیویه کهم؟

(دهنگی نزیک که وتوو ده بیستری)

که شیش لۆره‌نس: خانم، گویم له هه‌ندی هاتوهاواره. له هه‌یلانه‌ی مهرگ و

په‌تا و خه‌وی ناسروشتیه‌وه وهره دهره‌وه.

هه‌زیکی مه‌زنتر له‌وه‌ی ئیمه بتوانین له دژی بوه‌ستینه‌وه

نیازه‌کانمانی توور هه‌لداوه. وهره، وهره دهره‌وه.

میردت وا له‌وئی به‌مردوویی له ئامیزت پراکشه‌وه،

پاریسیش هه‌روا. وهره، من تو دهرباز ده‌که‌م و

ده‌نتیرمه ناو خوشکه ره‌به‌نه پیرۆزه‌کانه‌وه.

مه‌وه‌سته بو پرسیار، چونکه پاسه‌وان به‌پتویه.

وهره، برۆ جوولیتی چاک، من ناویرم چیدی بمینمه‌وه.

جوولیت: برۆ، تو لیره برۆ، چونکه من لیره نارۆم.

(که شیش لۆره‌نس ده‌روات)

ئه‌وه چیه؟ فینجانیکه له‌ناو ده‌ستی قوچاوی

دلداره دل‌سۆزه‌که‌مدایه؟

وه‌که ده‌بینم ژهر مهرگی ناوه‌ختی بو هیناوه.

هه‌ی چلیس! -هه‌مووت خواره‌وه هه‌ی دل‌پیکه دۆستانه‌ت

بو جی نه‌هیشتم تا دواتر بگاته هانام؟ من لوت پاده‌مووسم.

ره‌نگه هیشتا هه‌ندی ژهریان پیوه مابیت

که به‌هینانه‌وه‌م بو لای تو بممرینیت.

(ماچی ده‌کات) لئوه‌کانت که‌رم.

(خزمه‌تکار و پاسه‌وان له گۆرخانه‌که نزیک ده‌که‌ونه‌وه)

یه‌که‌م پاسه‌وان: کوره، پیشکه‌وه. کام ریگا؟

Juliet: Yea, noise? Then I'll be brief. *[She takes Romeo's dagger.]*

O happy dagger!

This is thy sheath there rest, and let me die.

[She stabs herself]; [Falls on Romeo's body and dies.]

[The page and the Watch enter the vault]

Page: This is the place; there, where the torch doth burn.

1 Watch: The ground is bloody. Search about the churchyard.

Go, some of you: who'er you find attach.

[Some Watch men go out]

Pitiful sight! Here lies the county slain;

And Juliet bleeding; warm, and newly dead,

Who here hath lain this two days buried.

Go, tell the Prince; run to the Capulets,

Raise up the Montagues, some others search:

[More Watch men go out]

We see the ground whereon these woes do lie;

But the true ground of all these piteous woes

We cannot without circumstance descry.

[Re-enter some of the Watch with Balthasar.]

2 Watch: Here's Romeo's man; we found him in the churchyard.

1 Watch: Hold him in safety till the Prince come hither.

[Re-enter another Watchman with Friar Lawrence.]

3 Watch: Here is a Friar, that trembles, sighs, and weeps.

We took this mattock and this spade from him

As he was coming from this churchyard side.

جووليت: ها، ههراو هورييايه؟ كهواته دهبي په له بكه م. (خه نجهري روميو دهرديتيت)

ئهي خه نجهري بهخته وهر!

ئيره كالانه كه ته؛ له وئ بپزهو بممړينه!

(خه نجهر له خوي دهاد، ده كه وپته سهر لاشهي روميو و دهمريت)

(خزمه تكار و پاسه وان ده چنه ناو گوړخانه كه وه)

خزمه تكاره كه: ئيره جيگا كه يه؛ له و جيپه يه كه مه شخه له كه ده سووتيت.

يه كه م پاسه وان: زه ويه كه خلتاني خويته. هه وشهي كلپسا پيشكنه.

هه نديكتان برؤن: كيتان دپته وه بيگرن.

(چه ند پاسه وان تيك ده چنه دهره وه)

چ ديمه نيكي جهرگ ته زيننه! كوئت ليره كوژراوه،

جووليتيش كه دوو رؤژ له مه و بهر ليره نيژراوه

خويني لي ده چوپړپته وه

گهرمه و تازه مردوه.

برؤ به مير رابگه يه نه و رابكه لاي كاپوليتان،

مؤنتاگيو يانيس واگا بيته. هه نديكيستان خه ريكي پشكنين بن.

(پاسه واني ديكه ده چنه دهره وه)

ئيمه نه و زه ويه ده بينين كه نه و كاره ساتانه ي تيدا قه و ماوه،

به لام ناتوانين هوي راسته قينه ي نه و كاره ساته جهرگيرانه

بزائين به بي نه وه ي ورددرشتي نه و مه سه لانه بگرين له بهر چاوا.

(هه ندي پاسه وان و بهلته زار دينه ژوور)

دووم پاسه وان: نه و هتا نو كه ري روميو؛ نه و مان له هه وشهي كلپسا دوزييه وه.

يه كه م پاسه وان: به چاكي بيگرن تا مير ده گاته جي.

(پاسه وان تيك دي كه شيش لوره نسي به ده سته وه يه دپته وه ژوور)

ئيمه نه و كوئينگ و بيله مان لپي ستاند،

كاتيك له ولای هه وشهي كلپسا وه ده گه پرايه وه.

1 Watch: A great suspicion. Stay the Friar too.

[Enter Prince Escalus and Attendants.]

Prince: What misadventure is so early up,

That calls our person from our morning's rest?

[Enter Capulet and Lady Capulet.]

Capulet: What should it be, that they so shriek abroad?

Lady Capulet: The people in the street cry "Romeo,"

Some "Juliet," and some "Paris" and all run,

With open outcry, toward our monument.

Prince: What fear is this which startles in our ears?

1 Watch: Sovereign, here lies the County Paris slain;

And Romeo dead; and Juliet, dead before,

Warm and new killed.

Prince: Search, seek, and know how this foul murder comes.

1 Watch: Here is a Friar, and slaughtered Romeo's man,

With instruments upon them fit to open

These dead men's tombs.

Capulet: O heavens! O wife, look how our daughter bleeds!

This dagger hath mista'en, for, lo, his house

Is empty on the back of Montague,

And it mis-sheathed in my daughter's bosom!

Lady Capulet: O me! this sight of death is as a bell

That warns my old age to a sepulchre.

[Enter Montague.]

یەكەم پاسەوان: زۆر جی گومانە -! كەشیشیش بگرە.

(میر ئیسكەلەس و دارودەستەكەى دینە ژوور)

میر: چ كارەساتیکە وا زوو قەوماوە،

كە لە كاتی پشوووی بەیانی داوامان لى دەكات ئامادە بین؟

(ئیسكەلەس و خاتوو كاپۆلیت دینە ژوور)

كاپۆلیت: دەبى چ پرووی دابیت كە لە دەرەوہ زیرو هۆر بلاو بییتەوہ؟

خاتوو كاپۆلیت: ئۆھ، خەلك لەسەر جادان هاوار دەكەن «رۆمیۆ»،

هەندیک دەلین «جوولیت» و هی دی «پاریس»

هەر هەمووشیان دەم بەهاوارەوہ بەرەو گۆرستانی ئیمە پادەكەن.

میر: ئەوہ چ ترسیكە كە مووچرک بەگویتان دادییت؟

یەكەم پاسەوان: گەرەم، ئەوہ كۆنت پاریسە لیرە كوژراوہ؛

رۆمیۆش مردووە؛ جوولیتیش كە پیشتر مردبوو،

گەرەمە و تازە كوژراوہ.

میر: بگەرین و بپشكنن و بزائن ئەو كوشتارە چەپەلە چۆن پرووی داوہ.

یەكەم پاسەوان: ئەوہ تانی كەشیشیک و ئەوہش نۆكەرى رۆمیویە،

ئامرازی وایان پى گیراوە

كە بۆ كردنەوہى گۆرى ئەو مردووانە بەكاردییت.

كاپۆلیت: ئۆھ، خودای ئاسمان-!

ژنى، بروانە چۆن كیژۆلەكەمان خوینی لى دەچۆریت!

ئەو خەنجەرە رپی لى تىكچووہ، چونكە جیگاكەى بە بۆشى

لەسەر پشستی (مۆنتاگیۆ) دا ماوہتەوہ،

بەهەلە سینەى كیژۆلەكەمانى كردۆتە كالانى خۆى.

خاتوو كاپۆلیت: هاوار لە من! دیمەنى مەرگ زەنگیکە

تەمەنى پیریم لە چوون بەرەو گۆر ئاگادار دەكاتەوہ.

(مۆنتاگیۆ دیتە ژوور)

Prince: Come, Montague; for thou art early up,
To see thy son and heir more early down.
Montague: Alas, my liege, my wife is dead to-night;
Grief of my son's exile hath stopp'd her breath.
What further woe conspires against mine age?

Prince: Look, and thou shalt see.

Montague: [*Seeig Romeo*] O thou untaught! what manners is in this,
To press before thy father to a grave?

Prince: Seal up the mouth of outrage for a while,
Till we can clear these ambiguities,
And know their spring, their head, their true descent;
And then will I be general of your woes,
And lead you even to death. Meantime forbear,
And let mischance be slave to patience.
Bring forth the parties of suspicion.

[*Friar Lawrence and Balthasar are brought forward*]

Friar: I am the greatest, able to do least,
Yet most suspected, as the time and place
Doth make against me, of this direful murder;
And here I stand, both to impeach and purge
Myself condemned and myself excused.

Prince: Then say at once what thou dost know in this.

Friar: I will be brief, for my short date of breath
Is not so long as is a tedious tale.
Romeo there dead, was husband to that Juliet;

میر: وەرە مۆنتاگیۆ؛ چونکه تۆ ئەمڕۆ زوو هەلساویت
تا کهوتنی زووی کورۆ میراتگرهوهی خۆت ببینیت.
مۆنتاگیۆ: مخابن، ئەهی پشتیوانم، ژنهکه ئەمشه و مردوووه؛
خه می شاربه ده رکردنی کوربه کهم هه ناسه ی لئی بپی،
چ کاره ساتیکی دیکه پیلان له دژی پیریتیم ده گیریت؟
میر: بروانه، ئەوسا ده بینیت.

مۆنتاگیۆ: (رۆمیۆ ده بینیت) هه می نه زان! چ ره وشته رزییه که له وه دایه
که بهر له باوکت به ره و گۆر مل بنییت؟
میر: بۆ ماوه یه که زارکی خه می توندتان به ستن،
تا ئەو کاته ی ده توانین ئەو نادیارییانه ساغ بکه ینه وه،
هۆو سه رچاوه و ره گ و پیشه یان ده زانین،
ئینجا من ده بمه پیشه وای خه مه کانتان و
ته نانه ت به ره و مه رگتان ده به م. ئیستا دان به خۆدا بگرن و
ده با کویره وه ری ببته کو یله ی ئارامتان.
ده سته ی گومانباران به یینه پیشه وه.

(که شیش لۆره نس و به لته زار دینه پیشه وه)

که شیش لۆره نس: من گه و ره ترینیانم؛ که چی بی ده سه لاتترینیشیانم؛
هه رچه نده ش گومان لیکراوم، چونکه کات و شوین
له و کوشتاره جه رگبره دا، له دژم وه ستاونه ته وه؛
وا لیره وه ستاوم، بۆ ئەوه ی تاوانبار بکریم و پاک بکریمه وه،
خۆم تاوانبار ده کهم و خۆم له تاوان پاک ده رده هیتم.

میر: که واته یه کسه ر بلێ تۆ چی له و باره یه وه ده زانیت.

که شیش لۆره نس: من له کورته ی ده بپرمه وه، چونکه ئەو ماوه کورته ی له ژیانما ماوه،

هینده درێژ نییه حکایه تیکی بی تامی پی بگێرمه وه.

رۆمیۆ که لیره مردوووه، میردی ئەو جوولیته بوو؛

And she, there dead, that Romeo's faithful wife.
 I married them; and their stolen marriage day
 Was Tybalt's doomsday, whose untimely death
 Banished the new-made bridegroom from this city;
 For whom, and not for Tybalt, Juliet pined.
 You, to remove that siege of grief from her,
 Betrothed, and would have married her perforce,
 To County Paris. Then comes she to me,
 And with wild looks, bid me devise some mean
 To rid her from this second marriage,
 Or in my cell there would she kill herself.
 Then gave I her, so tutored by my art,
 A sleeping potion; which so took effect
 As I intended, for it wrought on her
 The form of death. Meantime I writ to Romeo
 That he should hither come as this dire night,
 To help to take her from her borrowed grave,
 Being the time the potion's force should cease.
 But he which bore my letter, Friar John,
 Was stayed by accident; and yesternight
 Returned my letter back. Then all alone
 At the prefixed hour of her waking
 Came I to take her from her kindred's vault,
 Meaning to keep her closely at my cell
 Till I conveniently could send to Romeo,

ئەویش كەوا لێره مردوو، ژنی دلسۆزی ئەو رۆمیۆیه بوو؛
 من لێكم ماره كردن؛ رۆژی نهینی مارهییسیان
 رۆژی دوايي (تیبالت) بوو، كه مهرگی ناوهختی
 زاوای تازهی لێره تاراند و شاربهدر کرد؛
 (جولیت) بۆ ئەو بوو، نهك بۆ (تیبالت) دهتلايهوه.
 تۆش* بۆ لابرندی ئابلۆقهی خهه له سهه ئەو،
 بهدهزگیرانت كردو دهتهويست بهزۆری له كۆنت پاریس
 مارهی بکهیت. جا ئەو هاته لام و
 به روخساری كیویانەیی داوای لێ كردم رینگهیهکی بۆ بدۆزمهوه
 تا ئەو دووهم مێردکردنەیی له كۆل بکهمهوه،
 ئەگینا له ناو كونجی ژوورهکه مدها خۆی دهكوژیت.
 جا من گیراوهیهکی خهوتنم پێی دا كه لهو
 هونههه دههمانسانیم فیتری ببووم، كه وهك نیازم بوو
 کاریگه ریههکی وای ههبيت و روخساریکی وهك مهرگ
 بهسهه ئەودا بکیشیت. دهستهههیی نامهم بۆ (رۆمیۆ) نووسی
 بۆ ئەوهی بگاته هانای و لهو گۆره خوازاوهیه ده ریههتیت
 ههركه کاریگههههه ئەو گیراوهیه نامیتیت.
 بهلام كه شیش جۆن، ئەوهی نامهکههه پیدای ناردهبوو
 به ریکهوت راگیر کرابوو، دوینی شهو
 نامهکههه ویدامهوه. جا من بهتاقی تهنیا
 لهو کاتژمیره دانراوهی واگهاتنهوههه،
 هاتم تا له گۆرخانهی بنه ماله کههه بهیهنمه دهه و
 بهدزی له کونجی ژوورهکههه ههشاری بدهم
 تا ئەو ساتهه به شینهههه به داوای رۆمیۆدا دهنیرم.

(* مه بهستی له (کاپۆلیتی) باوکی جولیته.

But when I came, some minute ere the time
 Of her awaking, here untimely lay
 The noble Paris and true Romeo dead.
 She wakes, and I entreated her come forth
 And bear this work of heaven with patience:
 But then a noise did scare me from the tomb,
 And she, too desperate, would not go with me,
 But, as it seems, did violence on herself.
 All this I know; and to the marriage
 Her nurse is privy: and if ought in this
 Miscarried by my fault, let my old life
 Be sacrificed, some hour before his time,
 Unto the rigour of severest law.

Prince: We still have known thee for a holy man.

Where's Romeo's man? What can he say in this?

Balthasar: I brought my master news of Juliet's death;

And then in post he came from Mantua
 To this same place, to this same monument.
 This letter he early bid me give his father;
 And threatened me with death, going in the vault,
 If I departed not and left him there.

Prince: Give me the letter, I will look on it.

Where is the County's page that raised the watch?

[Page comes forward]

Sirrah, what made your master in this place?

به لّام چەند خولەکیک بەر لە واگاها تنه وهی
 که هاتم بینیم پارسی جوامیر و رۆمیوی راستگۆ
 زۆر به ناوهختی به مردوویی لیره پاکشابوون.
 جوولیت واگا هاته وهو من لئی پارامه وه لیره بێته دەر و
 ئەو کاره ی خودای ئاسمان به ئارامی وەر بگریت؛
 ئینجا دهنگه دهنگیک له ناو ئەو گۆره ترسی لئ نیشاندم،
 ئەویش، چونکه زۆر نا ئومید بوو، له گه لّم نه هات،
 به لّام، وهک دهردهکه ویت، زه بری له خۆی وه شان دووه.
 من هەر ئه وهنده ده زانم و له باره ی میردکر نه که شیه وه
 دایه نه که ئاگاداره، جا گهر هەر شتیکی له وه دا
 به هۆی هه له ی منه وه، به خراپی کرابیت، ده با ته مه نی پیرم
 چەند سه عاتیکی پیش وهختی خۆی - بکه مه قوربانی
 سه ختگیری توندترین یاسا.

میر: ئیمه هه میشه تۆمان به مروّقیکی پیروژ داناوه.

کوانی نۆکه ره که ی رۆمیو؟ ئەو له و باره یه وه چ ده لیت؟

به لته زار: من هه وائی مه رگی (جوولیت) م گه یانده خودانی خۆم،

جا ئەو به ئەسپی به ریدی خیرا له (مانتوا) گه رایه وه

بو ئیره، بو ناو ئەو گۆرخانه یه.

ئەو پیشتر داوای لئ کردبووم ئەو نامه یه بده مه باوکی و

کاتیکی داده به زیه ناو گلکۆکه، ئەو هه په شه ی مه رگی لئ کردم،

ئەگەر به جیی نه هیلّم و لئی جیانه بمه وه.

میر: نامه کهم بده رئ؛ من لئی دهر وانم.

کوا خزمه تکاری کۆنت پاریس که هاواری بردبووه بهر پاسه وانان؟

(خزمه تکاره که دیته پیشه وه)

کوړه، چی وای له خودانت کرد بیته ئیره؟

Boy: He came with flowers to strew his lady's grave,
And bid me stand aloof, and so I did,
Anon comes one with light to ope the tomb,
And by-and-by my master drew on him,
And then I ran away to call the watch.

Prince: This letter doth make good the Friar's words,
Their course of love, the tidings of her death:
And here he writes that he did buy a poison
Of a poor 'pothecary, and therewithal
Came to this vault to die, and lie with Juliet.
Where be these enemies, Capulet, Montague?
See what a scourge is laid upon your hate,
That heaven finds means to kill your joys with love.
And I, for winking at your discords too,
Have lost a brace of kinsmen. All are punished.

Capulet: O brother Montague, give me thy hand.
This is my daughter's jointure, for no more
Can I demand.

Montague: But I can give thee more,
For I will raise her statue in pure gold,
That while Verona by that name is known,
There shall no figure at such rate be set
As that of true and faithful Juliet.

Capulet: As rich shall Romeo's by his lady's lie-
Poor sacrifices of our enmity.

Prince: A glooming peace this morning with it brings;

خزمتکارهکه: ئەو هات گۆری خانمەکهی گۆل باران بکات،

داوای لێ کردم دوور بوهستم، منیش وام کرد.
دهستبهجی یه کێک به پۆناکییهوه هات گۆرهکه بکاتهوه،
خودانیشم یه کسهه شمشیری لێ هه لکیشا،
منیش رام کرد بۆ بانگکردنی پاسهوان.

میر: ئەو نامەیه راستی قسه کانی که شیش دسه لیت،

سه بووردهی ئەوین و هه والی مه رگی (جوولیت)،

لیرهش دهنوو سیت که ژهریکی له

دهرمانگه ریکی هه ژار کری و به خو بهو ژهرهوه

هاته ناو گۆرخانهوه، تا له وێ له تهنیشت جوولیت بمیریت.

کوا ئەو دوژمنانه، کاپولیت و مۆنتاگیۆ؟

بروان چ سزایه کی سهخت به سهه کینه تاندا باریوه،

ئاسمان پیه کی وای دۆزیوه تهوه که خوشیتان به ئەوینداری بکوژیت.

منیش له بهر چاوقوچاندنم له هه راو کوکه و ناکۆکیتان،

جووتیک خزمم له دهست دا. هه موومان سزا دراوین.

کاپولیت: ئەو مۆنتاگیۆی برا، دهستمم له دهستی باوئ.

ئوهش مارهیی که که مهوه له مهش پترم ناوئ.

مۆنتاگیۆ: به لام من زیترت پی ده به خشم

چونکه من پهیکه ری ئەو کیزه له زیری بی گهرد دهنه خشم

بۆ ئەوهی تا (فیرۆنا) ئەو ناوهی بمینیت،

که هیچ پهیکه ریکی دیکه له ئاست

هی جوولیتی راستگۆ و دلسۆز سهه دهرنه هینیت.

کاپولیت: به گرانیی ئەویش هی پۆمیۆ له پال خانمەکهی ده زگیرانی

داده پێژم، چونکه ئەوان به رق و کینه مان بوونه ته قوربانی.

میر: ئەو به یانییه ئاشتییه کی تاریکی له گه ل خۆی هینا؛

The sun for sorrow will not show his head.
Go hence, to have more talk of these sad things;
Some shall be pardoned, and some punished;
For never was a story of more woe
Than this of Juliet and her Romeo.

[Exeunt.]

خۆرى خەفەت سەرى خۆيمان بۆ ناھىنئىتە دەر
با لىرە برۆين، لەبارەى ئەو رووداوە خەماوويانە زىتەر بدووين.
ھەندىك دەبەخشرين و ھەندىكيش سزايان دەخريتە سەر؛
قەتاوقەت چىرۆكىكى پر خەفەتتر رووى نەداوە
لەوھى رووميۆ و جووليت؛ ئەو دوو عاشقە داماوە.
(دەرۆن)

كۆتايى

فەرھەنگۆک

تېيىنى: ماناى ئەو وشانەى لېرەن بەپىي بەكارھېنانيان لە دەقى ئەو شانۆيىيە لېك دراونەتەوہ نەك بەپىي ماناى گشتىيە فەرھەنگىيەكانيان.

ا

ئاوہزۈونە: ئاوەزىنە.
ئارموش: ئاوريشم.
ئاژاندىن: تى چەقاندن.
ئاكار: ئەدگار؛ سيفات.
ئامىز: باوش.
ئاويزان: پىوہبەستران و پىوہ شۆرپوونەوہ.
ئەوين: ئەفەين؛ دلدارى.
ئىرەيى: حەسوودى.
ئەستۈندە: ستوون.
ئەوين لووش: ھەللووشەرى ئەوين.
ئەژدەر: جۆرە مارتىكى زۆر ترسناكە.
ئەفانى: خواست؛ (ارادە).

بەرچنە: سەبەتە.
بەشتىنەيى: بەھىواشى؛ بەكاوہخۆ؛ لەسەرخۆ.
بادەوہ: وەرسوورپىوہ.
بەشەوارەخستىن: سەرلى تىكدان بەھۆى
پۇناكى لە شەودا.
بريا: خۆزگە؛ كاشكا؛ كاشكى؛ خۆزيا.
بەيات بوون: كۆن بوون و بۆن كردن.
بىرىك: كەمىك.
بىزە: خەندە.
بەردەست: خزمەتكار.
بوورانەوہ: لەھۆش خۆچوون.
بەرزەفەتكرارو: راگىركرارو؛ دەست
بەسەرداگىراو.
براوہ: نەدۆراو و بردنەوہ بەدەست ھىناو.

ب

باژۆ: لىخوہرە.
بىل: خاكەناس.
باسك: بازو.
بگىرى: قايىمى لە دانى شتىك.
بەرەواژى: پىچەوانە.
باركە: بەچكەى بالندەى تەواو پىنەگەيشنوو.

مەرە.
بووكە: بووكە شووشە.
بەنووزەنووز: بە ناز و نووزو دلناسك.
براندنەوہ: كۆتايى پىھىنان.
بىنسان: لاوازبوون و بىرەنگ بوون.
بەخۆكەوتن: ئامادەبوون.

بههئى: بهى؛ جۆره مئويههكى بۇنخۆشه.
بارتهقاي: هئندهى؛ ئهوهندهى.
باريه: ئاسنىكى كلك دريژه بۆ لىك
ترازاندنى شتى سهخت بهكار ديت.
بهور: جۆره درندهههكى كيوييه وهكو پلنگه.

پ

پيشهات: رووداو و كارهسات كه بئنه پيش
مرؤف.
پهريپوت: شرو وپ.
پسمام: ئاموزا.
پياھ: پياح؛ وشهههكه بۆ تيزو گالته پيكردن
دهگوتريت.
پيكران: ئهنگيوران.
پۆرش: داواى لىبوردن كردن.
پاسكر: پاسهوان.
پهرا موچه: پهري دريژى بالنده.
پيچكه: تايه.
پانگۆ: قايشيكي پانى ئهستوورى خرى پي
پووشه له مى گيانهوه دهكرئ.
پيشكوكة: پيشكهى بچووك؛ مئيشوولهى
بچووك.
پل: پهنجه؛ قامك.
پهتك پسيئ: مرؤف كه ئيش بهنيوهچلى
بهجى بيلايت و تهواوى نهكات.
پاله: سهپان.
پيک: قومه خواردنهوه؛ چارهكه پهرداخىك.
پاكانه بۆ كردن: بيانو بۆ هئانهوه.
پهردانهوه: بهريگرتن و رهندانهوه.
پى شۆركردن: پيژماردن؛ لى سندن.
پاكيژه: كهسى پاكي ميگردنهكردو يا ژن
نههئناو.

پهژاره: خهه و خهفهت.
پاكرگا: شوئنيكه له نيوان دۆزهخ و
بهههشتهوهيه.
پهرجوو: معجزه.
پهروك: قوماشى كهم بهها.
پيك و دووزله: فيقههه و دووزله.

ت

تريه: پرته (نبضه)
تتيان كهون: بهناويان كهون.
تاتى تاتى كردن: داره دارهكردنى مندال.
تهپ: قورس و جووله خاو.
تاميسكه: پيژوكه.
تهرواله: شتيكى دارين بوو وهك ههرزاله و
جاران نويى له سهه دادهنرا.
تهبهش: ئيو چهوان؛ ئهنيه.
تامهزۆ: يهگجار بهههز بۆ شتيك.
تهرحهلو: جۆر هشيرنييههكه له ئاردو رۆن و
شهكرو دۆشاو دروست دهكرئت.
تروپك: سههري سههوه.
توندخوو: خوو و رهوشت توند.
تاودان: ههلكوتان به خيرايبى.
تهلار: كوژشك و بالهخانه.
تارانندن: دوورخستنهوه.
تاراوگه: شوئنى دوورخراوان: منفى.
تهور: ئامرازيكى پانى دهم تيز و زله.
تيريژ: تاله رۆناكى دريژه.
تۆيز: داردهستيكي سهخره بۆ ليدان بهكار
ديت.
تاقىچكه: رهفكه.
تاسولقه: له سىراميك دروستكراو؛
سوالهئى.

تازيهدار: پرسهدار.
تووربهلدان: دوور فريدان؛ دوورهاويژتن.

ج

جندۆكه: ئهجندۆكه؛ جنۆكه.
جرچره: مهگهزيكه كه شهوانه ههه جرهجرى
ديت.
جينجرۆك: رنۆك؛ چرنووك.
جۆيار: جۆگهله.
جانگ: كفنى مردوو؛ قهرقهه.
جۆرك: كيسهى پاره.
جهژنى رهمانه: عيد الفصح.

چ

چيچيلهى مهك: سههگۆپكى مهك.
چۆپى: شايى.
چارههئوسسان: چارههئوس دياريكهه.
چوست: گورج و گۆل.
چاربهلهكردن: چوار نالهكردنى ئهسپ.
چك بوون: وشك بوونهوه.
چلئس: نهوسن و به تهماح.

ح

حيزانه: نامهردانه.

خ

خيزاو و نيشتاو: مد و جزر (ى دهريا).
خهرتهل: دالى گهوره.
خاس: چاك؛ باش.
خوين لى چۆران: خوين لهبهه رويشتن.
خۆلهپۆك: خۆلهپۆت؛ خۆلى ورد.
خوناو: شهونم.
خهوجامه: جلى خهه.

خاكهسار: ههژارى بي نهوا؛ كلۆلى بي چاره.
خهنى: بهكهيف؛ دلخۆش.
خهملاندن: رازاندنهوه.
خالخالۆكه: جۆره مهگهزيكى خره، سهه
بالهكانى سوورن و خالى رهشيان
تيدايه.

خودان: خاوهن؛ گهورهى مال.
ختووكه: قديلاننه كردنهوه.
خۆگنخاندن: خۆ بهدواخستنى بهئهقهست.
خوانچه: سيني.
خاوهرۆ: به خاوى دهروات.
خرينكه: قهيتان.
خپواندن: ئاراستهكردن و پيگهياندن.
خيماك: پيگهاتهى كهسايهتى؛ سروشت و
ميزاج.

ع

عهمارهپۆ: عهمارهسۆت.

غ

غهززين: مانگرتن.

د

دايانگرنه بهر: بياندهنه بهر.
دارشهقه: دوو دارن مرؤفى قاچ شكاو لهبن
پيلى دهگريت تا به هۆيهوه بروت.
دهمانخپوانده بهكتر: دهمان سههوانده بهكتر.
دگان: ددان.
دهمامك: شتيك كه دهم و چاوى پى
بيوشريت.
دهمهدهمى: حولولى: مرؤفى رارا و ههه دهمه
لهسهه بيرورايهك بيت.
دهنگ كهرخ: دهنگ نووساو.

دەستەمۆ: كەوى.

دلۇقان: دلنەرم؛ بە بەزەبى.

دواكەوتە: ئەوانەى لەدواى كەسپكەو دەپۆن.

دەك: ياخوا.

دارەبازە: دارە مەيت.

درنج: بوونەوهرى خراپەكارى ناشرين.

دان بۆ بيانراو: الكاهن المعترف له.

دلنەوايى: دلدانەو.

دابران: جيا بوونەو.

دەرۆزەكردن: سواكردن.

دەپوويت: دەرۆزيت.

ديدە: چاو.

دەلاقە: كولانەو كونىكە لە خانووى جارار

دەكرا بۆ رۆناكى پيدا هاتنەژوور.

و

رۆمەت: سەر بەرزى؛ شەرەف.

رەژوو: خەلووز.

رەشمە: شتىكە دەكرى بەسەرى ولاخاو

گورىسىكى پىوويه و پىي

دەبەسترتنەو.

رادەمووسن: ماچ دەكەن.

رابردن: بەسەرچوون.

رېسكان: خولقان؛ پەيدا بوون.

رەنجبەر: كرىكارى ئىش و كارى كشتوكالى.

رېنووك: چرنووك.

رەوش: بارو دۆخ؛ حالەت.

ز

زراوبردن: زەندەق بردن؛ تۆقاندن.

زەل: گياپەكى زىرى دەم ئاوانە.

زايەلە: دەنگدانەو.

زىنگى: زىرەكى.

زىخ: زىندوو و قوشقى؛ شەيتان و زانا.

زىقى: رەنگى يەگجار گەش كە چاو ئازار

بدات.

زراوبەر: تۆقتنەر.

زارك: دەم.

زىرو هۆر: هات و هاوارى تىژ.

ژ

ژاكان: سىس و پەژمور دەبوون.

س

سەر و كار: پەيوەندى و شارەزايى.

سىرمە: زوتلە چەرمى بارىك.

سرووت: رىپرەسم و ئاھەنگى ئابىنى.

سندم لە پى كراو: پى بەستراو بە سندم.

سەبەتە: بەرچنە.

سمراو: كون كراو.

سوورانەو: سوانەو.

سەرك: سەر.

سەرسەدە: سەرايى سنوور.

سىرە: شوپنى نىشانە لىكرتن.

سەروسەكوت: شىو و روخسار.

سلۆرت: خوپرى و هيچ و پوچ.

سەركۆنەكردن: سەرزەنشت كردن.

سەرقال: پر ئىش و كار.

ساتمە: سەرسەك.

سەختگىرى: توندگىرى.

ش

شوشو و كران: بەتوندى لىدان بەجۆرى كە

جىگاگەى ديار بيت.

شىو: نانى ئىوارە.

شەهين: جۆرە بازىكى جوانە.

شەكەت: ماندوو و هىلاك.

شەبە: كزەبا.

شەرانگىزى: شەرفرۆشى.

شلالى خوین: نقوومى خوین.

شەوارە: نەنوستن بە شەو؛ شەونخوونى.

شەختە: زوقم و سەهۆل.

شىنگىر: ئەو شىوون دەگىرېت.

شنگەل: كۆمەلىك شت.

ف

فشە: گالته.

فراوین: نانى نىوهرېق.

فەرامۆش هاتنەو: دلخۆش بوون دواى

دلنەنگىپەكى گەرە؛ سەبوورى

هاتنەو.

ق

قلىشانهو: تەقینەو دواى روودا و يان

كارەساتىك.

قەلەندەر: كلۆل و هەژار.

قەپىلك: قالك؛ قاوغ.

قۆچە: دوگمە.

قۆز: كەشخو رىكوپىك؛ كۆك.

قەلس: دلگران و پى ناخۆش.

قلینج: شمشىرى بارىك.

قوچاو: نووقاو؛ داخراو.

ك

كۆپەران: كۆپەلان؛ ملەوانەپەكى قايشە،

ئەستوور و خرە، لەبن نىر لە مىلى

گاجووت دەكرى تا نىرەكە مىلى

گاجووتەكە ئازار نەدات.

كەمگۆ: كەم دوو؛ كەم قسەكەر.

كىژىنى: كچىنى.

كېوونەو: وەستان و بى دەنگ بوون.

كەپوو: لووت.

كۆلمە: روومەت.

كونج: پەناگەپەكى بچووك؛ جىگاپەكى

بچووك.

كۆلوك: گۆلى كىوى .

كودى: كۆلەكە؛ كۆلند.

كەلەكەكردن: قۆمەت كردن.

كەرۆكوند: كەرۆ بى گۆى.

كەلاش: لاشەى مردوو.

كەرەنا: جۆرە ئامپىرىكى مۆسىقىيە؛

شەپپوور.

كەلاک: كەلەشى بۆگەن.

كىتەلە: جامىلكەپەكى گلېنى بچووكە.

كەل و كرۆم: كەل و پارچە.

كۆتەرەدار: كۆتكەدار؛ پارچە دارى خىرى

نالەبار.

كۆلىك: بارىك.

كلاوكورە: سۆفە قىتە؛ سۆفە؛ جۆرە

بالندەپەكى جىنچىرى زەردى مەيلەو

بۆرە.

كاپىلك: كاپۆل؛ كەللە سەر.

كوللەى خەو: نوپنى خەو كە پەردەى لە

دەرەدا گىراپىت.

كۆسپ: تەگەرە؛ ئەستەنگ.

كلۆر: ناو بۆش؛ هەلۆل.

كولېنگ: ئامرازىكى دوو دەمە بۆ زەوى

هەلكەندىن بەكارپىت.

گ

گالدان: داخستن.
 گازکردن: بانگ کردن.
 گرژوک: گرژینه‌وهی پیوه دیاربیت.
 گیز: گیز و ویز؛ گهوج.
 گلینه: ره‌شینیه‌ی چاو.
 گهوجی: ده‌بنگی و نه‌زانی.
 گروگال: گه‌گه‌گ؛ ورته و قسه‌ی مندالی
 به‌زمانکه‌وتوو.
 گه‌واه: گه‌فاه؛ شاهد.
 گه‌مه‌که‌ر: یاری‌که‌ر.
 گلکۆ: گۆزی که‌سیکی دیار.
 گچکۆکه: بچکۆله.
 گوئی (به‌که‌سینک) چوون: گوئی پی‌ندان.
 گۆبه‌ند: گیتچهل و کینشه‌نانه‌وه.
 گه: گه‌ه؛ جومگه.
 گف: گرژو بژ.
 گیانبازی: مغامره.
 گومبەت: گومبەت.
 گلدانه‌وه: له‌لای خۆ هیشتنه‌وه.
 گاشه‌به‌رد: تاشه‌به‌رد.
 گه‌رکه: ده‌یه‌وئ؛ پتیویسته.

ل

له‌کۆل‌کردنه‌وه: لی‌رزگار کردن؛ لی‌
 قورتارکردن.
 له‌گوینه: له‌وانه‌یه؛ ره‌نگه.
م
 مخاین: حه‌یف.
 میخه‌که: ره‌ق بوونی پیسته؛ بزمار.
 مؤلته: روخسه‌ت.
 مشکى: خۆله‌میش؛ بۆله‌مپ.
 متوو: هۆگر؛ پتیوه‌گیر.
 مووربوونه‌وه: روو لی‌گرژکردن و مپرومۆچی
 لی‌کردن.
 مردووخانه: جیگای مردوو تیا ناشتن.
 مله‌ور: هه‌له‌شه‌و بئ‌گوئ؛ مته‌ور.
 مووچرک: ته‌زوو پتداهاتن.
ن
 ناموراد: به‌ئومید نه‌گه‌یشتوو.
 نقیم: به‌ردی به‌نرخ که له‌خشل‌گیرابیت.
 نه‌ویاو: نوئ.
 نه‌غاراو: که‌م ئه‌زموون و که‌م شاره‌زایی.
 ناوران‌وه: پارانه‌وه‌و لالانه‌وه.
 ناله‌و نرکه: ناله‌و هاوار.
 ناندین: شوینی چیش‌ت لی‌تان، مطبخ.
 ناویژی کردن: نیوانکردن و لی‌تک کردنه‌وه.
 نه‌قیزه: زمخته.
 نیوه‌نمه‌ک: هه‌ویبری رۆن تی‌هه‌لسووړاو که
 له‌سه‌ر جیی به‌ئازار داده‌نریت بق
 که‌مکردنه‌وه‌ی ئازار.
 نه‌دیتکۆکه: نه‌دی و بدی.
 نووزانه‌وه: کپووزانه‌وه به‌دهم‌گریانه‌وه.
 نغرو: نقووم.

ناو‌زاندن: به‌دناو کردن؛ ناو‌شیواندن و
 ریسوا کردن.
 نه‌وا: ئاواز.
 ناروه‌ن: جوړه دره‌ختیکی هه‌میشه‌سه‌وزه.
ه
 هینه‌که: شته‌که؛ هه‌رامه‌که.
 هه‌لمه‌دوو: بۆخه‌ی هه‌لم.
 هه‌رزاله: شتیکی له‌دار دروستکراو یوو
 زمخیره‌و قساپ و قاچاغی تیا
 ده‌پاریزرا.
 هه‌رزه‌گۆ: قسه‌ی هیچ و پووج که‌ر.
 هه‌س: هه‌یه.
 هه‌لاتن: راکردن.

هه‌وراوی: هه‌ورئاسا؛ وه‌کو هه‌ور.
 هه‌نسک: هه‌ناسه‌ی کورتی گریاناوی.
 هه‌ره‌شه: گه‌ف
 هینانه‌راییی: ئیقناع کردن.
 هه‌لقۆراندن: به‌قومی‌گه‌وره‌خواردنه‌وه.
 هانا: فریا.
 هه‌راوکوکه: هه‌راو‌فهرته‌نه؛ شه‌پوشۆر.

و

وینده‌رئ: ئه‌وینده‌رئ؛ ئه‌وئ.
 ویدانه‌وه: پی‌دانه‌وه.

ی

یال: بژی ئه‌سپ و ماین.

پڙت

7	پيشه‌کي
9	روانگه‌به‌ک بق روميو و جووليت
10	که‌سايه‌تپيه دراميه‌کان
12	پيشگوتار
14	په‌رده‌ی په‌که‌م
82	په‌رده‌ی دووهم
148	په‌رده‌ی ستيه‌م
222	په‌رده‌ی چوارهم
266	په‌رده‌ی پينجه‌م
311	فه‌ره‌ه‌نگوک

